Rahmān, ʻAbd al-Rahmān

[Dīwān]

قوله تعالی الرحمن علی العرش استوی

بتوفیق خدای زمین و زمان و [illegible] در کن نگاشته کتاب جامع حقایق و نصایح ...

حسب فرمایش تاجران با انصاف محمد اکبر و میا محمد صاحب نفعهما الله تعالی فی الدارین

در مطبع روافی باهتمام میر محمد طبع
فادهلے معظم شد

رب یسر | بسم الله الرحمن الرحيم | وتمم بالخير

کوره هسې کړ دکار دے رب زما
جه صاحب دے کل اختیار دے رب زما

هکې بزرګواران چه ځوك ئې وائې
هم و بزرګوار دے رب زما

نړئ هیځ حاجت پرجا باندې موقوف دے
دَ هیچا منّت بار دے رب زما

له نیستئ دهستې صورت پیدا کا
هسې رنك پروردګار دے رب زما

هم صانع دے دجمله و مصنوعاتو
هم سامع دهر ګفتار دے رب زما

جزئې هیڅ نه مثل نه مثال شته
دهغو عطر و عطار دے رب زما

هر تعمیر چه د دنیا و دعقبی دے
هم وار و معمار دی رب زما

خوانده د نا نویسو صحیفو دے
دانده دهر اسرار دے رب زما

که ظاهر دے که باطن دے که مابین دے
هم و خبردار دی رب زما

که پیدا که پوشیده دی که اوسط دے
هم و وقوف دار دے رب زما

شریك نه لري په خپلے بادشاهئ کښې
بې شریك شهریار دے رب زما

هسې نه چه واحد ئې ده له عجزه
په واحد وجود بسیار دے رب زما

حاجت نه لري دهیچا و یاری ته
له هغو سره چه یار دے رب زما

څه حاجت دی چه و بل خوا ترئې غوارم
په خپل کور کښې هکنار دے رب زما

هیڅ تغیر او تبدیل نه لري رحمانه
تل ترتله برقرار دے رب زما

[illegible] د محمّد نه وی پیدا
کل جهان د محمّد په رو پیدا شه
نبوّت په محمّد باندې تمام شوه
نور هاله د محمّد وه پیدا شوے
څه شو که صورة ئی پیدا شوے آخرین دے
خدائی مه ګڼه بیشکه چه بنده دی
که نبی دی که ولی دے که عاصی دے
چه ئی دین د محمّد دے قبول کړی
محمّد د ګمرهانو رهنمای دے
که د رنړاده پیروی د محمّد ده
محمّد د بیچاره ؤ چاره ګړدی

پیدا کړی په خدای نه وه دا دنیا
محمّد دی د تمام جهان آبا
نشته پس له محمّد انبیا
چه بوی نه وه د آدم او د حوا
په معنی کښې اوّلین دے تر هرچا
نورانی کل واړه صفت دے په رښتیا
محمّد دے د همه واړو پیشوا
جنّتی دی که فاسق دے که پارسا
محمّد دے د رنډو د لاس عصا
ګڼه نشته په جهان بله رڼا
محمّد دے هر درد منو له دوا

زه رحمان د محمّد د درخاکروب یم
که م نکه خدائ له دی دره جدا

هوښیار مه ګڼه هوښیار دے د دنیا
روښنائی په هغو زړو نو ده حرام
پوچ ګوئی ده چه ئی اهل دے دنیا کا
د طفلانو په خیر واړه خاکبازی کا
واړه ړکی خولی د پیو هلکان دے
همیشه به لی وقوفا وبی شعور وے
د شرابو هم لاهمه مستی نه وے
هر بیمار له دارو جهان نشته دے

بیوقوف دے وقوف دار دے دنیا
چه په کښینی ګرد غبار دے دنیا
هر کلام وهر ګفتار دے دنیا
هرچه کاندې کاروبار دے دنیا
کاردیده او پخته کار دے دنیا
چه مخمور وی په خمار دے دنیا
لکه مست وی خمرخوار دے دنیا
دارو نه لری بیمار دے دنیا

تن پرور بلبل د عیش کاندې کلو پروانه لره پداو ر خاکه از را
کړمی نه آزمئ په ویاړه د ګوسترکو می د عشق په مینځ اند کښې د مجاز زرا

دهر سوی علاج و نشی په جهان کښی — مګر سوی پر شرار د دی دنیا
هر چه واچوی داور ته واړه سوزی — موږ به نه شی طلبګار دی دنیا
ګرفتاری همیشه په غم کښی ډوب وی — هیڅوک مه شه ګرفتار دی دنیا
تل به پروت وی په ظلمت او په تورتم کښی — چه اسیر وی په ګفتار دی دنیا
خه وبت و ته سجده خه و دنیا ته — بت پرست دی پرستار دی دنیا
په مسلم وکښی خاصه مسلم هغه دی — چه ئی وشلاوه زنار دی دنیا
تن ئی پاتی شی بی سره سر ئی لاړ شی — سردار ګله د سردار دی دنیا
زوی لونړه یتیمان کا خپنی د مړ وی — بی وفا دی مورو پلار دی دنیا
همیشه بڼی بو سپنه د غم په سر وی — چه په سر ئی وی دستار دی دنیا
واړه غم دی که ئی پیږی که ئی پلوری — نور څه نشته په بازار دی دنیا
همه واړه ئی تیکان د تکی کاندی — فروشنده او خریدار دی دنیا
په دنیا به مینه نه کاندی هیچری — چه خبر وی په اضرار دی دنیا
چه نظر د چا په دین او په ایمان وی — هغه نه کا انتظار دی دنیا
لوی هلاك ئی همه واړه اغیاران دی — یار د چیری په د یار دی دنیا
چه پیدا شی هګی واړه فنا شی — راشه وګوره ناتار دی دنیا
چه ویرین لګوهی او له ګوهنک — هغه نه دروی په کار دی دنیا
آشنایان ئی همه واړه مکاران دی — خه ویسا دی په مکار دی دنیا
هر سړی له چه ور شی خنی دروی — عالیس لی د رفتار دی دنیا
په یوه ګړی بهار وی بیا خزان وی — بقا نه لری بهار دی دنیا
که هزار هزار بنیتی ور ته تدګیر دی — لی بنیاده دی دیوار دی دنیا
که د اسپو حصار ترخان چا پیر کړی — بنیبنه وګړه دیوار دی دنیا

چه نظر له ناتوانی وچا ته نه کا دهغو بیمارو سترګو نازو نیازرا — چه م نوی سر کوزی چا ته بی بشکلیو له دولت د عشق هسی کبر و نازرا

لکه سوری د آفتاب په مخ کښې ګرزي — نشته هیڅ قرار دی دنیا

هیڅ ګمان د بهتري ورباندې مه کړه — کهتري ده وار په وار دې دنیا

بی مقراضه غوڅوي د سري عمر — هم داليل وهم نهار دې دنیا

پس له مرګه به حساب له سره غوښتي — په انداز او په مقدار دې دنیا

عاقبت خو به يو موټی شي د خاورو — ګلعذار او ګلرخسار دې دنیا

برابر به له ګدای سره پاسي — شهزاده او شهریار دې دنیا

پاس به داغ وی د لئيم په سينه باندې — هم درهم او هم دینار دې دنیا

د قانع تر قناعت صدقه شه — هم دنیا او هم دینار دې دنیا

پس له مرګه به هر واره مظلوم وي — ظالمان او ستمګار دې دنیا

تر قیامت د غم لس او د غم ښار دې — پوره نه کړه هیچا شمار دې دنیا

چه ایام پر د کفن او غسل ورشي — بی پرده شي پرده دار دې دنیا

په تخته باند بیرون شي له حجابه — شرمناک او شرمسار دې دنیا

تر هرچا به پیغمبر مخه وه پېره — که څه قرب وي یا وقار دې دنیا

یو فساد یې بیان په رحمان نه شي
فسادونه دي بسیار دې دنیا

هغو بیامومي سعادت په دا دنیا — چه ئې وکړه قناعت په دا دنیا

نه ملکو نه د سليمان په هزار کاله — نه یوه کړي طاعت په دا دنیا

ازل خدای په یاد دوا ولیتر د — نه درست جهان دولت په دا دنیا

په دنیا کښې لوټ هغو عالمو وکړه — چه ئې وکړه عبادت په دا دنیا

که نعمت د خو طاعت او عبادت دي — ګنړه نشته بل نعمت په دا دنیا

که نعمت او مشقت د خود دین دي — پکار نه دي بل محبت په دا دنیا

اضطراب یم د حرص کړه له زړه لرې — قناعت قوي لنګر دې د جهاز دا
کړم نه فاش و سر زید و عمر ته — خپل زانو لکه نرګس محرم د راز دا

بلی له خدایه هر چه دی همه فانی دی — که لذت ذی کم زینت په دا دنیا
که بادشاه دی آخر خاور ولره درومی — څه غروری څه حرمت په دا دنیا
تر هغه به بل نادان په جهان نه وی — هر چه غواړی فراغت په دا دنیا
ته چه څو وقت فرصت په دنیا غواړه — چا موندلی دی فرصت په دا دنیا
عمارة په سر د ریگ روان کاند — هر چه کاند عمارت په دا دنیا
د مستانو تر لغزش څه کم نه دی — د سړی استقامت په دا دنیا
هر روند چه د مرده په قبر ور شی — بس که همه نصیحت په دا دنیا
په روانوا و بوراشه عمر گوره — دیر دی همه اشارت په دا دنیا
دا پاخه پاخه سرایونه محلونه — خو به وران شی عاقبت په دا دنیا
ور به ستوگی د آسمان څه هسی نه دی — چه څوك پریږدی سلامت په دا دنیا
هر چه راشی همه واره ځنی درومی — مسافر دی هر صورت په دا دنیا
ریاضت په قیامت نشی مرد هغه دی — چه ئی وکړه ریاضت په دا دنیا
هم په دا خوی او خصلت بر صبا یاسی — خدای مه کړه څوك بد خصلت په دا دنیا
هم هغه به خرمن وی پس له مرگه — هر چه کاند زراعت په دا دنیا
که هغه جهان په دا کښی لیده نه شی — نه ئی وینم علامت په دا دنیا
په قیامت کښی بنه تو بنه به خجله نشی — ما لیدلی دی قیامت په دا دنیا
امانت به د لحد په میان کښی پروت وی — هر چه اوسی امانت په دا دنیا
نیک عمل حضور دی طاعت بویه — چه حاصل کا څوك جنت [illegible]
نیک کردار هم نیک عمل هم نیکخوی نه — هم جنت دی هم راحت په داد
ضدیت د سړی عمر په عذاب کا — بکار نه دی ضدیت په دا دنیا
لاس په سر په سینه ایښی و هر چاته — هم د غه دی شرافت په دا دنیا

خو به گورم د قیامت و خوشوتر د انجام په دم قدم کښی د آغاز را د حمید محمود د ایشه په مینه کمینی لوه کمال څما ایاز را

کہ بلندہ مرتبہ دچا پکاروی
بل ارمان بہ لہ جهانَ یو ورپہ شی
دهغہ جهان سودا وارہ دلی شی
کہ طالع دسری نہ وی جاروتلی
نیک دنیکو سرہ بویہ بد لہ بدو
ولایت دے خدای هغولرہ ورکری
کہ تمام دنیا وارہ سرہ یوشی
کہ څوك مرد دے څو هغہ دے پہ دنیا کښ
چہ رغبت ئی دجملہ وخطا سر دے

لوی مقام دے عدالت پہ دا دنیا
مکر مهر ومحبت پہ دا دنیا
کہ څوك کاندِ تجارت پہ دا دنیا
هیڅ پټ نہ دے حقیقت پہ دا دنیا
کہ څوك غواړی ولایت پہ دا دنیا
چہ ئی ورك کړ سکونت پہ دا دنیا
نور بہ نکا چیرِ قسمت پہ دا دنیا
هر چہ نہ لری حاجت پہ دا دنیا
څوك بہ څہ کاندِ رغبت پہ دا دنیا

بہ رحمان باندِ دا عمر هسی تیر شہ
لکہ تیر شی یو ساعت پہ دا دنیا

بنہ دہ بنہ دہ دا دنیا
مذمت د دنیا مہ کړہ
د دنیا بہ بازار کیږے
پہ دنیا کښ دے یو حکمت دے
کہ تر سرئی صدقہ کړی
کہ غلیم لرہ ئی ورکړی
کہ پہ داور باندِ ئی کیږدے
کہ ئی توئ پہ صحرا کړی
کہ ئی نہ رکړ وِ ویر تہ
څو څوندے ئی پہ جهان کښ

چہ تو بہ دہ دعقبا
وارہ پند کړہ دا وینا
د هغہ جهان سودا
ورشہ و پوښتہ حکما
رفع و دفع کا بلا
غلیم دوست کا پہ هوا
بوی دعود وکا پیدا
بنائستہ کاندِ صحرا
خوشحال د روحی پخندا
یادوی دِ یہ دعا

ترخاوره نه رسنا څه ده دا دنیا باقی شو ټول لاهم چا څه ده دا دنیا
ډیره پیر غېږ لیکې پروتر طلب خاوری څر لولیا او بے حیا ده دا دنیا

دحاتم پہ خیر دِ ستائی ۔ خطاب درکا د سخا
سخی هر یو دحذا دوست دے ۔ وَلَوْکَانَ فَاسِقًا
هر بخیل دِ حذا دښمن دے ۔ وَلَوْکَانَ زَاهِدًا
دنیا کښت داخرة دی ۔ داخبره ده رښتیا
د دنیا طالبان ډیر دِ ۔ کړی مومې څوك لږ چا
ولی مرد پہ کښ هغه دے ۔ چه سخی وِی هم پارسا
پہ دنیا کښ بدی نشته ۔ کہ بدی ندوِی لہ تا
دنیا بحر دے بهیرِی ۔ ائینی غوښنی صفا
خیل خیل مخ پہ کښ لیده شے ۔ کہ څوك زشت وِی کہ زیبا
هم خطر پہ کښ د سرشته ۔ هم گوهر دے بے بها
وفادار لره وفا شوه ۔ جفاکار لره جفا
لہ یوه مخه ئی درد وِ ۔ لہ بل مخه ئی دوا
چرته ښخوند کاندِ د زهرو ۔ چرته ښخوند کا د حلوا
کار هم واړه موقوف دے ۔ د سړی پہ مدّعا
سالکان دِ ننداره چی شے ۔ د خپل ځان پہ تماشا
هر چه کا هغہ بہ مومی ۔ دنیا ځای دے د جزا
لکه د هسے بہ پاسے ۔ کہ نادان وِی کہ دانا
کہ دانائی وپوهیږه ۔ پہ رښوا یه ښاروا
فتوی وِنیسه پہ مخ کښ ۔ پسی منځ کړه پہ تقوا
دنیا نہ ده هغہ دین دے ۔ چه له لهی وی سوا
او طاعت و نه ولاړ وے ۔ همیشه تږے ملا

کہ ظاهر کښلی زیبا لیده شی خو پر باطن توره بلا ده دا دنیا
پر دنیائی دچا کار نہ پوره کیږی دآسمان برق وبریښنا ده دا دنیا

له حراموئی پرهیز وی — هم مشغول په پنج بنا
کلمه ئی وی قبوله — هم په جهر هم په خفا
د دنیا د کار د پاره — فرض نمونځ نه کاندی قضا
هم صایم وی د رمضان — هم زکوة کاندی ادا
که ئی توان د حج رسیږی — حج هم وکا پسی بیا
دا پنځه بنا د دین دی — چه بیان ئی وکړه ما
چه ئی یون په دا طریق وی — هغه کس دی اولیا
که ئی مال او دنیا ډیر وی — هیڅ دی نه کاندی پروا
دنیا بده د هغو ده — چه ئی کسب وی ریا
یا ئی کسب د ریا وی — یا ئی وکتهی په غلا
یا ئی بوله کا په ظلم — یا د خمرو په سودا
یا ئی وړ کا په شرابو — یا ئی ور کړه په زنا
یا ناحق خونونه کاندی — یا مالونه خوری د چا
عبادة کا په ځان فرض — د بادشاه او د اُمَرا
حق باطل کا باطل حق کا — په سبب د روی ریا
نه ئی ویره وی له خدایه — نه ئی شرم نه حیا
د بوی کیږی د پاره — هزار خونی کا بیدریا
همیشه ئی له ستم دی — واره خلق دی په غوغا
کوشش او هوش ئی هر کوزی — د مظلومو په زړا
د فرعون په خیر به ناست وی — بی پروا لو کبریا
تخانی وتړی ئی غم وی — ومسجد و تړئ شا

هیڅ احسان د آشنائی په کښې نشته که آشنا ده نا آشنا ده دا دنیا زړه په زړه برئی ولی له کمره له هر چا چه خوا بخوا ده دا دنیا

اختلاط کاله بدانو هیڅ ئی نه وی په خاطر کښې
له نیکانو وی جدا تولا او تمنا

و رحمان ته پښېمانه مه کړې
خدایه هسی رنګ بلا

راشه مه کوه له چا سره جفا
لوړ ژوندون دی ضایع کیږی بیوفا

په دنیا کښې هیڅوك نه دی پاتی شوی
واړه تلونی دی که ننی دی که صبا

دا یاران چه نن وتاوته جلوه کا
په دوه ورځې پس به واړه شی فنا

که دیدن دی د دوی خوښ وی ورته ګوره
چه فنا شی بیا به کله شی پیدا

د خزان پاڼی چه تیلی شی له ښاخه
په حکمت به ئی پیوند نه کا حکما

چه پو مکه خاشکی پریوزی له آسمانه
بیا له ځمکی ختی نه شی په سما

ګمان مه کړه چه به ستر ګو له وړ شی
هغه اوښی چه له ستر ګو شی جدا

دا په هره ورځ چه خیژی بلا بلا نمر دی
هر چه پریوزی هغه نه شی ختی بیا

که جنت په زهد نه دی بی له فضله
هر سړی د خپله غاړه که ادا

که د نفس د پاره سل محنت وکړی
بو محنت به د پکار نه شی فردا

که تمام جهان په خپله وخوری
یاد به نشی په درود او په دعا

که یوه دانه داوړه په لاس ورکړی
هم دغه به د تو بنه شی د عقبا

که یو خاشکی او به تږی له وور کړی
د دوزخ او سنا مینځ به شی دریا

که یو ځله سر د خدای په لوری ټیټ کړی
په قیامت به سر بلند شی تر هر چا

بازار دی که څوك سود و سودا کاندی
په هغه جهان نه سود شته نه سودا

آشنایان که څوك پوهیږی نن ئی وقت دی
چه زاریږی یو آشنا تر بل آشنا

که ژوندون دی هم خو دا دی په جهان کښې
چه له چا سره تیریږی په خندا

پیو ځای تهیکا نه هیڅ نه شی لکه سوری هغه داده دا دنیا
تل پر خان پوری د خپلو طالبانو مسخری کا په خندا ده دا دنیا

خدایا مان راکړې لږ دې هسې زندګی
زهر بند دې چه په صلح په صلاح وې
نفس په خاورو په خس ډك بند وې يغه
ملا ما ته په محنت په مشقت بند ده
ړوند بهتر دی چه خد نه وینی په ستر ګو
ګنګ بند دې چه بی کام وبی زبان وې
کوڼ بهتر دې چه هیڅ نه اوری په غوږو
دیوا ود دکه پخوا د ړ شی خو بهتر دې
رجا هل د همدمی به بهتر وې
که مشکل دې خو د ړ دونو ړ غول دې
سود او زیان د دنیا واړه سهل کار دې
چه د وروا و د عزیز په زړه آزار شی
کاه د نور ور ضا بو یه کاه خپله
بنده خواره چه یوئ خور بل ورته ګوری
چه بنا دی ئی یو زمان وې عمر ترتله
لکه خان هسې وبل وته نظر کړه
منصفانو لره بو یه چه انصاف کا
د سړی په خاطر هرڅه ګرزی
دینداران د وخپل دین وته نظر کا
خدای د ننګاني خطا د چا له لاسه
هسی نه چه سړی واړه سره سم دی

چه ته بد وائی له بله بل له ډیر تا
نه شکر دې په فتنه او په غوغا
نه د غم په خاورو خس پخه حلوا
نه حرامه همیانی د چا تر ملا
نه چه سترګی په پردی حرام کاوا
نه چه ژبه شی په بد ویل ګویا
نه چه غوږ کا به په بد ویل شنوا
خدای د به سړی د ړ نه ولی پخوا
که له چا سره همدم وی اژدها
سهل کار دې سود او زیان د د دنیا
خدای د نه کا څوك په سهل کار رسوا
حاصل مشر هغه خپله مدعا
به کار نه ده همیشه خپله رضا
خواره نه دې هغه زهر دی ګویا
د غم هسی چار دې نه کانه دانا
لکه ستا دی هسې خان د دهر چا
نه چه نغوته کا د حرص او د هوا
نه چه هم واړه وکښی روا
څوك فکر و نه د صواب کا څوك خطا
خه نسبت دې د خطا او د عطا
څوك اعلی دې څوك اوسط څوك ادنا

لہ سودائی سود من شوی هیڅوک نه دی جو فروش ګندم نما ده دا دنیا بیهوده ئی زړه تړی په دنګ دنګ پوړی ده کړی سلیمن ورا ده دا دنیا

دهر چا حرمت په خپله اندازه وي — نه چه خاى د نفر موي امرا

زه رحمان شکوه شکایت له هیچا نکوم
نشته بل دوست او دشمن خما بې تا

کډ خوك يار په جهان غواړي يار دے دا — يار دے دا که د جهان سنګار دے دا

خيال د زلفو ئې خما تر زړه چاپير شه — يا تر ګنج چاپير شوے مار دے دا

وا جهان دے خداى له عشق پيدا کړي — د جمله و مخلوقاتو پلار دے دا

تر عشق غوره بل هيڅ کار په جهان نشته — تر هر کار و نو غوره کار دى دا

بل بلبل به د ګل نوم اخستي نه وه — که خبر وے چه ګل نه دى خار دے دا

بيا راتلل و دے جهان ته بل وار نشته — بل وار نشته بل وار نشته وار دے دا

د حباب عمر ته و ګوره چه څه دے — که څوك شمار کا نه د عمر شمار دے دا

دمجنون صورة په زړه کړه رحمان ګوره
ستا په عشق کښې هسے خوار و زار دے دا

چه له تاسره په سر کاندې سودا — بل به نه وي هسے ماغونده شيدا

نه به ماغونده شيدا وے په جهان کښې — نه به تاغونده دلبر وشي پيدا

ما د ستا جور وجفا دے قبول کړي — ولې نه شي د تهايه خاى خندا

بې د ستا له مخه کون دے که مکان دے — بنه توبنه م نه پيد شي نه پيدا

جدائي به د هيڅ رنګ قبول نه کړم — تو مړ نه شے روح کالبوت سره جدا

لکه ورستو مقتديان وړاندې امام وي — هسے ما په تا پسې دے کړي اقتدا

زه يونه يم د ستا جهان په تامين دے — که پادشاه دے دے د هر که ګدا

کشکې خط د اماني وماله را کړے — چه له ما سره وعده کړې د فردا

زه په خپله يه تا نه يم مين شوے — ستا له لوريه په ما شوي دے نا

زه په تا بانډې مين يم له ازله
چه د ستا د عاشقۍ په تيغ شهيد شے

نه چه کړې م نن ورځ دې ابتدا
د رحمن غاړه به هله شي ادا

د رحمان ودېره رنګ وته نظر کړه
چه مدام په تا پسے کاندې ژړا

که مين ئې په خپل يار پسې رښتيا
په وفا د دلبرانو غلط مه شه

د خوبانو طائفه ده هسے شوخه
د دېر نازه د دېر کبره له سببه

دل او دين په نيم نګاه د سره يوسي
بل به هسے سرګودان په جهان نه وے

نه چه ژغوره سر او مال په عاشقۍ کښه
د جنت تر حور و تېر شه که يار غواړے

د ساقي د لاسه هسے باده نوش کړه
چه لئ کسب عاشقي شوه د دلبرو

آواره کړه اوّل دين پسې دنيا
دغه قوم دے بيوفا او کبريا

چه غوږ نه باسي د چا په واويلا
عمل نه کا په ګفتار د اولياؑ

نه ئې وېره له چا کيږي نه حيا
يا عاشق دے يا آسمان دے يا آسيا

عاشقي دا هسے چر ده ويريا
خداى د نقد د چا نه کاندې نسيا

چه د غوږ کاله ذره خيره دريا
نظر نه کاندې په کسب د کيميا

يو ګفتار ور له بس کاندې رحمان
څه به هر ساعت پسته کړې بيا بيا

عاشقي م په زړه وکړه ګذر بيا
که دفتر د خپل قسمت م په خپل لاس دے

ملا نوم د عاشقۍ اخستی نه وه
پس له مرګه به ئې بيا تر تا قربان کړم

د هجران محنت م واړه له زړه هير شه

بيلتانه م لښې بلا کړې په سر بيا
ما به ستا له غمه وران کړه دا دفتر بيا

جدائي د را نه جمع کړه د البشکر بيا
که صورت م خداى پيدا کړه په محشر بيا

چه م وليده په سترګو ستا بشر بيا

اوّل ولوله آيات دلر تنا هاله لاف د محبت کړه د آشنا   خودې سر په تنه پورے مال په ځای نشته چے درکښېږم کړ دکے وينا

چه آسمان ئې مخ پټ کړي په سحاب وه	خدای و ما و ته حرکند کړه هغه نمر بیا
چه رقیب راته ترلی په زنځیر وه	خپل حبیب را باندې پرانست هغه در بیا
په یو نظر ئې زړه راښخه یو وار	خدای دې خیر کا چه لا و کا یو نظر بیا

په وصال ئې منت بار او سه رحمان
په صدف کښې دخل نه وي د ګوهر بیا

دل او دین م کړه په هغې ترک فدا	لا ئې نه حساب بووي دخان بها
دښائست صفت ئې څو کړم حیران یم	چه هیڅ رنګ ئې موندة نه شي انتها
د صورة له عیب هسې پاکیزه دی	لکه ذات دو لیښتر نښتر دے پرها
کړی مخ په زلفو پټ ویباک ئې نښته	تل په ګنج باندې پراته وي اژدها
لکه نمر هسې جلوه کا په شفق کښې	چه په سر کاندې اوږي د سوها
نه پوهېږم چه په کومه لار درومم	چپ او راست م رقیبان دے ډهرلها
خدای دې هسې تنها نه کړ څوک په غم کښې	لکه زه د یار په غم کښې یم تنها

همیشه د بیلتانه له غمه لولم
زه رحمان نعوذ بالله منها

ترحد تیر شوه په یار پسې ژړا خما	نه کړو هیڅ پېړي ژړا پسي آشنا خما
کړم هره وینا درشي پا ګوهر شي	سنا دغوږ نه ده لایق وینا خما
په نارو په ما بیا د کړه کراوده وے	بار ویښ راته او ده شه د لوبا خما
زه مکتوب غوندې په ښه خوله ګویا یم	خاموشي خما تیر په ي ترغوغا خما
کښت د عشق په تو ده مزکه آسان نه دے	سمندر بو په چه زیست کا په صحرا خما
د یار نه دے چه هجران له ما نه بیل کړ	روح خما دے چه له تن دے جدا خما
زه رحمان بې خیله یاره هیڅ نه غوارم	که قبول وي د خدای په در دعا خما

چه منظور ئې د ګوتو په نوکو رنګ کړي [illegible] لمبون شته د حنا
چه ئې زړه د عشق په تیغ سوری سوری سي لا علاج کا ئې په ... لکه سر دا

عالمان دی روښنائی د دی دنیا … عالمان دی د تمام جهان پیشوا

که څوک لار غواړی خدای و رسول ته … عالمان دے د دی لارے رهنما

کیمیاګر که د کیمیا په طلب ګرځی … همه می د عالمانو ده کیمیا

په مجلس د عالمانو به سره زر شی … که څوک کاڼی وی که لوټه د صحرا

جاهلان دی په مثال د مردګانو … عالمان دی په مثال د مسیحا

چه مرده ئی له نفس ژوندے کیږی … عالمان دے واړه هسے اولیا

هر سړے چه رتبه نه لری د علم … سړی نه دے خالی نقش دے ګویا

زه رحمان حلقه په ګوش د هر عالم یم … که اعلی دے که اوسط دے که ادنا

چه ئی واده کاڼه په ډول او په سرنا … بیا پروائی زمانه دویرو ینا

که م هر څو دلبری او دلجوئی کا … زه پوهیږم د خپل یار په استغنا

په یوه ګړئی م یار هم مرآشنا شی … بیا م بله ګړئی نه ګڼړے آشنا

دا زه خپله تسلی کړم یارئی بولم … څه یاری د ناتوان او د توانا

یو زمان او یو دم بی له خپل صنم … زه بهتره تر بقا ګڼړم فنا

هر سړے په یوه چارے خدای مشغول کړ … زه خدای مشغول کړم د تو ګو په ثنا

مابی عشقه بل هنر نه ده ناصحه … بخښنده شه که نادان یم که دانا

چه م غوږ په نارو نه باسی حیران یم … پروانه لرے که واره دے که برنا

بی دیار رحم بنه دیدن د خدائے نه ګوره … د رحمان په زړه کښی بله تمنا

که خپل زړه غواړی له جا … خان صیاد کړه د عنقا

د حباب کله په سر کا … سود په آس شه د هوا

کامیابی په عشق کښی نشته زړه چوی کے هر نفس په تشه تشه تمنا · چه د عشق هوسناکی ورته پخوا شی ویر ژړلی کاندی که په تن تنا

لکه خضر هسې پاسه | او به وخښه د بقا
لر زمینه قدم کېږده | پر آسمان لکه عیسا
دهغه استاذ شاګرد شه | چه درو ښيئ کیمیا
داچه ما در ته بیان کړ | که حاصل کړې واړه دا

هاله طمع کړه رحمان
له خوبانو د وفا

دا دنیا ده بې وفا | بې وفا ده بې بقا
نه ئې مخ شته نه ئې څټ شته | لکه لوته د صحرا
په یوه کړي ئې مخ وي | په یوه کړي ئې شا
په یوه کړي دِستاوي | په یوه کړي خما
په یوه کړي ئې درد وي | په یوه کړې دوا
په یوه کړي ئې خوف وي | په یوه کړي رجا
په ساعت کښ ئې بقا وي | په ساعت کښ ئې فنا
په ساعت کښ ئې سکوت وي | په ساعت کښ ئې غوغا
په ساعت کښ ئې خندوي | په ساعت کښ ئې ژړا
په ساعت کښ ئې وفا وي | په ساعت کښ ئې جفا
په ساعت کښ ئې افلاس وي | په ساعت کښې استغنا
چه نه شان لري نه شکل | کله داشي کله دا

خدای خوک پښ مکړه رحمان
په دا هسې رنګ بلا

په بنادی بناد شوی نیم دهیچا | تور تیب سوې یم په غم د هر اشنا

پهغو هنرئې نره راځښر بوور رانه شو یار وریا وطوطا مینا خدای دِ کنګ کاتب حمید پهغه ژبه چه بدې بنکلیو کلا چلنا

کہ زه طمع توقع د بله نه کړم — د بل طمع توقع کیږي له ما

کړم ورور کړم عزیز کړم فرزند دې — واړه غواړې خپله خپله مدعا

په هر کور کښې مخوران رانه پراته دي — لاس مې نه رسي د هیچا په دوا

د دنیا خبرې واړه په دنیا شي — ما به څه کا څوك چه نه لرم دنیا

کہ په کلي کښې مې کور دې زه ګمان کړم — چه کورونه دې دام کور دې په صحرا

چه نه پرې څه پوره وي نه نیمګړې — څوك به څه کا له هغو سره خندا

چه ئې هیڅ بنه نه توبنه وبله سره نه شي — تر هغه آشنا بهتر دې نا آشنا

په توده زمکه استوږنه ده مشکله — څه به زیست شي له رحمان سره د چا

نور خوبان د ستا په څیر نه دي لیدلي ما — نه لیدلي نه به غوږ وا وریدلي ما

هیڅ وفا له عاشقانو سره نه کا — دلبران د زمانې دي آزمایلي ما

چه مې ستا دې بنکلي مخ وته کتلي دي — نور بیا نه دي د بل مخ وته کتلي ما

د زړه غولي مې نیولي دي غمونو ستا — نور غمونه د خاطره دې ایستلي ما

چه مې کار د عاشقۍ په لاس اخستي دې — نور کارونه دي د لاسه غورزولي ما

هم به دام نور غمونه له زړه وواته — چه به زړه کښې ستا غمونه دي کرلي ما

زه رحمان بې یاره خوب خندا نه کړم — خوب خندا بې یاره کله دي پسندلي ما

هسې مست یم ستا د شونډو په شراب — چه به نه وي بل د اهسې مست خراب

لاس دې ستا په مینه آچوم وګلا ته — لکه بوټي ته د لاس آچوي غرقاب

دا سرخي او سفیدي د ستا د مخ ده — که خما په مخ باران دي د خوناب

څه اثر به خما او بنې په تا کاندې — لا تازه شي او ریدا او سوډ کباب

لہ شیخی راته بهتره شوه رنځ بیا ناصحانو دې په سر رانکړه غوغا بیا بنه چه خلاص شوم د پیاله نشه زهد خدای [illegible] د رانکړه داهسې خود پسند بیا

عاشقان دِ ستر‌ګی روښی کا پهٔ عشق
داخوب نه دی دا منزل دی د سیلاب

ماچه خال د ستا د ورو څو میان ولید
نه بل هسی رنګ امام شته نه محراب

ښا پیوی چه لیده نه شی سبب دا دی
مخ د ستا له شرمه نغاړی په حجاب

چه صبا شی ستا تر مخ پورته شر میږی
څکه زیست په نوره شپه کا مهِ مهتاب

حجاب واخله مخ کړه تور د هغو خلقو
چه تحسین کا ستا په دور کښی د آفتاب

هسی نه چه زه دلبر وایم و تا ته
خدای دِ تا لره درکړی دا خطاب

ستا د مخ په ورق پاندی خط و خال دی
د مصحف په صحیفو پاندی اعراب

ستا د حسن حساب هیڅ را څخه نه شی
هم په دا چه بحساب دی بحساب

یو کتاب په سر پر ټن کښی چاونه کړ
بی رحمان چه ئی کړی دا کتاب

چه لی ولید د ستا حسن بحساب
له دی قصد تاو ییل نشته آفتاب

په آرزو دِ د نرګس ستر‌ګی شلور شوی
غنچه سره د زړه په وینو شوه غرقاب

ستا په غم دِ ستر‌غلی سر سر باغی شوی
یا خیمی د سپیه پوش سره طناب

له د زلفی په مخ پیچ و تاب شوی بنائی
و لیښته څه طاقت لری دا ورله تاب

زه چه خدای د ستا له غم سره آشنا کړم
خوشحالی هم بونایاب شوه نایاب

ستر‌غلی مِ دِ فراق په زړا سره شو
د سبزِ اثر لی پاخیدِه له آب

هم خورشید چه دِ بنائست پور تر میږی
څکه مخ پناه کِوی تر کوه قاب

زه دِ پیژنم په اصل کښی خاکی ئی
څان به څوځنی په کونی له تراب

څو دِ خیال د آشنا ګرزی په لیمه کښی
خبر زده کړه تر داو بنو له سیلاب

د رحمان په بخت هاله خوب ویښ شی
که تهٔ ستر‌ګی ورته پور ترکړی له خواب

ورقونه لیتوم د هر مکتوب
په کښې غواړم خال او خط خپل محبوب

یا تنور دې یا دکان د آهنګرو
چه په عشق کښې تصور کړم د خپل قلوب

په خندا خندا خان آچوي پر اور ته
خدای خوړ مکره په جذبه د عشق مجذوب

زه چه غم د مهرو یا نور ایزره کړم
له دې غمه لا په شي زړه راڅخه دوب

کوره عشق څرنګ آساني کړ عاشق ته
دا مشکل مشقتونه د ایوب

په ژړا ژړا تر هسې حده راغې
چه څان ورونه کړ یوسف پسې یعقوب

عشق دې دا چه معشوق شوه و عاشق ته
بنده رخسار د مهرو یا نو په اسلوب

هغه څه پو شبې له هجره له وصاله
چه پخپله هم محب شي هم محبوب

چه نظر ئې له صورته په معنی کړم
و رحمان و ته یکسان شو زشت او خوب

چه نظر کړم په قسمت او په نصیب
را ته هیڅ شي خپل یا لا شي خپل تربیب

مګر خود پخپله خدای د چا طبیب شي
ګنې زه نشته په جهان کښې بل طبیب

را څرګند دې سود او زیان د رقیبانو
که خدای نکا نه خپل یار د چا رقیب

چه خپل یار د چا رقیب شي دلیل دا دی
لکه څوک چه په وطن کښې شي غریب

چه غریب شي په وطن کښې فرق نو دې
که فرسنګ ئې وي تر میانه که جریب

ما په عشق کښې هیڅ حاصل نه کړه غمې
هر چه وائي وا ره بنده وائي ادیب

دشمن هم د سړي کله کله دوست شي
دوستي نه کړه له رحمان سره حبیب

کړم روښي له دلبره ملاقات
پا به نه ختم له دې دره په حیات

پس له دې م د استوګنې خدای نصیب کا
په دا در کښې که حیات وي که ممات

بنائي دا که زه خپل یار و ته سجده کړم
هغه یار څما قبله دې د حاجات

وا به نه وي هم مخ له رساده دو که د خطا ده م لیدو دي په رښتیا له رقیبه آزادي شوم د سرو د ګلي پیغمبر په مخ بنده سره دي پیدا

دخپل یار تر لعلو لبو به ئے زار کرم — که شکر وی که قند وی که نبات
دا ښما د یار جلوه ده چه لیده شی — لکه نمر په صومعه او سومنات
تر ما لا په دلبرانو ډیر مین دی — چه خبرے کا د کشف او کرامات
دریا له زاهدی ښما توبه ده — چه ئی کاندی ځوك په رسم او په عادات
په وروځ پند او نصیحت وائی ربلته — په شپه ناست وی د مغان په خرابات
دین ئی دام وی د دنیا په لار کښي ایښے — په را آوړی وحشیان د مخلوقات
دهغو په لور ئی سترګی وے ختلے — چه په لاس ئی سر ساینه وی یارکات

زه رحمان له هسے خلقه پناه غواړم
هرچه لاف کاندی په خلاف د مقامات

تا چه په دا تور و سترګو و کاته وماته — ذره ذره د ښما تورکړلی دے نوره مخلوقات
ما خو چه تر ولیده هغه ستام عشق و وے — نوره م به مینه د ذره ذره نه شي له تا مات
شیخان او زاهدان چه نصیحت وائي و ما ته — نه دی خبر شوي ستا د مخ له محسنات
خه شو کړه زه انګشت نما شوم په ستا مینه — لا تر ما نه خوبن ئی و قاضی و هم ملات
مرم په دا چه مال تا جاري سي هغه خلق — بیا د دیر د دین تر ما ور نه نی غلی خوات

زه رحمان چه و وینم یار و وایم خدای خیر کړی
کده بنا یرے ده د بنی آدم له ذات

آفرین د عاشقانو په همت — چه په عشق کښي ئي اندازو ئي د جهت
نه ئي هیچری تغیر نه ئی تبدیل کړو — له تمام جهان په پروائی ملامت
که ځوك سل نصیحتونه و ورته کاندي — غور نه ئي نه وی د هیچا په نصیحت
چه په یار پسی تر ښان تر جهان تیر شی — ځوك کولی شي دا هسی مشقت
که تمام عمر ئي یار په سترګو ناست وی — تمام عمر و ورښکاريږي يو ساعت

چې ئ زه په دوهنې پند پورې خندا کرم ناصحان په نصیحت کړه ریشخندي بیا دا دعشق تاووني رنځ بدې ارمان شي که د زهد خاکو نه شي زو تنه بیا

کدیو دم شی هغه یار ور تخه لرے	هغه دم شی ور ته عمر د قیامت
که دوزخ لره د یار په میند ور می	دوزخ هم ور ته جلوه کړی د جنّت
د عشق لار د توکّل په پښو غوښے	نه په پښو د ریاضت او د یانت
په تلاش او په تدبیر کله موندہ شے	چه موقوف وی هغه کار په عنایت
د عاشق خاطر له غیره پاکیزه وے	د دریاب په مخ کښ نه وی نجاست

خدای چه زړه د مطلوب کاڼی کړ رحمان
کاڼے پریوت د طالب په عمارت

چه وبلی مِ لِتا دے واحدیث	سر نامه د هر آشنا دے واحدیث
چه آغاز م کړه په مدح د خوبانو	شکر گنج بی بها دے واحدیث
په ثنا د دلپسندو دلربا وُ	دلپسند او دلربا دے واحدیث
لکه باد د صبحدم چه غنچه وا کا	هسے رنگ دلکشا دے واحدیث
چه اوصاف د سرو شونډو په کښن راوړ	خوږ تر قند او تر حلوا دے واحدیث
نه پوهیږم چه او به دے د حیا تو	که نفس د مسیحا دے واحدیث
د غونډه بو شاعرانو د خولی نه دے	شکه هسے رنګه صفا دے واحدیث
سنا و مخ ته که څوک شمس و قمر وائی	دروغ نه دے په رښتیا دے واحدیث

که څوک وائی چه چا کړی واحدیث دے
رحمان وائی چه خما دے واحدیث

چه بر هم کا عاشقی د چا مزاج	حکیمان ئی درمانده شی په علاج
په آشنا پسی تلل ژاړی په دوه سترګو	دا و به په ځای خوناب کاندِ اخراج
د وار ولاس ئے وی له دواړه کونه و ملے	ډوب وی تل د عاشقی په امواج
په هغو کښن چه څه بوے د عاشقی وے	په کښن نه وی بوی ذ رسم او د رواج

دکتبی ئی د زړه تر صبر کړه ناصحه لر دندی الثناء سره حمید شه سو کښنه بیا عاشقی په اسلام راولی ترسا پارسائی کا کهوده د پارسا

ابراهیم ادهم خه هسی نادان نه وه ... چه نظری یا په تخت وه یا په تاج
مجنون هسی رنګ مین په لیلی نه وه ... چه په نورو ئی موقوف وی احتیاج
لیونتوب له لیونو نه تلونی نه دے ... که ئی راج په خوند ورشی که تاراج

کدئ سر لکه منصور غنډ په دار شی
دغه دار دے و رحمان وته معراج

چه خبر شوم د ساقی د جام له راح ... لکه مرے ملاقی شوم له ارواح
زه چه زلفی د یار وو نیم په خوب کښ ... په شپه مشک را بانډ وو ورے ترصباح
صبا زیری د وصال په مهجور کاند ... د هوا خبر مونده شی له صباح
که روا کا خون خوردن د عاشقانو ... څوك و تی شی د خوبانو له صلاح
هر ساقی چه جام د عشق لرے په لاس کښ ... داپیاله ئ په مستانو ده مباح
محبی میني که څوك ستائی ستایه نشی ... د ممدوح له قدره چازده بی مداح

د دنیا ناوی په عقد کښ دین غواړے
ای رحمان خان ترڅ غوره له نکاح

چه پیدا شو سنا چشمان داهسے شوخ ... نور به نه وی مردمان داهسے شوخ
کجی زلفی کج ابرو لکه چه ستا دے ... نه لرم شته نه ماران داهسے شوخ
دیر غمونه شوخ شوخ شته دے جهان کښ ... ولی نه لکه هجران داهسی شوخ
مکر دیو وی چه بیغم وے په هجران کښ ... ګنړه نه به وے انسان داهسے شوخ
دا فتنی او فساد و نه به وو چرے ... که پیدا نه وی آسمان داهسے شوخ
دا آشنا د غمه زړه د آشنا نه چوے ... آفریده که چه خدائے جهان داهسی شوخ
چه یوسف ئی د دنیا په متاع ورکړ ... پیدا مشه بل کاروان داهسے شوخ
چه بوسه له یاره غواړے بے ادب ... خدائے دنکا نه رحمان داهسے شوخ

سل توبی کا د زاهد په تندے ماتی ۱۲ بری ئ نږدی په شیخی کښ ساویسا ناکردی د محبت ۱۲ وسری ورکه پریوه لاس کښ پیاله په بل عصا

بادشاهانو که قصرونه کړه آباد
نوم د کوم یوه بادشاه هسې یادیږي
عشق عاشق لره یو هسې پیر استاد دے
د غه واړه کرامت د عاشقۍ دے
د دنیا چارې همه واړه فاني دي
لکه سوري چه د نمر په مخ کښ ګرزي
هیڅ وفائی له هیچا سره و نه کړه
که جمشید وه که بهمن که کیقباد وه
رسولی ئی تر مراده هیڅوک نه دے
نه چا ختم نه دعا ور پسې وکړه

ما د عشق عمارتونه کړه آباد
لکه نوم چه د مجنون او د فرهاد
چه بد نه وي بلا دا هسې پیر استاد
څوک قطب کا څوک غوث کا څوک اوتاد
څوک به څه کا په دا چار و اعتماد
نه استوږه نه چر تر کا نه نه استاد
که جمشید وه که بهمن وه که فرهاد
که نمرود وه که فرعون وه که شدّاد
همه واړه هسې پاتي شو نامراد
که ئی آل که ئی عیال وه که اولاد

زه رحمان د زمانی له جوره دروم
خپل صاحب لره په داد او په فریاد

که قاصد ئی د مقصود
هر چه در شي ستا په مخ کښ
هر چه د سوي له خدا
رضا پاسله و قضا ته
و هستئ و ته جلوه کا
نه و ځان و ته نظر کړه
نه د ارچي د خپل صورة
امتي د ابراهیم شه
د غفلت له خوابه پاسه

آواره کړه ځان او سود
واړه و کړه بهبود
همه و شمیره نابود
مدام خوښ او سه خوشنود
لکه ابر هسی دود
چه قبول ئی که مردود
چه مسلم یی که جهود
تابع مه شه د نمرود
څو به او سی خواب آلود

ردیف الدال

د پیر هیر پخته کاری شوه دا تر خام چه د عشق پر زورمندی شوم شناسا د آشنا هجر هسې سخت ساعت دے لکه راشي پر واتر د صورة سا

مقید او مشغول او وسه — په دعا او په درود
آسمان طور په رکوع شه — زمین طور په سجود
هر اشیا د حق ثنا کا — په نغمه لکه داؤد
که بیدار شې خود به وا ورې — په هر لورې دا سرود
که ایاز شې بندګي کښ — نور به ناز کړې په محمود
هر اسباب د بند د بد و — مهیا دې هم موجود
که دانائي و بله بیل کړه — فرموده او نافرمود
خو سپند نه شې په اور کښ — نه ورې شخوند او بوې د عود
ځان له ځنه پاکیزه کړه — لکه بحر نا معدود
هلاک ځکه شه رحمان — چرته پاک نه شه داوجود

د رحمان بې یار له ذکره
نه ده بل ګفت و شنود

زه که لاف د وفا کړمه هر چند — هغه یارم باور نه کا په سوګند
زه بې یاره هسې زیست کړم په جهان کښې — لکه زیست وي په مجمر کښې د سپند
آبروي د طالبانو خپل مطلب دے — آبروي د غلامانو خپل خاوند
لکه یارم سربلند دے په جهان کښې — په تاثیر ئې زه یم هسې سربلند
لکه یار چې مې خرسند دے په جهان کښې — زه هم په دا دور کښې شوم خرسند
چې مې مدح د خوبانو کړه آغازه — هر کلام مې د لپذیر شه دلپسند
لکه شخوند لري ځما خوږ خبرې — په شکر و کښې هم نشته هسې شخوند
هغه قند چې خدائے ځما په خوله کښې ایښود — حلوایانو ځنې نشته هسې قند
لکه زه چې سخندانو هنرمند یم — بل به نه وي سخندانو هنرمند

سم قامت د هغه یار راغی پیخواکښې که هسا برلاس کښې د اغلر د موسا
زه حمید کبروکتو د تر کوغوخ کرم پنصیب خطا که ذار لوري رسا

په اشعار کښې قوت ناک لکه مزري یم
ولې نه یم د مزري په څیر ګزند

هم په مدح هم په هجو بند پوهیږم
ولې نه یم په داچار و د بوخوړ سند

بې له عشقه که م عیب که م هنر دے
ما غوځ کړي دے له ځانه بل پیوند

زه عاشق یم سرو کار مې د له عشق
نه خلیل نه داوزي یم نه مهمند

چه و ما ته نصیحت که څوک په عشق کښې
ګویا پلار ته نصیحت کانړ فرزند

هر سړے چه آئینه په لاس کښې خاندې
ګویا کانړ په خپل ځان پورے ریشخند

رنګ ریزان د اول خپلی بزیره لک کا
بیا هاله دوے رحمان ته وائي پند

ستا په عشق کښې هسے خلاص یم له شعور
چه یوه خبره نه لرم منظور

طبیبان وائي چه صبر د دارو دے
خدای خمونږ فرقه پیدا کړه ناصبور

تورے هر چرې تړلې په دشمن شي
یاره ستا سترګې دوستان وژنې بې تور

معشوقي د زمانې شوے سره تولې
د زړه خونې ئې ولوټلې بې صبور

زه تنها په ضرور نه یم ستا له غمه
پیدا شوے عاشقي ده له ضرور

هر شپې له ورځ شته دے په جهان کښې
څما عمر جدائي کړله بے نوره

مهرویان وفا له هیڅا سره نه کا
دا خبره په عالم کښې ده مشهوره

چه خبر شي واره کوتي په غابښ شي
په هجران کښې چه خبر شي له مهجور

د رقیب له بده وستر ګو ځان زغورے
هر عاشق چه بهرمند وي له حضور

همېره توان توفیق نه کړم په بخت کښې
چه تائب کا ما له فسق له فجور

په نظر د مدعیانو تور کودي دے
که ئې کښېنوي د کتې د یا سره حور

د رحمن د سترګو نم به هاله وچ شي
که وچ شوې دریا نم وے له ناسوره

تماشا د ګلشن څه کړم بې تا
یاسمین و سمن څه کړم بې تا
[illegible] څه کړم بې تا
نرګس سترګې لیمه چه ته نه یې
نظاره د چمن څه کړم بې تا

هميره اوښي مې بهيږي په رخسار
چه غرقاب مې گريبان دی هم کنار

هغه يار مې هسې ناست د زړه په سر دی
لکه اېښې چه چا گل وي په دستار

که څوک وائي چه مار کله په کټ خيژي
زه خوړلې يم په کټ د زلفو مار

خود يار بيمار ستر گي خدای خونی کړه
گنړه خون کله کولی شي بيمار

که په دار شم زه د يار له لاسه نه يم
سرو قد دی خما يار او خما دار

بس که دا چه زه په يار پسې غوغم
خدای دې نه کا لکه زه يم هسې يار

هميره جور لکه يار چه ما سره کړه
ياد مې نه دی هميره جور د اغيار

دلبران کوي جادو کړي زړونه آخلي
هغه وايه چه ټب کوړه وي دلدار

چه د زړونو له نما نخلوبي پرواه دی
تروکه زړه د سر پوسي خديکار

په گريبان ئي تل د اوښيو باران اوري
نه ورکيږي د رحمان د زړه غبار

چه د زړه دی پرتلې استوار
دا جهان دې د نيکه دی که د پلار

ته خپل پلار او نيکه وگوره چه څه شو
هسې ستا دې هم په دوی پسې رفتار

تل وروني دوروستو پلا دې پرتيږي
کړي نه دي چا په پل باندې قرار

هسې نه چه زه يوائې تا ته وايم
راغله لاړه ستا په طور صد هزار

دعوه مه کړه په ناحق خپل به دي نه کړي
پردی ملک پردی نهي پردی ديار

چه استوڼ نه په پردي وطن کښې کانه
هغه نه لري هيڅ واک واختيار

که هزار قسمه وخوري په يو کار کښې
نه کا څوک په مسافر و اعتبار

چه په صبح شگفته شي په شام دړي
څه اميد دی د گلو په گلزار

که د دوه ورو کړه د عزيز که د يار دی
مړئ وورور مړی عزيز کنړه مړه يار

چه پيدا شي هغه واړه فنا شي
ای رحمان دا جهان دای کار

چه هر لاره کي سري سکروټي پر لښې سوځم صرف د يو غم هم کور خوند کړم خوندي نه شي هغه لاره د نغوار کي فردوس ښکي ديدار ده گوره وړي وطن څه کړم خوندي نه شي

څو جفا قبوله نه کړي د اغيار ... و به نه ويني په سترګو مخ د يار
چه اوّل ئي خار زر غون شي په پهلو کښ ... غنچه هله شګفته شي په ګلزار
جنّت چا په رياضت موندلے نه دے ... ولي بويه هر بنده لره خپل کار
که موندے شي خوشبوئي په خوشحالي کښ ... پروت به نه وه په چند نه بانډ بنامار
آب تر لعل و د لالو ګلو نو وړ دے ... بخت د دا چه څوك عزيز کا نه څوك خوار

هسے زيب کا په بياض د رحمان شعر
لکه زلفي د خوبانو په رخسار

څوك دِ دا کانه قسم په کرد کار ... که درم لرم په کور کښ يا دينار
زه دينار او درم نه لرم په کور کښ ... ولي نور عالم مې بولي د نيادار
هم په دا چه نه لرم خا يه چه تر خوخم ... نه د هيڅ يوه مخلوق يم منّت بار
نه م بشکته ملك ليدلے دے نه پورته ... خبر نه يم په يمين او په يسار
آنجور لکه آسيا په خاي رارسي ... په خپل کور کښ مې سکون دے هم رفتار
لکه ونه مستقيم په خپل مقام يم ... که خزان رابانده راشي که بهار
توکّل م لاس او ښپي سره کړي په نکريځو ... چه پښاي ئي کښينولي يم قرار
چه څما په باب خبر بنکلے دے رارسي ... که رحمت دے که زحمت دے وار په وار
چه هر څو ده هزار قومونه ئي پيدا کړه ... مربّي م دے هغه پروردګار
کار هم په اراده د خدائے موقوف دے ... هيڅ موقوف نه دے د چا په انتظار

غم به هيچرے وه نه کا په دنيا کښ
که څه کيږي د رحمان په اختيار

که د عشق لاره اغزنه ده هر کور ... د عاشق په ښپو څپلئ دے داور
خار دار ۱۲
که ديدن د يار مونده په انتظار شي ... څما سترګي دے شبنم غونده څلور

چه د ستا چاه زنخ ته نه رسيږي ... د کوم عمر رسن څه کوم بي تا
ستا د در په دوهم پوت قلندر بنديم ... بادشاهي د ختن څه کوم بي تا

تیغ داسپنی محتاج د نرم آب دے — قرب د حلم پویه سله دے تر زور
لہ لوئی لہ سرکشی خما توبہ دہ — خدای خولے مہ کړہ د آسمان نخچیر نسکور
حدے زده څه سودا به پیښه په بازار شے — د بازار خبرے تشی نشی په خپل کور
داهم واړه عاشق لره پیدا شو — له تهمت له ملامت دے که پیغور
جفا ناز و جور و کبر د خوبانو — ما په ځان دے قبول کړی لکه پور
راحت بی زحمته ندے چا موندلے — غم ښادی ده د دے دهر خوراو رور

رحمان هسے په خپل یار پسی غوږ غوږ دے
لکه غوږ په خپل اولاد دے پلار و مور

داخه مخ دے منوّر — چه هم شمس دی هم قمر
داخه زلفی دی مشکینے — چه هم مشک دے هم عنبر
داخه پیوسته ابرو دے — چه هم نیش دے هم نشتر
داخه سترګی دے قاتلے — چه هم سیف دے هم خنجر
داخه شونډے دی میګونی — چه هم می دے هم شکر
داخه سپین سپیځلے غابن دے — چه هم دُر دے هم ګوهر
داخه سیب زنخدان دے — چه هم سیم دی هم ثمر
داخه قد او خه قامت دے — چه هم ګل دے هم عرعر
داخه ملا ده باریک وضع — چه هم مو دی هم کمر
داخه زړه دے د خوبانو — چه هم موم دے هم حجر
داخه یار دی مربو هیبږم — چه هم دل دے هم دلبر
داخه بُت دے خما ربه — چه هم بت دی هم بشر
داخه شعر دے رحمان — چه هم ګنج دی هم هنر

تر څو چې لدما حمید ه راندواید زه په سترګو لیچن څه کوم بے تا نازولی زړۀ دے نه آخلی ادب او د سوړے نخل نه نسی رطب

دغه یار دے دا اغیار
دغه گل دے دغه خار
دا رقیب دے دا حبیب دی
دغه عشق دے دغه عقل
دا هجران دے دا وصال دے
دا طاعت دا معصیت دے
دا عالم دے دا جاهل دے

دغه گل دے دغه خار
دا منصور دے دغه دار
دغه گنج دے دغه مار
دغه غم دے دا غمخوار
دا خزان دے دا بهار
دغه نور دے دغه نار
دا خفته دی دا بیدار

دا رحمان دی دا جانان دے
دا طبیب دے دا بیمار

هر چه نه وی خوار و زار
تر پروني ئې صدقه شه
هزار حیف دے هزار حیف
چه عاشق په عاشقۍ کښه
نه پتنګ د چراغ وې
نه مجنون د عنه رسوا وې

په طلب د خپل دلدار
د هغه عاشق دستار
هزار رخه لا صد هزار
نه حلال لروے نه مردار
نه بلبل د خپل ګلزار
نه منصور د غنه په دار

دواړه نه ګیري رحمان
یا به یار شي یا بیزار

زه عار نه لرم په عشق کښې له پېغوره
دا دی په خوله د سمندر کا مهر د موره
بې هجرانه څما بله خواري نشته

بې پروایم د ستي په څېر له اوره
څوک چه ما منع کوي د عشق له شوره
ولې نشته تر دا بله خواري نوره

وه یو مشر هغه روی پخوا پورې چرئی نه نیولی درس وی نه مکتب په غوجل کښې بار کې خر او قچر بند دے نه پخونه کښې جاهل بلا طلب

لکه نه چه خدای هر گوره ئ بند کړی — زه ئ هم هسے بی صبر کړم هر کورَ

چه په نور او سپینو آړوی دا څوك دے — که ته نه ئ په مخ سپین او په زړه تورَ

د رقیب له بدخوئ نه به خه وایم — چه لا یار ور سره مل شی هلته کورَ

چه لی یوړ د مرګ تر یوره پورَ هیڅ دے — هی تو به له بیلتانه له بده پورَ

عاشقی سړے مجنون کاندِ رحمانَ
کنږه څوك په هو ښیاری ووزی له کورَ

ماچه جور او جفا بیا مونده له یارَ — دو وفا طمعَ به څه کړم له اغیارَ

له د ښنو نه د ښادی طمع څوك څه کا — چه د دوست له لاسه غمِ شی ور دوچار

دا کلهِ هم ډیره ډیره له هغو شی — هر چه طمع تر د ښو کیږے بسیار

دل آزار که دل آزار کړه مانه شے — حیف خو دا دے چه دلدار شی دل آزار

طالبان خو تر مطلوبه پورے پړه دے — خدای د څوك بیوفا نه کا وفادار

که له ډیره حیا نه ګوری وچا ته
څه خومت کړه د رحمان د زړه د یارَ

هسے تله کاندِ وګور تریاران زر زر — لکه د رومی چه خیل ګوره کاروان زر زر

هسے زر زر مرګ په مو ښه شتابی کا — لکه لودیا سه کښت کا دهقان زر زر

هسے زر زر صور تو نه دِی نړیږے — لکه زړی لاله زار په خزان زر زر

هسے زر زر دا دنیا و بله آوړے — لکه آوړی و بله ریګِ روان زر زر

هسے زر زر دا شیرین عمر تیریږے — لکه بحر چه بهیږی روان زر زر

د ښو ختنبل هم هسے زر زر نه وِ یے
لکه د رومی له جهانَ رحمانَ زر زر

چه په زور ور سره نه ئ برابر — د هغو د خنګه مه کښینه زړور

چه سړی انشي یو ناکس په قطار کښې ورانه ورسته حبطه کاندے نسب داسی په ښکلو بدو پلار یادیږی داخبره ی په جهان کښې مجرب

زوراور خواوراو به دی فهم وکړه ... چه ډوب نه شي یاونه سوځي په شرر
زندګي کډ بلي او به بلي اوره نه شي ... تا هم نه دے هیچا ببني په تهتر
خدای ورمه وله سیلاب چا په خونه ... که په قطع هم او به وي د کوثر
ونه لیږي او په کور د هیچا ... که د نږائي وي د شمس او د قمر
چه ئې درست صورت غلبیل شي په اغزو ... ویخوږ مشه د هغه ولي تشر
د هغه دیوال په سوړ څوك کښي منډ ... چه ولاړ وي لکه زوړ نه چاو ډکمر
چه په کیږده دیخ خیبر نخ ئي ورك شر ... که د سرو زرو چاره وي یا خنجر
تاکړده سود وند په برد په جهان کښن ... سود هغه دے چه ذخیره وي نه د شر
واوبو ته آچاوه نشي ځان خوبږد ... ګټه دے په دریاب کښن در ګوهر
چه له آبه له حرمت سره نه وي ... خدای ورمه کړه چا ته هسے سیم و زر
زوراور که رسوي و چاته فیض ... له دے فیض سره و ګټه ضرر
په یاري د زوراورو غلط مشه ... مکر داچه تړده ته لئ زوراور
پړ هر وقت چه د مغلوب وي ته غالب ئې ... تړوهاله ئي قد مونه ږده په سر
یا خو داچه ته قدم ئې په در بږدي ... د غه پیسه ئي ځان و ګټه په در

چه هنر ګټي یاري د زوراورو
زه رحمان کومه بول په داهنر

په نظر د بي بصر ... لکه شام هسے سحر
لکه شام هسے سحر ... لکه سنګ هسے ګوهر
لکه سنګ هسے ګوهر ... لکه خاورے هسے زر
لکه خاورے هسے زر ... لکه خیر هسے شر
په نظر ئي معلومیني ... هم واړه برابر

په سواره بانړي ئې کوتر شي اېښوه چه ئي آس برابونه ځي په جلب ... په زره مهر په خوله قهر زوی نه بویه خه بند واڼي چه ته د به هلته ادب

کہ څوك بنه ورسره کانہ — تربدی ئی وِی بتر
کہ څوك بد ورسره کانہ — ترنیکی ئی وے بهتر
نہ پہ بد ویلہ زهیر بږی — نہ پہ بنه وی د چاذبر
په ثواب او پہ خطا ئی — نه ئی دلیل وِے نہ نظر
نہ آگاه پہ چپل بهبود وے — نه آگاه پہ خپل ضرر
نه په عیب بانہ پوهیږے — نہ پوهیږی پہ هنر
لکہ روند او کونہ چہ کوری — هسے هیڅ نہ وے خبر
لہ طاعت له ګناه هم — څہ خبر وِے ښناور
ښناور و نور څہ نہ زده — یائی خوب وِی یائی څر
داخوته ئی ښما نفسه — چہ دِ کرم زه کور وِ کر
تمام وه وے لہ عقله — په دنیا پسی اوښتر
نہ دِ فرض د خدا ادا کړ — نہ سنّت د پیغمبر
نہ دِ مرګ پہ زړه یاد یږ — نہ خواړی دِ د محشر
اوده پروت ئی داد نہ زده — چہ پہ خوا لرم سفر
پہ هر دم د ره څخه د روے — کہ پوهیږے دا بشی
هغہ تور ویښته دِ ځه شو — چہ هم مښك وو هم عنبر
هغه قد دِ مجنون بید شه — چہ چنار وه هم نښتر
تن دِ درست زیر و زبر شه — زړه دِ نه شه لړ و بر
تر پنځاه و پنځه تیر شوے — تر لا څان بولی پسی
نہ دِ ترس شی نہ دِ ویره — نہ پہ زړه باندِ اثر
بلہ بد نہ ئی لکه ته ئے — هسے شوخ او څیکور و ر

یوسف هاله شه لایق د بادشاهی چه ئی وخوره چیره د غضب — لکه مکس هر ناکس باندِ بوږیږے چہ حمید نرم کوئ کہ شکر لب

پہ غفلت د عمر تیر کړہ ‌ ‌ ‌ نہ دهر و شوے نہ د هبر
عبادت دِ پہ ریا شہ ‌ ‌ ‌ لکہ ډلک پہ لا کو زر
لکہ قلب نا سرہ مهر ‌ ‌ ‌ پټ پہ زړو کښں حجر
لکہ پټ وی پہ دانہ کښں ‌ ‌ ‌ سل اغزی ئی د شجر
لکہ سحر چہ بر پای کړہ ‌ ‌ ‌ سحر کر او جادو گر
لکہ تش صورہ بی روحہ ‌ ‌ ‌ چہ تصویر کا مصوّر
لکہ تش کدو بی مغزہ ‌ ‌ ‌ میان خالی او تن پرور
لکہ زړی پہ میوہ کښں ‌ ‌ ‌ درون سنگ بیرون ثمر
لکہ بی لاسہ لستوڼے ‌ ‌ ‌ سر نړیا یر پای ترسر
لکہ تلک او دعہ بازوی ‌ ‌ ‌ پہ مرغانو کښں ډکسر
لکہ بی نمک نا وے ‌ ‌ ‌ چہ پہ سر کاندِ میزر
ترمیزر لاندِ چا خرِ زدہ ‌ ‌ ‌ چہ دختر دے کہ مادر
نہ ئی حسن نہ ئی جمال وِ ‌ ‌ ‌ غلوی خلق پہ زیور
هی تو بہ لہ هسے فریبہ ‌ ‌ ‌ لکہ زوړ ند چا ودکمر
نیم پہ زمکہ کښں د ننہ ‌ ‌ ‌ نیم بر خیرہ لکہ غر
پہ دستار کښں ئی مسواک ‌ ‌ ‌ تر بغل لاندِ خنجر
پہ ابرو کښں پټ بخړے ‌ ‌ ‌ پہ وښو کښں پټ زور
پہ شیبہ وینی د مظلوم خوړے ‌ ‌ ‌ صبا کښینی پہ منبر
پہ زړہ تور لکہ تبی وِ ‌ ‌ ‌ پہ مخ سپین لکہ قمر
د دنیا پہ طلب کړزے ‌ ‌ ‌ بوسے خان پہ قلندر
کلمہ پہ ژبہ وائے ‌ ‌ ‌ پہ زړہ لہ لوسے باور

پہ طلب کښں د طالب هسے نہ دے مناسب چہ پہ خوب یا پہ خوراک کا یا پہ خوا ئږدے مطائب

په مثال د منافقو
نه مسلم وي نه کافر
حیران ګرزي سره هلي
همیشه رفت وآمد کا
په کوڅي د دنیا دارو
او رنګ زیب هم یو فقیر وه
و توپئ و تړلئ شاکړه
خوئ همېره فقیري وه
چه فلك لئ یاري وکړه
کوره څه چار لئ وکړے
وار په وار ئی تر تیغ تیر کو
یو ته بر د خورم څه وه
تمامي جهان لئ ونغړد
په فریب فریب لئ خپل کړ
بیجاپور او بهالك نګو صه وو
هم لئ هند په دکه وا خست
بیا ئی ذکر شو په زره کښ
له حرص ورته هیڅ شو
خیال لئ داوه په خاطر کښ
باري ورځ ورځي لاړه
نه ئی مراد د زړه حاصل شه

نه مسلم وي نه کافر
نه پخوا وي نه مرور
کوئ په کوي او در په در
د زردارو په ګذر
کوه خوړے کالکه خر
چه توپئ لئ وه په سر
چه قادر شه په افسر
چه څه لئ نه وو میسّر
نور ئی ملك کړه مسخر
په عیال د خپل پدر
د خورم تمام ټبر
ډیر عالم ئی کړه ډبر
چه لاس شه باندِ بر
بیجاپور او بهالك نګر
لاجنجي او جنجاور
هم کابل او پښاور
بادشاهي د هفت کشور
هم دارا او سکندر
چه په خپل کړم ځر بر
وقت په راغی نماز دیګر
نه ئی پخ کړ خپل ټبر

کاه مات دے دخپلو خان کا لښکر کوه هسے غالب جیږو دِ دَهر ژوے پرخان وه نیسي واجب

همکی شو خپنی پاے — کدئی ملائ وه کد لښکر
خالی لا س له دنیا ووت — لکه عین درویږ کړ
له دنیائی هیڅ یونه وړه — مګر شوے یو خادر
خوار حیران پزمکه پریوت — بی بالین او بی بستر
نه پوزی شو تړ د لاندِ — نه تر لاندِ شو لتغر
دبغږی په خیر خفیف شه — چه ثقیل وه لکه غر
دسیلاب په مخ کښ لاړه — لکه خس وِی یا وزر
حق ئی پاتی په کودن شه — دسپاهِی او دچاکر
اوس ئی زه په روح دعالم — کدئی خدای کړه بهره ور
خو تعالی کدئی نصیب کا — هغه شیرین حوضِ کوثر
دجنّت په خوشبوئی — خدای دماغ کړه معطر
په دَر هند بانِدی ځو وه — هند یوشپه وه ادی یونمر
دری نمر په روښنائی — تمام هند وه منوّر
په دبزائی خلقو زیست کړ — نه خه خوف وه نه خطر
خو چه مخ ئی په غروب کړ — نو ئی پیدا شه شور او شر
چه پنا مه داورنګزیب وه — وخوړکا وهغه دفتر
اوس نوبت د شاهِ عالم دے — دور او طور ئی شه دګر
خدا زده خه بازی شی بیښے — عاشوره شی که اختر
رنګا رنګی بازی کاندے — دا آسمان دے بازیګر
کاهی تلخ شی لکه زهر — که شیرین لکه شکر
چه خه وشو هغه وشو — لا به کیږی مقدّر

ماخو نوم داو دنیکو وخست ‌‌ — ‌‌ داحوال دی د هر هر
هر سړی دخپلی خوی ‌‌ — ‌‌ هم بادشاه دی هم سرود
هر چه اهل د دنیا دی ‌‌ — ‌‌ واړه هسې دی اکثر

دا بیان دوړ و دراز وه
رحمان وکړه مختصر

خدای زړه د مهرویانو مهربان کړ ‌‌ — ‌‌ ماله یاره یار له ما سره یکسان کړ
هغه دردچه د آشنا دبیلتانه دی ‌‌ — ‌‌ دفع و رفع ئی د وصل په درمان کړ
ترچه ما منع کړی د یار له لوری ‌‌ — ‌‌ کشکی باد د سحر منع په بستان کړ
غم د هجر چه پیر تر کانړی ابړ دی ‌‌ — ‌‌ له دی غم یم په امن او په امان کړ
کار و بار د عاشقی چه دیر مشکل دی ‌‌ — ‌‌ دا مشکل خما په ما بانډ آسان کړ
حجاب لری کا خما دیار تر میانه ‌‌ — ‌‌ بی حجاب مخ دیار را ته عیان کړ
که مطلب د نور چا نور مرتبی دی ‌‌ — ‌‌ ماګدا په آستانه دخپل جانان کړ
که دا نور عالم و بله خوا ته کوری ‌‌ — ‌‌ ما په نوری د دلبرو نګران کړ
نه به ما منع کړم ته له خپله یاره ‌‌ — ‌‌ نه به کوز په مزکه ستوری د آسمان کړ
زه چه یار له ووځم په هغی لاری ‌‌ — ‌‌ مهتر خضر مهتر الیاس م رهبران کړ
تاریکی د معصیت را څخه واخلی ‌‌ — ‌‌ د طاعت په روښنائی م زړه روښان کړ
چه خما په پریښانی ئی زړه بند کیږی ‌‌ — ‌‌ زړه ئی ماغند په یار پسی پریشان کړ
چه خما په چمن راشی ګستاخی کا ‌‌ — ‌‌ د شبنم په څیر ئی عمر یو زمان کړ
چه آزاده د منکر تر سره پریوزی ‌‌ — ‌‌ د فلك په څیر م توره د زبان کړ
هغه غشی چه د ترکو د غمزو دی ‌‌ — ‌‌ هر کلام م د هغه غشی پیکان کړ
چه کشور د افغانانو معطر شی ‌‌ — ‌‌ د هر بیت مصرع م زلف د خوبان کړ

له یوه دوک وبل ته پورته خیژی مراتب ‌‌ — ‌‌ په طلب کښی د شاهد شی خان جهان څنی غائب

چه هر حرف ئی د نافې په څېر خوشبوي دے ... برکت م په جزدان په قلمدان کړ

الٰهي د خپل حبیب له برکته
دا ساده انشا نګینه د رحمان کړه

ما په تا پسې د اسپین جا رنګ کړ ... ته لا بیا په ما ګمان د نام و ننګ کړ
هیڅ اثر د په سنګین خاطر و نه شه ... که هر څو م مصلے د رسې لنګ کړ
د سوزي به د په نور و ګړي خړ شي ... چه له ما غند مخلص سره جنګ کړ
ته په عشق کښې ما هاله د روغ ټن بو لې ... که یو بل هم هسے ما غند ملنګ کړ
دا ناري سوري غماز دي په عشق کښې ... کنزه تل به د بلبل په څېر پتنګ کړ
د عاشق و معشوقې و ته سپین لار ده ... ته و ما ته د اسپین لار ولې ګرنګ کړ
چه یو دم م له نظر ته یو خوا شې ... دا جهان لکه لحد را باندې تنګ کړ
په بنه خو سره د خلقو افسانه ئي ... خدای خماله کم بختی په زړه سنګ کړ

دا د خوګ له خنکه ناست دے را ته وایه
چه جبر له رحمان سره په جنګ کړ

تا چه مخ د پري ستر ګی د آهو کړ ... نه پوهیږم چه آهو ئی که جادو کړ
دعا ګوی چه د چا و مړی خړ شبا دی ... ته په خړ خما و مرګ وته آرزو کړ
په محراب د عاشقانو کاږي اوري ... ته چه چین د جبین غو ته برابرو کړ
تا چه رنګ د ګلو و اخست زه پوهیږم ... زرغونه به په چهره خما ګنګو کړ
ستا له پره دیره جوره معلومیږي ... چه په ما په خپلو وینو کښې لاهو کړ
که یو څله توره زلفی کړه پریشانی ... خاکستر به په چمن کښې کشمالو کړ
د رست جهان به قاف تر قافه معطر شي ... که یو څله شانه کله په ګیسو کړ
ستا د زلفو مار خوړلے به روغ نه شي ... که افسون د مسیحا ور باندې یو کړ

ګفتګوی د حمید توئ کا کوز په زمکه کواکب ... زړه م ووت د دید د څنګ په هڅه ولې غشي د نظر په بني په چپ

لاس او پښې د بې زیوره بنائسته دي	خو منت به د پائلو د باهو کړ

کم سوزن د بڼو را اوري تار د زلفو
د رحمان د زړه کې زخم به رفو کړ

کم د عشق شکر تیری تو کلو کړ	نور لذّة به لکه زهر هسې تو کړ
کم دوشي ملاقات د سرو قدو	د فاخته په څیر به کوکې په کو کو کړ
عاشقي به تیره توره د رېلاس کا	نور د صبر د سکون په ملک به هو کړ
په انصاف او عدالت به نوشیروان شي	هر عمل کم د خپل ځان په ترازو کړ
د سکندر په څیر شاهي به د دوی شي	کم سر کوز په آئینه د خپل زانو کړ
تریخ لوګي به د دقند په څیر نغم د شي	کم صورة د عشق په او رکښې تما کو کړ
و به ندوینې د ترکو بڼې ستر ګې	مکر ځان په خپلو وینو کښې سالو کړ
روغ به نه شي بې د یار له بنددینه	کم صل پنځه سپیلنی وځان تر لو کړ
د غفلت لیچن لیمه به دبینا شي	کم د یار د کوځې خاورې نن ځا کښو کړ
دا دارو تر به دوا کوي طبیب	چه د یار په درد و غم کښې دارو کړ
نصیحت په عاشقانو اثر نه کا	دا محنت واړه بې شاید بې قابو کړ

په رحمان بانډې یاره خوب حرام دی
کم ئې صل باالبنته لانډې تر پهلو کړ

کم نظر په ما تو کړه و د روزګار کړ	همېره نه دې چه حسبا او یا شمار کړ
په هر غم کښې خاموش او سنا او کم سړي	د بدخواه خاطر به خوښ د دوست آزار کړ
صبر نیسه پسې کښې مراد غواړه	په تلوار به هیڅ وند کړ کم تلوار کړ
رضا پاسلوه قضا ته فراغت شه	او کم نور څه نور خو وائي ځان به خوار کړ
آزادي او کاروبار دې سره لري	لاس له کار او یاره و یاسه که کار کړ

هوس زاځي زړه هسې لري ژوان شو کم طفل کار موږ هم غیږ کښې اروي ننګي په لاس نیوه د مجنون دینې کم سود د سینه سوی تېغې

چہ پخپلہ ئی فانی بولی رحمان
ترو بیاخہ پہ هغو چارو اعتبار کړ

سانِی پور تہ شہ دمیو جام طیار کړ
هر دم تیغ د ستا خما پہ کلو کړے
تر خو دے پہ هور تہ بلہ بلا نشتہ
دا پنځہ ورځی ژوندون چہ غنیمت دے
کہ غمخوار غواړے پہ غم او پہ اندوہ کښں
څو دِ دوہ سترګی غوړے پہ جهان کښں
هغہ څوک دے چہ تهمت پرِ واید نہ شے
بی وفادی دد دے دهر یاران واړہ
دمدعی پہ خولہ چہ ور شی هغہ والی

عمر هیڅ معطّلی نہ لری تلوار کړ
هر نفس دخپل نفس لہ تیغ دار کړ
خادمی د بیخودانو پہ دربار کړ
شکرانہ پہ دا نعمت د کړد کار کړ
بنیبنہ دکړ د شرابو اختیار کړ
نندارہ پهر ساعت دخپل نګار کړ
غوږ پہ هیچا بانہ مہ باسہ خپل کار کړ
چہ د پس لہ مرګہ یار شی هغہ یار کړ
ګوش او هوش د محبانو پہ ګفتار کړ

رحمان وائی د دنیا چاری فانی دے
البتہ پہ دا خبرو اعتبار کړ

خوبہ وران شی د دنیا بازار تار
لا غنچی پہ باغ کښں سترګی سپړ دنہ کړے
هسے باد پر دفنا لورپہ والوت
څہ بورګی بدئی د بازو د هماوے
کہ صلہ زر کالہ ئی تیر شی پہ او بو کښں
تر دا هسے عمر ندئی نہ عمر بهتر وی

هر نفس د بیلتانہ پہ تاخت لتار
بادِ خزان ئی ذرہ مینہ کړہ ویجار
دکالہ قولړئ پریست لہ نار
سر زبانی ذکر کہ سل زنګہ کړہ خوار
پہ نرمی بہ نوم نہ شی وچہ تراړ
هر چہ حالی څنګہ ن شی عمر وار

ترو لہ خلاصہ بندګی بندئ تہ رحمان
چہ دیار دزلفو خیل دِ شی پہ غار

پہ بنادِی خماد وصل کواکبو پہ وهلو کوتی وُبسنی لہ دپّ هر زمان م دآشنا دخال پہ خیال کښں ماتولہ شی پہ سر د منکو لپّ

په پیری کښې چه هوس د مئ ناب کړي — بیهوده ګمان په صبح د مهتاب کړي

بی طاعت عنایت له خدای غواړي — د عتاب په ځای امید د ثواب کړي

دانسته ګناه کوی توبی وکاږي — لکه بت هسې په غلو ستر کو خواب کړي

په هغو شونډو چه حمد او ثنا وائی — هم هغه شونډې بیا ډوبی په شراب کړي

په هغو غوږو نو چه ذکر د خدای اوري — بیا سماع په هغو غوږو نو د رباب کړي

علم و کړي هیڅ عمل ورباندې نه کړي — لکه طفل هسې لوبی په کتاب کړي

په شپه پروت ئی د مغان په میخانه کښې — او د ورځې مخ په لوري د محراب کړي

تمام عمر د دنیا په طلب کړي — بیا د خدای په طالبانو ځان حساب کړي

له خالق د نه شرم او نه حجاب وي
له رحمان کوښه وښی حجاب کړي

چه خراب شی تور ترکان په نم د زړه — نور خراب شی خانمان په نم د زړه

عبث وائی غم د زړه و بوالهوس ته — خر په هیر ی هلکان په غم د زړه

په بلا مخ باندې سوی دیار له مخ — ماتړلی دی چشمان محکم د زړه

چه ئی عرش او کرسی لاندې تر قدم وي — بالاتر دي هسې شان قدم د زړه

د خلیل تر کعبې د اکعبه ده لویه — که آباد کا خوك ویران حرم د زړه

که نور خلق قدمونه ږدی په زمکه — ما دی اینښی په آسمان قدم د زړه

د امکان چه د آسمان زمکی تر میان دي — یو خلوت دي د امکان سلّم د زړه

زه ملهم د زړه له چا غواړم بی ربه — چه ئی کړی نه شی طبیبان ملهم د زړه

صورتی همدمان ډیر دي په دنیا کښې
ولی نه مومی رحمان همدم د زړه

رستمان د صبر زهر لکه دوی نه ووخي په خلوة د عشق له خربه دوصال په چشم مرم چي شوي دهجران د اندیښنی له تابه تپ

لکه کانړي په کوتره نظر باز — هسې زه یم د دلبرو نظر باز

زه نور چا ونه دراز خبري نه کړم — بې هغو چه مو مژګان لري دراز

بل بادشاه له محالے ده ملك د زړو نو — مګر نخ د چا محمود وي حال ایاز

ستا د زنې ترسیب پور را بنکاریږي — نور زلې د خوبانو لکه پیاز

د تصویر د ګلو طمع د بو مه کړه — بې وفا دے واړه ترکې د مجاز

هغه یار که په خپل ناز خوش خرم وي — زه هم خوش یم همیشه د یار په ناز

که څوك آه او فریاد بند کړي په عشق کښ — زه په عشق کښ د غمز کار کړم غماز

بنا دي هر چه د غم په اندازه ده — هسې غم د دے دنیا دے په انداز

نیستي واړه د هستي په دنبال ګرزي — نه ده وبیري پرا و بو کښ تش جهاز

دا قاعده ده لکه لوړه هم بره ژور وي — یو صورة دي هم نشیب شي هم فراز

همیشه مې لاس نیولے دي داخواست کړم — چه مدام دي د یار ناز وي خما نیاز

چه یکسان ګوري هم شاه او هم ګدا نه — هسې یار دے د رحمان غریب نواز

که بې څایه زرکې و نه بښکې آواز — نه صیاد ختنې ضرر وي نه شهباز

سکه له د خبو هسې معلومیږي — چه خپل صورة د هر سړي له غماز

د منصور و حال ته ګوره حالي څه شه — خدای د فاش د هغه نکاندي پټ راز

دریغه دریغه که ور ستي عقل ورې يي وي — د انجام خبر نه شي په آغاز

نیك عمل د عاملانو نیك فرزند دے — خدای د څوك مه کړه شراب خور و قمار باز

چه فرزند ئې شراب خور او قمارباز شي — نور ئې کاړي شي د پلار په خوند ساز

خدای له هسې زاهوزاده امان وکړه — چه بې دین او بې دیانت شي بې نماز

چه منکر پر اعتراض کوے نه شي — دا د شعر دے رحمان که اعجاز

بداختر به نیک اختر نه شي هرگز ... مرغ چیچ به د زرکو هم نه شي هرگز
که مکان ئې په آسمان وي غزا وشو ... ستاره به شمس و قمر نه شي هرگز
که ئې اصل له یوې زمکې وي نو څه شو ... بید به سرو او صنوبر نه شي هرگز
که همه عمر باران ورباندې اورې ... خس به ګل د پیغمبر نه شي هرگز
که نااهل د وفا طمع ونه کړې ... ګندنل به نیشکر نه شي هرگز
که تور غر له څاید خوځي و به خوځي ... ولې نور به مقدر نه شي هرگز

د رحمان په باب چه وشو هغه وشو
مکرر به دا دفتر نه شي هرگز

که څوک فخر کا په ننګ او په ناموس ... دا په عشق کښې نه ارزیږي یو فلوس
که اغوستي زرین لباس وي څه شو ... ګنړه یو مرغ زرین دے یا طاؤس
که ئې تاج وي په سر ابنې غزا وشوه ... په نظر ښکاري هدهد یا خروس
نه ئې فهم او فراست وي نه ئې عقل ... خالي نقش لکه عکس د معکوس
نه ئې مغز نه دانه وي په خرمن کښې ... عبث هسې واړه لوني په سر بوس
د مجاز له یاره طمع د خیر مه کړه ... تمامي شر او شده دي دا لوس
ودانۍ ئې همه واړه ویرانې ده ... راشه وګوره مانړۍ د دقیانوس
که ښکاره ګفتګوي کښې کم او زیات وي ... څوک دې ګڼه کا په دا بنهر کښې جاسوس
ساقي جام د باده راوړه چه بیخود شم ... خدای دې څوک مه کړه په خودې کښې محبوس
که څوک وغواړي تمام دنیا واړه ... ښکاره یار غندي به نه وي بلا عروس

رحمان حسن د یار وینې په پرده کښې
نه پټیږي نور د شمع په فانوس

اې ښکاره ذره آرام راشه راشه ... سرو قد ګل اندام راشه راشه

چه هم وړه خوبان دِ مقتدیان دِي ... دهمه واړو امام راشه راشه

بی تا نشته هیڅ حرمت د عاشقانو ... د مشتاقو احترام راشه راشه

خدای زده بیا به هسې وقت وي که به نه وي ... زه وېرېږم لدا یام راشه راشه

نن هنګام دې که وفا کړې که جفا کړې ... چا دِ نه شي بې هنګام راشه راشه

دا جهان د مسافرو یو رباط دے ... تلل دے تلل دے لد دې ګرام راشه راشه

بیرو یه سنبل مویه ملک خویه ... عنبر بویه لاله فام راشه راشه

شپه لا پرېږده رڼا او رخ را باندِ شپه شوه ... د رحمان ماهِ تمام راشه راشه

بیا مِ زړه د تورو زلفو مسخر شه ... چپ و راست مِ د حبشو تور لښکر شه

هر طرف مِ د دعا غشي ګذار کړه ... ولې یو هم هسې نه وه چه کارګر شه

وهر لور ته چه غوږ باسم غوغا ده ... یا لغړې د بیلتانه دے یا محشر شه

واعظان خو وعظ کاندِ بار خه کا ... چه د عشق په لیونو باندِ لی ګذر شه

چه په د رغند و ماته نصیحت کا ... په دین دستا هغه خما پسر شه

ستا په در کښېن چه پراته دي نیکبختان دي ... چه دستا له دره ووت د ره په در شه

د عشق زخم به خوله خه کنړِ رحمان ... چه ګندون لی په یر هار باندِ پر هر شه

په دوران مِ هسې رنګ دلبر پیدا شه ... ګویا بل د نمر د پاسه نمر پیدا شه

یا طالع د زمانې یا بخت خما دے ... چه دا هسې رنګ شیرین بشر پیدا شه

چه قاصد د ورکې یوسف زېرے پر و کړه ... د یعقوب بې سترګو بیا نظر پیدا شه

عشق دے داکه یو فساد دے نه پوهیږم ... په جهان کښې چه دا شور و شر پیدا شه

د ریغ نخل د عشق نه وے زرغون شوے ... چه له شاخه لی د غم ثمر پیدا شه

ملائك دعشق له غمه خبر دے
خو هم ماله داسخت سفر پیداش

بو دتر کو بی نیازی بل عاشق شوه
پهٔ پرهار باندِم بل پرهر پیداش

بیا بر دوغ دعاشقی لهٔ درنځه نشی
پهٔ هر تن کښن چه دغه اثر پیداش

دنااهل زړهٔ یلار برخه بنادی کا
چه لهٔ پښتو لئی لئیم پیسی پیداش

چه هنر عیب کوے عیب هنر کا
د رحمان په دوران دا هنر پیداش

هیڅ مِ نزده نه پوهیږم داڅه پیرش
چه دلدارِم داغیار په شکل وخیرش

زمانه دِم د رقیب لهٔ لاس وژنی
چه رِم سپی ګنړی هغه دا باندِ شیرش

دهجران غمونو هسے په عذاب کړم
هغه عمر چه رِم لهٔ ګنړه اوس دیرش

چه په تیغ مِ لوبی کړ سرامِ دادے
بنه چه غوځ مِ وزه دتر کو په شمشیرش

تیر ساعت به دهیچا په لاس کښیوزے
اوس به خرولیم وچاونه چه تیرش

چرِم نوش دهجران پیاله کړه تلخه
دوصال لذة مِ کل زهر وګنهیرش

چه ئی نه په وفا یاد نه په جفا وے
ځکه رحمان دهغه یار له دِله هیرش

چه نصیب مِ سینه چاك زړه افګارش
جوس ځکه په فریاد او په چغارش

چه نه دعاشقی په عاشق وشوه
دغفلت له خوبه پاخیده بیدارش

عبادة دریاکار هیڅ کار نه دی
لکه غوك هسے په بحر کښن مردارش

دجاهل زهد په زهد حساب نه دے
لکه ماله په خرخ خخ دخمو خوارش

مشقت دنادانانو واړه پوچ دے
لکه بی باران ابر تش غبارش

علمیت دبے عملو عالمانو
لکه ګنج دکتابونو دخره بارش

چه ئی کاندِ وناهل وناقابل ته
نصیحت دناصحانو کوم پکارش

درحمان کلام په غوږ د بې هنرو
لکه دُر په لاس د طفل هسے خوارش

څه عجب بلند مقام دے داخلاص	چه جهان واړه غلام دے دَاخلاص
که لدزمکه و آسمان ته خانه کران دے	داسفر به په یوه گام دی دَاخلاص
چه خبر که مخلصان له علم غیب	دا همه واړه الهام دی دَاخلاص
درواج او رسم عمر مدام نه وے	لکه عمر چه مدام دے داخلاص
بی اخلاص حلاوة داسلام نشته	که اسلام دے خو اسلام دے دَاخلاص
څه عجب دے که مستان دی ترچاپیره	هر ساقی ځنی څه جام دے دَاخلاص
څه عجب دے که هما ئی په دام نښلی	هر صیاد ځنی څه دام دے دَاخلاص
پس له مرگه به دا مهر و اخلاص نه وے	که اخلاص کړی نن هنگام دے داخلاص

درحمان کلام په داسبب شیرین دے
چه کلام ئی هر کلام دے دَاخلاص

که ته نه کړې په بل چا بانډِ غرض	بل به هم نه کا په تا بانډ غرض
که گدا د بل په غولی غرض نه کړی	سپی به نه کړی په گدا بانډِ غرض
په ساحل کشتی د هیچا نه ډوبیږے	که څوک نه کا په دریا بانډِ غرض
خلوتیان په خپل خلوت کښ فراغت دی	د رسوادی په رسوا بانډِ غرض
دا دنیا په احمقان دَه وړدانه	دانا نه کا په دنیا بانډ غرض

زه رحمان دعشق په درد کښ هسے خوښیم
چه مِ نشته په دوا بانډ غرض

طمع مه کړه په دنیا کښ د نشاط	بیا به نه مومے نشاط په دا بساط
لکه داغلی بیا به هسے ځنی دروے	داجهان درهروانو دے رباط

ما الدخپلے خود بینی په رخان رقیب کړ کنزه ماشی سره کار د نمرود نشته
عاشقان په عشق کښ واړه غمزه وی بار تاغونډ حمید آلود نشته

تر هر کام لا بندِ کوهے دے دی دهر
ودا ناوتر به دا جهان ښکاریږے
به عاشق بر هیڅ دهشت دِ رقیب نه وے
لدکوا اصل ئے بے دیانت بے نمازه

اینبی بو به هر قدم به احتیاط
هم جنّت او هم دوزخ او هم صراط
کدئی نه کری لدخوبانو اختلاط
طمع مه کره د نیکی دیو قیراط

غم د ترکو تر رحمان هسے چاپیر شو
لکه وسکیږے جامه په چا خیاط

اومه کله دی پاخه وائی واعظ
چه دے مال د خپله یاره لری باسی
جار واته خپله یاره دیر مشکل دے
په خوبو و پستو خبرو ئی غلط شوے
څوک په خه باور دده په نصیحت کا
زه بی عشقه بل یو کار کولی نه شم
اعتبار ئی د بنده والی هر گوری مه کره

هر چه وائی وار په بند وائی واعظ
نور به خه ورته او مه وائی واعظ
زیاتی څله دو باره وائی واعظ
دا خوان لا خواره تر خه وائی واعظ
چه لد یاره جار واته وائی واعظ
دیوله عشقه نبښتیده وائی واعظ
دا تا وده تا وده سارده وائی واعظ

آوریده وکی رحمان دویل نه یم
بهتر دا دے چه نور نه وائی واعظ

به تندی چه آتش بل کره مدام شمع
به انوار ئی منور اهل ابصار شو
پتنگان دِ لوری به لور ترخ خرځیږے
وسینه تد ځان خما پرشعله باندِ

څکه بیا موندنه لد خلقو اکرام شمع
لا به کله شی ښکاره دا نغام شمع
څکه نه کوی په سوُلکښ آرام شمع
کره پتنګ ته پر رموز کښ کلام شمع

ستا مجلس د خاصو خاصو سر فرازو
د رحمان به خیر نه موی هر عام شمع

ردیف الظّا — خپلی یار د زمینی یار د ورم تم تی منت دهر وایی به خوبانو
ردیف العین — در دست و خی دیو و ښکاره ابر رحمت پیره دکره خرابی دی نیم خطا د ترس دو بار ی به ښکاری

ردیف الغین

هر یو ګل د ستا د باغ روښن تر دے تر چراغ
ستا د باغ د بنړوزاغ په نظر خما هما دے

روښن تر دے تر چراغ هر یو ګل ستا د باغ
په نظر خما هما دے ستا د باغ د بنړوزاغ

د درد منډ په دماغ ستا د رخاو رعنبر دے
د عاشق د تهتو داغ په آسمان د عشق آفتاب دے

ستا د رخاو رعنبر دے د درد منډ په دماغ
په آسمان د عشق آفتاب دے د عاشق د تهتو داغ

د رحمان د زړه فراغ نه شي نه شي بې خوبانو
نه شي نه شي بې خوبانو د رحمان د زړه فراغ

ردیف الفاء

اورنګزیب او شاهجهان غند اشراف
صدقه شه تر منصوره غند نداف

که د تن په لوئي لوی دے نه به خر کړے
مکره خدا چه کوه طور شي کوه قاف

بوالهوس د عاشقي نه هوس نه کا
دا دروغ دي چه زردوز شي بوریا باف

د مکي په بزرګي کښې هیڅ شك نشته
ولي خر به حاجي نه شي په طواف

که په سل دریاب غسل د خان وکا
ګمان مکره چه به سپي شي پاك اوصاف

کښتي هم چه ډیره د که شي ډوبیږي
د مسرف په خان بلا شه خپل اسراف

صابرانو صبر پرینبود حریصان شو
نه څه عدل شته په چا کښې نه انصاف

داخلور واړه مذهب سره یو دي
ما او تا په کښې پیدا کړه اختلاف

د هم واړو ملکو نو څښتن خدای دے
که دوزخ دے که جنت دے که اعراف

شهیدان نه دي هغه خون ورشان دے
چه خوني ته خون بها نه کا معاف

د کاذب به څه به پخوله کښې وچه بند دے
لکه توره د لړ کے وي په غلاف

د دیوال په سر به څوزغلي ترکومه
د روغژن چه په دروغ کا نه لاف

آب و تاب د ناکره مهر وي همېره
څو نظر پر شوي نه وي د صراف

د دنیا په دولت ناز مه کړه رحمان
دا یو موي دي په نظر د موے شګاف

مدح او هجو د حبیب و د رقیب کړم
د رحمان نه زړه بد هجو نه اوصاف

پروت ردیف ... پر دولت پټ بنده یم په پټ کښې نه د ... سر و زر و په تخت باندې بیت
د کمال کعبه به هاله شي در پیښ که د لار د کښې نه کړه غلت

چہ پای بند شہ د لیلے پہ اشتیاق — مجنون واچاوہ و نورو تہ طلاق

چہ دمی و د مطرب پہ خوند خبر شہ — فراموش کړہ صوفی نفل د اشراق

جام د میو دے یار قصر د خوبانو — پہ ہر ځای چہ وی بہ جمع شی عشاق

پہ نسیہ و نظر نہ کاندِ بے نقد — کہ خوك څوك ورتہ ستایی یا براق

چہ حاصل د دلبر یکانگی شی — د دوی خبری نہ کاندِ مشتاق

حرکت لہ ځای نہ کا لکہ شمع — کہ ئی اور پہ سر بلیږی پہ تاراق

خوښ وی ہسے د خپل یار پہ درد و غم کښے — تہ بہ وائی چہ بادشاہ دی د آفاق

ہسی محو وی د عشق پہ مئ ناب کښے — چہ خبر نہ وی پہ وصل پہ فراق

کہ ظاہر پہ صورت وی پہ معنی نہ وی — لکہ کښلے د لا لفظ وی پہ اوراق

څوئی تن پہ کار و زار کښے فنا نہ شی — نہ چار باسی مخ آسونہ د عراق

د عراق آسونہ کار پہ اشارت کا — پہ وہلے پہ کوتلے کار وی د ایلاق

چہ خدای پوہ کړلے بے زوریہ خپلہ پوہ شو — چہ پوہ نہ شونہ پوہیږے پہ شلاق

کہ ئی سر څی کړی مال څی خدای د ینہ کا — د طالب و د مطلوب ترمینځ نفاق

د قسمت یار څی پہ لاس نہ ورځے ناست یم — نہ پوہیږم چہ بہ جفت شی کہ بہ طاق

تہ چہ پند وائی ناصح و رحمان تہ — کاشکے نور کړے ہغہ کشکی د میثاق

تہ ناحق پہ ما کینہ کړے کینہ ناک — پہ کینہ بہ آئینہ نہ کړے تہ پاك

څوك بی وجہی چاتہ توره تیرہ آخلی — خپل عمل دی چہ دنیائی کړہ ہلاك

چہ خندائی د بلبل پہ آہ سرد کړہ — خدای د گل گریوان پارہ کړ سینہ چاك

څکہ سینی شوے اول د حباب سترگی — چہ لہ بغض پہ دریاب کښے چوے تنزاك

کہ تن زمکہ کړی ذرہ تخم باران اوښی — لکہ غلہ بہ سر و کاږی لہ خاك

بالا دست بہ شی ھالہ پہ نورونو — لہ تعلیم د زیرد ستیٔ واخلی لہ تاكَ
بیا بہ نہ مومی د ترکو واك و حکم — څوونہ وورد دربستے جہان لہ واكَ
دھغہ جہان ژوندون بہ ھالہ مومی — چہ لاس وکاندی د دجہان لہ ژواكَ
تدچہ ژغورے سر ومال پہ عاشقی کښن — عاشقی داھسے چردہ کا واكَ
چہ داھسے لوے میلمہ تہ کور تہ بیایے — اول غولی پاکیزہ کړہ لہ خاشاكَ
پہ دوئی کښن بہ ورونہ شی تر تو چینی — څو ضمیر دے خالی نہ شی لہ اشراكَ
داھم وارہ حجاب دے چہ لیدہ شی — نور د حسن بالا تر دے لہ ادراكَ
پہ ظاھر لباس غلط د سیے مہ شہ — مینځ ئی کورہ لہ چغزے اولہ مناكَ
اولیا پہ جہان څکہ څرگند نہ دی — چہ پاك روخیسہ نغارے لہ ناپاكَ

ھیڅ وفائی لہ ھیچا سرہ وند کړہ
تروم رحمان بہ څہ سانہ کړی لہ افلاكَ

کہ پہ گنج د شاھی فخر شہر یارکَ — عاشقان ئی د دلبرو پہ رخسارکَ
خرقہ پوشو پہ خرقہ کښن دے موندلے — ھغہ خط چہ پہ دنیا کښن د نیا دارکَ
پتنگانو لرہ خدای ورکړہ پہ اور کښن — ھغہ عیش چہ ئی بلبلے پہ گلزارکَ
نیک ساعت پہ بد بدلہ د ھیچا مہ شہ — پہ وصال کښن غم د ھجر ود دو خارکَ
لنن د کورہ د مویہ بودہ پہ معنے کښن — څو پہ چائی نور لحد پہ چا بازارکَ
د بیری پہ دوبیدو چہ رب راضی شی — بیا ملاح د زړونو کلہ ھلتہ کارکَ
ھغہ مخ چہ ما دربناد بنائستہ نہ ووَ — مشقت د مشاطی وارہ مو دارکَ
یار و ناز لہ خوب پاڅی پسی گرزی — چہ فلك د عاشقانو بخت بیدارکَ
ټی شی ئی یار تر سرہ پورے کښنینی — لکہ شمع چہ څوك بلہ پہ مزارکَ
د مستئ د ھوښیاری یون څرگند وے — پہ ھرچا کښن چہ څہ وھسے رفتارکَ

بنہ د ذرہ پہ سترگو خیر شد و عالم تہ کوم صاحب کے صاحب شوے بی خدمت چہ ناصح د ترك د عشق در تہ خروالی و د دوزخ تہ د دو باسی لہ جنتہ

د بلبلانو نغمه زاغ کولی نه شی ... هر سرود آواز په طور د خپل کار کړ

رحمان هسی بی وقوف سوداګر نه دے
چه د دین متاع بدله په دینار کړ

وخ چه بده شی عاقل او دانا خه کړ ... چه قضا شی ورد و خار حکما خه کړ
مور و پلار خوینک فرزند له خدائے غواړی ... چه بدبخت شی ای خه کا بابا خه کړ
یار له یار په لوی لاس کله بیلیږی ... چه لاس نه رسی یار خه کا آشنا خه کړ
په بشیرو په دعا خه شی کوی خدای دے ... چه خدائے نه کا بشیر خه کا دعا خه کړ
بخت په زور و په زر نه دے چا خپل کړے ... په دا کار کښې ناتوان خه کا توانا خه کړ

ای **رحمان** پتنګ عذر شر چه وسه
نور د شمع خندا خه کا ژړا خه لک

هغه روے چه مین وے خه به خوب لک ... چه فرهاد غنده کوهکن وے خه به خوب لک
هر نفس د سرے تله دی له جهان ... چه ئی هر نفس رفتن وے خه به خوب لک
چه صبا له خپل یار جدا کیږے ... که د سلو شپو کړمن وے خه به خوب لک
عاشقی ده خدای له او رپیدا کړی ... چه پرادو رکښې ئی وطن وے خه به خوب لک
د رقیب له جوره خوب د عاشق نه شی ... د هغو چه یار دشمن وے خه به خوب لک

خوب خندا په بی غمۍ کیږی **رحمان**
هر چه تا غنده غمژن وی خه به خوب لک

چه په ستر کو کښې ئی خار وے خه به خوب لک ... چه په زړه ئی غم د یار وے خه به خوب لک
خوب له یار سره هم د عاشق نه شے ... چه ئی یار په بل دیار وے خه به خوب لک
په دنیا کښې خوب هغه کا چه نادان وی ... هغه زوی چه هوښیار وے خه به خوب لک
کوم طالب مطلوب موندلے دے په خوب کښې ... هغه خوار چه طلبګار وے خه به خوب لک

د آشنا د محبت په لوی سفر کښې **رحمٰن** درست پېښې شوی صورت لوی بلا د خط په وقت د یار عتاب بخت وی د پېښې باد و باران سیلی سیلاب بخت

دیدار نه دې چا په پټو سترګو کړې ‌‌ ‌ چه مطلب یې چا دید د رویې خه به خوب لک

بلکه لا ردمرګ له لارې کوانه نشته ‌ ‌ چه په خوا ئې هسې لا رویې خه به خوب لک

هر نګاه د دلبر انو ذوالفقار دې ‌ ‌ هر چه غوخ په ذوالفقار وې خه به جاب لک

زه رحمان دیار بنده و خدمتګار یم

چه بنده و خدمتګار وې خه به خوب لک

هغه زوی چه بې خدای محبت لک ‌ ‌ هکي واړه بې ځای محبت لک

محبت بې خدای واړه د زړه رنځ دې ‌ ‌ که مدام له چنګ و نای محبت لک

خرخاري ده چه ئې یوله بل کانه ‌ ‌ هر خودرای چه له خودرای محبت لک

نتیجه ئې ریش کنده جامه پاره وي ‌ ‌ آدم زاد چه له چارپای محبت لک

هغه سرای لره به تله وربانه کوان وي ‌ ‌ هر سر چه له دې سرای محبت لک

بلهوس به نه پتنګ و پروانه شي ‌ ‌ د مګس په څیر له ورای محبت لک

چه د تورو زلفو سورې په چاوشي ‌ ‌ هغه کله له همای محبت لک

رحمان څکه دربار متابعت کا

چه رهرو له رهنمای محبت لک

د بې درد و همدمي به دې بې درد لک ‌ ‌ د نامردو همدمي به د نامرد لک

صحبت لې تاثیر نه دې داحدیث دې ‌ ‌ لنګونمړي هم په غبر د لنګو لرد لک

هر کالي چه څوک په زمکه باندې کیږدي ‌ ‌ هغه زمکه ئې له جنس په خپل ګرد لک

په مجلس د بېو ږلیو څوک ورمه شي ‌ ‌ که صحیح که سلامت وي آه سرد لک

چه دوئې له میان لري شي رحمان

معشوقه عاشق په خپله ناز پرورد لک

زه یم تراشي د بېزو په تېره نوک ‌ ‌ ما توي م دودیر ش غابن واره په سوک

تراو احسن آخو عالي دماغ وي ‌ شي له شوې په سرې د سحر خواب سخت ‌ ‌ دوزخي غند په هجر کښې د تو کو ‌ تر بود عذاب په خه بلا عذاب سخت

په غمزو د تورو سترګو يم وژلے
زوبل ژوبل پرولي پرولي يم توک توک

کنارې وهم که خاورې په سر لونم
ناروا شه که پروا لري يو چوک

لکه ګل چه څوک د طفل په لاس ورکا
هسے رنګ د خما زړه کړ شوک په شوک

د آسمان په پنلي سور لکه آفتاب شي
د زرلفتو دستار کېږدې په سر هوک

که له ډېر درد و غم يم زړه وچوي
ورته هيڅ دے خما درد و خما دوک

درست جهان ئې په غم ډوب کړ سر تر پايه
که ګډا دي د دده که ملوک

که انصاف لوئ په زړه کښې منصفانو
راشي ګوري د دلبرو دا سلوک

نه به ولي د خپل يار ثنا نه وايم
چه سحر سحر ناري وهي تل غوک

چه مين د دلبرانو په جمال شوے
اې رحمان خان وژاړه کوک کوک

په بنائيست خما د يار نه دي خبر څوک
که خبر شي پري به نه بودي د غم د درڅوک

د دنيا چارې همه واړه فاني دي
زنا حق خاورې لوني په خپل سر څوک

چه قبول شي په درګاه د مهرويانو
د هغه په خير به نه وي بختور څوک

که خما د يار په مخ د چا نظر شي
و به نه کاندي بل خوا ته نظر څوک

د دين طاقت ئې هيچا څخه نشته
و آفتاب ته کتي نه شي برابر څوک

که هر څو دلبران ډېر دي په جهان کښې
بل به نه وي خما يار غوندې دلبر څوک

عاشقي يوه بايه ده عجايبه
د غم کار کولي نه شي هم هر هر څوک

له هجران بله سخته بلا نشته
خداي د نه کاندي زخمي په د انشتر څوک

مخ به بل خوانه هرګز ونه جار باسي
چه شي ستا په خمار و سترګو ابتر څوک

و به نه رسيږي تا ته په آسانه
ستا په غم چه خاورې نه کاندي په سر څوک

ارمانونه به کوي زار زار به ژاړي
چه حاصله کړي نه ده نه کا په تشش د رڅوک

عاشقي په عرصات يم و دروے ورکوم هر ساعت حساب کتاب سخت
په ليده م د يار د وښتي خوب هسے لکه نور هسے کتان لري د مهتاب سخت

همره نوم دعاشقئ وربانِدِ مبرزده
چه دیار په غم کښې نه شې قلندر څوک

هغه نه کاندِ نظر و سیم و زر ته
چه په لویه درخیل آشنا کاندِ نظر څوک

په کلونو د ګلذار بر مېل نه کاندِ
چه خو بونه کا دیار په خاکستر څوک

بی رهبر یون دعشق په لار ګران دې
دلته بویه چه پیدا کاندِ رهبر څوک

چه بېلتون په سترګو وینی آشنائی کا
درحمان په خیر به نه وی بی هنر څوک

چه مشغول نه وې د ترګو په جمال څوک
لا نور به څه کا په دنیا کښې اشتغال څوک

چه ئې قیل و قال له یار سره نه وې
له نور چا سره به څه کا قیل و قال څوک

د بل خط په عبارت به نظر نه کا
چه نظر و کاندِ ستا په خط و خال څوک

چه په اصل کښې خدای نه دې پیدا کړی
تر و به څه غواړي د ستا د مخ مثال څوک

نور خوبان دِی ستا تر مخ پوره هسې
لکه بل کا د آفتاب په مخ مشال څوک

چه عنقا شو اهل دل په دا دنیا کښې
تر و به څه وائي وچا و ته احوال څوک

که عاشق په عشق کښې زاري هیڅ کوم نه دې
په دا هسې درد کښې نه لري مجال څوک

سر خروئي د هو سره په جګر خون ده
نه هغه چه په سر و اچوي سور شال څوک

مخ رو نړی ده د عاشق په خلوا و شو
په دا نه شي چه ئې مړي په رومال څوک

سرې بویه چه په نیک عمل ناز په
نه چه ناز کا د دنیا په ملک و مال څوک

دنیا چارې فاني دی مرد هغه دې
چه نظر کا په حرام و په حلال څوک

هرچه کړ کا د او ربشو غم غواړي
له خاطره دِ بېرون کا د غم خیال څوک

که ئې شعر د رحمان مهمند تر غوږ شي
غوږ به نه باسي په شعر د خوشحال څوک

چه علاج کولی نه شي د قسمت څوک
تر و به څه وائي وچا ته نصیحت څوک

لخونخوارو سترګو څخه شفقت غواړې مقرره دِي په زړه اهل قصاب سخت لا پر کیږي نښتی ښکار تر ښکار کاندِ ځکه وصال ته حمید شو اضطراب سخت

غم د چا په ځان پیوزو دی باری خر کا
چه د خدای په کوره کښې نه لري قدرت څوک

هغه چار چه موقوفي په تقدیر دي
کړی ئی نه شي په محنت په مشقت څوک

که نظر کا و قضا و هم رضا ته
په هیڅ با به دی نه کا ملامت څوک

د مطلوب جفا و فا واړه هنر دی
څه پوهیږي د حکماؤ په حکمت څوک

د ابلیس و ریاضت ته دی نظر کا
چه غرور کا په طاعت په ریاضت څوک

علت لاړ شي عادت نه ځي له سره نه
خدای دی نه کا بد په بده چار عادت څوک

زه رحمان د بیلتانه سیلاب یم وړی
که لاس راکا بد د خدای په محبت څوک

هسې نه چه ځما یار واړه جفا کا
صد چندان لکه جفا هم ره وفا کا

لکه زه چه په خپل یار باندې مین یم
یو په سل هم هم مینه یار په ما کا

زه ئی وړي په احسان دی نه په جور
مجنون څکه په لیلی پسې ژړا کا

درست جهان د خوبرویانو ناز بردار دی
نه یو آري د غه ناز په ما و تا کا

نه به ګوري رحمان تش کل هغه مخ ته
فرښتې چه ئی د حسن تماشا کا

زغوره واغوندره ملا و تړه په جنګ
د غه پس معرکه کوه د ننګ

و بې ننګ و ته د ننګ خبر مه کړه
یا ځان وګڼه په خپلو وینو رنګ

ننګیالي چه یو ځل مخ کا په یو لوري
بیا هیڅ نه وینی کو هی وي که کړنګ

هیڅ له ځان له جهان خبر نه وي
چه چراغ په نظر کیوزي د پتنګ

د بلبلو چمن وته پرواز وي
سمندر کا مدام اور و ته آهنګ

که جهان و بې هنر و ته فراخ وي
یو لحد دی هنرمند و له تنګ

هغه ښهر جوهري له زندان وي
چه یکسان وي په کښې لعل و مرا سنګ

آسمان زمکه دواړه ترا می دی لهنګ دے
خر به زیست کا څوک په خوله کښ د لهنګه

په ښادی ئی هیڅ ښاد مه شه که دانا یي
غم ښادی دے دواړه د هر خنګ په خنګ

که رحمان د هغو تللیو وصال غواړی
تیو به نه کا په دا دور کښ یو د رنګ

ردیف اللام

ایښی مه په سر دے ستا دمخ د مینی ګل
بیام تو ر لیمه دی د زلفو تو ر سنبل

ته چه آئینه په لاس کښ واخلے حیرانیږے
زه له کومه راوړم صبوری او تحمل

ګوزی په چمن کښ منګل دے که وړه د ګلو
خدای زده چه ګلو نه وړے که زه په منګل

هم مه مښک لیده لے هم عنبر دے په جهان کښ
شاباش شاباش شاباش ستا په زلفو په کاکل

نه به ستا د مخ په څیر ګلشن وے چالیدلی
نه به وے ختا په څیر آهو نه د بلبل

هسی تغافل کا ستا په جور و په جفا کښ
خلق حیرانیږی د رحمان په تغافل

هیڅ مه نه کړه په دا عمر کښ حاصل
هسی پاتی شوم مردود و ناقابل

ملا بوی هم د وصال مو نه لی نه دے
تش په توره م نه ای نوم کړ په واصل

هسی ډوب یم د ګناه په دریا بو نو
چه په ستر ګوم و نه لیده ساحل

لد وطن م په هر زمان و باسی
رقیبان ئی راپسی کړه مجاصل

که بلا ده که جفا ده که وفا ده
راهم واړه په ما کړه خدای نازل

د دنیا په پلیتئ م ځان پلیت کړ
حیف دے دا چه نه عالم شوم نه جاهل

توره زیره م شوه سپینه زه حیران یم
چه رحمان لانه بالغ شوم نه عاقل

مه غوږ باسه د نا اهلو قیل و قال
یکار نه دی قیل و قال د بد سګال

یا به فخر په خپل اهل په نسب کا
یا به فکر کا د مال و د منال

دهو آزاد مرغون په دام بند کړه لاعلاج
وشاګردونه استاد کړی سبک په قدر تر دجاج
چه سره په کښ خلاص نه شی دخاغوښتو لدباج

یا به هسې یوځ کوپي کاندِ آغازه
د دانا او د نادان صحبت و ته هسې
لکه لعل و کوټې لال چه وبله کړه شي
هغه عمر چه تیریږِ بې هم جنس
د دنیا چارې فاني دي مرد هغه دې
آب د سیند لا خه مجال لري په بله کښې
د دنیا چارې په مثل خواب و خیال دې
لکه مال و ملک په خوب کښې و ترځرکنده شي
لکه خلق چه داوبو په سر لیده شي
لکه دود چه غږونې غږونه ځرکنده ږي
لکه یخ چه د سم و په زور شي جمع
په یوه ساعت ئې سازیانئ ویران کا
د مجاز په معشوقو کښې وفا نشته
اعتماد لئ په بنادئ و په غم مه کړه
کاه ئې تور کوي په مخ باندِ را کېښې شي
لکه مالګه چه ځوك کیږدِ په اوبو کښې
چه د مرګ و تاخت باخت و ته نظر کړم

چه مضمون ئې نه مردار وي نه حلال
لکه کړه شي وبله لعل و کوټې لال
یا صحبت شي د عیسى و د دجال
تر و به خه وي د هغه عمر احوال
چه خبر شي په ثواب و په وبال
د دنیا د چارو هیڅ نه دي مجال
څوك به څه کا اعتماد په خواب و خیال
خو چه ویښ شي نه ئې ملك وي نه ئې مال
که ئې واخلي هیڅ ورنه شي په څنګال
تار په تار شي په یوه نرې شمال
هیڅ ئې نه وې د آفتاب په مخ مجال
خاورې خښتې دِ په لاس کښې د کلال
ما هزار خله و کښلې دې دا فال
نه ئې هیڅ په قرار دې نه وصال
کاه ئې را کښې شي په مخ باندِ روئمال
زه هم هسې سر زده یم په مثال
صورت وینم د میږِ په خیر پامال

که وصال مې د یار بیا موندهٔ الهٔ سیال یم
کنه زه نه یم زه رحمان د هیچا سیال

ژوبل ژوبل د خوبانو په نګاه یم
چه یوسف غوندِ هزار په کښې پرانه دِي

لا تر دانه زیان غوځیږم چه پناه یم
بندیوان د هغه سیب قن په چاه یم

وایه نوره بادشاهۍ نفع خنده یالدراج دخاصه دغنی خدای ده چه نه دی دچا محتاج دحمید معراج خصلیږی دغو نوله امواج

چه ئې قد و قامت وو ېنم په سترګو
عندلیب په سهي سرو د خپل آه یم

د سپین مخ د تورو څمږو له رغبت
منت بار د هر سفید د هر سیاه یم

د رقیب خبرې ورم د یار د پاره
دعاګوي هم د نیکخواه هم د بدخواه یم

بناخ د زلفو ئې پخپله خدائې راتیت کړ
ګنړه زه د یار تر قد پورې کوتاه یم

بې له عشق که مې عیب که مې هنر دې
نه خبر په عبادت نه په ګناه یم

ځان هر کوره نا آګاه راڅرګندیږې
له هغې ورځې راهسې چه آګاه یم

بې صبرئ د یار په وصل کښې مهجور یم
د پسرلي په مرغزار کښې وچ ګیاه یم

له اوّله تمتر وو هم بیا آه کړم
په ناروناروخروس د صبحګاه یم

په جذبو جذبوئې راکښوم وځان ته
هغه یار مې کاهربا دی زه ئې کاه یم

لکه بار د وني پوخ شي څږ رژي
زه هم هسې بارنړلي سر براه یم

اوس مې خاید د اجهان کښې باقي نه شه
خو زید لي ترجهل وتر پنځاه یم

د رقیب علاج آسان دې بلا دا شوه
زه رحمان له خپل یار ناویساه یم

کړم ځوك په فقرئ شمیرئ فقیر یم
کړم ځوك په امیرئ شمیرې امیر یم

د دلبر وصل نه لرو ئې غوارم
هسې نه چه په دنیا پسې زهیر یم

د خوتي خدمت مشکل دې که او کړندې
زه هر دم و د غر چاري و ته څېر یم

هم پند آخلم هم پند وایم هر چا ته
زه د ښیو یم مرید د ښیو پیر یم

په هجران کښې خیال د یار راسره مل دې
په زندان کښې د یوسف سره اسیر یم

په خندا کښې مې ژړا ده لکه شمع
له عالمه پټ پنهم د ځان په ویر یم

آزادي تر دا په هوره نه بله نشته
چه بندې د یار د زلفو په زنځیر یم

چه همیش سپېڅوږ ناري د هجران اورم
رحمان ځکه د خپل یار د مخ ترڅېرېم

که حجاب کار اته لري یار له مخ
نه به دولم د فلک مکار له مخ
د جنت نقش و نګار تر پورې هیڅ نه شي
چه ښکاره کا یو نګار نګار له مخ

خوشحالا و دولتا مِ غلامان دِي
زه رحمان په پښتو ژبه عالمګیر یم

زه یو دم دِ ستا له غمَ بی غم نه یم
بی غم ستا له ذکرَ فکرَ یو دم نه یم

هر زیارت له چه ځم مرادِم ته یي
زه زائرُ د بتخانې د حرم نه یم

ستا د در په تورو خاورو باندې خوښ یم
بی تا خوښ په تماشا دارم نه یم

چه د ستا په تماشا یم خبر شوی
نور خبر په تماشا د عالم نه یم

بی دِ ستا له زیبا مخ و بل مخ ته
منتظر د یوی ستنې تر سم نه یم

که دِ ستا د ښکلی مخ عاشقان دیر دِی
زه په دواړو کښ اوّل یم دوهم نه یم

که له غمَ دِ وند مرم هاله وایه
چه یا دیو یم یا دِ واب یم آدم نه یم

زړه مِ ستا په غمزه غوځ دی غزا و شوه
که په لاسو په پښو روغ یم ګرم نه یم

سم قامت لکه الف یم په راستئ کښ
لکه غشی زه فساد لره سم نه یم

خم د زلفو مِ محراب کړو ورو خو
زه د ماړو دلرم په خیر خم نه یم

کم و بیش که مِ له لاسَ واقع کیږي
یم سوي شکم لرم بی شکم نه یم

زه رحمان د بیلتانه له غمَ زاړم
واقعه ده ډیره ګرانه هیڅ ګرم نه یم

زه داهسی دیوانه و مجنون چاکړم
له رواجَ له رسومَ بیرون چاکړم

نه پوهیږم چه دا چاری په ما خوک کا
لیونی د چېل نګاه په افسون چاکړم

کومی سترګی کوم بانړه کوم غمزه ده
دوب شهید غُنډ په خاک و په خون چاکړم

توان توفیق خود فتنو راځخه نه وو
په فتنو د تورو سترګو مفتون چاکړم

رحمان هیڅ له خپل ځان خبر نه یم
چه داهسی رنګ زبون و محزون چاکړم

مراد حسن بخت یې پایه رکاب شه حیف یا حیف ده د خط غبار لرغ ملګری دا و نبود مر پرده په عشق کښ تا میرک د طفل کار لرغ

زه لږ دی دنیا نه تلونی پر شتاب یم
لکه پاڼه د خزان پښنه په رکاب یم

که هزار آبادي کړم په جهان کښي
غرض دا چه نهایت خانه خراب یم

که م اصل د حیا تو لړ او بو دی
بیا خو دا چه دا و بو په سهاب یم

دا جهان قصاب خانه کړه خدای و ما ته
پابسته ولاړ په غولي د قصاب یم

چه د خدای له معرفت خبر نه شم
معلومیږي چه یا دیو یم یا دواب یم

که صورة م د سړي دی زه نی خر کړم
په معنی کښي د چارپایو په حساب یم

لکه بت چه په دنیو سترګو اوده وي
هسي زه په بیداري کښي ویده خواب یم

په طاعت په عبادت م زړه هیچ نه کړي
همیشه د معصیت په اور کباب یم

سر د خدای و عبادت ته ایښوی نه شم
مدام ډوب د ګناهونو په دریاب یم

چه و خپلو ګناهونو ته نظر کړم
سزاوار د هر عذاب د هر عتاب یم

لکه څوک چه په څره سور و مخ لی تور وي
زه هم هسي تر ښتن یور بي آب یم

غزاوشوه له ګفتار کوم په ژبه
زه رحمان چه کردار نه لرم کذاب یم

په یوه غمزه د سترګو ئی فنا شوم
سرتر پای بی بنیاد بی بقا شوم

ما د یار له غم دم وهلی نه دی
که م دم وهلي نه دي هم رسوا شوم

بند چه تن م توی تو منه شه په عشق کښي
هاله خاځکی د شبنم وم او س دریا شوم

زه د یار و مخ ته ګورم یار و ما ته
چه داخل په تماشا شوم تماشا شوم

په هجران کښي که ګدا وم کښه په غاړه
په وصال کښي نی بادشاه د امرا شوم

بادشاهي د ګدایانو په دعا شي
زه رحمان ځکه بادشاه یم چه ګدا شوم

تر هغه حده په هو ره نه په سري شوم
چه د دې ستجهان په سترګو کښي لغوی شوم

راته ناروی یو خله مخ په مهر کړئ خان کوم هزار خله زار له مخ
په یوه نظر م غرکا نړی د صبر ولی کا هسي لکه موم د نار له مخ

دنیا واره خبله زیست وروزکار کا — خوبونه په دغه بار کښی کو بیلی شوم
تمامی جهان لمن راټحه نغاړے — سپین زړولی م آغوستی تورکودی شوم
هیڅ حاجت د هنر نشته و نصیبه — غزاوشوه که ممند یاداودز شوم
دنوح زوئے هم د نیک نیکه نمسی وه — که زه هم دیو نیک نیکه نمسی شوم
کل وسواس له احتیاط پیدا کیږی — زه له ډیرے هوښیاری نه لیونی شوم

اوس عطا د آدمیت را پانه وشوه
چه رحمان د هغه یار د کوڅی سپی شوم

د هجران له ډیره غمه ولی نه مرم — له دے هسے رنګ ماتمه ولی نه مرم
چه یو یار له بل یاره جدا کیږے — د دے دهر له ستمه ولی نه مرم
چه په هر سحر څما په ژړا خاندی — له دے هسے صبحدمه ولی نه مرم
یار چه یار په سترګو نه وینی خو ړنګ دے — تروزه بی له خپله صنمه ولی نه مرم
چه په لږه ګرمئ شا کاندی ګل تر — له دے بی وفا شبنمه ولی نه مرم

چه د مرګه خوارِی په خوالری رحمان
لا یخوا تر دغه دمه ولے نه مرم

اعتماد به په دنیا کوے ترکومه — دا رفتار به پس شا کوی ترکومه
څو به بت له مرګه ګوزی سپینه ږیره — په رو بنا نه ورځ به غلا کوی ترکومه
چه د دهر له یارانو وفا غواړے — صیادی به د عنقا کوی ترکومه
دیری علاج به د انګ به لونه شی — دغه کار به په عصا کوی ترکومه

ته چه پند وایی ناصحه و رحمان ته
شکایت به د قضا کوی ترکومه

کړه م ونماځی ساقی په یوه جام — تر داهور نه به نور خړوی حترام

بنده دے مالوه دا فیض محشر بو — چه پرِ و ونغم دا دلق ازرق فام
مې خوارِي که په عالم کښې بدنامي د کم — ماتو پېښو دِي لاندِ کړِي ننګ و نام
په میزان کښې یو سر لعل بلا سرکاري — مساوي دَه عاشقِي په خاص و عام
عاشقان د سپین رخسار د تور و زلفو — خم په والرِي د کفر دا سلام
په مجنون بانذِ قلم راغلے ندی — که حلال ئی په مخ ورشِي که حرام

طلال عشق دے په رحمان بانذِ راغلے
په حلالو کښې مدام و ے احترام

و محمود وته نظر کوه مدام — چه غلام کړ خپلے میني د غلام
د نیکانو مدّعا خو نیک عمل وے — ساعت نه کوری که صبح دے که شام
چه د زړه حضور ئی ندوی په نمانځه کښې — پکار نه دے مقتدِی وے که امام
چه مجنون غوندِ په مینه کښې صادق وے — رحمان وایم په هغه بانذِ سلام

هم نغمی کانذِ هم رقص کا هم خاندِی
د رحمان په شعر ترکی د باکرام

خبر نه یم چه ئی راوستم له کومه — بیام کوم خواته استوِی چه د روم
لکه روند چه لاس د بلے په اوږه کیږدے — هیڅ زوره لوره نه وِی و ر معلوم
خدای د اپیښند نږئ لار کوه نالیدلے — لکه ورانه ما شوره چه وے سر کوم
خراب زړه م تور و زلفو ته هوس کړ — باری کیوت د مرغه په خیر په لوم
هسے کوه ی عاشقِی را بانذِ وکړی — چه سنګین خاطر م نرم شه ترموم
چه ئی هیڅ له خدا ے ترس وویره نه شے — الغیاث د دو لېبرانو له رسوم
کله را کانذِ شراب د لعلو لبو — کله جام د زهرو را کانذِ چه شوم
د مطلوب له طالبانو چه خان شمیری — ای رحمان اول سپا لشهانی موم

اندیښنه مِې د هجران شوه پېرزوینه تکه ساه راتخه خیږی لنډه لنډه   د آشنا د هجر هسې بد خبر دے لکه روږغی په سر یې چا کړی کنډه

هسے تیز د رومی دوران ··· گویا برق دے درخشان

د آسیا په خیر گرذش کا ··· په زمین باندِ آسمان

لکړئ ړی د سر یو ··· چه وو په یری تر دا میان

پیدا کیږی فنا کیږی ··· نه ئی حد شته نه پایان

نه ئی حد و نه پایان شته ··· نه ئی سر شته نه سامان

ځنی دول وهی بنادی کا ··· ځنی ویر کا د خپل ځان

ځنی شمع غوند ژاړی ··· ځنی گل غوندِ خندان

کړئی گوره یو گلشن دے ··· کړئی گوره یو زندان

کړئی گوره یو گلنار دے ··· کړئی گوره یو بیابان

یوه هسے تماشا دَه ··· چه ئی هیڅ نشته بیان

کیفیت ئی معلوم نه شی ··· په دلیل و په برهان

چه ئی گوره خوار فتن دے ··· یا ئی چرته دی مکان

خدائے خبر دے په دا علم

هیڅ خبر نه دی رحمان

دیر یاران وو د گل خان و جمال خان ··· یکار نه شه یو په وقت د زارستان

د هم وارو یارانو مخ د تورشی ··· که به خوك و بله یاری که په دا شان

چه یار په سوره پروت وِ بل په اور کنبر ··· و هغوته به خوك څه وائی یاران

هیڅ تعریف ئی په دا ژبه واید نه شی ··· صد رحمت شه په یاری د گل خان

تر دا هوره ته د یاری شرطونه خړوِ ··· چه په اور کښ د واړه وسوزی یکسان

چه لدا آر لدا ولا د سره وسولے ··· خدای دِ نه کا خوك دا هسے مظلومان

چه په اور کښ یو د بل د یاره سوزے ··· مالین نه وو هسے مخلصان

خه رنګ شوخ وه هغه او وه هغه خلق
الغیاث دی الغیاث دے الغیاث دے
د نمرود چاره ولیده په سترګو
هم د زمکی هم آسمان ته تعجب کړم
هم دے لویو لویو غرونو ته حیران یم
له د خپل سپی نفس مره زړه په شه
عالم وائی چه قیامت به په جمعه وے
هزار حیف د چه دا هسے رنګی چارے
په عیسے وپه دجال کښ ګناه نشته
عزیزان ئی خپله وو ژله پخپله
هسی نه چه دائی وکړه نور به نه کړی
شاه عالم اعظم وګوره چه ئے څخا کړه
ودارا واورنګ زیب وته حیران یم
د حسن حسین غزا د څواک په زړه کا
د دو غوښی او ښو وینو د غرو سے
هرچه اهل د دنیا دی حال ئی داد ے
آدم زاد په زمکه یو بل سره وژنی
لکه غوښی چه ماهیان خوری په دریاب کښ
خونده وپرنده دی ددی دهر
مرداری دے د دنیا خو هم دغه ده
مکاری د نه ماخته هم ره نه ده

چه ئی مره کړه داوښو په باران
چه انسان کا هسے ظلم په انسان
چه ئی آچول واورو ته نبیان
چه نه زمکه په نارو شوه نه آسمان
چه ونه لوښته له دیخ سره غلطان
چه او به څکی با خوا ره خوري په جهان
ولید ما په یکشنبه په دادوران
واقع کیږی د دنیا په سود و زیان
دا مکرونه دی د نفس و د شیطان
دا هم واړه تقدیر دے د سبحان
چه ئی زړه شی هغه کانه بادشاهان
په خونو نو واړه ملك د هندوستان
چه ئی څه چارے واقع شولے تر میان
چه هم واړه په تیغ شو شهیدان
بی حساب هسے خلق شه طوفان
که سړی دی که پیری دی که حیوان
په دریاب کښ وبله غوښی خوری ماهیان
په هوا کښ هم دغه کانه مرغان
هم واړه یو تر بل مشت وګریوان
څکه بیرته ختی کړی درویشان
چه رحمان ئی چاته وکانه بیان

اوس په خیر کړیوان مینه کړم په بنګلیو چه دعقل ستن م وخاته له ګنډو چه ساتلی دچاره په میوونه شی ده تر سمی سرو بند کړه او هندو

دنیادار د دنیا کار کاره د دین ... خوانین ښما په ملک دِ خوشه چین

هیڅ کم نه دے تر سپین نخ د دلبرانو ... بلکه بند دے ښما شعر نمکین

مراد له تورو سپینو واره دلبری ده ... موقوف نه دے د غه کار په تورو سپین

مرتبه د سلیمان چه چاله ور شي ... هیڅ پوره نیمګړے نه دے پرنګین

چه رنګین رنګین مضمون پرِ ښکلے نه وِ ... څه پکار دے د بیاض ورق رنګین

خوند په خوله دے نه په سکه نه په خواره دے ... آب وخور که د چا تلخ وِی که شیرین

غرض خوب دے که په حسن وِ که په خاور د ... څه حاجت دے په بستر و په بالین

مصریِ توره هم په بد غلاف کښ زنګ شيِ ... خدای څوك مه کړه د بدانو همنشین

څه عجب که په ورخ مهر په شپه ماه شيِ ... د رحمان آشنا چیان دی هم چنین

که نظر کا څوك په کار د درویشانو ... خود به ووینيِ وقار د درویشانو

په دغه لاری به ورشيِ خدای رسول ته ... که څوك ژون کاند په لار د درویشانو

هر ګفتار به ئی د خدای په در قبول وِ ... چه قبول ئی وِی ګفتار د درویشانو

هسے ګرم بازار بل په جهان نشته ... لکه ګرم دے بازار د درویشانو

په یوه قدم تر عرش پورے رسيِ ... ما لیدلی دے رفتار د درویشانو

همه خلق ئی زیارت کا پس له مرګه ... چه بازار وِی په مزار د درویشانو

بادشاهان د دے دنیا واره پراتِه دے ... لکه خاورے په دربار د درویشانو

هر بهار له خزان په جهان شته دِی ... خزان نه لرِی بهار د درویشانو

د جنت د باغ ګلونه به ئی هیر وِی ... که څوك ووینيِ ګلزار د درویشانو

هم دنیا ئی کړه د خدای د پاره ترکه ... صد رحمت شه په دغه کار د درویشانو

د قارون وحال نه ګوره مال ئی څه شه ... داشه مه کوه انکار د درویشانو

په لباس د ښکلیو مه غلیږه حمید لا تمره وی شیرازه و نه سنه د فردوس په بنا دو شه رهنما که چه ئی ذره کړم په سیم د آشنا که

ردیف الواو

پہ هرچا چہ د غضب لِندۍ کا کښنه — خطا نہ د رومِي ګذار د درويشانو

درست ديوان د رحمان خار ترد اغزي شه — چہ بيان ئې کړ ګردار د درويشانو

اوښې نہ لرِي حساب څما د سترګو — بې حساب شہ سيلاب څما د سترګو

سيا هي م هم واړه سفيدي شوه — هسې پر يولې شہ کتاب څما د سترګو

کدم سره دِ ے کدم سپين دِ ے کدم تور دِ ے — اوښو بو وړه هر اسباب څما د سترګو

چہ رخسار د هغه يار راځخه پټ شِے — حطہ شِي آب و تاب څما د سترګو

چہ ګذار ئې پہ د اګرمو اوښو نہ شہ — مګر کا ړي د ے حباب څما د سترګو

چہ م نقش پہ زړه سره شو ندے د يار شو ے — کان د لعلو شہ ګرداب څما د سترګو

کہ نور خلق د آفتاب پہ ر نړا زيست کا — مخ د ترګو دي آفتاب څما د سترګو

مائې خيال لره ابلق د سترګو زين کړ — قدم نہ دِ ے پہ رکاب څما د سترګو

لکہ تښتي وحشيان لہ مردمانو — هسې وتښتيد خواب څما د سترګو

مار رحمان چہ سترګي د و نړ ے پہ خپل يار کړې — اوس محال دِ ے اجتناب څما د سترګو

هيڅوک مہ شہ ګرفتار د تورو زلفو — مہ اسير شہ پہ کفار د تورو زلفو

هم پہ شان د تورو زلفو پريشان وِ ے — هر چہ کانږِ انتظار د تورو زلفو

د محشر عالم بہ کله پہ قرار وِ ے — څوک ببخه غواړي قرار د تورو زلفو

څوئې صبح د قيامت دميده نہ شِي — ورخ بہ نہ شِي شب تار د تورو زلفو

مګر شمع د سپين مخ شِي پاندِ بلہ — ګنړه نښتہ نور انوار د تورو زلفو

تار پہ تار کا د عاشق د خاطر خونہ — چہ حلقہ شِي تار پہ تار د تورو زلفو

چہ تمام جهان ئې نښتي دِ ے پہ دام کښې — څوک ببخه کاندِ انکار د تورو زلفو

څه د خلق پہ دا مراوي کتو غوځ کړه کوزده سستر لنده پشت مغرور چہ د ستا نکته داني تہ نظر وکا افلاطون شِي حيران پاتي شعر

زه لہ کوم یوه کمندَ سروکابرم — کمند وند دی هزارد تورو زلفو
په تندِی د محتسب کا دِرّهٔ ماتہ — چہ پر راشِی دِرّه دارد تورو زلفو
همه زہروند ئی پیلی پہ هر تار دے — چہ تسبیح کو خدای زُنّار د تورو زلفو
ملک د هند و د حبش ئی وارہ زیر کہ — چہ پیدا شہ شهرِیار د تورو زلفو
بنامارانو غندِ گوزی پہ کنجونو — نشِی هیخ پہ زرہ کبن دارد تورو زلفو
کہ بل مار چیچل پہ لاسو یا پہ پښو کا — پہ زرہ خولہ لگوی مارد تورو زلفو

د رحمان تر قلم مښک و عنبر وورِی
چہ آغاز ئی کڑہ اشعار د تورو زلفو

د دلبرو پہ درگاه — نہ حرمت لرم نہ جاه
غوښوِی مِرد زہ ولی — د چشمانو په نگاه
همه قدر م هم نشتہ — لکہ قدر د گیاه
هیخ خبر لہ ځان نہ یم — چہ ئی څہ لرم گناه
یو نظر راباندِ نہ کا — از برای عند الله
کہ لہ غم ئی سر پټ کړم — بل سر نہ لرم پناه

د رحمان پہ خیر دِ نہ شے
حال احوال د چا تباه

کہ ځوک لاس لہ سودَ و کاری زیان نشتہ — پہ ملنگ باندِ قلنگ و تاوان نشتہ
جدائی لہ آشنائی نہ پیدا کیږی — نا آشنا لره هیخ غم د هجران نشتہ
دو وفا خریدار بہ خواته دِ دروی — د امتاع د زمانی پہ دکان نشتہ
مگر ځان و خدای تہ پاسلے پہ امان شے — گنه بہ خواته د هیڅ امان نشتہ
هغہ یار پہ زہ وکوم خواتہ غوارم — چہ ئی هیڅ تہ منزل و مکان نشتہ

دلبران کہ هرځو دیر دي په جهان کښې — خمایارغني دلبر په جهان نشته

چه هم قد لري هم زلفې هم سر سونړې — د غه هسې زلک آفتاب په جهان نشته

عشق عاشق لره يو هسې گلستان دې — چه و باغ و ته ئې لار د خزان نشته

عاشقان په عشق کښې واړه سلطانان دي — په دا ښهر کښې نیستکار و ناتوان نشته

که مجنون غني په عشق کښې ځولي صادق شي — د ليلې په دروازه کښې دربان نشته

دانايان به د رحمان په قال پوهيږي
دلته کار د هر نااهل ناداني نشته

يادوې په خوله مکه او مدينه — نسکور پروت يې د عورتې په سينه

زوړ په سر لکه غنچه مراقبه کړې — پټ دې نقش د زړه زخت وي رنګينه

د اطلسو قبا غواړې ندې موي — له ناکامه دې خرقه کړه پشمينه

عبادت دې ځو تيري تر معصيت کړه — خه خوښيسه وځان ته آمينه

کينه به ده ده بې شک جنګ حرام دې — نه له نفس وله شيطان سره کينه

د مردانو کار له نفس سره جنګ وي — نه زنان غني له نقش نګينه

تر ناپاکو ناديندو ده بهتره — پاک دامنه پرهيزکار ارتينه

د ديداري ارتيني لديوي کوښې — صد قه شه سل بې دين نارينه

نيکوکار سړے بهتر دے که خوړ د سالوي — تر سپين ږيري بدکردار ديرينه

بدکردار که صد ساله وي و رحمان ته
خرکند يږي لکه طفل شبينه

عاشقي را باندي سور کړے مرئ — هيڅ مرند دروي بې بار ترمرئ

خه اثر به ئې د عقل وي په سر کښې — د هغو به سر چه ګنبيني سنا پيرئ

د مرګانو به پيخه مرزه و کاږي — خداى د تر کو مستي ستر ګي کړي زمرئ

علوفه به ئې بې غم تو ښه نه وے
لږ د صبر سبق ماله هم را کړے

خدای خه دے د کوتوال په لاس کښې ور کړم
په صورت ئې زړه تبه شوه ولاړم

د وصال د لالان کوم طرف ته غواړم
نور د شمع په فانوس کله پټیږي

هر چه کانه د خوبانو چاکړي
که په عشق کښې څوك د غه طاقت لري

چه شپه ورځ ئې غرور لکه طړي
تا چه دواړه سترګې تورے کړي نړۍ

چه بنده شوم د هجران په ځړي
تا چه واغوستي د خیال جامي نړۍ

زه رحمان په ذره زړه کړم هغو جونو
چه ئې ملاوي دوليښته په دود نړۍ

دعشق زخم خه د زخم په شان نه دے
عاشقان و معشوقي سره پوهیږي

عاشقي نه ده که کورے حیراني ده
یو عاشق د څوك راوښيي په عشق کښې

هره اوښیي د عاشق په ګریوان دور
دا هجران دے چه ئې هر لړ په عاشق ګریوان

نور غمونه که ښخان د سړي بد دے
د دوزخ د اور که تاؤله حد تیر دے

چه باله شي څوك په عشق کښې کم عقل

د بل زخم په څیر سهل و آسان نه دے
د غه رازو نور عالم ته عیان نه دے

کوم سړے په د غه کار کښې حیران نه دے
چه ئې رود په مخ د اوښو روان نه دے

تر به وایي چه پوسین د ګریوان نه دے
که هم ځان ورځنه د روے هیڅ ګران نه دے

غم د ترکو به د هیڅ په ځان نه دے
برابر د بلیتا نه د نیران نه دے

دا کم عقل د پر هوښیار دے نادان نه دے

چه بې یار نه جهان ووته نظر کړم
رحمان وایم چه ویران دے ودان نه دے

هغه یار چه بې وفا دي خه یار نه دي
که د سر ښندل دشوار په ما و تا دے

هغه کار چه بې بقا دي خه کار نه دے
دا په عشق کښې سهل کار دے دشوار نه دے

هر ساعت په کښې ناحق خونونه کیږي ۔ د خاطر کشور مړدك شړ لړ فتور ۔ هر چه کیږي خود کړده په حمید کیږي ۔ چه خبره د خوبانو لړه دستور

اندیښنه سرې بیدار کاندې له خوبه ... کم اندیش که بیدار دی بیدار نه دے

که څه عمر دے عاشق له وصال دے ... د هجران عمر د عمر په شمار نه دے

د چشمانو په څیر کښې تیرو بیر شی ... اعتبار د زمانی اعتبار نه دے

که د سلو زرو بیلار شی بر ئې څه کا ... بې وقوف زړه د بیلار څه په کار نه دے

معشوقی همیشه ناز په عاشق کاندې
رحمان هیڅ له خپل یار آزار نه دے

ستاد عشق حرفونه تورنه دی ګلګون دی ... هم په داچه نوشته په جګر خون دی

نش به نه شی هغه خم له عشق د میو ... چه لی خاور دے د فرهاد و د مجنون دی

د دنیا چار دے همه وار په فانی دے ... داد ستا جور و وفا ولی افزون دی

مقتولان ستاد غمزو دی لاله نه دی ... چه په سره کفن له زمکی رابیرون دی

چه ئې هیڅ بها زلمو څخه نشته ... جونه نه دے سکه ګنجون د قارون دی

بادشاهان په یوه دم کښې ګدایان ... مالیکه ئې فساد ون د ګردون دے

د رحمان د زړه خوناب مګر قبول شه
چه مخونه د دلبرو په ګلګون دی

د عاشق نظر په خود و په خواب نه دے ... مراد ئې بی دیار له در بل باب نه دے

نه نظر په خپل هنر په عقل مه کړه ... دا اسباب په عاشقی کښې اسباب نه دے

چه دیار سره صفا د دنیا کاندې ... د غه هیڅ په عاشقانو حساب نه دے

چه عاشق په عاشقی کښې ارباب نه شی ... که د درست جهان ارباب و ارباب نه دے

هر چه یار منع کړی له خپل یاره ... دا کتاب د عاشقانو کتاب نه دے

دا حجاب چه تور عالم ئې حجاب بولی ... دا خمار دیار تر میان حجاب نه دے

که ثواب دے د هوسوا دیار له مخه ... ما ګنړلی دغه کار په ثواب نه دے

چې تورو سترګو تورانجنې پورې لیدو تورې بلا پاسې سلونورې   تورې سترګې تورې زلفې تورې وروځې   دا هم تورې بلا دې آدم خورې

کہ لیدلی زلیخا یوسف پہ خوب وہ
صبر وشہ پہ مخ کښی کہ مراد غواړے

ما پہ ویښہ دے لیدلی پہ خوب نہ دے
ہیچا کړی دغہ کار پہ شتاب نہ دے

رحمان سوال د بوسی کړی دے لہ یارہ
لائی ہیڅ ځنی موندلے ځواب نہ دے

ہیشہ دِ ښا سر وستا قدم وي
ستا لہ لاسہ واړہ مالوہ نافع دي
زہ بی تا ہسے ګمان کوم چہ سفال دے
نورِ عالم کہ د دنیا پہ بنادی ښاد دے
کہ پہ زړہ با ندِ مِ سل غمونہ راشی
ما دِ ستا لہ غمہ خدای بیغمہ نہ کا

ترہغہ ساعتہ پوری خوم دم وي
کہ مِ زہر وي پہ زخم کہ مرہم وي
کہ نسکور مِ پہ لبانو جام دجم وي
څما زړہ دِ مدام ښاد دِ ستا پہ غم وي
داستا غم دِ ترہغو مقدم وي
ترہغہ پورے ساعت خوم دم وي

رحمان ستا پہ محبت مینے د خدای خبر دے
کہ پہ دا کښی بہ ہیڅری زیات وکم وے

ہر چہ ستا پہ زنخدان کښی ئی منزل شی
خوک چہ بوم دِ ستا د شوندو پہ خولہ واخلی
پہ ہجران کښی زہ بی برګہ وبے نوا یم
پہ عاشق با ندِ دا ہسے ګمان مہ کړہ
پہ جہان تر آشنائی خوارہ څہ نشتہ

لکہ خس پہ تنارہ کښی بہ جلبل شی
کہ ئی زہر وي پہ خولہ کښی ہم عسل شی
لکہ کښت چہ او بہ نہ مومی شہل شی
چہ یار زړہ ورځنہ یوسی تش کوګل شی
ولی حیف د چہ ہجران پہ کښی حنظل شی

زہ رحمان بی یارہ ہسے شول وشل یم
لکہ کب چہ بی محیط شول وشل شی

دوارہ سترګی مِ کړی دِ ستا پہ لور دِ
زہ یو سپی یم چار چشم دِ ستا لہ سیو

مدام دوی د فراق پہ آب تور دے
چہ مِ دوہ سترګی دِ ستا پہ لور خلور دے

لدیوی بلا خوک خان ساتلے نہ شی ماتہ تولی سل بلا شوے پیلہ پور ندمِ یو پہ حساب نہ دروندویم عاشقان ترد امیان کرم پور ور

کنه ولي د دوا روستر کو ستا په طمع — وهر لور ته مې نيولي کوډ پڼګوړي
چه مې خيال د تر کوولي په زړه کښې — دواړه کسي مې وزړه وته نسکوړي
ما قبول د رقيب ناز کړ ستا د پاره — سود و زيان په دا جهان کښې خور وورو دي

پهٔ رحمان بانډ دا هسې ګمان مه کړه
چه بي تا په نوره څه غليږي هغه نوړ دي

دساقي په لاس کښې جام دمې ناب دي — مطرب ايښي په زانو بانډ رباب دي
ته چه ما وته توبه وايي ناصح — په دا وقت کښې چا څښه د توبې تاب دي
زه چه ځان منع کوم دعشق له کاره — په دا هسې کار کښې کوم سود و ثواب دي
دا آسمان چه لوی په عقل کښې بالد شي — په محيط د عاشقۍ کښې يو حباب دي
هر چه زغوړي سر و مال په عاشقۍ کښې — هغه کړي کور پېچ کښې دسيلاب دي
ته چه خوب غواړي په عشق کښې را اندوايه — کوم چا کړي د زړي په خوله کښې خواب دي
بې عمله که کتاب کېږدي په سر څه شو — کويا ايښي ئې تر پښو لانډ کتاب دي
چه د شر له عملونو نه خير غواړي — تشنه لب غنډ سر شوي په سراب دي
د دشمن له مکارۍ وه ويريږه — په نرمۍ ئې غلط مه شه سنګ در آب دي

عبادت په شتاب هسې کړه رحمانَ
لکه عمر چه د تلو نه په شتاب دي

غواصان که ګوهر غواړي ګوهر دا دي — بيدلان که دلبر غواړي دلبر دا دي
څما يار غنډ به بل يو دلبر نه وي — د جملهٔ دلبرانو سرور دا دي
خوند دلبو او د چاهِ زنخدان ئې — راشئ ګوره زمزم دا دي کوثر دا دي
چه د وصل او هجران وته نظر کړم — زه ګمان کړم جنت دا دي سقر دا دي
ته خطبه په منبر څه لولي خطيبَ — قدم کېږده په ځان بانډ منبر دا دي

اوس خو الله تا م ونيلي سره حرم شي [illegible] ولي [illegible] پر سر [illegible] کړ ته خان ستا [illegible] راځي ناصح ما ته عين [illegible]

دومکی سفر آسان دے نر د هغه دے — چه له ځان سفر کا نه سفر دا دے
هر منعم چه دلے جوړی د قلندر کا — هغه نه دے قلندر قلندر دا دے
چه توانګر د قناعت په خزانه شی — بل توانګر په جهان نشته توانګر دا دے

دا هنر دے چه خاوری څوک سره زر کا
چه زر خاوری کا رحمان هنر دا دے

دنیادار که مستغنی په سیم و زر دے — هنرمند و ځینه ګنج د خپل هنر دے
بیهوده په زور او په زر و ځان تروائی — د دنیا سرے که هر څو زوراور دے
هسے مه وایه چه زه یم په جهان کښ — پیدا کړی خدائے د سر د پاس سر دے
څو ځنی لی ولیان پیغمبران کړل — نه چه هر سړے ولی او پیغمبر دے
چو دانه قدر یو لعل په کښ پیدا شی — نور جهان واړه د نورو کانړو غر دے
یو بادشاه وی چه لښکر و رپسی درومی — نه په هر یوه سړی پسی لښکر دے
پیدا کړی خدائے سړی په تفاوت دے — هسے نه چه جهان واړه برابر دے
که د عمر و د فتن ته څوک نظر کا — دا به روایی چه آفتاب د نماز دیګر دے
خدائی سر په زمکه ایښی وی و یار ته — په آسمان بانه ختلی لکه نمر دے
تعجب خما د دبرو او نبو مه کړه — ماموندلی په دا بحر کښ ګوهر دے

دریا خرقه ئی خدای مه کړه په غاړه
رحمان کور د دستار تړلی قلندر دے

که دلدار په دلداری خما قدم بدے — ګویا هر قدم په لاری د حرم بدی
خای لړی که لی منت بوسه دا کړی — کوم کریم په چا منت د خپل کرم بدی
معشوقه مشفقه بو په مهربانه — نه قارون چه په خان اسم د حاتم بدی
هسے بیت لرم دا زیره خسار له خلقو — لکه زر چه څوک له خلقو پټ پنهم دی

اوس به کفر ته د تورو زلفو و وخم کنره مه کوه د پند خبر نور عشق د دیرو زور زوم کړی دے نادانه خرغره د دور یا زهد په زور

خدای و ما ته کلونه د جنت کړل ۔ که دا غونډم په زړه باندې د غم بدې
هیڅ ما نه د ځوک له مستو ستر کو نه کا ۔ کوم یو مست دی چه قدم په لار سم بدې
راحت نه دی بې زحمت چا موندلی ۔ کوم طبیب دی چه په دروغ صورت مرهم بدې
زه هر کوره تر خپل صنم پورې شړیږم ۔ برهمن چه سر په پښو د خپل صنم بدې
و آسمان ته لاس د عقل نه رسیږي ۔ دا خو عشق دی چه په عرش کرسی قدم بدې

زه رحمان ئې تاج کړم د یار له لاسه
کړم پښه په سر د جوړ و د ستم بدې

د دنیا کاروبار کل واړه غلول دي ۔ دا گمان په هیچا مه کړه چه م خپل دي
هیڅ مزه په دا جهان کښې پاتی نه شوه ۔ دیخ سوري په او بو پورې کول دي
پوزه غوږ د غوښو شته په هر چا پورې ۔ که د شرم پوزه غوږ غواړې باطل دي
که د دوه کاسې دانې وې په کښو و کښې ۔ پس له شامه هسې وایه چه د بل دي
که ته یو یا دوه عیبونه د چا شمارې ۔ بل به هسې تا ته وایي چه ستا سل دي
نصیحت د ناصحانو اتر نه کا ۔ د سړي اسپني خوښي تېکول دي

د نا اهل همدمان دي نه پوهیږم
که موچي د رحمان پښې په کوکل دي

هر نګار چه نه وي وفا دې نګار نه دی ۔ په ګلزار کښې چه ګل نه وي ګلزار نه دی
په تلخۍ د میو مست خلق مرخوبه دي ۔ هغه خار چه بو د ګل لري خار نه دی
دینداري دنیاداري د ځنګل لري ۔ ما لیدلي هیڅ دیندار دنیادار نه دی
که روزګار دی په جهان کښې عاشقي ده ۔ د دې نور عالم روزګار د خر روزګار نه دی
چه تصدیق ئې په خپل زړه کښې محکم نه دی ۔ دا په خوله ظاهر اقرار څه اقرار نه دی
په هر زړه چه د خپل یار د غم غبار دی ۔ دعا ابر د رحمت دی غبار نه دی

کوم یو بت د ناست په زړه کښې د حمید چه مدام په پرستش ور ته نسکور ۔ هسې یم د یار له غمه په ضرور ۔ لکه سوی او د لړوني د تنور

چا بہ کسب بی لہ عشق نور خہ ندکړ   باری گنج دی چہ هر یو تہ اظهار ندے
معشوقہ وفا لہ هیچا سره ندکا   گنږه کوم یو د رخصت خریدار ندے
دخپل یار وصال دے حکہ پہ دا دمونده شے   دغہ کار دهیچا پہ اختیار ندے

پہ رحمان بانذِ منّت دمعشوقو دے
دبی حسنو معشوقو منت بار ندے

هغہ ذره چہ خدای روښان کا جام د جم شے   پہ دا جام کښِ ورښکاره تمام عالم شے
پہ آدم کښِ دحیوان خویونہ هم شته   بیا هالہ ئی آدم بولہ چہ آدم شے
چہ خویونہ دچارپایو پہ کښِ ندوے   سړی هوښ پرسے هلہ مُسلّم شے
چہ آغوستی ئی لباس وی دپاکانو   دناپاکو چاری کانذِ خو بدکرم شے
کہ هر څو طعام لذیذ وی مزه ندکا   چہ یوه ذرّه نمک ئی زیات وکم شے
ښادی هر چے دغم پہ اندازه وے   دهغو بہ خہ ښادی وی چہ بی غم شے
هر چہ خپلہ رضا پاسلوی قضا تہ   کہ هر څو پہ ځان ناخوښ وی خوښ خورم شے
عاشقی چہ تر کمالہ ورسیږی   دخپل یار لہ لاسہ زخم ئی مرهم شے

کہ پہ ځان بانذِ قدم کیږدی رحمان
نہ فلک بہ دِ لانذ تر قدم شے

دعاشق خپل یار قرار نہ شے   بی طبیب قراری دبیمار نہ شی
چہ پہ لوح محفوظ کښِ ښکلے لیونی وی   پہ تعلیم د معلّم بہ هوښیار نہ شے
زوی دپلار پہ غیږ کښِ پروت روح ئی لاړ شے   دقضا علاج بہ مور و پہ پلار نہ شے
دهغو چہ خدای کمال حسن روزی کړ   هیځ نقصان ئی د منکر پہ انکار نہ شے
درد و غم دعاشقئ چہ ډیر مشکل دے   هیڅ سړی بہ پہ دا ډنګ گرفتار نہ شے

زه هم عمر له خدایَ دغه خواست کړم — چه دِ یار له خیله یارَ وبیزار نه شي
یار له یار سره جفا کا هسې نه یوه — چه هیڅ فرق ئی د اغیار او د یار نه شي

که هر څوئی دلبري و دل جوئي کا
د رحمان په ترګو هیڅ اعتبار نه شي

داچه مست په میو داغي یار د چا دے — بیا به تاخت کا په کوم غولي دار د چا دے
چه زړه سوی ئي د حرم په صید هم نه شے — دا بې درد و بې صرفه ګذار د چا دی
ما خونه دِي څوك بې وجهې آزار کړي — داچه ما آزار روِي آزار د چا دی
چه ئي د هست جهان د مخ په نړ ازیست کا — دا آفتاب غندِ روښان رخسار د چا دے
چه بلبل ئي رسیدے ترګلو نه شِي — دا د ننه په حرم ګلزار د چا دی

چه هیڅ ترس په زړه کښې نه لري رحمانَ
دا نا ترس و بې پروا نګار د چا دی

په یوه ذرّه به ووړی یا به موړي — په یوه ذرّه به ګرم یا به سوړي
که ځوانِي له خدایَ غواړے ځوان به و مړے — او که پس له ځوانئ پاتِې خو به زوړي
سړے کله خو یا جوړ کله ناجوړ وِي — خدای خوندي چه به تل ترتلَ جوړ يي
عاشقي به دِ آسمان غندِ څرګند کا — که مجنون غندِ هر څو په صورت ووړي

عاشقِي بې جذبې چري دَه رحمانَ
ته مجذوب د یار په مهر کښې بروړي

ورك ورك شه بد کردار و بد سړے — که دِ وړو د که دِ عزیز وِي که پردی
ترهغه لا نیکو کار بیګانه ښه دی — چه بد کردار شي هم چا زوی یا نمسے
لږ کې لوبنِي همواره په مردارو — بد کردار دے سور لنړی یا و بل سپے
هغه خلق به همواره لیونی کا — چه په کلي کښې یو سپې شِي لیونے

چه ئی غم لوه د ترکو لو بیدولم — مورو پلار دوي په هلاک رابانډِ بود — په دربارم د بی قدره و د لبرانو — نشته قدر د مری او د مزدور

بې علاج د لیونیو سپیو نشته / بې له مرګه چه ترړک کاندي ګوهی
حرام خوړ د مخنثو په حساب وي / که په توره یا په تیغ وژلې مړني
مړني ویلې بویه وهغه ته / چه بې وجهي آزار نه کا هیڅ سړی
دیګ ئې اېښې په دیګدان وړنې تر تیغ / چه ئې سوړ په آه سړ دنه شې لغړی
هسې فیض ئې وهر چا و ته رسېږي / چه باله شې د خپل وقت حاتم طې

ای رحمان چه بد فهم و بد کردار وې
راته وایه سېي بهتر دې که سړی

چه وصال د خپل جانان مې دې موندلی / ګنج د دړ و د مرجان مې دې موندلی
همه طمع مې له خپل بخت نه وه / نه پوهېږم چه څه شان مې دې موندلی
که په ډېر مشقت لاس لره خدای راوست / زه خو وایم چه آسان مې دې موندلی
چه مې یو نفس وصال ورسره وشه / واړه اجر د هجران مې دې موندلی
څه عجب دی که تمام جهان څما شي / چه بادشاه د د ړېښت جهان مې دې موندلی

زه رحمان په خپل اشعار شکر ګذار یم
چه دا هسې رنګ دیوان مې دې موندلی

چا چه کړې و دنیا و ته اسرې دي / دهغو په سر همه خاورې ایرې دي
نادانان که د دنیا نه کار نازېږي / و دانا و ته دا وښتې مسخرې دي
چه بې خدای محبت کا هغه خلق / نارینه ئې واړه خزه او ښځې جړې دي
د سپین ږیري و ته مه وایه سپین ږیري / هکې واړه طفلان د کوارې دي
هسې وایه چه شړې دي د زنانو / که ئې اېښې په دستار کښې قرقرې دي
چه نه فیض نه خیر ترې څخه موندې شي / هکې واړه بې فیض ولې بهرې دي
ذخیره د دنیا مه کوه رحمان / دا همه واړه د خاورو ذخیرې دي

خدای ئې نکړي کړنه آچوي شوخ چشم هر ساعت په ملائکو کښې فتور زو په زړه بری سیاهي د خط پښیمان که داد خپه په روښنائی باندې مغرور

آشنائي توره بلا ده آشنا مه شي
جدائي به د فنا کا فنا مه شي

درد و غم به د زړه ولي کا غوځي
ګرفتار په د دواړو غم د جانا مه شي

په زيړ رنګ به د تل سرے اوښي هيږے
د دور ننګو په خير ګل د رعنا مه شي

هم په دا چه د روغږن د خدا دښمن دے
وهيچا نه د روغږن په وينا مه شي

کدا اعلى مرتبه غوازي عاشقي ده
نور هم وا وره اعلى دى ادنى مه شي

همیشه به سر نګون په فکر ناست ئے
د رحمان هسے مشغول په ثنا مه شي

چه په بوره خر پوره ے زړه تري بي خدا ګے
خر په وهيږي چه په ځاى کړ کبي ځاى

داخو نشته چه به تل تر تله پا يي
که بيا پالي خو تر سلو کالو پاى

کډ د سلي کاله شي عمر خو به تير شي
د غه پس بيا به خر کړي راتلواى

سم له لاسه چا دے نه شي مړ د هغه دے
چه بيدا روے و غليم وته لدوراى

ته په اصل کښ سرے بې خاروے نه يي
د چارپايو چارى مه کوه دوپاى

مرتبه به د هيچ ود ميږے شي
زړه په غوړ و غوښو مه تړه هماى

موږ به نه شي نه په حرص بې قناعت
اى په تخت داورنګ زيب ناست ګداى

وراند سراى لره توبه تره رحمان
خوسفر د کړے نه دے له دے سراى

له دى کټ له پوزي خو به ولاړ شي
ترو بيا خداى خبر چه کوم خواته به لاړ شي

په ظاهر صورت خو هسے معلوميږے
چه به حسن غنچه تر پښو لاندے لتاړ شي

دا آسمان زمکه به وے او ته به نه يي
په دوانه و دانئ کښ به و بيجار شي

د بهار د ګلو عمر مدام نه وے
عندليب غنچه به باتي په اهار شي

دریا پیرظهد مه غلیږه زاهده پکار نه دلتی د وینځي زوی لوی خوچه واغندی حمید سرپه ے د وصل ترو کاږی فلک به وینو سود

پہ ویلاړ ویلاړ بہ ځان ور پسې ورک کړې	چې نہ وي چہ د تر کو پہ ویلاړ شي

کہ لیلیٰ غواړې بایدہ دي دا رحمان
چہ مجنون غندې ساکن د کوہ و کاړ شي

نہ بہ هرہ کړې غم د سیم و زر خورې	زہ دې هرہ کړې وېنم چہ خپل سر خورې
عاقبت بہ دې یو خښہ لہ سینې ووزي	نہ چہ تل بہ هر یو ښاخ باندې تمر خورې
بہ عوض ئې کوم طاعت کړې را ندواید	دا نعمت چہ بہ هر شام وهر سحر خورې
روژنې بہ څلور م پهر افطار کا	نہ څلور ځلہ طعام بہ هر پهر خورې
کہ یو ځل تر کمالہ ور سیر بہ سې	نور بہ غوښې د خپل ځان لکہ تمر خورې
کہ بیمند د نام و ننګ دې شي تر سنګ	د هر چا بہ ځګر وي بہ خپل ځګر خورې
بې هنرو لہ قند هم زهر قاتل دې	قند ئې ولګېزہ کہ زهر بہ هنر خورې

نهال یہ زرہ د صبر نخل کړہ رحمان
چہ مدام د برخوردارو بہ څېر برخورې

نہ چہ خپلہ بې عقلې هوښیارې بولې	کا ښکې بیا مومې د غوښتو بہ نوخ شولې
عشق یو دادې بہ عاشق باندې لہ خدایہ	هسې نہ دي چہ ئې پېرې یا ئې پرولې
زلیخا غندې بہ بلہ شیدا نہ وي	کہ د مصر مسور شي وارہ تولې
هغہ بحر څہ بہ بحر حساب نہ دې	چہ او بہ ئې خاک آلودي وي خټولې
لہ هغو سرہ بہ څہ فکر د یار وې	چہ بہ غم وي د کالہ یاد کهولې
عاشقي د نغړي بہ غارہ نہ شي	څو بہ یار پسې واند خلې څلې زولې
د وصال بہ نعمتو نو غرہ مہ شہ	چہ ائې ئې خلقې کړې بہ نہ ړہ څمو

د رګوهر بہ تلہ نہ دي چا تللي
د رحمان شعر ګوهر دې خدائې تولې

په نامه د هغه خدای مړدا بیان دی
هم بادشاه دے د جمله ؤ بادشاهانو
هغه کار چه وهر چاوته مشکل وی
څوک آفتاب شی په آسمان راخیږوی
څوک د نمر په مخ حجاب شی غوړوی
څوک په شپه کښ شی مهتاب پیدا کولی
څوک یو خاخکی پری یستی شی له آسمان
څوک شی روح ننیستی په یوه ماشی
څوک وسنګ شی رنګ د ګلو ورکولی
څوک له خاورو شی یو ګل پیدا کولی
څوک له اوره شی اوبه پیدا کولے
څوک له سنګ شی ګوهر پیدا کولے
څوک شی رزق هر مخلوق ته رسولے
څوک بنده له ایمان شی ورکولی
څوک له زمکی وآسمان ته شی ختلے
څوک له خدای سره خبرے شی کولے
څوک ابنود په نوسن د آسمان زین شے
څوک په سپینه دیره پائی تر قیامت
چه په ده شی هغه کار په هیڅ اند شے
په او بو کښ ئی د کانړو کوټ پیدا کړه
په سجود ئی زمکی سر دے لګولے

چه یو نوم ئی په نومونو کښ سبحان دے
هم د هر یوه سلطان په سر سلطان دے
هغه کار واړه و ده وته آسان دے
ده آفتاب راخیژولی په آسمان دے
ده پټ کړی نمر په ابر کښ پنهان دے
ده په شپه کښ پیدا کړی ماه تابان دے
نزول کړی ده په مونږ باندِ باران دے
ژوندی کړی ده په روح تمام جهان دے
ده وسنګ ورکړی رنګ د ارغوان دے
ده له خاورو پیدا کړی ګلستان دے
ده له اوره پیدا کړی زمستان دے
ده له سنګ پیدا کړی در مرجان دے
دی د هر یوه مخلوق روزی رسان دے
ده ورکړی هر مؤمن له ایمان دے
ده عیسے له ورکړی د امکان دے
ده موسیٰ مشرف کړی په داستان دے
ایښی ده په هوا تخت د سلیمان دے
ده په خضر باند کړی د احسان دے
هر توانا د ده تر توان پورے ناتوان دے
ده ورکړی په کښ اور له مکان دے
هم ئی زوړند په د کوع سره آسمان دے

عاشقی توره بلا نه وه کیمیا وه چه خلاصی ئی نشوه شوه ئی دردی زړه کړه غوټه عقل پری خطای ورغی په دنیا کښی کړنده د عاجزی ترغز

هره ونه په قیام ولاړه هرگیاه ئی په تسبیح سره زبان دے
هم واړه په تسبیح د ده مشغول دي که ملک دے که پېری دی که انسان دے
هر ماهي ئی په دریاب کښ حمد وائي هر مرغه ئی په چمن کښ ثنا خوان دے
حق په حق ئی هیڅ اندَه ثنا کړي نه له هیچا واقع شوے دا بیان دے
مخلوقات و هسے نه دي پیژاندلي لکه ده څخه چه قدر د خپل شان دے
حد پایان ئی هیڅ سړي موندلے نه د معرفت ئی هسے بحر بی پایان دے
نه هیڅوك د ده په خیر د ده په شان دے او نه دے د چا په خیر د چا په شان دے
نه ئی زیان نه ئی زوال نه ئی نقصان شته دی بی زیان بی زوال بی نقصان دے
نه ئی مثل نه مثال نه ئی مکان شته دی بی مثل بے مثال بے مکان دے
پاک ئی وګڼه بی شک بی ګمان له هغه چه د چا شک د چا ګمان دے
نه ئی څوك په سترګو ويني نه لیده شي او بی چون بی چګون نمایان دے
که څوك وائي لیده نه شي لیده نه شي او که وائي و هر چا ته عیان دے
منزه دی له جملو جهتونو او بیا هر جهت په ده باندې ودان دے

له ذرګونو صفتونو راشه ګوره
چه ئی کړي نیم صفت عبدالرحمن دے

هغه دم چه ذره ملال شي یو ساعت ور باندې کال شي
حیران تللي وي په فکر فراموش ئی قیل و قال شي
نه ئی ګفت نه ئی شنود وي په غوږو کونه په ژبه لال شي
نه جواب و چا ته کاندي نه ئی غوږ د چا په سوال شي
علم عقل ځني پاتي دنه صورة ئی خواب و خیال شي
په دنیو سترګو اوده وي لکه نقش د دیوال شي

کمئ سینه کړه غوږو ته شوئ بنکته سپوره خوله به د حریص پر نه شي غوټه داخوږه له سادګی عشق ته هوس کړم کږه څوك بولي بلا په بر ته

قوت یُ وینی دخکو وِی — هم دغه ئی اشتغال شي
دچشمانو له باران — په رخسار ئی پشکال شي
په سبب دعاشقیٔ — تیر ترال وترعیال شي
هم ترآل وترعیال — هم ترمال وترمنال شي
په خپل درد وپه خپل غم کښ — ترعالمَ فارغ بال شي
نه طاقت نه ئی مجال وِی — بی طاقت وبی مجال شي
که ژوندے وِی په جهان کښ — دمرده وُ په مثال شي
په خشکیٔ کښ ماهی کوره — هسے بی تیغَ حلال شي
پاخیږے نه شي له خایه — په زره غوښ په تن کهال شي
دو یشلیو په خیریون کا — له کل خلقو په دنبال شي
لکه خس دلو بی لارے — تر قدم لاندِ پایمال شي
خدای له غمَ سرے ژغوره — بیا لا بو یه چه خوشحال شي
چه دزړه ولی شے غوټی — نو ژوندون ئی په اشکال شي
دباغبان سترګی کا سپینے — چه تازه نخل نهال شي
رویئدن دکشت آسان دے — پرورش ئی ډیر جنجال شي
ویرانِ په یوه دم شي — ودانی په ډیر اشکال شي
چه پلاد ومرِی بیا لا بویه — چه ئی زوئ باکمال شي
څوک خبر دے له دے دوره — چه په ما به پښن څه حال شي
چه په حال کښ ئی حال نه وِے — څه امید په استقبال شي
دیوه ساعت له مخَ — خدے زده څه رنګ به احوال شي
د دنیا چارے فانِی دِی — رفت آمد ئی په یرغال شي

سپیلنی غونډِ پراورد نو خط حسن سر تر پایه سره لنبه شم شند لو خرؑ چه ورو سبو شکلی مخ خط د بخښنی اوس مِ رزړه ورسره کړ ناحق جګرَ

په مثال کښې لکه سورے — خواوشا د هر دیوال شے
اعتبار په او بو مه کړه — چه استا دئی په غربال شے
د بېړو په خښتول کښې — شال شړئ کا شړئ شال شے
که بادشاه د ولایت وِی — کښوولی په لاس کنکال شے
په ثواب ئی غلط مه شه — په یوه ساعت وبال شے
په کمال ئی مه نازېږه — په یوه کړئ زوال شے
د ها تیا نو سودا کړوی — بیا د کاؤ وخر دلال شے
جوهرې وِی جوهر پلورِی — خاورې اغزې کلال شے
کلالِی وکلِ کاری کا — فروشنده د مات سفال شے
په هستئ کښې ئی اشراف وِی — په نیستئ کښې ئی ارذال شے
دخوانئ په وقت کښې شیر وے — د پیرئ په وقت شغال شے
چه مشهور په صداقت وِے — پوچ کوئی واخلِی بطال شے
محتسب وِے احتساب کا — کوتوالِی واخلِی کوتوال شے
نیکوکار وِی نیک عمل کړی — بدکردار و بد افعال شے
سرنوشت د سړی خپل دے — یو عیسی وِی بل دجال شے
چه نیکبخت وِی نیکوئی کا — چه بدبخت وِی بدسګال شے
لاس و پښې د هغه نسه — چه خوشخوئ خوش خصال شے
په هجران کښې نا امید مه شه — خدای قادر دے که وصال شے
په حرامو کښې امید کړه — کُندِ مخ دِ په حلال شے
کافر و باسی له کفر — په یوه ساعت ابدال شے
تور بهتر کاندِ تر سپینو — په سپین مخ باندِ تور خال شے

غمخواره ئی غمخوارګی د کوم کوم غم کا چه پسی شوے په حمید د غم په کړ که د غم په دِبلو شوم ریزمریز ندمِ صبر شِی له ښکلیو ندپرهیز

آرزومند دیوه حس وِی ... خداوند د ملک ومال شِے
چه سیالِی ئ کړی نه وِی ... له سیالانو سره سیال شِے
په دیو عمر منفصل وِے ... په ساعت کښ انفصال شِے
ممکنات به منع نه کا ... که څوك سِل ځل سنبال شِے
چه د خدای رضا شِی پیښه ... رمل پاتی د ر مال شِے

فال به څه گوری رحمان
خپل افعال د سړی فال شِے

هر چه کښت ئی په باران وپه سیلاب وِے ... د هغو عمر به واړه په عذاب وِے
هغه ملک چه په کښ سیند ورود بارنده وِے ... دهقانان به ئی همه خانه خراب وِے
وآسمان ته به ئی سترګی وِی ختلی ... د باران له انتظاره به بی خواب وِے
لکه څوك چه کړوِی ئی په کړهِی کښ ... د هغه ماهِی به طوره به کباب وِے
لابد کله بارانونه پرِ نزول شِے ... چه نخیل و زراعت به ئی سیراب وِے
همیشه له خدای خواست داو بو کانه ... که ئی چه خواست په عمر مستجاب وِے
لکه تل چه ئی په زوند داو بو غوږ وِے ... همه غوږ ئی نه په چنګ نه په رباب وِے
که همه عمر باران ورباندِ وورِے ... لا گومِی ئی په صورت کښ د آفتاب وِی
د گومِیِ و دخشکیِ له دهشت ... د آفتاب په خیر گمان ئی په ماهتاب وِے
داو بو له دیو ډیرے قیمتیِ نه ... لړکِی لوښِی ئی مردار په مجلاب وِے
فوق د پاکو د ناپاکو او بو نه کړی ... که او به ئی کړی وِی په پشاب وِے
داو بو په غلا چه ورشِی نه جار وورِے ... که ساکن د خانقا او د محراب وِے
داو بو په ویش چه ورشِی انصاف نه کا ... که په لاس ئی ورقونه د کتاب وِے
داو بو ثواب ئی نه کیږِی له لاس ... که په کوټ او بو ئی عین د جه ثواب وِے

د جهان زاړو قربان زاړه قربان شه د خوبانو تر بښکلِیو تر مکیز چه نظر په نوخیز حسن کړم د ښکلیو راته هیڅ شِی د بهار د ګلو خیز

د باران امید ئی نه کیږی له خدایه
پلیتی به ئی له تنه څه رنګ درومی
هیڅ ئی مه پوښته له غسل له اودسه
په سبب د ډیر ډیر تیمّمه
د للمی سری په مخ کښی وی آب چره
په آبی کښی لا هم وی خوندیرا
یو به نه ئی هیڅ بری له سری وځه
سم حساب له عزیزانو کله موی
نه طاقت د بد ویل لری نه صبر
نه ئی مرګ نه ئی فتنه له لاس کیږی
چه ئی زیست بائی روزګار په تحمل شی
که یوه بده وینائی له خولی ووړی
هسی شان سری تیری ور باندی وکړی
همسایه ئی چه کار و پوښتانه شی
ملایم ویل اثر ور باندی نه کړی
لکه دیووی د سری یو په صورت شی
په هیڅ رنګ له بدخوی نه جار ووړی
چه اشراف د هسی خرسو په لاس کیوږی
هسی رزق د خدای هیچا له ورنه کا
ترد اهسی زمیندار و هغه به دی
نوکوی د بوه سپی ور له بنده ده

که ئی شیره وورځ په سر باندی سحاب وی
چه او به په کښی نایابی تر ګلاب وی
چه یو څاڅکی پری ګوهر غنده نایاب وی
همیشه ئی سپیره ډیره په تراب وی
هغه خلق چه بی آب وی خوبی آب وی
هغه کلی چه د بل کلی پائناب وی
پائناب سری که زوی د ارباب وی
تل تر تله ئی د بل لاندی حساب وی
لکه مار په ملاو هلی پیچ و تاب وی
لاس تر لی د خپل شرم په طناب وی
همیشه ئی له بدئی اجتناب وی
هغه دم ئی په خپل خان باندی عتاب وی
چه په عمر نه د سوال نه د جواب وی
او په اصل به موچی یا به قصاب وی
چه په زړه کښی ئی نه شرم نه حجاب وی
تر ګمان کوی چه سری دی د دواب وی
هسی مست د چا هلی په شراب وی
تر و خلاصی به ئی له خونه په کوم باب وی
که به رزق د چا په هسی رنګ اسباب وی
چه نوکر د یوه تور کافر کلاب وی
هغه یریږده چه لا نوم ئی د نواب وی

زه د یار مړ او کتو ته حیرانیږم   چه کله راکانه پر مسته لنده تیر
شو رما شورکانه خلوه پرخوا و   چه ورو بنئی جال فتنه انگیز

دخشکئ له غم قوم د رحمان خوښ دے
که رفتن ئی له جهان په شتاب وی

ستا د تورو سترګو په یاد اشترم او ښی وورے
زلفی د سایه کړی مخ دے او په جهان کښیږ
خوګ دے په وصال کښ قند نبات خوګ ځګر خوری
او د ستا د رخسار دے مایه خیلو او ښو بزګو
سترګی م د ستا له خیاله پریوتی وډزه ته
کله رقیبانو نه نظر کړے کله ماته

خو دے که پریوزی په شبرات د غم کښ سورے
هرچا ته چه ګوردم نیم په نزوی نیم په سورے
چاو کړ دین د چا شو سپین د سترګو تورے
تل په آتش سورے ائینه چه نمر ته ګوری
خر شو کرم بی سترګو صورت خی په بله تورے
ستا باران د مهر په ښو بدو پوشان وورے

خان په مستو سترګو باندے غلوه رحمان
دا مستان هوښیار دے له حکمت سره ښوری

ته چه ماته وایی چه په چا باندے شیدا یی
زه په تا پد کومه زیرکئ شم پرولی
زه چه کبر جن دم عاشقئ مرګ د نماکم
خان که ستا په مینه کښ فانی کړم خر تر وکړم
مړ لئ م په تا ولی خدا دے اختر کړنه پو هیږم
خر شو کړیم زه انګشت نما په مینه ستا کښ

زه په تا شیدا یم وایه ته چه یار د چا یی
چا زده لکه تا زده هم وایه چه خر وایی
ته چه لکه وی هم هغه هسے کبریایی
ته چه په دا هسے رنګ له آه بی پروایی
خر د حاصل هم شته که مطلوب په مرګ ښایی
زیات له ماند خوښ ته د قاضی هم د ملا یی

ستا د عشق تر تورے ګلکوئ د رحمان خارښت
دا هم سهل کار دے ښایار کړے پیدا یی

تمت دفتر اول

په سینه ښاسیده که هزار غشي چه په قهره راته وکوري تیز تیز
په دعا به خپني خدای له غوښته چا که ښکنځل د تو کوي ورے شهد آمیز

دفتر دویم

بسم الله الرحمن الرحیم

دوباره دِ راتله نشته په دنیا — نن دِ وار دی که دروغ کړی که رښتیا

هره چار چه تر وقت تیره شی عبث شی — عنقا نه دے په دام نښتی د هیچا

تور وخت تیر شے او به بیر ته نه جاړ وو زِی — نه جاړ وو زی تیر ساعت به بیر ته بیا

تیر ساعت په مثال مړی د لحد دے — مړ چا نه دی ژوندے کړے په ژړا

که مقصود لری تلوار کړه وقت کوتاه دے — غره مه شه د دے عمر په بقا

هره نښه چه صحیح کنړی په زړه کښ — په غره ور به هغه نښه کړے خطا

په امید امید لئ خلق نا امید کړ — د ایام له مکره مه شه بے پروا

چه د مرګ په تماچه دِ شی خوله ماته — ترو په ما ته خوله به څه کوے ثنا

ویر ژړلی ارتینی چه وینا وایی — تا تر وایی که پوهیږے په وینا

هلک نه یی چه په زور دِ څوک تعلیم کا — هم عاقل یی هم بالغ یی هم دانا

په عمل د نیکو بد و فهم وکړه — چه په دا کښ د بهبود دے که په دا

سر د نن په کویوان کړه ستر ګی روڼے — ډیر په پوه تر پوه تر مه څه سرهوا

سرهوا سرهوا مه څه و آسمان ته — ته په اصل کښ له زمکی یی پیدا

د عمل په ځای به دا پوښتنه نه وِی — چه ته زوی یا نمسی یی د فلانا

په خپل ځان ښیګړه وکړه غره مه شه — په ښیګړه د آدے او د بابا

ما نوی ښکلا نظر په رقیب باندے وکړی و کړی تر لبی د یالر کړی لب د شکر لب ژبیلی نه دے د رحمٰن ربا په حرص شکر ریز

هغه ناوی چه په خان بنائسته نه وی — خوک لی خه کوی بنائست د مور و نیا
دا خبره زه وخان ته کوم ای یاره — دلګیر همیشه کړم نوم واخست دستا
نوم دستا او د بل آخلم خان ته وایم — نه مې کار نه مې غرض شته په بل چا
هر چه وایم همه واړه خان ته وایم — خه مې کار خه مې غرض دے په نور چا
کړم خاے د دی عمونو وی په زړه کښې — ما به خه لره کوله دا انشا

چه د مرګ سختئ خوارئ دی په خواوی
ای رحمانه ولی نه مرے لا یخوا

هیڅ ثابت نه کړه چا د دی دنیا وفا — واړه مینی کا نه بی وفا په دا دنیا
هر خوک چه دعوے په دا دنیا کا د خپلوئ — واړه باطل وایی دنیا نه ده د هیچا
دا فلک کلال دے سازول و ماتول کا — دیر ئی ماوتا غند پیدا کړ هم فنا
هر سنګ و کلوخ چه حرکت یئ د دی د هر — واړه ګوئ دی خوک د شاه خوک د ګدا
دام دی هیڅوک نه دی د دنیا وره کښې د تر — ښکار به و کړی نه شی د سیمرغ و د عنقا
هر خوک چه له دے فانی نفس وابستګی کا — نه به شی ترلی په زنځیر سره هوا
ماه دے که آفتاب دی عاقبت واړه خراب دی — کل که همیشه وی هسی نه تر ابدا

مه د روم مه رحمانه په خلاف د دانایانو
مینه د دنیا پسند لے نه ده هیڅ دانا

ته چه ما ته وایی چه په خه کوے ژړا — نه دی معلومه دغه خپل جور و جفا
ته جور و جفا کړے زه ژړا کوم دلبره — ستا که دغه نه وی دا به هم نه وه خما
خه ښه ده دے به کاندی طائفه د عاشقانو — رسم د بتانو که هم دا دی لکه ستا
دا خصلت چه ستا دے که هم تل به د عشاق وی — نه دی معلومه دے د درد مند د زړه دوا
نو دستا ناز شه بلا غرور د رقیبانو — واره په واره وژنی کله هغه کله دا

هرچه عاشقي کاکه په قطع افلاطون وي
سپي هم په عذاب د جدائي دوږ لوندي

زه خو ئي مجنون گڼړم که نن وي که صبا
زه خو گڼړ ستا د کوڅي سپي شوم په رښتيا

هيڅ ئي په کار نه دي رحمان تا غواړي دلبر
دا خما رضا ده باقي هرچه ستا رضا

چه ئي نقش نه زړه خيال شي د آشنا
پس له مرګه بدئي تيغ هيسي مخ رو نه دي
په آسمان د آشنائي بدئي مکان وي
خوشحالي خما د زړه په هغه دم وي
روح هغه ساعت داخل گڼړم په تن کښ
نور د هيڅ قيل و قال مي په کار نه دي
هم هغه يوه گړي را بانده کال وي
زړ غونډ کانړه دانه خما د عيش
نه به لا څوک خما طبيب له آشنا شته دي

صدقه ئي سر و مال شي د آشنا
چه آشنا په تيغ حلال شي د آشنا
چه زمين غونډي پائمال شي د آشنا
په هر دم چه زړه خوشحال شي د آشنا
چه ئي دخل په وصال شي د آشنا
چه تر غوږ مي قيل و قال شي د آشنا
چه يوه گړي محال شي د آشنا
چه په زړه مي زر غون خيال شي د آشنا
نه به لا څوک په مثال شي د آشنا

د رحمان نظر په هيڅ باندي وي
چه نظر ئي په جمال شي د آشنا

که نما بنا مر تو ستوني بنکته کړې حلوا
په هيڅ حال کښ د قرار و صبر نه شي
تمام عمر تر آشنا تر عزيز پوري
چه په جلي رسوائي د پروا نشته
چه د نفس د ياره لاس و چا ته نسي
نفس بي شمار عالم پري يست و کوهي نه

صبا خواست کوي له خداي د بنورو
ليوني کړي د ير حرص د يوي هوا
يوي گيدي مختورت کړي هم رسوا
نور به خر کړي په جهان د چا پروا
دا رحمت له خداي غواړي که دوا
خداي د نه کا نابينا د چا پيشوا

چه د بل ننګ و ناموس ساتلی نه شي وی به نه ساتي خپل ننګ و ناموس د هغه عزيز [illegible] کوتاه و چه پيدا [illegible] عزت د کوس

په روا به نا روا کله پوهیږي ... وچارپای ته څه روا څه نا روا
چارپایان که غوږ وسترګی لري څه شو ... په معنے کښې نابینا دي ناشنوا

زه رحمان له هغه علمه پناه غواړم
چه له دینه له مذهب وي سوا

سل ځل که وخوړي ناصحان جګر ځما ... بیل وبله نه کا درد ستا وسر ځما
صبر ستا په عشق کښې دا خبره اوره ځولی ... نشته که د چارے توان یو موی قدر ځما
ستا له محبته چار وانه ځما دروغ دي ... ولي خاوري نه شي په دالار بشر ځما
واره معشوقي د عاشقانو خبر اخلي ... بی له تا چه نه اخلي یو دم خبر ځما
هیڅ اندوه م نشته بی د ستا له جدائی ... نور اندوه به څه وي تر دغه بتر ځما
خوب د کورو کلي به نا روځما بر هم شه ... خجل د چه نه شي ستا په دره اثر ځما

ګل واره جهان که ما رحمان ته دلبر شي
چري دي دلبر بی تا بل دلبر ځما

هسے یاد بی همیشه مدام ځما ... چه اوراد بی په هر صبح وشام ځما
هر کلام چه بی د ستا له یاده وکړم ... سل توبی دي په هغه کلام ځما
بی له تا که ذره آرام کړم په سل ننګه ... نه شي نه شي په هیڅ رنګ آرام ځما
ننګ ونام که ستا په مینه له ما دروے ... ځار شه ستا تر مینی ننګ ونام ځما
چه قایم شوم په مقام د عاشقئ ... هیر شه دلته واره بل مقام ځما
خود عشق په خم خانه لی داخل نه کړم ... پخته نه دے د غه عقل خام ځما
نن د وقت دي که مه آه وفریاد آوړے ... څو چه خاوره نه دے هر اندام ځما
هزار جام وصراحي د فلک مات کړه ... څو به ګرزي په دا دور جام ځما
زه رحمان به دا ناکام ګوم تر ګومه ... وا به کله به حاصل کړي کام ځما

چه هر چا لیدلے نه وي یار ستا
خیر دے دا که وائي بد به کار ستا

هر هغه چه وي دلبر ستا لیدلے
نه به کا انشاء الله انکار ستا

سر ستا درگاه د هغه یار عزیز وي
بی له دے نشته بله لار ستا

ما بی عشق بل څه خیر نه دے زده کړي
چه څه دے هم دادے واړه کار ستا

خدای دي ولیه بل هیڅوك آزار نه کا
ای دلبر ما خله ته آزار ستا

یار ستا په جدائی او په ډیر غم کښته
سیند داو شو دروي په رخسار ستا

لوی هلاك کړي هم واړه ستا جبر دے
گفتگو نشته بله په دیار ستا

زه رحمان بر لاف په عشق څه وهم
خود به ځان څرگند کا انتظار ستا

سر ستا سامان ستا خار شه تر جانان ستا
خار شه تر جانان ستا سر ستا سامان ستا

زبان ستا نقصان ستا واړه د یار هجر دے
واړه د یار هجر دے زبان ستا نقصان ستا

مشك ستا زعفران ستا ستا د کوځي خاوره دي
ستا د کوځي خاوره دي مشك ستا زعفران ستا

گل ستا ریحان ستا ستا رخسار و زلفي دي
ستا رخسار و زلفي دي گل ستا ریحان ستا

فکر ستا توان ستا ستا په غم کښ نه رسي
ستا په غم کښ نه رسي فکر ستا توان ستا

آه ستا افغان ستا هیڅ په تا اثر نه کا
هیڅ په تا اثر نه کا آه ستا افغان ستا

زړه ستا چشمان ستا بی تا هیڅ حال نه لري
بی تا هیڅ حال نه لري زړه ستا چشمان ستا

دا پیران شیخان ستا ستا په غم کښ نه رسي
ستا په غم کښ نه رسي دا پیران شیخان ستا

باغ ستا بوستان ستا بی تا میوه نه نسي
بی تا میوه نه نسي باغ ستا بوستان ستا

وصل هم هجران ستا ای رحمان خیر دي
ای رحمان خیر دے وصل هم هجران ستا

باد شاهي لوی هر یو غلام دي ستا
د خاصانو به څای ناست دے عام دي ستا

پخته کله دی چه لاف دپختگئ کا — پختگان دِی په دے خم کښِ خام دِ ستا

خو هم هره ئی نظر په ننګ و نام وی — چا چه نه دِی آورید لی نام دِ ستا

همیشه به له مقام بی مقام وی — هغه څوک چه لتوی مقام دِ ستا

چه په خپلو و نیو گل غنچه غرق نه وے — و به نه وینی رخسار گلفام دِ ستا

صبح و شام به هغو خلقو باندی یو وے — چه آرزو لری هر صبح و شام دِ ستا

بل کلام ئی به زړه کله اثر کاندی — چه ترغوږ ئی شی شیرین کلام دِ ستا

فراموش کاندی هم نورے مستئ — هر چه نوش کاندی باده په جام دِ ستا

دام دِ ستا د تور و زلفو عالم گیر دے — تنها نه یم نښتی زه به دام دِ ستا

زه رحمان دعا سلام په هغو وایم
هر چه ما لره راوړے سلام دِ ستا

هر چه وو یني په سترگو روے دِ ستا — مخ ئی گوزوی همیشه په سوے دِ ستا

بی دماغ به ترسر و ترمال تیر شی — چه ئی تیر شی تر دماغ بوی دِ ستا

که لوئ گوری خبر بی ځای خوئی نه گوری — چه په دار لگی قامت دی لوی دِ ستا

نو بهار دے عالم سیر د بوستان کاندی — خدای و ما و ته بوستان کړ کوی دِ ستا

د عیسے له دمه دم و هلی نه شم — چه خوله بیر تر شی په گفت و گوی دِ ستا

هم په دام له چشمانو رود بهیږے — چه یاد یږی مِ قامت دلجوے دِ ستا

همیشه ئی زړه په اور باندی سپند وی — و هغو ته چه څرگند شی خوی دِ ستا

دلهم لا شدئی ماتوی په زړه کښ — چه ئی نقش وی په زړه آبروے دِ ستا

و زنځیر و ته ئی څه لره راکاږی — لیونو لره بس دے موی دِ ستا

و کړنگ و ته پخپله خان یری باسی — چه و زړه و ته پرباسی روے دِ ستا

گل لښه شه د بلبل په آه رحمان — نه گوو هیڅ یار په های و هو دِ ستا

۷ کرته سر تحل خمای زه دِ ستا یم — تلونی نرے له ماجست وجوے دِ ستا م

خوی که په دا شان وی دل زار ستا ... خه بنادی به کاندِ طلبګار ستا

حیف چه آوریګے شی لیدی نه شی ... حسن ولطافت پرے وار ستا

بیا دو باره نه ګورے وبل ته ... هر چا چه لیدلی دی رخسار ستا

خدای زده چه ته یار د کوم یوه یی ... هر طرف یاران دی صد هزار ستا

څای د ښوا ښو دو مونده نه شی ... هم عاشقان دی په دربار ستا

بل به هسے نه وی که خدای کاندِ ... ماغند خاکسار وهوادار ستا

بل ګمان په ما باندِ و مه کړه ... عمر واره زه وانتظار ستا

عشق له حسن حسن دے له عشق ... ته ګار څای زه نګار ستا

ته څما مطلوب یی زه طالب یم ... ته څما طبیب یی زه بیمار ستا

ته که تازه ګل د نوبهار یی ... زه یم عندلیب په لاله زار ستا

جور دے که جفا ده که ستم دے ... واره یم منلی دی یک بار ستا

جور و جفا څوك په بها پلورے ... زه یم د جورو نو خریدار ستا

یو تار که ضایع شی ستا د زلفو ... څان به صدقه کړم په هر تار ستا

سل آزمینتو نه دِ را و کړه ... حیف دے چه لا نه شی اعتبار ستا

تیریم زه رحمان له هره کاره
اوس مِ ملا تړلے ده په کار ستا

ته شها یی شکر لب ... ګل رخسار سیم غبغب

په نا درو کښِ نادر ... په عجیبو کښِ عجب

په جمله ؤ معشوقو کښِ ... بو العجب یے منتخب

بی زیور ښائسته یی ... بی ترتیب مرتب

دغه داد دالهی دے ... بی تا لاش بی طلب

آب حیات چه حیا بیا موند — ستا د شونډو له سببه
مخ د سپین تر سپین صبا دی — زلفي تورے تر تور شبه
ستا د مخ عرق داندو — زینت راینوله کوکبه
د بنا ئست مخي د نشته — تر مشرقه تر مغربه
د وصال مونده د ګران دے — مګر فضل شي له ربه
چه د رب فضل پرو شي — هغه خلاص شي له غضبه
دا دولت د خدا ئے پر دا د ے — مونده نه شي له نسبه
عشق څه هسے علم نه دے — چه حاصل شي له مکتبه
مکتب حال د مذهب والي — عشق سوے دی له مذهبه
د عاشق مذهب هم دا دے — چه دم نه وی بی مطلبه

ستا د حسن په صفت کښ — رحمان ګنګ شه له ادبه

په هر زره چه د یار مینه شي غالبه — بله مینه ئی هیڅ نه وی مناسبه
نورے واړه مرتبي بروزنه هیڅ شي — که خبر شي څوك له هسی مراتبه
لیاقت ئی هر وکړی څخه نشته — عاشقي یوه پاید ده عجائبه
د طالب له کوتاهي ویره وکړه — که هر څو د لار کوتا هد ده طالبه
عشق څه ګنده خزانه ده خوار هغه شه — چه څه ګنده خزانه شوه تر غائبه
عزوه خط د مهر و یا نو تر خط نشته — که هزار رنګ کتابونه کړی کاتبه
هیڅ ئی مه پوښته له فضولو له حجو — په هغو چه عاشقی کړه خدائے واجبه
عاشقان تر سر و مال یار نه تیر دے — خدای د دا طائفه نه کانده کاذبه
زه رحمان د خیل صاحب په رضا بسته کړم — څه بکار دی د بنده بی خیل صاحبه

کرم مرګ دے هغه یاد تر پخوا شي لدے کاره پښیماني در پخوا مش دغه غم اندوه مې سر د نافی سپین که څوك له خوا د آهو چشم و جرا مش

لاس مې وتړې د زلفو په طناب
هسې آب ئې د دوه سترګو په تېغ کښې
چه توسن د فلک زین کاندې له نازه
په درګاه ئې درویزه کاندې د حسن
چه په یاد کښې مې سر شو سپین د خیاله
چه دمخ و آب وتاب تې ئې نظر کړم
چه نسیم ئې د زلفو راپیدا شې
چه د سپې آواز ئې واورم هسې خوښ یم
ماومخ ئې کښې ووینم په خوب کښې

بیا مې وسپارې د سترګو په قصاب
چه بې سره په سر ندرې حباب
د اهلال ئې په ځای راشې درکاب
کښې ولې په لاس سپو بې هم آفتاب
له چشمانو مې بهیږې سره شهاب
راته هیڅ شې د ګلونو آب وتاب
دې ست مې دوب کاندې په مشک و په ګلاب
لکه خوک په نغمه خوښ وې د رباب
بارې چرې شې بې یار خوړ دوه خواب

پدغزل کښې خو دوه بیت انتخاب وې
د رحمان تمام غزل دې انتخاب

هر مطرب چه غوږ ئې ناؤ کا د رباب
چه سامع ئې په نغمه پرتاند شم
هم ئې تار هم ئې ګفتار هسې اثر کا
یوئې ساز بل ئې آواز وې دلبستو
ځلورم ئې یو ساقي د سنګ کښیني
دا ځلور واړه فتنې په ځلو و کنج
شپږم وقت د نوبهار او ووم ځوانې وې
چه دا هم په آفتو نه سره لول شې
چه دا هسې دلبران پرې اثر نه کا
راخرکند بد شې پرهیز د پرهیزکارو

پردا ناؤ کښې ځما زړه کاندې کباب
ذیوانه شم ګریوان څیرې مست خراب
چه هیڅوک ئې نه طاقت لرې نه تاب
دریم شعر په آغاز کړې انتخاب
چه ئې ئې نه آفتاب وې نه مهتاب
او پنځم ئې صراحي د مې ناب
اتم شغل د کتاب بهم رباب
تر وخوک ځه رنګ ځن کاندې اجتناب
یا به دیو یا به دیوار وې یا دواب
که قادر شې په شاهد وپه شراب

پروانه شمع خوله پټ ځمر سینه د سپند شې ځمه چشم ځمسر سوا مرشد هم ود دم در بابن نه لرې تا ځم د اجبیلې نلاو هفا مثا مرشن

نه رحمان له ریا زهده پناه غواړم
د ریا زهد عذاب دے هم عتاب

ورځ د تیره په شومې کړه شبه له خوابه
په شتاب شتاب د تلو دے که پوهیږے
دلته دم و قدم د واړه په حساب دے
راستو لے خدای حساب د په کتاب کښ
ته و خپلو نیکو بدو ته نظر کړه
په هغه جهان به څنګه خواب و کړے
عاقبت به تورو خاورو لره درومې
د کاغذ په کشتۍ سیل به کړې تر کومه
چه آفتاب یوه نیزه شي بیا څه کړې

خدای به کله یاد وے خانه خراب
غافل مه شه د دی عمر له شتاب
په غلط دلاری مه زده بی حساب
خبر زده کړه له حساب له کتاب
چه به د څو تیرے ده له ثواب
چه په دے جهان عاجز یې له خواب
خان به خوشحاله په کته له تراب
دا کشتۍ به د مرګی کا نه غرقاب
اوس چه سوری له ور تښتی له آفتاب

په آزار د چا راضی مه شه رحمانه
که خلاصی په قیامت غواړے له عذاب

په ورځ ناست یې بی مطلب
لاس د وخاته له دواړو
نه دلی شوے نه هور شوی
عبادت د په ریا شه
مدام بند یې په سبب کښ
واړه تښی شلو بنی شار بی
ته اوده ور با نه سوری
تن د تښ په توره وسه

په شپه خوب کړې بی ادب
هم له روژه هم له شب
تر مینځ د وب شوے منذب
په مذهب کښ بی مذهب
بی خبر له مسبب
خبر به شوے له مطلب
آس د یون کا بی جلب
آس د داغ کړې بی منصب

د دنیا د مال په تللو دلګیر مه شه مات اغزی د له پښو څخه راووځی
نه هوډ د خدای اسیر و تا د رکړی ته د خپلو اسیرانو اسیر مه شی

دراکب چه والئ پرده شی
له ژوند یو سره ناستیلی
هلک لوی شوی به او بوکښ
لکه کا بزی یا کودری
ناآګاه څان اګاه بولی
مرادله زهد معرفت دی

سود ئی څروی له مرکب
له مرده ؤ مرکب
او به نه پیږنی کب
په دریاب کښی تشنه لب
راخبره ده عجب
نه تش څان وژل اقرب

درحمان شراب له عشق
نه انګور نه له عنب

زه په سل رنګ راغب
دا به څه رنګ شی دلبر
که له جوره دفریاد کړم
که څه وایم نه مِرسی
څه سیالی برابری ده
داسنا مهر محبت کړه
درد و غم دهمره نه دی
جدائی ده ډیره سخته
چه مجنون په خاکندن شه
وصیت ئی رانه وکړه

ته په سل رنګ غائب
چه زه مست یم ته تائب
دا هم نه دی مناسب
زه مغلوب یم ته غالب
د مطلوب او د طالب
خدای په ما بانه واجب
چه ئی وکښنم په کاتب
دارواح او د قالب
زه ئی پریښودم نائب
په څو رنګ عجائب

چه روزی دشه رحمان
څماواره مرا تب

که د عقل څه اثر لری وسر ته
لاس به سر مه شه دهر ګلی وددر

نه دی نس له جلب ورکولو اموخته دربانه غلو کاسیر مش چه نه سوی دیوه داغ چه نه دزرو ددنیا د دیرول په تدبیر مش

ردیف التاء

په نظر دهغو خاورې سره زر کيږي
هر چه ندلري نظر و سيم و زرته

بې منت جام د زهرو ښه ښکلي بندي
نه هغه چه منت بارشي و کوثرته

د يوسف له حاله زده کړه د غه پند
وايه حال د زماني و برادرته

دې فلک وچانه هيڅ بخښلي نه دي
چه ئې نه دي راپيرو دي خپې بيرته

دخوار دعوې ئې و کړه ممکنه
که رتي يا جواند به ئې وي درته

که له خدای دي و خلقو ته مخ شي
له فردوس به د په مخ شي و سقرته

هميشه به درپيدر کوزي رټلي
داستوږني ځای به بيا نه موي چرته

دې سست نه منت په رحمان بانه
چه له خيله درتلي نه شي بل درته

چه نظر کرم دغو بانو و رخسارته
آئينه غونه حيران شم و دې کارته

له هشته ئې ريار يو ښنيد نه شم
خدای زده خه به ئې و بلي و ريارته

خلوتيان لکه پرده په کښې خرخيږي
غونئي نه خيږي دحسن و بازارته

ترچه ما پوښتي ديار له حقيقته
څوک ديار خبرې کانه و اغيارته

دږدو غم دعاشقئ خه همره نه دي
چه ئې عقل دچار سي و مقدارته

زه و يار چه خپل غمونه سره شمار کړو
يار و ما ته حيرانيږي زه و يارته

رحمان هسې وزگار چري دې له عشقه
چه غوږ و نيسي ناصح غنده وزگارته

ماد هر غم و هلي دي په لته
دپيالې دصراحئ له برکته

کداو به دي دحياتو په توره کښو
ساده رويو و ماراکړي بې ظلمته

هغه يار چه و ما جام د ميو راکړ
د دښنو ويني مروښي بې شدته

بې خود ئې د دنيا له غمه خلاص کړم
لارم بيا موند ه بيرون له ششجهته

د دښمن په دښمنئ م خدا کېږي
لکه شمع د مقراض له خصومت

بې خبرئ م کل په خېر ده شمېر لي
د زمري په خوله کښې ناست یم فراغت

مو بهتر دي ته هغه چه څوک بې پت وي
په یارئ کښې د خدای نه کا څوک پت

داستی چه په اور سوزي مراد ئې داوي
زه په اور کښې سوځیم نه بې پت

خدای هاله د سرې پادشي چه درد منده شي
لکه نه ده د درد مندې ته عبادت

زه رحمان په سل حلقو د زلفو بند یم
لا د پاس سور پېزوان شه بله نت

ستا په مخ کښې چه حساب د جمال نشت
څکه ما څخه د صبر مجال نشت

ته د سرو د مال وېره په ما مه کړه
وېره ما څخه د سر و د مال نشت

زه په دا سبب له دوېرې سره ربړ دم
چه ستا وېره کښې ثواب دې و بال نشت

که وعده دېوي چارې یو ساعت کړې
د هغې چارې امید م په کال نشت

د شهید و حال ته کوره حال ئې څه دې
بې تا هسې څما حال دې بل حال نشت

روښنائی م د چشمانو ستا دیدن دې
بل دا کور کښې بل چراغ و مشال نشت

په جوبار څما دستر کو سرو ته لي
په دا هر باند بل څه تهال نشت

مخ د بې خط و بې خال هسې زیب کا
چه ئې هیڅ حاجت په خط و په خال نشت

نخا مخ که را ته و ګورې دلبر
په کا ته کښې د ثواب دې و بال نشت

د آفتاب په مخ کښې هره ورځ زوال دې
ستا د حسن په آفتاب کښې زوال نشت

ستا په یادو کښې رحمان هسې مشغول دې
چه په زړه کښې ئې هیڅ غم د وصال نشت

مخ ته که د نمر وایم د نمر زلف تار تار نشت
سر و که بستا قد بولم د سرو ن لور رفتار نشت

هر څو له چه د ستا و آتشین رخسار ته کا وئې
پوځ وایې دا ور په مخ کښې د ګود ګلذار نشت

خدای د رکې ستا عفو دې بیا سترګې د لښکر ترکې هم نشي په رحمن په هر زړه و چوي ور رحم جفا کښې نشتار و س به هم نشي

زلفی دِ ناحق خلق بولی په سنبل صنم
ولی چه له مښکو سره هیڅ د ګیاه کار نشته

ماچه غږ په غوږ وستا د درد سیپو واورید
هسے رنګ بلبله په چمن کښ په ګفتار نشته

ستا دیدن هغه کا چه ئی سر په تنه پاس نه وی
ولی چه د سر د ښتن حور وو ته لار نشته

یار به دِ رقیب په لورِی خدائے نه کا رحمان سم
ولی چه د سیپو فرشتو سره خه کار نشته

دوصال شپه مې به په ټیلتون شوه الغیاث
د فیا خوار مت ئے را پیښه په ژوندون شوه الغیاث

ملا طمع دوصال د نعمتونو تر کوله
ناګهان پیاله نسکوره د کردون شوه الغیاث

هغه چار چه مې په لاس وه زه په وینو مې پوهیدے
اوس چه پوه شوم له اختیار مې بیرون شوه الغیاث

دوصال په طمع طوق د جدائی شه را په غاړه
هغه طمع چه خما وه اوس طاعون شوه الغیاث

په حکمت په عقل پیهی د عشق څوک آخستے نه شی
په دا کار کښ ما نه ملا دا افلاطون شوه الغیاث

ما رحمان د یار وصال په آسانئ موند لے نه دے
د زړه د روئی مې سره خوړلی په جګر خون شوه الغیاث

یار یادِی را سره نه که الغیاث
نه ئی ترس شی نه لی کر که الغیاث

سرو مال واړه خما و دل آرام ته
نه ارزیږی په کنجکه الغیاث

په حملو حملو مې زړه وړے نه پوهیږم
آفریدی ده که ختکه الغیاث

خو چه زړ کا بِرِی چوګان په مخ د زلفو
ګوی خما دا خراب زړه که الغیاث

بیلتانه ئی پښاور را ته تنور کړ
له خیبر تر اټکه الغیاث

هیڅ سبب ئی موندی نه شی جفا کانه
نه پوهیږم چه په څه که الغیاث

په اخلاص و په راستئ ور ته ولاړیم
یار جفا هم په څه که الغیاث

سل خبرے که له صدق ور ته وکړم
یار یوه را سره نه که الغیاث

چه مې وینی له رقیب سره خاندِی
په ژړا مې لیمه سره که الغیاث

نور قیدون واره سهار دے حمیده خو په غاړه دِ د طمعی نخیو مدش
آهو چشم چرئ زړه په افسون وکیښ هغو سر له ودانئ په هامون وکیښ

زه رحمان مدام دیار په رضا دروم
یار په خپله رضا تله که الغیاث

تا خو زه خما د زړه له احتیاج
د طالب د مطلوب راز به ما د روښود
یار که یار ته حال په خوله نه وائي څه شو
که خما له حاله ما پوښتي حال د دی
آشنائي په ما په کوم قوت کوله
که په ستو کښې یو خواست د جا قبلیږي

نو د م خه پوښتي چه خه غواړي محتاج
که ته نه وې خبردار له دې رواج
و حکیم ته پټ څه کښي وي له مزاج
چه بي تا م رخ نیاره ده تر سباح
که خبر وې ستا د هجر له تاراج
خدای د هیچوک رنځور نه کا بې علاج

په رحمان بلا پسې که زهیر یږي
نه مشغول اوسي له خپل تخت و تاج

په طلب د مهرویانو سرګردان دی خماروح
ستا د حسن و آفتاب به چه سپاره ځان لکه شبنم دی
چه م ستا د جمال عکس لیده په خپل ځان کښې
ستا د مخ د ائیني له برکت خما جان
لکه رنګ د میونا بو چه لیده شي په شیشه کښې
منتظریم د وصال و ګلستان ته تل تر تله
چه حاصله م له حسن روښنائي شوه په طلب کښې

لکه باد د ګل په بوی پسې پریشان دی خماروح
لکه صبح د ذره په شان خندان دی خماروح
هم په دا دائیني خبر حیران دی خماروح
همیشه لکه طوطي هسې ګویان دی خماروح
هسې رنګ په ضعیف تن کښې نمایان دی خماروح
سر تر پای د شبنم په څیر چشمان دی خماروح
شپیږ و ورځ لکه آفتاب لا دروان دی خماروح

ستا په زلفو په رخسار پسې رحمان شبې و ورځ
مسافر د هند و ستان و خراسان دی خماروح

ستا وصال دې را بخښلې خماروح
ستا په مخ پسې م دربست وجود راهي شه

ستا هجران دې را پرو دلی خماروح
له صورت دې و تلې خما روح

انتظار کې د ګل کښي ګوري ډې زړه ستړیدی پسې له باغ پوهوره و کبیس
واقف شناخ الکلمه و په تلوار پرسه کړه له زړه سره د ګل له وروان کیسه

چه هرګز ملک الموت پرِ نه پوهیږی ... هسې شان دې تا وکښلی ځما روح

خان ئې هسې ستا په مینه پسې ورک کړ ... چه هیڅ چا نه دې موندلی ځما روح

که وِی هم بد تا ځنِ وِی که خدای کاندې ... بلا خوانه تللی ځما روح

بلبل نه دې دا چه آوزِی په کلو ... ستا په لور دې آګو تلی ځما روح

چرئې خاوره کړې صورت دِ ستا په ذر کښې ... سر تر عرش دې وکښلی ځما روح

تنَئې پیټنی چه څه دې یا څه نه دې ... نور چا نه دې پیژاندلی ځما روح

زه رحمان له خپله یاره خبر نه یم ... چرئې څه شان دې کوتلې ځما روح

کله شو لا کله خریدار یم ستا د مخ ... تیر سر ومالګ په بازار یم ستا د مخ

بی د ستا له مخ نورمِ هیڅ په مخ کښې نشته ... هسې رنګ نتلی په ننداریم ستا د مخ

هیڅ په ستر ګو نه وینم دا خپل صورت چه کوم دې ... د وب تر هسې حد په انوار یم ستا د مخ

درد و آه و کار بم بهانه د تما کو کړم ... سو لوغړن مدام په ناریم ستا د مخ

نور و ګړی واړه هکی د دنیا کار کا ... زه همیشه غرق په انتظار یم ستا د مخ

شکر چه ئې خلاص کړم د نور خلقو له منت ... سر په سجده اینبې منت بار یم ستا د مخ

هره خوا چه درومِ زه رحمان د ذره په سیل ... بل مطلب مِ نشته طلبکار یم ستا د مخ

ما سحر صباح لیدلی وه د چا مخ ... چه مِ در ستر و ځ وندلیده دِ ستا مخ

دا غو مخ ځما و تا و تر خدای هیڅ کړه ... کمزه هر یو آشنا کوړی د آشنا مخ

دیر مخونه د جفا دِ را څرګند کړه ... لا به کله را څرګند کړی د وفا مخ

خود مرګ په تما چه آوښتی نه دې ... آوښتونی له تا مر کمزه ځما مخ

زه په تا پسې راغلی په دا مخ یم ... که ته نه وی ما به څه کول په دا مخ

په هغو د هوس دو رکی تو له ند کا چه له غاړه ئی زنځیر د جنون وکښی ... بیهوده صحبت م بولی د کړی دغه آه ځماله غمه ګردون وکښی

دیوانګیا

ما بہ څہ لوہ پہ تا پسی ژړا کړہ　　کہ موندی شوی بلہ د ستا پہ څیر یبا مخ

د رقیب طمع مِ نہ وہ ستا پہ در کښ　　پہ جنّت کښ دِ راوښود د بلا مخ

زہ بہ څہ رنګ د رقیب ومخ تہ ګورم　　کلہ اهلِ سنّت ګوری د ترسا مخ

د چکنا چلکی بیلتون پہ نیمہ شپہ وِ　　ستا څما پہ حالہ غماز شہ د صبا مخ

رحمان ستا پہ مخ داورانہ دنیا ګوری
خدای بی تا ور څوکنہ مہ کړہ د دنیا مخ

ولی تللی بی لہ ما مدام پہ څہ　　تہ هیڅ لی بی هر صبح و شام پہ څہ

زہ هر صبح و شام دعا کوم و تا تہ　　تہ وما ونہ کوی دشنام پہ څہ

همیشہ لکہ وحشی پہ وحشت ګرزی　　یو ساعت راسرہ نہ یی رام پہ څہ

همیشہ راڅخہ د روی مخ پہ وړاندِ　　لکہ عمر بیرتہ نہ بہ دی کام بہ څہ

راتہ وایہ زہ بہ هم هغہ کوم　　غماز انو تہ بخښی انعام پہ څہ

لہ پرهیز کړہ لہ رقیب خدای دپار　　کہ وی سرہ حلال حرام پہ څہ

رحمان ستا پہ مخ بی څنګ وهم مین دی
بیهودہ دِ وړ تہ ګیسو دام پہ څہ

ولی نہ ګوری وما تہ سم پہ څہ　　زیاتوی د غمزدہ و غم پہ څہ

ستا پہ غم کښ چہ ما وینی عالم ژاړی　　تہ وی راسرہ نور عالم پہ څہ

پہ مطلب دِ د سر و شونډو نہ پوهیږم　　چہ م وینی د زړہ خښی هردم پہ څہ

ستمګار چہ ستم کا بہانہ کا　　تہ پہ ما باندِ کوی ستم پہ څہ

مہ کړہ خدای چہ څوک بی یار خوښ خورم وِ　　زہ بہ او سم بی تا خوش خورم پہ څہ

لیونی و پوښتہ چہ حالِ د زړہ څہ دی　　د رحمان لہ ستر ګو څاڅی نم پہ څہ

و دی خپلو برندو ستر ګو تہ دوایہ　　چہ و ژړنی مِ قلم قلم پہ څہ

رحمان خود پخپله گرم یم چه مین شوم
ولی نور عالم مې بولی گرم په څه

کډ څو وایم له هجرانَ وایم څه
لډ دی درد بی درمانَ وایم څه

توان د دم وهلو نه لرم و یار ته
چه توان نه لرم بی توانَ وایم څه

چه ئې وو ینم له ځانَ خبر نه یم
چه خبر نه یم له ځانَ وایم څه

د خپل زړه له حالَ هیڅ راویل نه شي
له بے نامه بے نشانَ وایم څه

د عشق راز چه هیچا نه دے بیان کړے
ترو به زه له بی بیانَ وایم څه

د خپل یار له غم درست په او ښو ډوب یم
له دے هسے رنګ طوفانَ وایم څه

زه چه پروت یم د هجران په تناره کښ
د وصال له ګلستانَ وایم څه

سرو مالے د سرے لوټ کړي زړه ئې یوړ سي
له دی هسے دل ستانَ وایم څه

زاغان بولی بلبلان شړي له باغَ
د دی دهر له باغبانَ وایم څه

هرچه وایم تر هغه وارو بهتر دی
زه رحمان به له جانانَ وایم څه

غم د هسے غلبه شه په ما باندِ
چه مې ځای نه شي د ننه نه د باندِ

له ذکیرو و نه مې نور خلق په عذاب شه
تل د وچو له کبلَ سوزي تا ندِ

زه د ستا په غم کښ شمعَ غوندې اوړم
تر څما په غم کښ صبح غوندې خاندِ

زړه مې ستا په لوړي هسے آویزان دے
لکه زلفې دې په مخ دې آویزاندِ

ما دې ستا د اندیښنو په اور کښ سوے
د دنیا اندیښنې واړه لکه سپاندِ

را دستور دے چه لوی غم په سر مې ورشي
نور غمونه ئې هم شي تر پښو لاندِ

هر چه ما په نصیحت له ناچار باسي
بیا د ستا په لوري درومي له ما وراندِ

سره لښه کوره چه څه کا په وچ ډکي
مخ د یار په رحمان هسے چار کاندِ

خه شو که خاموش یم ستا د عشق له آوسرد	ستا خما له میني خلقه واړه خبرد
هیڅوك دې په خوله د عاشقۍ لاف وه نه کا	کله هم پېښېږي وچې شونډې ګونه زرد
اهل د دنیا واړه نامرد دي رنګ ئې ورشه	خدای دې ملاقات د هیچا نه کا له نامرد
کله بې دردانو له زړه د چا ور دردې	زه به صدقه کړم سل لې درد تر اهل د درد
بې د ستا د عشق د شهیدانو له خاکه ان	کله نه غونېږي سره لاله له هره ګرد

یو خوشحال یو که سل خټک نو په طبیعت کښ
خار شه د رحمان سره بې له یوه فرد

که خامیږه په تا ده خطا نه ده	که بې تا ده ناروا ده روا نه ده
څوك چه بې د ستا له مخ بل ته ګوري	آئینه ئې ناصفا ده صفا نه ده
هر عاشق چه په خپل یار پسې ژړا کا	دا ژړا واړه خندا ده ژړا نه ده
د دنیا په تماشا چه څوك نازیږي	څو هم نن ئې تماشا ده صبا نه ده
که ته سل ځل له ما سره جفا کړې	ستا جفا واړه وفا ده جفا نه ده
هغه تیر شو چه مېنه په غلا غلا کړه	اوس په درست جهان رسوا ده په غلا نه ده

معشوقه که د خپل سر په بها موې
د رحمان و ته دې یاده بها نه ده

له اغیار سره خندا خه یکار نه ده	له اغیار سره سودا خه یکار نه ده
سل یارۍ د یوه ټل د یاره کیږي	آشنائی د هر آشنا خه یکار نه ده
هر بلبل به دې ثنا کا که ته ګل شې	په خپل ځان خپله ثنا خه یکار نه ده
عشق د بوې په څیر په پته خوله څرګندیږي	په دا چارو کښ غوغا خه یکار نه ده
د عشق درد دواړه عاشق لوه راحت ده	د دې هسې رنځ دوا خه یکار نه ده
بدله بد و سره بویه نیک له نیکو	د جفا په ځائې وفا خه یکار نه ده

بې ژرام کسی سوځي په لیمو کښ داوبو زائیده بائي په اوبو کښ په سرو کښ به خان هره حساب نه کړم خو حساب نه یم د باردد په سوکه

عاشقي حرص و هوا دې سره لرې		د بيمار په ځان هوا څه په کار نه ده
عاشقي يو نادر کار دې په جهان کښې		ولې بې خداى سود اخر په کار نه ده
که ئې ګرم هم ئې هيڅ نه کړم سوګند دې		وابستګي د دې دنيا څه په کار نه ده
د دنيا ميند بې کاره او ربه شي		چه مې وليده رښتيا څه په کار نه ده

که رحمان په جهان ډير پايم دلبر
زندګي خماڼې تا څه په کار نه ده

ګوره بيا به خوك ادا کا په دزه غنه		چه دا هسې مستر دروې مخ بربنډه
نه چه ګل د آشنائي له باغ غواړې		خبر زده کړه د هجران له خار خنده
مار ستم د زړه مائى وليد په سترګو		چه د يار له جور زارى لکه کنډه
طالبان که مرور دې هم په خلا دې		بې مطلوب د چاند رسې دا هنده
د عاشق د لاغرئ سبب هم دا دې		چه فرق د معشوقو شوه په زړه تنده
زه به حور دې د جنت بې يار څه کړم		خداى د سرو د چاند کاندا هنګ

زه رحمان د هغه حسن ثنا خوان يم
چه جرګه د عاشقانو ورې پرې بنده

چه مې يار وليں په سيمه د اغيار که		له غيرت مې ليمه شو په خونبار که
د غه حق د بلبلانو په جانب دې		خداى د نه کا منکير ئې په الانذار که
زه په وصل کښې هجران هسې پيچم		لکه خوك چه خالې لاس ورې په بازار که
په اميد د زلفو ونښتم په دام کښې		روهيلي وم ساده دل په هندوبار که
د ديدن په ګدائى کښې مې ننګ نه شي		درويزګريم د بتانو په بازار که
د وفا د ملو پانړي په کښې نښته		کلشکي مه و دې د هر په کلذار که
سخت ساعت د سلتانه به مې هير نه شي		که راد که شي د توبه کو رهنده

رقيبان راته د يار هر ګوره ډير شو يو سرې خکه د پروسپو پخولو کښې. چه قدم مې د آشنا په کوڅه کيښود د سر سترګې په بيناشوې په ملو کښې

زړه مې بې له خپله نګاره آرام نه کا — که هر څو ئې ګرم په نقش په نګار ګه
که په خوا تر آشنائې بیلتون لیده شوې — هیڅ بنده به د خدای نه وه په دا کار ګه

زه رحمان ئې د فردوس له غمه خلاص کړم
چه په کلي په کوڅه شوم د خپله یار ګه

غمخوارې دا هسې چرې وې غمخور — چه به ما د لته کښېناست لرې ته دور
هغه خدای چه ئې ستا مخ بلد لمبه کړ — ذالنبه ئې کړه څما په کوګل پور
هم هغه دې څما تور لیمه ئې سره کړه — چه ئې ستا لا سونه سره کړه سترګې تور
غلغوغلا د سرو مالو په توره شپه کا — ته په ورځ څما د سرو د مال چور
اصیل نه دې چا پیروده نه پلور لے — ته اصیل په دیدن پیرې هم ئې پلور
داکوم رنګ د آشنائۍ او د وروړ دې — چه زه ستا د مخ ثنا کړم ته مې زور
درخانۍ په سل غمونو خدای آخته کړه — زه به ولې له تا زار کوم که کور
زه وتا و ته د ستا له جوره زاړه م — ته را واخلي سل کلي نا دره نور

د رحمان په عاشقۍ به آفرین کړے
که له مخ په آئینه کړې څان وکور

په هر څای چه ستا تماشې بنیوه کړ — خرمهرې شي هلته دُرّ و مرغلر
د هغو ستر ګو به راونې وګلر نکے — هر چه ستا په کل رخسار و منتظر
هغه کله د ناصح خبرے آور ے — هر چه آوري ستا خوږې خوږې خبر
مرور کاند عاشق له جمله خلقو — معشوقي له هیچا مه شه مرور
په ساعت کښ سرے مړ کا هم ژوندے کا — طائفې دي د خوبانو سحر کړ
زه څان ډوب کړم بې تا په خپلو وینو — کړم ډوب کا څوك په شهد و په شکر
لړ لو غم د واړه را نزدے کړ — چه له مخ د حجاب کړ را ته لر

چه مې نوم دِ ستا د زلفو په خوله واخست — راپسی شوې د بلا توری لښکر

هیڅ په حق د حقدارانو نه کړو هیڅ — همیشه ځما د زړه په ورو منکر

ځما ستا مینه څرګنده په جهان ده — ولې دا رنګه څرګنده ګواهي نغر

زه چه ستا له غمه ژاړم آه فریاد کړم — د رقیب کړه هم ړولې وِ هم سندر

چه میوې د کابل خوړلي نه وي — دهغو له فهم وتلي شي ګور بور

د پنډو سترګو حاجت د راښکنه دوې — په بېړه ټکي ناوې په څوك څوانې سند

که په غږه په سمه ګرزم بالکه مې نشته — مزړې تا ګرزي په لوړ په ژوړ ۳

[illegible]

ستا په عشق کښې د روغون یم سر تر سره — چه له غمه دِ ړوند ګرزم دلبره

زه به ستا له غمه کله شو لامړوم — باړې دم د خدای په لاس دې نازپروره

شام سحر مې د غم ستا زلفي رخسار دِ — نوز مې مې بوښته له شامه له سحره

چه خبر ئي په وصال و په هجران شم — خبر نه یم له فردوسه له سقره

جدائي به مې بدم په دم قبوله نه کړه — که چا مړل او بیلتون اپيني وي په غوره

یو هنر مې منظور ستا په هنر نه شه — له زه وکړم ستا په عشق کښې سرا هنره

بې د ستا له محنه ورځ راباندې شپه ده — روښنائي د ورځي چرې وي بې نمره

هسې بې سر و سامانه هیڅوك نشته — لکه زه چه بې سامانه یم بې سره

هیڅ اثر د رحمان او ښي په يار نه کا

خدای دِ او ښي د چا نه کا بې اثر

نه رسیږي ستا و حسن و ته حوره — خه به رسي و میرمن و ته مزدوره

ستا تر قده تر قامت نه رسيږي — که ښتره که سپاري وي که کجوره

تر قامت پورې دِ سرو ده سرکوزې — تر رخسار پورې دِ شمع ده بې نوره

هر سړی چه دِ و حسن ته نظر کا — ښاپېرئ ئي په نظر وي نامنظوره

چه تا مې د خپلو شونډو وړ پزوله کړه — طائفه دِ د صوفيانو کړه مخموره

[illegible]

اوس ته وايه چه په څه رنګ دِ وسيام
زه خوستا په مينه لا هم له شعور

داجه به د عاشقئ نه ده نور څه ده
کنږه کله څوک وني شي له دستور

اوس به زه د شب خيزئ څه منت وکړم
چه چهره دِ کړه په خوب کښې را حضور

چه په ننګ و په ناموس تر لوړ کم وِ
صد قه شه نا قابله زوی له لوړ

کله صل خله دوئ غزه وِے تر لوړه
خدای دِ مور کا په دا هسې زوی بوړ

ننګيالی تر بوونه ښه دِ وے او که نه دِ وے
ننګيالئ تر له هم ښه ده له تربوړ

خوب روئ بی د لبرئ څه يکار زده
لکه وني بی ميوې په پاړو کوړ

که د غلوزی لباس وکا غرا و شوه
شهد نه دِ چا موندلی له زنبوړ

په رحمان د ښائسته قدر دِ يو دے
د طبيب له قدر چا زده بے رنځور

پوره ته به ردا ښکاره شه ښکته هم
ښکته پوره ته واره مخ دی د دلبر

هم سپوږمئ مِ په پالنګ د پاس رغږي
چه مِ يار په بالښت ولګوي سر

په سرو سپينو در و لعلوئ غوږ ورګڅے
چه مِ غوږ کاڼِ دا و ښو په دردر

چه دِ وويم په مخ مِ اوښي دروی
لکه موم چه په آفتاب شي برابر

بل مذکور د سخنګو بو ستر ګو نه زده
بی له دے ذکر چه الله اکبر

صنذ دے اوراو بو بی له ديار له شونډو
چه هم اور دی هم او بو دے د کوثر

په شرابو کښې خوند نشته د شکرو
د يار شونډې هم شراب دی هم شکر

که سل خله پټ تر شونډو و لانه ۲۰۰ نې
نه پټيږي آب د لعل و د ګوهر

دا خو ما لوه خدای را کړ کنږه نشته
هسے بت په بتخانه کښې د آزر

پس له دے به ئی په نام د ملک بولم
هم په دا چه نشته دا رنګ بشر

که رحمان صاحب نظر يا له رشتيا بنائي
چه مدام د يار په مخ لرے نظر

تل به نه وي شګفته ګلزار د عمر — نه به جوړ وي همیشه بازار د عمر

لکه سیند دا باسیند په غورزېدو مي — هسې یون دې په تلوار تلوار د عمر

لکه برق چه مخ څرګند کا نه بیا نه وي — هسې تیز دې بې سکون رفتار د عمر

سرکشي لري تر هسې حده پورې — چه بیو نه شي هیڅوک مهار د عمر

چه سمند ئې نه جلب لري نه واګې — خو به پرېوزي عاقبت شهسوار د عمر

په ساعت د سلو کالو یاري پري کا — بې وفا په هسې رنګ دې یار د عمر

خپل صورت به د حباب په سترګو ګوري — که څوک وکا نه په زړه کښې شمار د عمر

نه د ګور چه نه ختم نه سفر کړم — بې سفر به غوڅیږي لار د عمر

عاقبت به د اجل په مقراض غوڅ شي — پیوسته به مدام نه وي تار د عمر

بیا ئې وار په دا دنیا نشته رحمانه — په هر چا بانډې چه تیر شي وار د عمر

چه په وقت د ځنکندن وکاري ډېر — ترونن ولې هسې رنګ یې بې تدبیر

هر سړي چه کانده غم په مخ کښې ويني — له هغه غم لا نن ګرځې دلګیر

چه صبا ارمان وي پند د پیرانو — ولې نن د پیر طلب نه کړې بې پیر

دیار یاد به دې حاجت رنګ په زړه شي — یاد د غیر چه لري نه کړي له ضمیر

چه د تولو په طلب ګرځي خدای د هیر دی — فقیر دا هسې چرې وي فقیر

د غه غم د خدای بدل کا په ښادي — زهیر مه شي په آشنا پسې زهیر

هر سړي د هغه مخ په رڼا ګوري — چه ئې خونه د خاطر وي پر منیر

همیشه پرانه په اوړو به اوبو وي — عاشقان د لعلو لبو له تاثیر

هر څو بنا ئشته پر دې جهان کښې — هر چا نه حیل آشنا دي بې نظیر

زه رحمان دآزادئ په طلب ګرزم
باری نه د تورو زلفو له زنځیر

زه تیر شوی یم تو سر	په طلب د خپل دلبر
خوشړونده یم په دنیاکښ	پری به نه بدم دغه در
داشنا په طلب ګرزم	وچی شونډی لیمه تر
یو قدم مِ دے په بحر	بل قدم مِ دی په بر
دواړه لاس مِ دی بنولی	هم په شام هم په سحر
مناجات مِ دی وخدای ته	که ئی وویئم بشر
همیشه له خپل بخت	ګله مند یم سرور
چه په مائی پیرزونه کړ	دخوبانو یو نظر
هم ئی ونه بنود ماته	بی له عشق بل هنر
عاشقی مِ رب رسوا کړه	په جهان کښ لکه نمر
نصیحت را بانِدی نه کا	لکه موی همره اثر
واوره غوږ باسه ناصح	کوتاه وایم مختصر
په مولی مِ دِ سوګند وی	هم په روح دپیغمبر
جاروانه مِ پیر ته نشته	چه عالم شه راخبر
تر مین بدئ څار کړم	که مِ سیم دِی که مِ زر
که مِ سیم دِی که مِ زر دی	که مِ دُر که مِ ګوهر

زه رحمان ته هر څه تیر یم
تیر به نه شم تر دلبر

پس له مرګه که څوک آرت غواړی څړ کوډ — که حق وایم همره آرت دِ بویه کوړ

دا دولت دی که دسیلی څخه د تورو زلفو بچه م نشته او دو دولئی د دوزه په ګور کښ همه روښته دخیبه په غرمه ... چه ودنه ... په ... دالهوښه

ترخان زیات لمه چار څمه پکار نه ده
چه جامه دچا کوتاه شي یا اوږده شي
هر سړی چه په حسنا کښي تیر وبیر شي
چه لایق د ملامت او د طهمت شي
چه عزت حرمت ئې نړوي په جهان کښي
بې عزته سړي به خوښ د هیچا نه وي
خپل مجلس ئې ترجمله مجلس خوښ وي
هر هم جنس د خپل هم جنس سره جوړ وي
که ته نه ئې بد کردار و بد لمنه
نابینا په خپله سیمه کښي بینا وي
درست صورت دیوه نوك په درد دردمند شي
چه یو غابښ په خوله کښي زور ند شي یا وور شي
یو سړی چه په کورمه کښي د چا بد شي
بدکردار زوی پیدا مه شه له موره
هر څوك خپله خوشنود که له خدای غواړي
خدای په خپل قدرت څوك وخوك هلاك کړه
دچا تاج زرین په سر تو ملا اخنجر وي
څوك په آس د پاس سور تو تغ د وړانه
د تنګو یورونه هر څوك و بله کانه

خان په لویشت کړه چه د خوړ اوږد سور
ورکاوه شي هنر مند لره پیغور
ملامت په روایه کیږي لوړ په لور
خای لوي که بې غیرت شي هم سر تور
هغه هسي ژوند وند و سوزه په اور
مګر هسي بې عزت وي ختني نور
په هر خای چه سره جمع شي خسور
زیب کاهر کشیده په چپل انځور
کښي د مند بدکردار سړي په غور
بینایان په پردي ملك شي کوروکور
وران شي ښهر دیوه سړي په تور
درسته خوله په بد نمایه شي هر کور
واره بد شي که نیچه وي که خلور
حبطه کاندي ناموس د پلار و مور
باره نه شي دغه کار په زر و زور
نه چه هر یو ښهر ديلي شر یا لاهور
دچا پښه په سر په ملا و تو نیلي لور
څوك زیر کلي ګزاوه شي په خره سور
بخت هیچا ورکړی نه دی چا له پور

ای رحمان دخدای نوم په چا و انه خست
که دخدای چاری په یدار شوي یا په مود

تور زلفي سپین مخ لره بر هیر نه شي کرم آږوي ناصح سپین په تور کښي ، په هر داغ د خپل زړه هسي امید دی چه په مرګ بد دانه شمع شي په تور لښ

په بزرګۍ د هغه پاک پروردګار
موقوف مه شه په سړي د سړي کار

په سړي چه د سړي غرض موقوف شي
نور بې آب و بې حرمت شي روزګار

احتیاج هسې بلا ده په جهان کښې
چه بلا رزوي کا د زوي زوي بلار

زمانه هسې بې مخه ده بې رویه
چه غالب کا په اسلام باندې کفار

په ساعت کښې ګدا شاه کا شاه ګدا کا
دا فلک څکه بالله شي کج رفتار

چه هم عمر ئې تاج وي په سر ایښې
ور په سر کاندې کېږدي د خس و خار

چه قادر نه په درم وي په دینار وي
په هغو باندې ګنج نه کا انبار

زمانې د رحمان زړه دې کباب کړي
له احواله ئې څوک نه دې خبردار

وقت د نوبهار دې زه جدا له خپل یار
دریغ دریغ چه بې یار شي بهار

اور د خوږو زړو نو چه د غره په سر لګېږي
شنې لوخړې خېږي خېر له سبزو له خار

راځه عاجزي ده چه زه کښېنم په ګل باندې
راشه وویره د عاشقو دل آزار

راځه او ښې نه دي چه بهېږي له چشمانو
وینې دې بهېږي د زړګوټي له پرهار

رنځ مې هسې سخت دې د هر زمان په ما زیاتېږي
راشه ای طبیب کښېنه مرم د رب دیار

غرونه دي نړېږي چه په حال خما خبر شي
سینه داوښو د رومي چه راغلې له کهسار

نور خو نه دي واوره دا ناري بېلتانه دي
راشه که ئې اورې د رباب له هر تار

زه بو خوار و زار یم رحمان په عاشقي کښې
خپل دې که پردي دي راته نه ګوري له عار

باره و تره هاله کښت زراعت کړه
تقوی دار شه هاله طمع د جفت کړه

عاقلان په وړاندې څي په ورستو ګوري
په دنیا کښې سرانجام د اخرت کړه

سم د لاسه کار هر ګوره دې مشکل دی
څو لا نه ئې غریب نیم ه د غربت کړه

چه نور خلق ملامت د ربانډ وائي
چه عقبیٰ ته د دنیا په اجر مومي
څو به کوري د قیامت وور خوشبو ته
چه نیکي بدي په تله کښې تلل شي
که لښکر د حرص هوا د ربانډ زور شي
دا به نه شي چه ستا ځان او د حق مخ وي
هغه ذره چه عرش الله دے کوره کوم دے
ورانه ني هم واړه ستا په خیر سره دي وو
دد نیا چاري هم واړه فاني دي
په طبیب د عاشقانو دارو نه شي
څو د حق مومن لي نه دے مه جا دوو ده

لا یې خواته خلقو خپل ځان ملامت کړه
څو هم دا عمارت هلته عمارت کړه
څو هم دا جهان په ځان باندې قیامت کړه
خود بخپله تله واخله عدالت کړه
سر د ننه په قلعه د قناعت کړه
که حق غواړې ته هم مخ په حقیقت کړه
څو د توان شي د جمله زړونو خدمت کړه
ته هم پاس د هغو په خیر همت کړه
باري پوره ته شه یو بل رنګ حکمت کړه
درومه بله خوا دارو د خپل زحمت کړه
په دامه شه د جهان واړه لت پت کړه

ای رحمانه اوله ته نصیحت و خلق
د غه پس بیا و بل ته نصیحت کړه

چه مې مینه خداي په تا باندې پیدا کړه
اوس دې ستا جفا کړي که وفا کړے
ګل په لعلو په ګوهر کله څوک پیري
بې له ماچه دې ستا غم په هوس پیرم
دوه یاران به د ارنګ نه دې چا لیدلي
ما و درست جهان ته شا د تا ته مخ کړه
دیر هندکي په جهان ګرزي د چا یاد دے
هم په دائي ته هم د نام بلند شه

ترکه ما په هغه وخت خپله رضا کړه
ما د ستا جفا قبوله په وفا کړه
بې له ماچه تا خندا کړه ما ژړا کړه
کوم ډکړي په هوس د غم سودا کړه
چې یوه د ر ته بښکل کړه بله دعا کړه
تا و درست جهان ته مخ وما ته شا کړه
عشق عالي پایه د هیرو درانجا کړه
چه قبوله عندلیب د ګل جفا کړه

سړی لینې ستي سهي په صورة باندې سهيدې نه شي بې يار په پيغور کښې ماته سر په دنيا و نيولي مينې ګل خواري چه ويلي شي په کور کښې

ناآشنا دبیلتانه لدغم خه زده
خدای دغمخوارئ پهنجره داشناکړ

عاشقان دیار ترسیوهم خاربږی
کنږه ما دی رقیبانوخبر رواکړ

زه رحمان چه ستنا دحسن ثناخوان یم
ستا لدروئ دی رست جهان ثماثناکړ

ولی ولی وعاشق ته نظر نه کړ
داگدا پهدیدن ولی توانگرنه کړ

ستا دی دیر حیا دیر کوروندوران کړه
چه هیچا وته کا تر برابرنه کړ

ستا په دیر حسن م داعقیده نه شی
چه داروغ وکړی واړه اوتره نه کړ

ته پلو له مخ واخله زه ضامن یم
که اورنګ دزمانی قلندرنه کړ

خما هرزمان هردم په تا گذر وی
ته یودم خما په لوری گذرنه کړ

لکه ته چه دلاور خما په مرګ یی
چه دارنګ چری رقیب دلاورنه کړ

زه د ستا په جفا خوښ یم تل ترتله
که غماز م له دی رازخبرنه کړ

گذ ستر جفا د واړه آواره وی
که داجور وجفا بار د یګرنه کړ

هغه خوک دی چه بهستا له درده دروی
کړئ ته له خپل در بدرنه کړ

سنګدلی دده هغو خلقو له خمه
چرئ ته په مجلس ورشی اثرنه کړ

رحمان ستا مینی دسواکړ بار دی حیف دی
چه ته هیڅ په داخبره باورنه کړ +

ترابده ورځی پوری به جفاکړ
که به مهر وفاهم چری پیداکړ

معشوقی کله وفا کله جفا کا
می باید چه کله هغه کله داکړ

ماستا خوی دی وهرچا وته ستائلی
چری نه چه دروغرن م ترهرچاکړ

چه دستا دغه خصلت دی خما او شی
داپت راز به م په دهر جهان رسواکړ

ستا خه لاس را باندی نه رسی دلبره
چه په لاس د رقیبانو م سزاکړ

زړه به سم د بیلتانه په یوه تاوشی که غلط چا ځنځان وی په خپل زور کښی . هسی رنګ م شور وغم ګرزی په سر کښی لکه شور د جمعه خلق وی په لاهور کښی

مرم به د اغیار په رضا د روی — نه به دا چه ته په خان خپله رضا کړې
په درست عمر به هیڅ الیدلے نه وی — هغه چارې چه ته هر ساعت په ما کړې
ما ونځوړ په کټ کښې په یو بزد چه کړې بزم — ته لا کوزی د رقیب سره خندا کړې
لاس تړغاړه د رقیب سره خندا کړې — چه ما و وینی له قصده را ته شا کړې

هر بیګاه وائی صباله به خوله در کړم
دا بیګاه به بیا رحمان کله صبا کړې

ستا دے خواب آلودو سترګو خواب راځخه یووړ — شو ند ودِ لذّت د مَی ناب راځخه یووړ
نرم او نبی پاتی شوے نه صبر نه صورت ګښند — دیر بے صبرئ د مخ آب راځخه یووړ
زړه مِ په نغمو نغمو سور کړه مطربانو — عقل ساقیانو په شراب راځخه یووړ
بو ساقی بل یار دیم مطرب سره یو ځای شو — زړه ئی له کوګل په شتاب راځخه یووړ
خم شو که ئی یو ورځ نشته دل مِ ترقوبان شو — بو ځای در نه دے خپل احباب راځخه یووړ
خط دِ تورِ حرفو نه مخ دِ پاڼوی د کتاب دے — شغل دِ کتاب د بل کتاب راځخه یووړ
هر اسباب چه ما ځخه د زهد د پرهیز وه — واړه تا د حسن په اسباب راځخه یووړ

کړی ما رحمان په زړه کښې نقش د محراب وه
ستا ابرو یو نقش د محراب راځخه یووړ

خراب زړه مِ د دلبرو هوا یووړ — دا هوا الدور یو چار ده چه چا یووړ
کوښی کوښی بنا یستر مِ زړه و کاږی — زه وکوم یوه ترواړم چه تا یووړ
چه مِ زړه لړه د تورو زلفو ځای غوښت — هغه زړه راځخه تورے بلا یووړ
د سیلاب په مخ کښې کله د چا خوب شے — شیرین خوب راځخه دیرے ژړا یووړ
هغه عقل چه ئی لاف د خود رائ کړې — په یوه پیاله ئی واړه له ما یووړ
هغه رخت چه مِ د صبر د سکون وه — هیڅ را نه کړه مهوشانو په یا یووړ

لاهلک بړئ وژلی وم په زهرو کډم وِی مهر شفقت په پلار و مور کښ — چه چراغ دیار د مخ راته بل نه وی زه په کور کښم خپله په ګور کښ

کہ ئی یو و رخستہ زړہ مړ تر قربان شه	نا آشنا و وړی نہ دے آشنا یو وړه

هیڅ یا حق پر شوی نہ دے کہ حق وایم
معشوق دے د رحمان زړہ پہ رضا یو وړه

چہ مدام د بل و عیب و تہ نظر کړه
خدای لہ خپل عیب ولی نا خبر کړه

کہ یوه ذرہ اند عیب و ینی پہ بل کښی
هغہ یو وجود اند عیب بدئی لوی غر کړه

کہ د خپلہ گناه لو یہ لکہ غر وی
پہ حیلہ حیلہ بہ غر د بڅ وزد کړه

کہ څوک تلہ د انصاف د ږتہ پہ لاس کا
خپل تمتو او د بل آس بہ برابر کړه

تو لعنت دې پہ دا هسے منصفئ شہ
چہ لہ حق و باطل و تہ کنډ زکړه

خدای و تا تہ ملائکو مقام در کړه
تہ دا خپل صورت پہ خپلہ کاو وخر کړه

پہ نعمت ئی شکر اند کولی نہ شی
چہ زحمت د ربانہ د ږښی شور و شر کړه

کہ دی یو ویښتہ د څان دپاس کو د شے
څان هغہ ساعت لہ خدای مرور کړه

کہ بندلی دې پہ خدای د یو کیکو دے
نمایان ئی پہ جهان کښی لکہ نمر کړه

لکہ څوک تر مکی لار شی بیا تړ راشے
د دنیا د پاره هسے لوی سفر کړه

کہ یوه رتئ دې زړہ پہ لاس کښی کښیوړے
خرڅ خروار د عبادت پہ رتئ زر کړه

د څوانئ عمر دې تیر کړ پہ غفلت کښی
پہ پیرئ کښی بہ خہ زیرمہ د محشر کړه

پہ دنیا پسی دې نمړی دې رنگ کړی
څان و خلقو تہ درویش و قلندر کړه

لکہ وار چہ د زړی لو لئ تیر شی
اوس تو بی لہ ضرورت پہ سپین سر کړه

پہ پیرئ کښی د څوانئ چاری نہ شی
تہ پہ ورځ د عاشورے بہ خہ اختر کړه

لکہ بیخ د زړی ونی چینجی و خوری
پہ دا تیر عمر بہ خہ شاخ وثمر کړه

دغہ باغ بہ دې خلاص نہ شی لہ خزان
کہ چا پیر و وخښ سد د سکندر کړه

وبہ خواه و تہ څوک نیک نصیحت نہ کا

کہ نور څوک لہ گوری سیاهی هند و بنگلو نوری جلوه گری ماتہ پہ نور کښی لہ رحمان صبر هغو لره ناصح دغو ډوان ور خلا لره د عشق نور کړ

وخوبانو وته ولی نظر نه کړې ... دچمن په ګلو ولې ګذر نه کړې

دابهار چه درست جهان ئې معطر کړ ... دماغ ولی په دا بوی معطر نه کړې

رضا ولی په قضا سپارلې نه شی ... دغه زهر په ځان ولی شکر نه کړې

جک زده چه په نارو د مرګ خبر شې ... ځان پخوا تر مرګه ولی خبر نه کړې

چه د نورو خلقو په سر آچوی خاورې ... ته پخپله خاورې ولی په سر نه کړې

پس له مرګه چه بیا مری له لوږی تندې ... ولی نن ساعت تو بند د محشر نه کړې

داویل دِ اثر کله کا په نورو
ای رحمان په ځان ولی اثر نه کړې

کله په نمر سوځی کله ږیږدی په ساړه ... کله مری له لوږی کله مړ په ډیر خوار

واړه په غوغا دِ چه دعلی په دنیا دی ... ندئ هغه ورځ په قرار دی نه مار

کله لاس په سر وباله تر کیږی تواضع کړ ... کله وبله کیږدی لاس په توره په چار

خاورې د آدم چه کړی خمیر فرشتګانو ... درست ئې په غمو نو په دردونو ولاړ

څه شو که څوک نن ساعت وهل کا یا تر لکا ... پیښ به په هغه شی چه واهه شی هم تار

بنا ئې که څوک پس له مرګه خانې په لحد کښې ... هر چا چه په دا ژوندون کښې خسرو قرار

وینی واړه تلونی هیڅوک نه دی پاتی شوی ... بون دی په دا لاری هم د ځوان هم د زاړ

زلفی د دلدار دِ چه هر څوک ئې طلبګار دی ... لوی دی که هلکه دِ که غتان دِ که دواړ

سخ د هغه چا دی چه په در کښې ئې قبول شی ... زار د هغه چا چه ئې له در وشاړ

ماعبدالرحمن عند سلام کړ ور ته سلو
خدای خبر چه کوم یو هغی ترکی ولاړ

د ګلو مخ د سو ځینه دی درد و داغ
د غمو په پرده لفښته دی نواغ
چه په مخ د ګلبدن ستر کی پری لګی
غنچه شی کاسم کاتبه لدسته دماغ

ردیف الزاء

ندیم خوښ د سرو ګلو نو په سایاز — خوښ یم ستا د مخ په اور باندې جلیاز

پر او ور سوې بنهوروان دي خه حکمت دی — سوی ستا د مخ پر اور یم بسیاز

خپلوم به دې په هر رنګ چه چلیږي — که دې موم په دروغ که په رښتیاز

نن راغلي په جهان يي که دې دين کړي — نه به ته په دنیا راشې نه به بیاز

دا اوږدي وعدې چه ته کوې صنم — کاشکي بیا موم فرصت په دا دنیاز

چه له دې بې حیا نه کوړې وچا ته — غوږ کړم غوږ کړم د ستا د پر حیاز

چه له غم له اندوه دې مړ ندیم — سنګ آهن یم آدم نه یم ګویاز

که جوړه تلې خوك وقبر و ته دريغ — زاړم دا چه یا به ته نه یې اویاز

همیشه د خپلو اوښو له سیلاب — سرګردان یم تر فلك و تر آسیاز

که خوك قیاس څما د ږیروا وښو کا — هسی ګرزم لکه خس پاس په دریاز

زه رحمان د یار تنا کوم نه شم
کاشکې مړ وې په جهان کښې خه ګو یازه

ردیف السین

ویښته سپین ستر ګې تاریکي غاښ کښناس — نه وکا دې د دنیا له جار و لاس

په هر لور دې چه ئې مومې پسې دروې — نه په چپ لوري صرفه کړي نه په راس

یو ویښته د عقیدې دې په تن نشته — سر تر پایه هسې ډوب يي په وسواس

خدای رازق ګڼړي او رزق ګڼړي له کسب — په دا شناخت وڅانن نه وائې حق شناس

هسې رنګ په مذهب صفت موصوف شوې — نه پوهیږم چه ناس يي که خناس

په دوي کښې به ورنه شې تر توحید — که پیشوا کړي مهتر خضر مهتر الیاس

واړه زهر قاتل نغړې که پوهیږې — چه ته بې له خدای نغړي هر انفاس

امر دا دی چه له ظلمه لاس کوتاه کړې — او که نه وې خپسر و ګنږه مواس

خیر دا دې چه له شر و جار وو زنې — په دا چاره کښې هیڅ نشته کوزو باس

کہ ځما ویل دروغ او کوزو پاس وی
کہ سړی غرض واره سړی هو بن کا

خو به دا به عراقی او ترکی نه شی
د تشنه خوله او بوس ره مطلب وی

هر زاهد چه ریا زهد نا زیبی
نه پخپله په خپل زړه کښی کړه قیاس

نه چه پټ وی د سرو زرو په لباس
که په خره با ند خوک سور شی که په آس

نه تش اینی بی او بو د زرو طاس
د خو بښت گمان بی گیږی په آماس

ای رحمان که څه کار دی خو د دین دی
نور کار و نه بی وفا دی بی آساس

تیر شه د رست عمر ځما په دا هوس
یو پرستش د هغه یار را لوره بس دی

هزار حیف دی چه په هر نفس تر تښتم
چه ئی زه په هر نفس له خدایه غوارم

که یو خس وی په مخنا جو لکه غر شی
هر مرغه په خپله جاله کښی همای دی

که شهباز له ره سینه دَه د تنزری
خو چه خاور و له ره ورشی برابر شی

که م و پو ښتی چه خوک بی یا څه کس
که څه کس وی خو یوا وی ور له ره بس

هغه لور ته چه م تله دی هر نفس
هغه کله کله وینم په دیر پس

خوک د نه کا خدای محتاج دیوه خس
که قارغه که مینکیرک دی که ققنس

عنکبوت له ره سینه دَه د مگس
که چا غونډی وی آغوستی چا اطلس

هم هغه مر خند وی چه زړه وی م
بل خوک نشته د رحمان فریاد رس

که په عقل سپی لا ره م پکار نه ش
غروند غروند خوب په څاخکی او بو د و
می

معلو میږی چه کم بخت د د ر جهان یم
ست

ما غنډی او رقیب ستائی طالع کوره

که له بخت م یاری غوښته یار نه ش
یار په سینه ځما د او ښو بیدار نه ش

چه د د رست جهان دلدار م دلدار نه ش
ن

چه سر ی ور ته د سپی په مقدار نه ش

دخن دمینک فن شر راته سهل چه ئی بوی د زلفو راغی تر دماغ
ویر ژړی شی ناری کله په دروغ زړه شی کینتی بیتی د بلبلو ناری مرغوا ره لر زاغ

کدئی سړی خلق اقرار را سره وکړ — داخما نا قرار زړه پرقرار نه شه
دیر غمونه دی چه ئی وخوړم پخپله — په دنیا کښ مې بل هیڅوک غمخوار نه شه
کدم سړی نصیحتونه ورته وکړه — هغه خدای بی لاری کړی په لار نه شه

سهل کار دی که رحمان په زړه آزار شم
چه خاطر د هغی مستی آزار نه شه

چه له ستر کو مې خوناب د زړه عیان شه — له نظره مې هر سنګ د دُر و مرجان شه
خواب زړه چه مې ژړل د یار له غمه — بیا پیرا چه د هغی ژړا خندان شه
کمینئ له جمله آفتو خلاص کړم — لکه خاوری د دښمنو په چشمان شه
د غصی زهر ئی شهد شول په صبر — د خلیل په خیر آتش په ګلستان شه
عشق یو داد دی په عاشق باندی له خدای — هسی نه چه وهرچا وته عیان شه
چه د یار زلفی رخسار مې په زړه نقش شو — خپل خلوة مې خراسان و هندوستان شه
د رنځور علاج ترخه ترخه داروی — دغه درد دی چه هم درد و هم درمان شه
چه د ستا د خولو بوی ور باندی راغی — د عطار په مخ داو شو رود روان شه
علامت د استغنا به ئی څوک کښ وی — هغه څوک چه تیر تر خان و تر جهان شه
د ګریبان په چاک ولی څه لار غوړی — چه څکرئی ور نبی چاک تر ګریبان شه
نادانان به د دنیا غمونه کاندی — مرد هغه دی چه په زیرمه د خپل تن شه
نشانه د نادانئ به نوره څه وی — چه سړی په خپل کردار باندی پښیمان شه

آدمیت څه په دولت نه دی رحمان
بت که جوړ شه د سرو زرو نه انسان شه

په دنیا کښ له دنیا ګوښه کښنار شه — سمند د غنچی په اور کښ ګلعذار شه
پس له مرګه که ژوند غواړی سر ګیاه کړه — په پرېکړی سر بیا نوی مرغزار شه

د حمید په خیر بورک سر مې صحرا شی خدای دی ورکه د چا نه کا بی سراغ هغه مخ کړم مبتلا په تاسف چه ئی لاس په تاسف مږی یوسف

دا ترخې اوبه به څه کوي د بحر
خود بخيله د گوهر په څير ابدار شه

بې له خداى نور د هيچا منت بار مه شه
په روح کانړى باندِ ونه د کهسار شه

که دوني په څير گل و ميوه غواړې
خان په ثمر کړه سايه بان د هر خاکسار شه

دست په دست که د خپل کار په درستوالي
لا پخوا تر خان ورسبي د بل په کار شه

که دِ ويره شي له خپلې درماندگئ
د درماندو دستگيري کړه خبردار شه

که هوا دِ د جنت په خاطر گرزي
خاک نشين په آستانه د هغه يار شه

که په توره تاريکئ کښې رڼا غواړې
ننداره چې د يار د زلفو د رخسار شه

که پکار دِ د سرو شونډو شيريني وې
د خپل خان په ويو سور لکه انار شه

که راضي يې چه دِ باغ شي د زړه سبز
په ژړا لکه باران د نوبهار شه

د رحمان په عاشقئ کښې سترگې وسوځې
چه څوک وايي عاشق ړوند دې هغه خوار شه

يا خو خلق سيراب د عشق په جام شه
په ساغر د ماه و مهر مې آشام شه

له اوله بندگي بيا آزادي وې
که مقصود د آزادي لرې غلام شه

د صياد له وحشتو نو خپل سر خلاص کړه
لکه مرغ خانگي پخپله دام شه

ژوندي خان په زمکه خښ کړه لکه تخم
که لوئي غواړې د خاورو په مقام شه

درست جهان د کمينئ په خوى وخوره
لکه زمکه هسې لاندِ تر اقدام شه

په نيستئ کښې د هستئ مرتبه گوره
ننداره چې په ويرانه کښې د خپل بام شه

و دښمن و ته خپل حال پخپله وايه
خان پخوا تر مرگه ووژنه مدام شه

په مستانو کښې د عقل خښتن غر دې
که په نورو خلقو خاص يې دلته عام شه

اى رحمان د بلبلو ژبه زده کړه
د غه پسه په صفت د گل اندام شه

د دنیا د سود د پاره غمګین مه شه — غم د دین وه د ایمان خوره بې دین مه شه

هر ګوره کړه کشاې لري کم بخت — نا امیده له خدای غوټه جبین مه شه

په خفت دې دارنده چه دانه چین شي — څو د آب وه دانه تشنه دانه چین مه شه

هر مرغه چه د بل غوښې خوري مردار دي — ځان حلال کړه لکه زانزه شاهین مه شه

د زري په څیر آفتاب په طلب چل کړه — لکه تیره هسې پروت په زمین مه شه

کار په تش لسو تړنه کیږي بې لاسه — لاس په زیره کړه بې لاس آستین مه شه

عاشقي او خود بیني دي سره لرې — که مطلب د عاشقي وي خود بین مه شه

په خپل کور کښې د سفر دي که پوهیږې — مسافر د هندوستان و د چین مه شه

خپل تابوت د ترو لاړ زین کړې آس کړې — تر په زیر مه د بل آس و د زین مه شه

چه تقوې دیانت نه لري **رحمان**
د دې هسې همنشین نشین مه شه

په امید د آینده وزره ور مه شه — نسیه نقد خپله بیل کړه او تر مه شه

په امید امید لې خلق نا امید کړه — د فلک له رهزنې بې خبر مه شه

د دنیا بادشاهان خواست کړي له فقیر — تر بادشاه د هسې ملک شه خواست کوه شه

د هماې په څیر طمع کړه وچ هډوکي — لکه مچ طالب د شهد و شکر مه شه

ځان صدف غند وخاورو تر کړه څیر مه — لکه ځګ هسې د بحر په سر مه شه

د یر عزیز دي موم د لان تر سنګه لانو — تر بو ځا ځکي شه دا ونبو ګوهر مه شه

حیوان هم په تسبیح د خدای مشغول دي — ته انسان لې له حیوان بتر مه شه

نفس شیطان سره وکړه تر وباسي — رحم فهم په ځان وکړه کافر مه شه

تیب رانده دي عاشقان د یار له عیبه — نه تیب روند د هغه یار په هنر مه شه

د غه شان د بیلانو دي **رحمان** — د دلبرو په کوڅه دلاور مه شه

هسې بې له یاره زه یم په جهان کښې — چه م نه شي ځای په زمکه په آسمان کښې
سره ګلونه د چمن راته سور اور شي — چه قدم بې یاره کېږدم په بوستان کښې
چه لیمه م نه یم له دې یره بې نیازه — حیران یم د ناتوان صورت په توان کښې
که هر څو فکر له ځانه سره و کړم — هیڅ د صبر طاقت نه وینم په ځان کښې
هیڅ ساتنه د سر کښې خاطر راته شي — څوک ساتلې شي بخري په ګریوان کښې
تو هغه به بل ناداني په جهان نه وي — چه څوک مهر و وفا غواړي په نادان کښې
که ئې سل ځله په څار و قربان بولم — عوض راته باسي په څارو په قربان کښې
هسې رنګ خما په دیره زړا خاندي — لکه ګل د پسرلي خاندي په باران کښې
جوهري شي د رو لعل کاندي په خیره — چه م کښېني د دوه سترګو په دکان کښې
چه م هیڅ پر خوا په خاطر نه وو — زماني راته څو کړه په زمان کښې

چه په وصل کښې لي او ښي نه وچیږې
تو به حال د **رحمان** خبر شې په هجران کښې

زه م بابلو ستا په مینه محبت کښې — عاشقي د زهر راکړه په شربت کښې
لا ر خما و یار ته مه تره ناصحه — ماموند لي دي دا یار په ډیر محنت کښې
که صورت د هغې مستي را څرګند شي — عقل هوش به د هیڅ نه وي په صورت کښې
که د عشق تر ګمره پر یوړې سر به بایلې — ته چه ماته غابن چیچې په نصیحت کښې
زه تو به په هغه تېر عمر و کا بېم — چه صرف شوې دې بې یاده په غفلت کښې
د آشنا د مینې بت به م مات نه شي — که م سر له تن د وي په دا ینت کښې
ن ادب ئې و نه تدکڼي نه شم — خدای را پېښه جدائي کړه په وصلت کښې
په قیامت که څوک له نیت پوښتنه شي — زه د یار د کوڅې خاورې یم په نیت کښې
د درګاه په خاک نشینو سختي نه وي — د غمونو دخل نشته په جنت کښې

چه د ردیف النون ښکلو کښې مکښن پرېنږي پېرېږي پۀ دا هسې سلامت ربوه تف که آشنا د **حمید** مرګ تر دي زړ کړي په بند کار کښې د خر دیلو توقف

د دنیا له دولتونو بې پروا یم
زه رحمان د عاشقۍ په دولت کښم

مدام ناست یم وچ کوکل ستړګي په نم کښم
عشق را وبنود بحر و بر په خپل حرم کښم

ما چه زخم ستا د توري په خوله کښلي
نور م دالذت بیا نه موند په مرهم کښم

خود مجنون چه سر په بنو د لیلی کښېنود
سرفراز شه په عرب و په عجم کښم

زور آور مدام غالب وي په کمزوري
زه له نور غمه خلاص یم ستا په غم کښم

لکه زه چه مستغرق یم ستا په غم کښم
بلا به نه وي په جمله بني آدم کښم

لکه مري د ژوند و ترمیان پروت وي
هسې بیل یم له عالمه په عالم کښم

هیڅ صحت م د دم کړو په دم نه شي
هم په دا چه خما دم وي ستا په دم کښم

نه م بي تا ننګ وي یو نه جستجو شته
مراد م تر لي په هر دم په هر قدم کښم

که نصیب م شي کو غالي ستا د پښو
وبه نه کړم نور نظر په جام د جم کښم

زړه م هسې ستا په زلفو پسې ورک شه
لکه غوټه د چا پر یوزي په تورتم کښم

سره بېړه بنو د سرو کلو په خیر الکي
هزار زړونه ستا د زلفو په هر خم کښم

زه رحمان ګناره خوښ یم له عالمه
باري ستا سترګو رسوا کړم په عالم کښم

مغرور مه او سه د عشق په کاروبار کښم
هر خسته تیره تیغ دې په دالار کښم

دا سور ګل به د دستار په وینو سور کا
چه د اینې زماني دي په دستار کښم

مخ د تو کو چه تر آب حیات صاف دي
زه دي آب حیات سوی یم په نار کښم

چه د اسپنو دانه پراو به کښېني
تر و خما د هستۍ خه دي په دیدار کښم

چه په هر واري زه سترګو تر نظر کړم
لاس م رولي دي له ځانه په هر وار کښم

یار ته چه له ما صبر و قرار غواړي
عاشق کله وي په صبر و په قرار کښم

مرم له خپله اشتیاق نه دیار له افتراق هم د خپل عمل تیشه ده چه و هم که تاراق چه په ما دې هم لمادی نه الزنه لانه اسحاق

کړم سرو مال دِ ستا په مینه د رومې
زه تر سرو مال تیر یم په دا کار کښې

ستا له درده له دیاره به ولټوم
څو نه مرم ستا په درد و په دیار کښې

کم بختان دیار په وصل کښې مهجور دي
دوزخ کې بهره نه وي په بهار کښې

مفلسانو له عین کوهستان دی
که غمرئی کور وي په بازار کښې

وعیب جو ته واړه عیب څرګند دي
بنا یسته که خان یوسف کا په سنګار کښې

چه هنر د عاشقئ ئی حد ای نصیب کړ
بې هنر نو څه ندويني په یار کښې

دا داغونه د خپل زړه ور له بس دي
څه حاجت دې د رحمان په لاله زار کښې

هسې خوښ یم ستا د در په خاکسارئ کښې
لکه خوښ وي سرداران په سردارئ کښې

عاشقئ که تور و خلقو ته خواري ده
ما ونډلې دا دولت دې په خوارئ کښې

و بیمار ته که ناخوش و اې و ګړي
خوښ یم زه دِ ستا د عشق په بیمارئ کښې

د خپل بام و دروازې و ته نظر کړه
هسې ستر ګې دې څما په بیدارئ کښې

یار د یار له ستر ګو اوښې پاکیزه کا
تاجاري کړي څما اوښې په یارئ کښې

ماله دیرې ناچارئ و یار ته شاکوه
سرې عذر دې په ډیره ناچارئ کښې

غم به هیڅ یوه هوښیار خوښ کړي نه وي
ما خوښ کړې دي ستا غم په هوښیارئ کښې

د رحمان اوښې به څه رنګ په قرار وې
چا لیدلي دي دریاب په قرارئ کښې

زړه مې ډوب ډوب ګیرې ستا د غم په غلبو کښې
هسې لکه څوک چه مستغرق شي په اوبو کښې

ستا د عشق له موجه په هیڅ لورې و نه شم
دواړه لاس مې پریوا ته د عشق په لامبو کښې

سل توبې مې ماتې کړې وانه وښتم له عشق
سا و یسا مې نو زه یا تې نه شوه په توبو کښې

خودم خان نو کمر پر یوست لکه طفل په فراق د شفا حاجت ئی نشته خاوند له تریاق د تریاق په امید راشی ماله زهر له عراق

نه چه له ما د رومي دا داو سو باران کوڼ — رح د سفر هیڅ نه دی په دا ګنهو شیبو کښې

نه یوه سپوږمۍ نه په آسمان کښې هر استوري — بې تا به څوک څه کا نه د حلقو په چنبو کښې

عشق و عقل دواړه سره ضد دي ګوره هېڅ — کله کړي آرام داو ږجړي په پنبو کښې

هر څوک چه د عشق په آتش ځان سېزي رحمان

خدای د ابراهیم غوندې څوک نه کا په لنبو کښې

د بلبل له حاله زده کړه په خزان کښې — بیا د ګلو تماشا کړه په بوستان کښې

خو د تېره تلخائی تر ستوني نه شي — شیریني به خوند د نه کا په دهان کښې

ما په هجر کښې لذت د وصال بیا موند — له یوسف ملاقي شوم په زندان کښې

لکه متن له معنی معنی له متن — یار هم هسې د څما په دل و جان کښې

عاشقي آسانه مه ګڼه خبر شه — سر بازي ده هر نفس په دا میدان کښې

د ناتوان له ناتوانۍ وو بېړ بېړه — له هر ازخله توانایي په خیل ځان کښې

هم هغه به پس له مرګه آزاد یږي — هر چه بد آزاروي په دا جهان کښې

په رحمان باندې بې یاره هسې حال دی

لکه حال د زندانیانو په زندان کښې

ستا د مینې کوهي نشته په هر آب کښې — مګر بیا موند شي دا و بنو په دریاب کښې

له تدویني څما پتهي خپنې دلبره — زلفې د لبو د ګواهي لي په دا باب کښې

په هر ځای چه ستا د لبو نام آغاز شي — کلا له هو باران وو دي په احباب کښې

له خسته زړه و نو به څه دلستاني کا — د خراج ګنجایش نشته په خراب کښې

زه حیران د ستا د وروځو په تور خالیم — کافر خشکل سجده کا په محراب کښې

ګل له دي تاریکي په شبنم خوږ شي — نازکان زړه بد وي په صاف ثواب کښې

د بهار په ګلو وورې بسار انو نه — د تخریکي طاقت نشته په حجاب کښې

د منګل په ځای خنجر شي رابېروي دیار له ساق بې آفت نور څه نشته څما بخره له آفاق د مېرخي نفاق راپېښ شي د دوستي له اتفاق

د رحمان غلطي وبخښه اے خدايه
دا و ترو چارے نه دي په حساب کښ

بنا ئسته مخ دي نور کودي شي په پيري کښ — سم قامت دي کوږ لړکي شي په پيري کښ
لکه شمع د سحر آفتاب د ژمي — هم بې تاب وهم ډيوے شي په پيري کښ
يو طرف تر ئي سر د پيري بل خوا درومے — خيال صورت تمام پردے شي په پيري کښ
د مرده ؤ په حسنا دي غزا و شوه — که خر کښ ليده ژوندے شي په پيري کښ
مر لا بنه دي پسله مرګه بيا روندے شي — نښتر دا چه څوک زلمي شي په پيري کښ
که خه وخوري لکه زهر نه هضيږے — نه خه ښني نه خه خوړے شي په پيري کښ
دا ځواني ده چه څه اوري يا څه ويني — نه ليدي نه اوريدي شي پيري کښ

اے رحمان پيري هسې عاجزي ده
که رستم دي زړه پرسوي شي په پيري کښ

هر ساعت چه څه کذران دے بې مخلص — هزار بار ارمان ارمان دے بې مخلص
که څوک وائي چه له خان شيرين نشته — ولي ما ته خان تاوان دے بې مخلص
لکه شمع په ورځ مرم و د شپې سوزم — تمام عمر مې نقصان دي بې مخلص
په بلبل کله بهار کله خزان وي — په ما ګل وار په خزان دي بې مخلص
که شبنم هميش د نور را بانه وورے — په ما کاږي د آسمان دے بې مخلص
دي غمونه د هجران را بانه تيږ دے — اوس يو دم را بانه ګران دے بې مخلص
د آشنا د مينې او رومانه ګل دے — ګل د اور په دود سوزان دے بې مخلص
په وصال کښ مې نه مرګ ليده نه تبه — اوس مې مرګ په هر زمان دے بې مخلص
زه حيران د هغو خلقو په روزګار يم — چه ژوندون ورته آسان دے بې مخلص
د رحمان د زړه د مينه هيڅ نه شي — مسافر غونده حيران دے بې مخلص

خدای خر شه هغه ښکلی ښکلی خلق ‌‌ ‌ په ظاهر په باطن سپین سپیځلی خلق

هیڅ خندا م له دې خلقو سره نه شي ‌ ژړوي مې هغه تللي تللي خلق

خبر نه یم چه و کوم خوا ته لاړ شه ‌ لیدې نه شي هغه مالیدلي خلق

لکه څک چه د او به په مځکښې د رومي ‌ هسې دروي په دنیا راغلي خلق

دریغ یو ځل خو بیا په دنیا راغلي ‌ له جهانه په ارمان و تللي خلق

هزار حیف دي چه په خاورو کښې لاړه شي ‌ په چوو او په چند نه لړلي خلق

رحمان هسې کو ښه خونه له خلقو پیا موند ‌ چه هر ګز نه دې د اخوند مو ندلي خلق

که سر د خپلې پوهې تقصیر نه لګ ‌ دخدای کړه به څوک په پوهه تغییر نه لګ

خواه مخواه به د تقدیر سو ورپیښ شي ‌ که څوک هیڅ نظر په تقدیر نه لګ

دهغو چه بخت بیدار دې غم ئې نشته ‌ که هیڅ بیداری و شبګیر نه لګ

والد خپلې کم پوهې مونږ خوار یو ‌ چه فلاني سر تالاش و تدبیر نه لګ

دلګیری او خوشحالی که په خپل لاس وې ‌ په خپل لاس به خپسر هیڅوک دلګیر نه لګ

معرفت دخدای څرګند دې په هر څه کښې ‌ سترګې و خوره چه څوک هم ره نظیر نه لګ

دا نفس په مثال برق صورت فانوس دی ‌ برق به هیڅوک په فانوس کښې اسیر نه لګ

د دنیا سری همه واړه درماند دی ‌ کوم بادشاه دې چه منت د وزیر نه لګ

کوم واده ګوم کوږدن دې په جهان کښې ‌ چه فلک ئې و آخر و ته ویر نه لګ

په خوله هر یو سړې اسم د پیر اخلي ‌ بارې څر پکار چه نغوته د پیر نه لګ

د غم نبي د قیامت نه دې بو ره څه دی ‌ چه د پلار و یل په زړه تاثیر نه لګ

هسې چارې له ناصحه واقع کیږي ‌ چه له شرم ئې هیڅ غږ و کاسیر له لګ

په مرده لیسې تکبیر وکا روان شي ‌ هم له ګمان په خان د هسې تکبیر نه لګ

په دنیا پسې د رست عمر زهیر پرې
خان یو دم د خدای د پاره زهیر نه کړ

د عیال د پاره تیر تر سر و مال شي
دل جوئي په یوه ټوک د فقیر نه کړ

رحمان کړم دے چه ناري د هجران اوري
و آشنا و ته کاته په خیر خیر نه کا

چه امید په عمارت د دې جهان لګ
لکه کور څوک په اوبو هسې نشان لګ

دا اوبه په مخ د کوم بقا نشته
په نابود باندې ناحق د بود ګمان لګ

نادانو هسې دین په دنیا بائلو
لکه ورکې د بدل په پاره نان لګ

د دنیا و دین نسبت و بله نه شي
اور او په سره استوږنه په خرشان لګ

عشق د نفس له خاصیت منزه دے
کار د سترګو به څوک څنګه په دهان لګ

لکه کار د ګوش و چشم سره بیل دے
هسې دین و دنیا حکم پټهان خان لګ

په پیرئ کښې د ځوانئ خیال دے هسې
لکه څوک چه د باغ سیر په خزان لګ

بې درګاه ئې بل ځای د رحمان نشته
په سفر استوږنه څو مسافران لګ

چه امید په عمارت د دې دنیا لګ
د کاغذ په کشتئ سیر د دریاب لګ

د آسمان توسن هیچا نه دی تیز لی
څوک به څه رنګ سورلی د با په شاک

نه لیوه په آدمیت آموخته کیږي
نه امید د مروت شي له افلاک

له فلک د وفا امید باطل دے
کله دیو له آدمزاد سره وفا لګ

زمانه په اسلام کفر سمند ګرځي
فرق د تور و د سپین کله نابینا لګ

ما د دهر علامت په سترګو ولید
په هر دم هزار پیدا هزار فنا لګ

هیڅ امید مې د ایام په ګرځښت نه شي
چه فرصت به په خپل دور و ما را لګ

په خپل عمر به هیچا لید لی نه وے
هغه چار چه دے هر ساعت په ما لګ

کبر هر ساعت سرخي کا شمع خاندي هغو لمعه نه هغوي پر دا عشق وير دا زړه پر لامبي وهلي دنيا کا حملي لېسوي په عوض با نور دا عشق

کہ د گلو غنچہ کیږدم پہ دستار کښ — شوم طالع مرهلتہ خار خنی پیدا کړ
کہ و زړو و تہ لاس کړم خاوری کیږی — کہ د خاورو پہ آرزو شم استغنا کړ
جدائی د خدای بلا شوه نہ توانیږم — خوشی زړه م پہ دیدن پسی ژړا کړ
هم ره صبر کې عاشق څخہ لہ کوم — چې دین وعده موقوفہ پہ فردا کړ
کہ دا اورجامہ را واغوندی دلبر — پہ نظر څما جلوه لکہ دیبا کړ
پہ خپل عشق کښ کی څوك بہ را بانہ وائی — زه گمان کړم چې هم څما ثنا کړ
ملامت پہ عاشق بنائی دا دستور دی — چې روغ خلق پہ رنځور پورې خندا کړ
عاشقی ننګ و ناموس دی و بلہ لوی — پہ رو بنا نہ ورځ بہ څہ زنګ څوك علاج کړ
کہ زه طمع کړم د گلو لہ طالع نہ — ما عاجز لره د گل پہ ځای شی خار دا کړ
کہ زه ځان ژغورم پہ عشق کښ لہ عالم — زمانہ م پہ جهان باندی رسوا کړ
همیشہ بہ پہ عالم کښ وی سرخروی — چې ثنا لکہ بلبل د خپل آشنا کړ

دڅواب رحمان هغہ کا چې دولت وی
کہ دلبر د دیدن می پیاپی راکړ

اورنګ زیب چې آرایش د تخت و تاج کړ — تخت و تاج بہ ئی مرګی تاخت و تاراج کړ
پہ جهان کښ بہ ئی پاتی نښہ بہ نوم شی — کہ د چاری د کسری و د حجاج کړ
او بہ ستر ګو لره لاړی او ر د زړه شہ — څوك بہ څشکلہ ژوندون پہ دا مزاج کړ
جدائی څما پہ زړه کا هسی چاړی — لکہ باز چې پہ تارو او پہ دراج کړ
څما اوښی چې پیدا د زړه لہ زیم شی — لکہ اور چې لہ کباب نہ اخراج کړ
زه غمجن د عید پہ جشن خبر نہ شوم — کہ نور خلق ها ی و هوی تہ احتیاج کړ

هرناوك چې د قضا لہ شست خیژی
زمانہ د رحمان زړه ورتہ آماج کړ

اورپه اوبو لړو ئے پرېښودلې زړه وځاڅو چې په خلق دخدای عشق دلالان دعقل پاتو شي پی دخلق چې په سر مي خوراغلې کسو عشق

ماتوی مِ خوله پہ سوک — خراشی مِ زړه پہ نوک
کہ ناړے وهم کہ ژاړم — پروانہ لرے یو چوک
راتہ ئ کوږئ منصفانو — د دلبرو دا سلوک
لکہ کل پہ لاس د طفل — خمازړه کړ شوک پہ شوک
د چشمانو پہ غمزه ئ — ژوبل ژوبل یم توک توک
د فلک پہ توسن سور شی — د ستار کیږدی پہ سر هوک
هیڅ اثر و ربانه نه کا — د دردمندو درد و دوک

ای رحمان چہ عاشق شی
خان د ژاړی کوک پہ کوک

عاشقان د ناصحانو و بیناندی — مست ها تی د ماوتانو پرواندی
واره جور د دے دهر مِ قبول دے — کہ خدای مالہ خپل یار جدا ندے
چہ د کلو پریشانی شوه ورځ کنده — غنچی سر پہ زانو کښینبو خنداندے
وسیلاب تہ د دنہ و کی څہ حاجت دے — زړه چہ ژاړی ستر کی څہ زنک ژړاندے
دنیا کل پہ احمقانو ده ودانه — دانا څکہ وابستکی د دنیاندے
چہ ئ زړه وِی پہ هوا پورے تړلی — د حباب عمارت څکہ بقاندے
بی هنر دے چہ څوک دین پہ دنیا پلوری — هنرمند سړے دا هسے سوداندے
کہ څوک وائی هوښیار کوم دے وایه دا دے — چہ بی خدایہ نوره مینہ پہ چاندے
کدائی کہ ور پیښیږی خدائی دادے — هر بادشاه چہ د لجوئی د کدا ندے
چہ بیل ئ پہ بوه نکاه د غیر یِی — څہ انصاف دی چہ دلبر ئ د واندے
هر چہ زړه ئ وی پہ یار بانه بائلوی — نوره مینہ پہ چا بی لہ اشنا ندے
چہ ترغوږ ئ وی وینا د اشنا شوے — هغہ غوږ هرکز پہ نوره وینا ندے

وبد نه رسی د یار تر بلند بامَ — چه د ذره غولی روشن په ژړانډک

زه رحمان د هغه یار په ژړا خوښیم
کا اغیار م خدای له میان پیداندکَ

هر چه ستا کو څه ماواکَ — څای ئی بو شی تر افلاکَ
څان هاله و ته بادشاه شی — چه ئی ستا د در گدا کَ
چه د ستا د در گدا شی — بادشاهی و ته نو رشاکَ
تطو بی دِ ستا له روی — نه په ارض نه په سماکَ
مینه لی د ستا له مخ — نه په دین نه په دنیاکَ
ستا په مهر و محبت کښ — څان جهان واړه فناکَ
د دنیا کور و و کړی — ستا په مینه کښ تالاکَ
رضا ستا په رضا کیږی — ترکه خپله مدعاکَ
وهر خواته چه ستا مخ شی — دی هم مخ په هغه خواکَ
چه له چا سره جفا کړے — له هغه سره جفاکَ
که له چا سره وفا کړے — له هغه سره وفاکَ
که په عمر چرے خاندی — خوله تا سره خنداکَ
که په عمر چرے ژاړے — خو په تا پسی ژړاکَ
که مطلب ئی د دیدار وے — ستا د حسن تماشاکَ
که مطلب ئی د گفتار وے — ستا په ذکر مشغولاکَ
د ربشتینو مقام دا دی — که څوک مینه په ربښتیاک

عاشقان په عاشقئ کښ
چه رحمان وائی هم داکَ

بیائی نه مومونده خندا د گلرخانو — که شبنم غوندِ حمید که په ژړا عشق
خواری نه شی په مینه د حبیب څوک — تو ربه نه کا په بلا مخ د رقیب څوک

گیده وتږه پرېږدې سره کلك ... دروتی طمع ومه کوه له فلك

هر سائل چه سوال د نان کړی له فلك ... گویا غواړی په کچکول کښی اوربمك

له آسمان چه څوك طمع د وفا کا ... د غه طمع ئی طاعون گڼه بی شك

له باران سره هسی کلئ ووږې ... چه هر زخم ئی به تروې تر تو پك

که په چائی شفقت و مرحمت وې ... ظلم جور به ئی تیروې تر او زبك

مور به نه شی هیڅ سړے بی قناعت ... که ئی خونډ وی په سیم و په زر ډك

بیا به نه مومی کمال بی کمینئ ... که خیمه د دوې د عرش د پاس لك

که جهان په نور عالم بانډ فراخ دے ... په تنګ چشم باندی تنګ شی له څشمك

دے دهر په یارانو کښی آب نشته ... که ئی غواړے تر سما وتر سمك

ترخی او بنی د عاشق آب و نمك دے ... خدای دی نه کا څوك بی آب بی نمك

دا درازی اندیښنی مه کوه رحمان

د دنیا چارے په تله دی تر دمك

چه په زړه م تور لحد شی د ضا خاك ... بی مزه به شی هم خوب هم به خوراك

چه د خوب و د خوراك مزه شی ورکه ... نو به له مرګه برابر شی هغه ژواك

غلط وائی چه څوك عمر ورته وائی ... هغه عمر چه تیر بږی په ځنساك

ئی سپیره په خاوروډ که خوله هتږم ... چه آخر ئی دا خوراك دے دا پوشاك

خای لړی که ځان ژوندے په زمکه ښخ کړم ... چه بس له مرګه ځای دے یو مغاك

گویا شوې دی هغه چه شرلی دی ... زه پخوا تر هلاکت یم هلاك

زړه چه روغ وی کریوان کله څیراوه شی ... له کریوان معلومیږی د زړه چاك

تن و ځای و جامه هله پاك بکار دې ... چه دی نه شی د چا زړه له غیره پاك

سړے بویه چه درون بیرون ئی یو وی ... نه هغه چه بیرون زړوی درون لاك

لہ سرِیَ غرض وارہ سرِی هوبن دے ... تہ چہ سر کبن ئی طرہ وِی یا مسواک
د دنیا چارے همه وارہ فانی دِی ... ځوک یو دوہ و دخی خوشحال دِ ځوک غمناك
پہ ساعت کبن ځوک خوشحال کا ځوک غمنا ... دا خویونہ همیشہ دِی د افلاك

چہ څہ کاندِ وارہ خدای دے نور څہ نشتہ
رحمان څہ دے څہ ئی والے څہ ئی ادراك

ذرہ م بی خپلَ نگارَ آرام نہ لکَ ... کامرانی را څخہ غواړی ناکام نہ لکَ
بی ناکامَ زیست محال دے پہ دنیا کبن ... د کوم آس پہ خولہ کبن د خر لگام نہ لکَ
د آسمان مانړی بہ هم بہ قرار نہ وے ... سالک څکہ قصد د قصر و د بام نہ لکَ
کماہ ئی کښینوی پہ تخت کلہ پہ خاورو ... زمانہ رضا د هیچا مدام نہ لکَ
بی لہ سرو چہ آزادہ خدای پیدا کړہ ... تړکی څکہ و هیچا تہ سلام نہ لکَ
کوہ و دشت هم د ځان لہ غم ریږدِ ... څکہ زر کہ و چمن نہ خرام نہ لکَ
چا چہ سر دے پہ سجدہ و یار تہ ایښی ... دو بارہ لہ دے سجود قیام نہ لکَ
چہ ئی کلہ دہ د یار پہ کور لے لوښتی ... لکہ بحر هسے د روِی مقام نہ لکَ
نشستن د عاشق نشتہ لکہ شمع ... څو صورت د عشق پہ اور کبن تمام نہ لکَ
چہ محظوظ وِی پہ تش بوئے د مهرویانو ... هغہ فکر د بوسی د پیغام نہ لکَ
چہ لذت ئی د سرو شونډو وِی موندلے ... نورہ مینہ د شرابو پہ جام نہ لکَ
پہ هغو د لعلو لبو مَی حرام دِی ... څو دا نور لذت پہ خپسر حرام نہ لکَ

رحمان هسے و خپل یار تہ بی حجت دے
لکہ عذر چہ صاحب تہ غلام نہ لکَ

څما اوښی چہ دا هسے ښست و شوکَ ... دا محنت وارہ څما د مخ آبروکَ
د عاشق د سینی چاکَ بہ و د څر کندشی ... کہ ځوک سرو خپلَ گریوان و تہ نوکَ

پہ راتلہ د خط چمن حسن ایمن شی خدای دِ ندکا پہ کفارو کبن غریب ځوک خوشبم غنبہ شبکیر لسی واخلی پہ جوار بہ د کلوخ نہ شی قریب ځوک

تل ئې مخ وي تر خوبانو پورې وللي ... عاشقي چه د چا او نبي په شيبوك

د عشق اور چه شمع خود په سر قبول کړ ... پروانه به څه حجت د ځان په سوك

گل څه ندوائي چه غرق په وينو ناست وي ... بلبل څه لره بې ځاى گفتگو لك

زه که مړ لئ غوارم بې يار خو کرم نه يم ... جدائي سرې په ځان پورې په کوك

معشوقي په محنت نه دي چا موندلي
مگو جدائي په رحمان بانه پيرزوك

چه خيمه ئې د سيلاب په مخ شوه لك ... د حباب تماشا گوره تر د مك

هيڅ پكار نه ده و يسا د پانړه په سوړې ... لا تر لانه وي د څو لو گو كو ډلك

داد لانه په هم واره چيت پيت شي ... مگو سرې چا و كښلى تر فلك

چه په اصل خداى بنسكور وې پيدا كړي ... څوك به څه خوري د دې دهر لهو بسانك

چه دشمن ئې وي له دوست آروې ... د هغه احتياط بويه له كومك

راشوا چوه د نفس وخوله تر خاوند ... څو د نه ده خوله د گوړ په خاور ود ك

هر چه ئې كه ئې د گوړ په خاورو خوله شي ... په هغه به وې حرام نوره څك

كه نور څوك تبارلي كا خپله نوره
ورحمان وته خپل يار دى تبارك

څو يو څل ئې تاراج په جفا نه لك ... يار له يار سره مهر و وفا نه لك

كه ئې سر په بوسه ورکړم زه پو هيږم ... چه قبول په د غه عجز خپما نه لك

چه په خپله رضا تللى ما درزادوې ... هغه هيڅ دې د نور و رضا نه لك

څوئي خپله مدعا حاصله نه وي ... مهرويان په خوله د خضر سودا لك

كه ئې سر څلك دعا كوم په عمر ... كوش وهوش د د دعا كو په دعا نه لك

كه آهونه آتشين پسى وكا دم ... لكه سرو له خزان پروانه لك

محض مرلئ تدميني وه نبوم د ترکو کشکے راولی ناصح د مرلئ طبيب څوك — لد داغليه د زره فرياد عبدالحميد كا كه شي لد لالدزاره عندليب څوك

کہ رحمان پہ عاشقئ کښې آرام غواړي
دا خو وارہ نا روا کا روا ندک

کہ پہ هجر کښې څوک ما پوښتي لہ حالہ ... حال خو دادے چہ ناتوان یم بې مجالہ
زہ دیار پہ دیدن څکہ شتابي کړم ... چہ د عمر بقا نہ وینم ترکالہ
چہ تر حسن تر جمالہ ئې ځار نہ شم ... شرمندہ یم د خوبانو تر جمالہ
تہ و ما تہ نصیحت مہ کوہ ناصحہ ... عشق بې نیاز دے لہ ثواب لہ وبالہ
بې د خپل آشنا د حسن لہ تعریفہ ... هیڅ مې مہ پوښتہ لہ نورہ قیل و قالہ
ما د عشق پہ درس کښې نور څہ لوستي نہ دي ... بې لہ زلفو بې لہ خط بې لہ خالہ
پہ دنیا پہ آخرت مې د خدای نہ کا ... بې نصیب د مهرویانو لہ وصالہ

کہ یار سرہ پہ دیدن غواړې مہ جارو وزہ
دغہ حکم رحمان ګوره دي دلالہ

ما چہ سترګې و کلوخ تہ وا ړولې ... پہ هغو سترګو مې وینې و ژړلې
د عمل جزا مې بیا مونده برحق ... دا دستور دے چہ کړي هغہ اخلې
ترغمزو ئې یو پہ سل زہ قاتل دے ... تل چہ تورے پہ کانړي تیرولې
خو د کودہ بہ څہ تاوان لہ چا نہ غواړے ... چہ ئې غوځې پہ خپل تیغ کړي سینې خپلې
ما لا مرلې د ستا پہ مینہ کښې هالہ لید ... چہ کلہ د بادشاهئ لا فې و هلې
لہ خوبانو نہ بہ څوک څہ وفا غواړے ... سرو کلہ د کشمش میوہ نیولې
پہ دہ بار ئې بښنہ اسې شہ وزنہ کښېنہ ... تار پہ تار د سر ویښتہ ایری مبتلې
کہ د فقر د خپل قسمت د چا پہ لاس وې ... بہ دے بخږے بہ چا کلہ قبولې
چہ نیکي ئې ور کولہ و نیکانو ... دی بدانو څہ بدي نہ وہ غوښتلې
څوک لہ خاو دوا یرو یا سوي تخت ور کړې ... څوک لہ تخت دا یرو پہ دیران ولې

ستا چه نیت د آشنائی نه وه صنم
د رحمان سترگی دِ ولی نه کنډلِ

دا زلی په ورځ د بخرو جواری وه
ای رحمانَ چا بائلودی چا گټلِ

بیلتانه دِ هسې خوار کړ خما دل
چه له ځان نی ویزار کړ خما دل

عاشقی همره داغونه دې پر اینبی
چه تمام ئی لاله زار کړ خما دل

چه د زلفو په کمند سره دِ راکیبس
په بلا دِ گرفتار کړ خما دل

ستا چشما نو په کښ هسې مقام ونیو
چه له غیرئی ویزار کړ خما دل

لاس و یښی د خلقو سِی د عوای
مینې هسې منت بار کړ خما دل

بی سببَ چا آزار مونده نه دے
تا په څه سبب آزار کړ خما دل

زه رحمان خو منّت بار د عاشقی یم
چه مین ئی په دلدار کړ خما دل

چه له نازه پوښیده لړی چشمان خپل
څه بروینی مقتولان و مظلومان خپل

چه سنگدل راته په قهر قهر کاندِ
دا لاو گنړی په ما باندِ احسان خپل

گفتگو په اشارت کاندِ له نازَ
کله اسم د چا آخلی په زبان خپل

په گریبان باندِ چه تک وهی غوټی
عاشق کنبیا سِی لا سونه په گریوان خپل

خوید ارئی له حیرت بی شعور شی
چه د حسن رخنه څرگند کا په دکان خپل

چه خپل مخ په آئینه کښ ور څرگند شی
خود بخپله سر فرو کاندِ په ځان خپل

چه هر څوك ئی عاشقی وته هوس کا
گویا لوبی کا په دین و په ایمان خپل

هیڅ صرفه د چا په سر و په مال نه کا
ما لیدلی دے بخپله مطلوبان خپل

مجنون ملك د عاشقی هاله خپل کړ
چه په اور باندِ ئی وسوه خانمان خپل

هیڅ د سترگو غرو لو خوند ئی نه وی
چه رحمان په سترگو نه وینی جانان خپل

یو د بل په درد و غم خوښ و خورم کا دشبنم په ژړا گل په خندا خورك په څورنك جلوه کو دا بازی گرشی کله سپین کله سور شین کله ځان بورك

خو تو مینځ و راند نه کړې د تن پول — و به نه درسي تر خدای تر رسول
خدای و تا ته دین د نیا په غوره کښېښو — تا د نیا کړه په دا دواړو کښې قبول
ته حرص پهو ته بله بلا نشته — د ا بلا دِ ستا په خونه شوه نزول
یو ساعت د خدای په ذکر مشغول نه شوې — تمام عمر د خپل ځان په غم مشغول
چه باقي زندګاني په فنا پلورې — ځان په کوم دانش دانا بولې مجهول
له خالق روګردان شوې و مخلوق ته — بیا و ځان ته عاقل وایې نا معقول
نصیحت لکه هلک د ره باندې ترنج دې — د د نیا په شیرینۍ یې مشغول

چه رحمان غند خورسند نه شي په تواکبر
خلاص به نه شي په هیڅ رنګ د زړه له نول

زه د یار په درد و غم کښې شادمان یم — لکه ګل د پریشانۍ په وقت خندان یم
ته خما و بې کسۍ ته نظر مه کړه — خدای سائلې لکه ګنج په بیابان یم
لکه ونه د ځنګل په میوه پوره — په ویرانه ویرانۍ کښې آبادان یم
یو ولېنه م د صورت بې عشق نه دې — ځو کېږ ار په هر نفس خپل کاروان یم
د وصال مرغه داونو دانو راکړ — لکه لعل و در په غاړه د خوبان یم
د کامل عقیدې له برکته — د دولې په غاړه ناست شاه جهان یم
روښنائې م په طلب کښې شوه حاصل — شپه و ورځ لکه آفتاب په لار روان یم
چه صفت د تورو زلفو د آشنا کړم — پلې سر په لوېه لار د هندوستان یم
بې مېن م هیڅ حال د صورت نشته — لکه بې مال و متاع تش دکان یم
د هوس بلبل و یسار اباند نه کا — د افلاس په کبل د کې د خزان یم
دلبرانو ته خاک تر تلې لاندې — د دې نور جهان په سر لکه آسمان یم
چه د یار په دیدن سره ماله بشندم — خلقو وا وري زه هغه عبدالرحمن یم

پهٔ هر دم کښې نوے نوے تماشا کړم
زهٔ رحمان د خدای و کړو ته حیران یم

پهٔ بند خولے له بد خواها نو بې پروا یم — پهٔ نړئ لکه اوبهٔ داور سزا یم
و هر چا ته پهٔ خپل شکل ځرګندیږم — آئینه غوندې بې رویه بے ریا یم
قناعت مې تر خوقی لاندې اطلس دے — پټ د درست جهان بادشاه ظاهر ګدا یم
د غنچې پهٔ څېر پهٔ سل ژبو خاموش یم — لکه بوے هسې پهٔ پټه خوله ګویا یم
پهٔ زړهٔ مې د خپل یار دیدن حاصل کړه — د شبنم پهٔ څېر له ګل سره یکتا یم
هم پهٔ دا سپینو جامو بهٔ معلومیږم — لکه ابر هم کوهر یم هم دریا یم
دراز عمر مې حاصل شه له راستئ — لکه سرو مدام سبز و تازه پایم

که چالار د عاشقئ ده و ره که کړي
زهٔ رحمان د کمرها نو رهنما یم

که هوا ر خلق نوری د زړهٔ پهٔ یاد یم — زهٔ چه یار پهٔ ستر ګو ندوینم نابنیاد یم
که یار سل ځل وعدے د وصال و کا — زهٔ له دیرے تلوسی بې اعتقاد یم
پهٔ جفا و پهٔ وفائی لا ر غم نه شي — پهٔ جنډ د ناز پرور پهٔ کړی داد یم
د بې نیاز و پهٔ نیاز ځه امید د کړو دے — زهٔ پروت سلطان خسرو وم نن فرهاد یم
که د یار له لاسه اور ایله بلیږی — لکه شمع ستقیم پهٔ خپل استاد یم
بې مینې قرارې را بانه نکی هسے — شیرو ونخ پهٔ حرکت کښې لکه باد یم
که هم عمر مې یار پهٔ غیب کښې ناست وي — زهٔ له غم بهٔ د هجر پهٔ فریاد یم
یو زمان مې د زړهٔ مراد مونږلے نه دے — پس اکړی خدای پهٔ اصل کښې نامراد یم
د وصال پهٔ یوه کال مکو برپای شم — د هفتی پهٔ هجر هسے بې بنیاد یم
حیرانی نوره نتیجه نشته بے غم — حق حیران د عاشقئ پهٔ داد یم

هره سروی چه سر پورته کا آسمان ته — د خپل خاوند دوی زمکی ته نسکوره
اوره مه اوره وینه مه وینه حمید — دریغ و پهٔ کلی کور عالم خان کوره

پہ وصال کښې مِ د هجر طمع نہ وه
بی لہ عشق چرِم پری شہ دیو دے

اوس حیران متحیّر پہ د افسا دیم
کنړه نو ځله جملکی قیدَ آزادیم

کہ م پیری کہ م پلوړی چاره نشتہ
زه رحمان د بنائسته وُخانزادیم

زه دیار پہ درد و غم کښې غرقاب ځښنیم
کہ د و بیوم پہ او بو کہ پہ اور سوزم

پہ دا اور کښې بی طاقت و بی تاب خوښنیم
د سرو شونډو پہ آتش و پہ آب خوښ یم

چہ دیار د خط و خال نښی پہ کښې وِ
تردا پو چہ گفتگو چرئی زه آورم

زور پہ نہ سی پہ مطالع دکتاب خوښیم
پہ نغمہ پہ ترانہ د رباب خوښ یم

دریا تر نا قبولَ عبادتَ
چہ نہ علم نہ تسبیح نہ تلاوت وِ

د ساقیِ پہ میو مست و خراب خوښیم
لہ دے هسے بیدارئ پہ خواب خوښیم

د طوطیِ دونی سوررِم خوښ نہ دے
خاموشی کہ هر څو لو پہ مرتبہ دَه

ستا د مخ پہ لمبو سوے کباب ځښ یم
زه لہ یار سره پہ سوال پہ جواب خوښیم

دیار د پری غمخوارے یم عاجز کړے
رحمان څکہ پہ خوردن د شراب خوښیم

صبح و شام مِ لاس پپولِے دِ دعا کړم
هیڅ دروغ رښتیا مِ نہ زده کہ باور کړی

خواست لہ خدایہ ستا د مهر و د وفا کړم
ستا د پاره هم دروغ و هم رښتیا کړم

واره تر بی خندولَ کہ ژړول کړی
کہ تہ نہ لی باری وایہ راتہ څوک دِ

زه پخپلہ نہ خندا کړم نہ ژړا کړم
زه دا هسے لیونی و مجنون چا کړم

خوب خندا د بیلتانہ پہ زمکہ نشتہ
هر ورځ چرِم تیرِ پری ستا پہ غم کښې

څہ آرام بہ پہ دا دشتِ کربلا کړم
زه پہ هره ورځ پو هیږم چہ غزا کړم

یو پیښتہ یم د صورتِ کوښښو نہ دے
هسے رنگ دِ پیټ پښم پہ زړه ادا کړم

داستم پہ دیار هیڅوک صلا نک   چرئی نه پہ قربان بولم بلا نک
نہ سړی ورځنِ مری نہ تر دِ غیرِ   خدای دِ څوک دعشق پہ درنځ مبتلا نک

زړه که یووی ما خو تاله دے درکړی   مګر یو زو لره نور زړونه پیدا کړم

چرم واغوست سروپای د عاشقئ
زه رحمان دی سروپا بی سروپا کړم

داستا درد به په هزار درمان ورنکړم   دانسته به د غم سود په زیان ورنکړم

که څوك را کاندِ دنیا و عقبیٰ دواړه   عاشقی به دِ په دا ین وآن ورنکړم

که مِ چوکے لاس دِ ستنا په بوسه برشی   دا نعمت به د جنّت په خوان ورنکړم

څوم تیغ په پهلو ندے لګیدلی   ستا پهلو به وه رقیب آسان ورنکړم

که یو خل مِ ستا زلفی په لاس کښیوځِ   یو ویښته به دِ په درست جهان ورنکړم

څو ندو ینم ستا سترګی که خدای کا   عزرائیل لره به هم روحان ورنکړم

معشوقی د عاشقانو دین ایمان دِ   زه به چا لره خپل دین ایمان ورنکړم

ستا تر زلفو پورے نورے زلفی خر دِی   په خاشاك به د چمن ریحان ورنکړم

په رحمان د ستا د لبو می حرام دے
څو د خپلو وینو جام تاوان ورنکړم

دا یو څه رنګِ ژوندون دے نه پوهیږم   خواب و خیال دے که افسون دی نه پوهیږم

جام د میو چه د ځان په وینو موم   تر و زلال که جګر خون دی نه پوهیږم

د پتنګ او د بلبل تر میان حیران یم   مخ دِ اور دے که ګلګون دے نه پوهیږم

پریشان سره دِ تار د زلفو بیل شه   که غوځ شوے مِ نارون دے نه پوهیږم

عشق چه هسے رنګ مقام باندِ قایم کړم   چه وصال دے که بیلتون دے نه پوهیږم

د خپل زړه و علامت و ته حیران یم   چه موسے دے که قارون دے نه پوهیږم

د رحمان چهره ئې زیړه تر زعفران کړم
خدای زده عشق دے که طاعون دے نه پوهیږم

همه زهد که عاشق په هره شپه کښېنه   چه په درست عمر ئې شیخ و ملا نه کړ
عاشقان صبر و سکون دی سره لری   لیونی د دروغو چارے اصلا نه کړ

بیا دِ نوی شراب څښلي دِی پوهیږم — په رخسار دِ گل کرلی دِی پوهیږم

که هر څو لا اس سره گړې په نکو یزو — تا څما په وینو ولِلی دِے پوهیږم

معرکه څماد مرگ نه ده نو څه ده — رقیبان چه تا بللي دِے پوهیږم

څه حاجت دے چه دِ خط په ملا لولم — چه څما په باب دِ کښلی دِے پوهیږم

نه خپل جور و جفا څه لره وایی وماته — ما هم واره لیدلی دی پوهیږم

چه رقیب او تا غوږ و نه وبله و دوره — ما هغه ساعت ژړلی دِے پوهیږم

رقیبان څکه تیږي په رحمان کاندِ — چه تا خوا بورے نیولی دِی پوهیږم

په لیمه کښِ مِ مدام — عکس گوزی دِ گلفام

نورے سترگی مِ ملگون شوے — په آرزو دِ گل اندام

لی دستر گو له خوناب — نه باده لرم نه جام

په طلب دَ دلارام کښِ — ماونه لیده آرام

زنخدان ئی خدای کوهی کړ — ورخوئیږم په هر گام

که ئی خال دمخ غلام دے — زه غلام یم د غلام

که په عشق کښِ ناکام دیږد دے — دا ناکام دے څما کام

خو بښ یم زه په عاشقیِ کښِ — که نیک نام یم که بدنام

په یاری کښِ مِ قبول دے — ملامت دِ خاص و عام

د دعا په عوض غواړم — دِ خپل یار د خولی دشنام

تر بسکنځلو به ئی څار کړم — د غم خپل دعا سلام

تلخ گفتار ئی را ته خوښ دی — تر کشمش و تر بادام

هم هغه مِ مسیحا دی — چه لی را کاندِ سلام

دخوبانو دخندا لایق به نه شی * څو د عشق له عقله یلی جولا نه ک — نه منمه اوزبکی دهغه حسن — څو څما د صبر خونه تالا نه ک

مخ د یار ماهِ تمام دے
رحمان ولیده تمام

څو به صبر په جفا د یار کوم — څو به موم د نمر و مخ ته کړزوم
عاشقي او صبورے سره دروغ دِ — زه د الافي په دروغ څه رنګ وهم
ته وما ته نصیحت مه کړه ناصحه — زه دا خپل تخم خپل ځان لره کرم
ما خوړه ده چه مینداوردَه خدامینے کړم — دانسته خپسر واور ته اچوم
سر رشته مِ خداے د یار په لاس کښې ورکړه — په هر لور چه مِ راکاږي پسې ځم
د اشنا د مینې لاس ځما ګریوان دے — زه په دا کار کښې هیڅ عذر نه لرم
عاشقانو باندِ حق د معشوق دے — حق به ولي په باطلہ بدلوم
ما چه فرض په خپل ځان کړه د یار مینه — تر وله فرضو غاړه څه رنګ غړوم

دا خو زه وند دے چه یار نه وینم په سترګو
زه رحمان په جهان سترګي غړوم

چه له مرګ بي پروایي په هر دم — د غه هسے غم دِ هیر دے په کوم غم
نور هم واړه غمونه به دِ هیر شي — که یو ځل در باندِ راشي دا ماتم
چه زخمي ئې صبا نه مومِ په بیع — مفت مونده شي نن ساعت هغه مرهم
دمه هم و طیاري د دلره بویه — چه لاندي د اجل په تیغ کوم
چه د تن له سراي د دومي توبند و خلم — تر دا سراي په هو نه سراي نشته محکم
د دي لاري تله څه هسے آسان نه دي — مشکلات دِ ي په هر دم په هر قدم
که دِ ویره شي له ظلم له ستم — ته هم مه کړه په هیچا باندِ ستم
که امید لري له رحم له کرم — ستا هم بویه په هرچا باندِ کرم
له هرچا سره چه کړي هغه به مومے — د هیڅ تخم میوه نه د دومي برهم

شا به نه کہ مفت خوارہ وبنکلے مخ تہ   خوئ سر تہ دخط نورہ نزملا نہ کے   محبت آسمانی تندر دے ناصح   هیڅ فائدہ ور تہ د صبر قلا نہ کۓ

اجر واړه د عمل په اندازه وي
اوس د ستا رضا نیکي کړي که بدي کړي
خدای د رزق په زیړمه مه هیروه کلک شه
که ګنړي چه په حرص سره څه زیات شي
که هزار رنګ تالاش وتړد کړې
ډیر هوا و حرص مه کوه خدای یاد کړه
په تا فرض عبادت د خپل خښتن دے
نوک روټۍ یوه شړۍ در لره بس ده
له خوراک غرض قوت لایموت دے
له پوشاک غرض خپسړي پټول دے
که حرص د ربانه زور شي مرګ ور یاد کړه
د لحد د تاریکۍ علاج به څه کړے
غفلت هیڅ مناسب نه دے د سپین ږیرو
ما ر چه سور شي لره ورشي ګوره سم شي
حم قامت د دنیا کار کړي عمر واړه
خان پخوا تر هغه وژاړه که مړد یې
نور عالم چه په تا ژاړي انصاف وکړه
که زه نه وایم ته خود ستړګي زړه کړه

دغه دواړه سره یو دي هم درهم
نیک و بد دواړه کښې شي په قلم
ترسره د سړي رزق دي مقدم
زیات به نه شي د دې سنتي تر سم
د قسمت شوے به نه کړي زیات و کم
دي کافي دے د عرب و د عجم
نه لښکري خزانې ملک و حشم
نور همه واړه اسراف دي مسلم
نه چه غوښې غوړي وریجې یا غنم
نه اطلس و سقلات تاج و علم
دا علاج دے د غه رنځ لره محکم
چه ته دلته کښې ویرېږه په تور تم
خوب روا نه دے په وقت د صبحدم
ته د ګور په غاړه راغلې نه سوی سم
او په دوه رکعت نفلو نه شوی خم
چه په تا باندې ژړا کا نور عالم
بې انصاف ته په څه یې خوښ خورم
کوره د خورشد ته چارپایي که آدم

ای رحمان لکه ته حر په خدای ګوم یې
بلا بر نه وي په جهان کښې هسې کرم

که په سر د هغه یار له لاس سنګ خورم
خدای دې نه کا چه په بله خوا نه سنګ خورم

خبر دار اوسه د عمل ... [illegible] ... د ستا د مخ ... کا جلوه کا ... [illegible] ... ستا په سرو زلفو

عاشقي او ننگ و نام دي سره لرې
څو به عمر واړه غم د نام و ننگ خورم

خدای و ما وته شیرین کړه تر شکرو
که د یار له لاس غشي د خدنگ خورم

د آشنا د بیلتانه نه کار و بار کښو
همیشه په تندې توره د فرنگ خورم

نوکري د معشوقو کوم په عشق کښو
مهیني نه د بهلول نه د اورنگ خورم

شین لوگي م په سر چتر د دولت دی
گرد غبار د خپل دولت لکه ملنگ خورم

هم به دا چه له خودي شم بې خوده
د هجران په غم کښ لپي لپي بنگ خورم

لکه څوک چه نعمتونه د دنیا خوري
زه د یار د کوڅي خاورې په دا رنگ خورم

واړه زهر شي څما تر ستوني د روي
بې له یاره که هم لاچي لونگ خورم

زه رحمان به خوږونې په دنیا پایم
چه به بلو لنبو څرخ لکه پتنگ خورم

که له مخ یوه خواکا حجابون
خدای به ورکا وخوبانو توابون

کله وي چه یو په رنگ د هغه یار شي
که هزار شي په آسمان کښ آفتابون

په گرداب ذرنخدان ئي هسې غرق یم
هیڅوک مه شه غرق په هسې گردابون

لکه زه چه ئي له غم په عذاب یم
خدای دِ نه بهِ دي په چا هسې عذابون

گفتگو م هیڅ اثر و ربانه نه کا
که له غم ئي تصنیف کړم کتابون

په یوه ځواب م رد کا هر سوال
هسې کا نه د سوالو نو جوابون

هیڅ پایاب د فن فریب ئي مونده نه شي
څوک به څه غواړي د بحر پایابون

که لن سترگي و بله کینږدم راتر والي
په یاري کښ عالم کله کا خوابون

مال و ملک ئي هم واړه او به یو سي
د هغو چه څي له سترگو سیلابون

د ابرو و محراب ته ئي حیران یم
څه نسبت لري بتان و محرابون

ما هاله له یار سائي نه دو لاس و لي
چه په لاس کړه مطربانو ربابون

ردیف النون

چه ئي ستلا نه کي خولي تصویر واخست
په دا نګو کښ غنچه شوه په زړه تنګ
د غر ستا د راتلو رو گوري دلبره
دا چه سرو هسک هسک کړه غړمك

ارغوانی جامی آغوندی رحمان
بیائی جوړ کړه ستا د قتل اسبابونه

راکوی د بید ردئ پیغورونه — بلوی مې په تندی باندې اورونه

نور څه نشته واړه غوښې دې ذړونو — چه ورژلی شی د نرګو په تیغونه

هر نګاه لی په وکښو د زړونو شیردې — همیشه راباندې آزمائی زورونه

خدای دې تور چانه د تورو سترګو نه کا — عالمونه ئی ورکیږی په تورونه

یو د حسن اور د بل کړو په جهان کښې — په دا اور باندې وسوه ډیر کورونه

زه د یار په مینه غل کړم رقیبانو — ګنړه نور ئی کوم راپورې دې یورونه

د رحمان دعاشقۍ هسې غږ وشه
چه بریائی شو په هر ښهر کښې شورونه

په خاطر مې غلبه شو ستا غمونه — لږ د خدای د پاره کیږده قدمونه

څه خو قیاس څما د پړو او ښو وکړه — چه په تن کښې مې و وچې دارودونه

هر چه په دم ژوندې دې ندغیږې — که بې تا په خان پوکی هزار دمونه

که هزار هزار دمونه په خان پوکا — نوړ به ندکا په دمونو قسمتونه

له قسمت خلاصیده د هیچا نشته — که داخل شی د مکی په حرمونه

سړئ کله په کوشش تو ځای رسی — څو د خدای له لوري ندوی کرمونه

چه توانګر د قناعت په خزانه شی — نوړ به څه کاندې دینار و درمونه

قسم وخوړی له خوبانو بیائی مات کا
څه باور دې د رحمان په قسمونه

ژوندی کاندې د دنیا کاروبارونه — په مړو پرې بوانته د خاورو انبارونه

خوک سر توړ پښی ابل خاورو له درومی — چاکاره دې په سر ایښی دستارونه

بنه استوګنه دده ورونږو سره شي ... بلکه آخلي یو تر بله آزارون
دیوی دُنی له بناخ پیدا کیږي ... په چمن کښ هم ګلونه هم خارون
همه خلق هره ورځ له دنیا دروي ... چه ئي نه په حساب شي نه شمارون
یو یو وار دي په هرچا بانډ تیریږي ... همیشه به په چاندوي داوارون
ډیر له سره م تودګي بازار ګي تیرد ... خوك دِنه کا په ما قبح و بازارون

جدائِي د آشنایانو هردم کانډ
په رحمان بانډ د تورو ګذارون

دریغ ولیدي یو خل هغه مخون ... چه دراز لِري ترګان دراز قدمون
دراز قد دراز ترګان درازي زلفي ... وړي شونډي وره خوله وارهٔ غاښون
د آسمان شمس و قمر به تر قربان کړم ... هم د زمکي په سر وارهٔ سره ګلون
چه ئي وویم په مخ مِراوبني درومِي ... د پسرلي له مخ ووري بارانون
که یو خل ئي مخ ووینم له ستر ګو ... ما په ذره کښ قبول کړي دِي نذرون
دهجران په شپه سور کټ راته سوداوړشي ... یو زمان مِ بانډ نه لګي اوږخون
چه په سپینو انګو دِ زلفي زانګي ... بنامار ان دِي دچند نږو په بناخون

که خداے غم دجدائِي ورته آسان کړ
د رحمان وته آسان دِي نور غمون

که ستا خپل سیر روي نه وي دښمن ... آئینه څما د زړه نه ده چمن
ته چه ماو ته د عیب په نظر ګوري ... دغه وارهٔ عیب ستا دي اي عیب زن
خپل صورت په آئینه کښ هر خوك ګوري ... که چهره د چا صفا ده کړ زيمن
چو هاري د خلال خوري نا مه بولي ... له بنو خلقو بد ګوئي نه ده ممکن
ته چه بد له وائي زه ویر بِږم ... چوي خپله هري نه کړي مُعَین

چه ئي تا غنډ دلبر په خنك کښ کښيني ... د هغو ماغ بلندوي تاورنك ... چه په رسیند څماد او بنو نږ میږي ... طائفه ده د خوبانو په زړه سنك

تر هغو به ورښي ستا عیب خرګند شي
چه هر څو ته دې ګړې ده خندن

هر څه تخم چه کړي هغه به یو سي
خپله خپله میوه نښي هره ون

که له خپله عیب خبر شوې رحمان
د هیچا له عیب مه کوه پوښتن

ما ورځ به نه کړم په خوبانو باندې مین
میند د خوبانو وچوي د صورت وین

خدای خما په بخره عاشقي کړه له ازله
خوښ یم په دا بخره که ترخه ده که شیرین

زهر دي که قند دي هم په خپله خوله خوند دي
نه مومي څوك د بل د خولي له انګبین

زمکه هغه سوزې هر چه اور ور باندې بل دې
روغه خلقه شوه د رنځور و تماش بین

بند تو بند م نه شي په تش داد د کور و کلي
مرد بویه چه واخلي د غم پېټي له غمګین

نوز عالم به خه کړم زه مرید د هغه کس یم
هر چه و ما ته راکا یو پېغام له نازنین

څو به سوك په ستر ګو غم وم له هسي غم
څو به م تل خاڅي د غم او ښکي له آستین

سر د رحمان د روي د هجران په تېره توره
ته ئې نګهبان شې یا اِلٰهَ اَلعٰلَمِین

چه ته د یار شوندې چه ته غم د دل مهان
چه ته کُتي لال وچه ته لعل د بدخشان

پاك و منزه دي عشق د نفس له خاصیت
چه ته چاه د کیږې چه ته چاه د زنخدان

لږ تفاوت نه دې د رنځې د دا هغه عمر
چه ته زلې جوند چه ته کنډي یتیمان

واړه بي وقوف دي چه څوك دين په دنیا پلوي
چه ته بخت ورځي چه ته عمر جاودان

تار شه د هوا و حرص خیال تر قناعت
چه ته ملك د مصر چه ته ده د غلامان

نه شي د خانانو د ملنګو سره کلي
چه ته عزیز خان چه ته ملنګ عبد الرحمان

که د خوا تر آشنائي وي بېلتون
ما به نه وه له چاکړي پیوستون

ده دستا شرم و حیا و کوز کتو کوم
هم شوخ چشم هم بي شرم هم بي ننګ
هسې رنګ د بنږو غښي رسا ولې
چه هیڅوك ئې سلامت نه ځي له جنګ

چه م یار په سترګو ولید ما ګمان کړ
چه هم دا ساعت به بیا مونده ژوندون

په نیمګړي دا د خبر د ملک نه وم
چه به بیا شي په سترګو دا تخت ستون

ن ساعت چه له دې حاله خبردار شوم
سکه ترڼن ورځې بهتره وه پرون

هر زحمت چه په ما راشي شکرانه کړم
عاشقي ته هسې حد کړم زبون

اوس که لاس زه وبله مرم هیڅ شونه کا
هغه چاره چه له لاس شوه بیرون

لکه نمر په څلورم آسمان خلیږي
محبت ئې له حجاب کړم بیرون

چاچه نښنه له بنده مخ را کولې
اوس د سوړ په نیلي ګوړي ډکوړ دون

په دا هسې حال کښې څه رنګ صبوري شي
چه دښمن دي کامراني کا ته محزون

که په صبر سره نور کاڼي لعل کیږي
لعل ئې سره کړه په دا هسې جګر خون

د دنیا هوس په ما باندي حرام شه
د هوسي هسې کړم شپه په مینتون

دریغ یو ځل هغه خما په حال شوې
چه وما ته لولوي صبر و سکون

ورحمان ته خان هغه کړي آسمان شي
چه د سنا په غم کښې ناست وي سرنګون

که تر ولو بنده شاهان و سلطانان
هیڅ نیمګړي په چا نه شه دا جهان

که هزار رهزار فنا شي په یوه دم کښې
بیا پیدا شي په یوه دم کښې هزاران

د رقیق دا آمدن حساب ئې نشته
لکه بحر چه بهیږي بې پایان

یو د بل په غم نه نوم وي نه ګوم
هم د هغه زړه چه ورئې شي پټ خان

پیغمبر عیسی صاحب تر دنیا تیر شه
دا دنیا ویرانه نه شوه په هجران

چه دا هسې عالم لاندي شه تر خاورو
د چا یاد دې ما و تا غونډي سکان

که غلیبل کړم د تمامي دنیا خاورې
بیا به نه مومم دارا و شاه جهان

بوی د نام و د نښان ئې پاتې نه شه — چه دعوی ئې کړه د نام و د نښان

که دروغ وایم ته ور شه نظر و کړه — د خپل پلار و د نیکه په ګورستان

چه ئې ته په د وار و ستر ګو ښکلولی — ګوره خړ شوے هغه خولې هغه لبان

چه مدام ئې په قربان قربان بللے — او س دِ غن در باندِ و کاچه قربان

در رحمان و سوزان شعر ته حیران یم
چه ئې او ربل شوے نه دے په دیوان

فراموش مِ کړ د ستا په مینه ځان — ځان لا څه دے بلکه عمر جاودان

لکه زه چه ستا د رپه خاورو خوښ یم — همه عیش و طرب نه لري شاهان

لکه زه چه ستا دغم په وهو آخلم — همه پنه اخستی نه شی پهلوان

هسے بی سر و سامان یم ستا په عشق کښې — چه اګاه نه یم په سر و په سامان

دابه څه رنګ شي چه ته د کال وعده کړې — په مانه تیریږي بې تا یو زمان

هسے بی شرابو مست یم ستا په مینه — چه خبر نه یم له زمکې له آسمان

دابه څه رنګ شي چه ته د کال وعده کړې — په مانه تیریږي بې تا یو زمان

تمامي عمر دِ ستا په طلب ورک یم — لټوم دِ په هر ښهر په بیابان

کله له درګه ئې شړے که ئې پوهږې نه
دیر مین دے ستا په مخ عبدالرحمن

ته چه هسې کاه یې ترش کاه یې خندان — له عاشق سره کینه کړے که احسان

له احوال دِ چا نه زده چه ښه کړي — کله جور کله لطف کړې عیان

رنځ راحت د عاشقانو واړه ته یې — دا دروغ دي چه وصال دے که هجران

هغه سر به چه خوښ دې ته یې شکوه — له ښکنځلوئې عار نه کا عاشقان

رجوعات د ښائستہ وچا ته نه وي — هر ګز نه وي سر ګوښه د سرو شان

پہ راستی مِردخیل آه هسے باور دے چه هم دم به یم له ښکلیو بیس لہ مرګ عشق به زړه د تن پرور و کله لګی داچه نه کا اور داثر له لونه کرګه

دغه هسې رنګ بنائست لکه چه ستا دی — نشته دا رنګ بنائست د هیچ انسان
قصد نه هسې حد ولې کړې ګل رخ — چه له دیره ناز وژنې عاشقان
د سړي صورت خو روغ له کانړي ندی — نشته کانړي څخه ستا د جفا توان
وهر چاونه چه ستا قوت رسیږي — هلته ندرسي قوت د درست جهان
ستا له جوره زهره ندلوي چه آه کا — که کشور د عاشقانو شي ویران
خوار حیران لکه عاشق دی ستا له درده — خدای د هیچوک هسې نه کا خوار حیران
لکه دیره وایي د وصل راحت ونه — دغه هسې د فرقت دی سخت زندان
د رخسار نښې د واړه د خورشید دي — چه ئې درست جهان له نوره دی روښان
له هوس د هر ګل کړه خندا شوه — چه ئې ولید ستا د حسن ګلستان
ګل د وي چه نصیحت کا نه عاشق ته — که له حسن د آګاه شي زاهدان
رنګ د روي د لري رنګ د سرو ګلونو — تور خټې دي بنا خونه د ریحان
سیاهي د نوي خط د هسې زیب کا — لکه ښکلي واړه نوري د قرآن
وکوهي ته چه لغزش کا ګل خطرو دي — ګل حیرت دي کوهي ستا د زنخدان
که د درو تجلی ده دیره دیره — در تاریک شي چه ظاهر شي ستا دندان
ته سلطان د بنائسته وې دلبره — دا نور واړه بنائسته دي د نوکران
که دا نور بنائسته سو ویل کیږي — نه خورشید غند صورت لري روښان
له هر چا چه اوریده شي دغه وایي — چه بنائست د ذره نه لري نقصان

در و لعل شو ویل د رحمان ځکه
چه د ستا د لعلو شونډو شکر ګویان

خو به شمیرم زه غمونه د هجران — همره دیر دي لکه ریګ د بیابان
د سړي د دښمنۍ طاقت مې ندوه — خدای راپېښه دښمني کړه د آسمان

پرېږده ما په عاشقۍ کښې وژنې ... تر ناصح ورځه پر دا کار کیږه وار ... زه د یار د غمونو هسې هډوکي و پوستکي یم لکه ونه بې برګه ...

لکه څوک چه داوښ بار په میوو کیږدی
لکه اور دبیلتانه چه په ما وورې
دیار غم به مې هغه سړی په شمار کړی
که څوک واېی حال د څه دی په هجران کښې
ناقرار روح مې دیار په هوا والوت
دیار دم مې زړه په غټو سترګو یوړه
ماو زړه دمؤمن عرش دی خبر نه وم
عاشقي ئی تر هغه حده پیهو بس کړم
لوړ په لوړ ئی دهمت غونډه وېشت شم

هسی زه یم په خپل غم پوهه ناتوان
چالید لی ګنزه او ږدی په داستان
چه شمیر لی ئی وینسته و خپل ځان
په خاطر دی تصور کړی دو ږخیان
تش صورت یم په ځای پاتی شه حیران
لکه بت چه په دیوال کښې شی حیران
چه به عشق ځما داعرش کاندی ویران
چه نه هوش لرم نه سر و نه سامان
ملامت را باندې وایی درسته جهان

چه دا حال ور باندې نه وی ور غلی
په ویل به څه کړو هیڅ د رحمان

ورکه عاشقي شه هم ئی نوم هم ئی نشان
زه دعشق په کار کښې تر سره هم له ماتم
کښیوتم دعشق په آدم خور و کوداېو نو
رنځ دعاشقي چه زه ظاهر کړم و طبیب ته

زه ئی هسی خوار کړم لکه خاک دبیابان
دریغ که په سر مې دا مشکل یا ځی آسان
نه په ور باندې تلی شم نه په بیرته ګرځان
هیڅ ویلی نه شی طبیبان حکیمان

راشه عاشقی مه کړه رحمان او که نه وی
تل به اور برناست یی که بادشاه یی دجهان

خان سلطان د جهان
دقضا په خپل تر لی
شیرین خان ور څخه درومی
که بندی مال و ملک واړه

اخر دروی می خوار حیران
په مثال د بندیوان
نه ئی زور شی نه ئی توان
هیڅ رنګ نه مومی امان

که هالردم پلار او بنی صورتی جوړ به اوس غمونو د عشق ولیدم لو لړه پر ځوان د عشق غمونو حمید زوړ کړ لیمو ده ځی زیړ و سینه شو ده ملا

ندئ مل ندئ حامی وی
درمانده وتد ولاړ وی
هیڅ داړ وکولی نه شی
بادشاهی ئی پاتی کیږی
چہ ئی روح لہ تن بیلیشی
یو ساعت ورباندِ ژاړی
بیائی غسل لړه واخلی
پہ جامو ئی خوشحالیږی
چہ لہ قبر ئی بازگشت شی
پہ مسند ئی دعوے کاندِ
سهیلئ ئی تالاکاندِ
نام نشان ئی هسے ورک شی
نہ ئی نقش پاتی کیږے
دا دنیا آبِ روان دَه
کہ هزار رنگ آبادی کا
لکہ باد هسے بہ تیر شی

دردئی ورشی پہ خپل ځان
وزیران و وکیلان
کوز کوز کوږی حکیمان
زړه ئی چوی پہ پیر ارمان
نور پرِ ژاړی فرزندان
آخر صبر کړے خواران
پہ تختہ باندِ عریان
مرده شوا و غاسلان
مال ئی یوسی وارثان
هم دوستان هم دښمنان
هغہ خپل مصاحبان
لکہ عین بی نشان
نہ ئی اسم پہ جهان
نہ شی نقش پہ آب روان
نهایت خانہ ویران
هغہ دور هغہ دوران

دا بیان دوړ و دراز دی
کوتہ قطع کړ رحمان

کہ هر څو پہ صحرا سر شوم هم پہ کلیو
خدای زده کومہ خواندلاړ لحالئی څہ شہ
لہ دے غم مرِ زړه چوی کہ څوك خبروی

بیا مِ نہ موند هیڅ خبر هغہ تللیو
خبر نہ یم د کوم ننگ لہ پرے وتلیو
لو پہ ما هم خبروکړی خدا کساتلیو

خوشلے مِردِ نہ تہ خپری کہ کریوان خپل   وادِ نہ رول لہ ماند رقیبان خپل   بی لہ دے چہ دا تر تا کہ مخ پہ بنگنخلو   نو هم هیخ نہ شو پہ عذاب پہ کار زاهد و قربان خپل

پس له دې به چرته د روميِ څان موکوم ځه ... راته وائي د دنيا په سراي راغليو
ګُنډِ ستا سو په نخره پسنديده شم ... لاس د خداي و درته ونسئ پسنديو

خبر نه يم چه په باب مِ کښلې څه دي
زه رحمان په انديښنه يم له دې ښکليو

تورليمه مِرد فراق په ژړا سپين شو ... دوباره د زړه په وينو کښي رنګين شو
ماوزه به لا ديدن کړم د يارانو ... خبر نه وم چه ياران په کوچ تعين شو
چاپتنک غنِ څان واچاوه واوره ... څوك ژوندِ لکه بلبل په آشيين شو
و مرده و ُنه د مرلِ خوارئ شوې بېښي ... او ژوندي په زندګي کښي اندو هګين شو
د قضا سپاهيانو هسې لاس په تاخت که ... چه پايمال هزار خسرو هزار شيرين شو
چه قدم ئې په آسمان اېښود له نازه ... هغه هسې نازپرور زير زمين شو
چه مدام ئې د سنجاب د پاسه خوب کړ ... اوس په زمکه بې بستر و بې بالين شو

د رحمان خاطر به ولې پرېشان نه وِ
چه پرېشان ورځنه جمع همنشين شو

تا چه رنګ و ميو ورکړ دلبرانو ... او ورد پور کړ به کو رد مې خوارانو
چه دِ جوړه کړه لِنده د کږو وروځو ... خو به ښکار کړې په حرم دغزالانو
چه دِ اسم د زنځير په زلفو کښيښود ... معطر دِ کړ دماغ د ديوانګانو
په رخسار چه دِ د خط غبار څرګند ښه ... سر بلنده شوه فرقه د خاکسارانو
کاره عشق واره په تختې له نښې ... زه آزاد کړم ستا کږو کږو مږګانو
چه خما د يار ترمينځ جدائي کا ... کانړي پرېوتي په خونه د بدانو
کله مِ چه خواست د خداي په درخبلي ... سوال به زه د عمر کړم د محبوبانو
سور پېزوان دِ په سرو شونډو هسې ښکا ... لکه جيم په قلم ښکلي کاتبانو

ورکي نه بارِي دا رنګ کانړي کودړي لکه زه بازم پر تا دين وايمان خپل چه زه ورکاوه تا عُنډ نا ترسه خود مې ورکه د بلا په خوله کښې تا خپل

د سرو ټيټک دِ شهزاده په جبين زړود ـــ شينکی خال دِ محاصل په بنديوانو
دواړه ليچې دِ وکښلې مصرٔ توړے ـــ در پوهيږم سر به پريکوی دخوارانو

ستا الدغم په خان زړه د رحمان سوزے
لکه شمع په زيارت د شهيدانو

چه کوتلې دِی په تيغ ستا دچشمانو ـــ سر حلقه دِی دجمله وُ شهيدانو
ستا وصال د سر پريکو بودے دلبر ـــ ژوندی نه مومی جنّت بی مردکانو
د پيری سوزے عاقل لره ضرور دے ـــ دا مقام دی د سر تورو ديوانکانو
په سر پوښ محل کښې نور د آفتاب ووِ ـــ دا دولت دے نازل شوے په ډاکيانو
هم په دا خماله ستوکو وينی خاڅي ـــ چه دِ نقش په کښې زنک دے دلبانو
مشکين خال دِ په سرو لبو هسے رنګا ـــ لکه مُهر په مخزن د دُر مرجانو

ما سوی له يار هر چه دِی رحمان
واړه کفر دے په دين دعاشقانو

هر ساعت خما دغوږ په تاوولو ـــ د فلك لاسونه ښنه شو تر ځنګلو
همره غم د بيلتانه را باندِ راغے ـــ چه حساب ئی نه په خوله شي نه په کښلو
هغه سترګی چه نرګس وهم بادام دِے ـــ تيرے توړے دی خما په قتلولو
هغه شونډے چه شيرينے دِی تر قند و ـــ ما هيڅ فيض ځنِ بيا نه موند بی له بنګلو
دا کاږه کاږه باڼه اوکړی ورو ځے ـــ نوږه ځر نه کا بی کړو کړو وهلو
په شيه نوکی دعاشق په وينو سرکا ـــ صبا پوړے کا نکريزی په منګلو
دا خما دقاتل لاس دِے نه پوهيږم ـــ که تر باغ وتلی ښاخ دے د سرو ګلو
دريغ مرګ ئی په دنيا کښې نيمه خواشوے ـــ ښنا لسته غنچی ئی پری پستی د ګلو
هسی بند شه په کمند د تور و زلفو ـــ چه حيران يم د رحمان په خلاصولو

دوفا مال و متاع په کښې هيڅ نشته ـــ تش په توره کوم بنګلے دوکان خيل ـــ چه په سر و په سامان راشم د ترکو ـــ راته هيڅ شي په هيڅ سر و سامان خيل

بیا دِ مخ دے جار و تلی خم بلا شوه
دا بلا لہ کوم لوری را پیدا شوه

دا خما پہ یار کښی مهر و فا نشته
کہ دنیا وا ړه بی مهر بی وفا شوه

چہ ئی هیخ لہ خدای ترس وویرہ نشی
پہ نصیب مِ یوه هسے دلربا شوه

چہ ئی حسن وند کورم حیرانیږم
داخو کنده یوه هسے تماشا شوه

خو د حد و دِ حسنا خبره نه ده
بی صبری مِ تر حسنا زیاتہ لا شوه

قراری مِ پہ طلب کښی ئی حرام شه
بی غمی مِ پہ مذهب کښی ناروا شوه

چہ د اکښلی مِ پرِ غښی د دعاوه
هغہ نیسہ مِ و ندویشتہ خطا شوه

لکہ پوچ بادام بی مغز بی حاصل
هسے پوچہ بی حاصلہ مِ دعا شوه

عاشقی چہ مِ لہ خلقو پہ غلا غلا کړه
هغہ غلا مِ پہ تمام جهان رسوا شوه

خو هیڅ بہ لہ نسیہ معاملے مومم
چہ مِ نقده پہ ورعوی کښی نسیا شوه

درد بہ بیو تہ جار و تو شہ راند بوی
پہ نصیب مِ بلہ ندوه داوه دا شوه

یوه بخره هر سپی لره خدای ورکړه
خما بخره آشنائی د خپل آشنا شوه

د ند بیو پہ دام بہ خشکلہ کښیوزی
معشوقه چہ مِ پہ مثل د عنقا شوه

چہ ئی زر کړه پہ خسا خما د خاورو
عاشقی ندوه پہ باب خما کیمیا شوه

خو حکمت د یار پہ مینہ کښی ځای کیښنو
چہ عاشق لره هم درد شوه هم دوا شوه

دا باران ند دے چہ وورِی له آسمان
د مرغانو پہ رحمان باند ژړا شوه

هسے زه بہ یار ستا پہ غم تازه
لکہ وی هره گیاه پہ نم تازه

ستر کی وخورم کہ ئی وچی کړم لہ نمه
کہ مِ شی پہ دا ژړا صنم تازه

زه بہ خو کړم د چا چاری بی لہ یاره
هر سپی دے پہ خپل ساه پہ دم تازه

دیار نوی نوی غم زیږوی وصل
رعوی سو یږه مرهم تازه

کہ د زړه له غمَ وچوی دلګیر مدشُه ... کاتبان کا په چولے قلم تازه

بناٸسند یاران کلوند دِ رحمانَ
بیلتاند کړه اکثر مړاوی کم تازه

دیر عمرمِ تیر کړ بیهوده په زمانه ... نور دِ خما سروِ اود ترکوآستانه
هیڅ مِ حاصل ندکړه په شیخئِ وپه تقوی کښه ... پس له دی مِ وارد هرچه شی په میخانه
شیخ و شیخی ورد و وظیفه و ذکر فکر ... زه و ساقیِ جام و باده چنګ و ترانه
زه و زاهدانو ند حیران یم دوے و مانه ... دیوانه بده خند د وده په دیوانه
کښ د عقل خار شه د عاشق تر خاخلی او بنو ... ند خوارد عقل نه د عشق یوه دانه
تیغ د یار له لاس په مړیِٔ د عاشقانو ... هسے لذّت کا لکه د میو پیمانه
خدای له وره به ورشم په سودا د یار لعلِ ... بل مقصود مِ نشته په کعبه په بتخانه
زه له دیر مینی په لنش بود یار شیدا یم ... تل دلوند وختو او به لوی وی بهانه
څکه زاهد زهد کا د یو جنّت د پاره ... سربشند لی نه شی به او ربل د جانانه
کوره د منصور هسے به داند شی رحمانٌ ... مه کړه داد عشق خبرے مستی رندانه

بل نام و نشان د عاشقیِ نشته رحمانَ
بی نام و نشان شه که ئی غواړی نشانه

په حالت د عاشقانو نظر بویه ... په زیارت د شهیدانو کذر بویه
بی مرشدَ څوک خبر د مرید آخلی ... غوڅ په غم د فرزندانو پدر بویه
بی ریبارَ رسیده و یار ته کران دِ ... په کوڅه د مهرویانو رهبر بویه
بی هنرَ چا دولت مونلی ند دے ... په خدمت د صاحبانو هنر بویه
ستا له ستر کو یم هر کوره ملاخطه شے ... له دے هسے سیاه دلانو حذر بویه
بنده چه ستر کی خدای ملا کړی د ترکو ... لږ په زړه د ظالمانو اثر بویه

چه په نور د عاشقی دی حمید کړه سوځی تا کوده د غم تاوان خپل ... چه م تن ملک وختن شه خم الال دا اثر کړه مرد ستا د خط و خال

ستا په داغ به هر یو ذره مشرق نه شي — دغه تاج د بزرګانو په سر بویه

چه خبر د رحمان نه اخلي یار به کا
بادشاهان له ګدایانو خبر بویه

مخ د یار شمس و قمر دری واړه یو دي — قد و سرو و صنوبر دري واړه یو دي
حاجت نه لرم په شهد و په شکرو — لب د یار شهد و شکر دري واړه یو دي
که بي یار په بستو د یاس پروت یم — نار و خاور د ابستر دري واړه یو دي
چه بي درو هم دیوار و ته نظر کړم — باغ بوستان و دغه در دري واړه یو دي
خدای د یار له هجره هیڅوک خبر مه کړه — تاخت و قتل د اخبر دري واړه یو دي
چه غبار لې د کوڅې را باندي راشي — دا غبار مشک و عنبر دري واړه یو دي
هغه دم چه سړي دروي له جهان — توري خاوري سیم و زر دري واړه یو دي
قلندر چه په ربښتیا قلندري کا — خان سلطان و قلندر دري واړه یو دي
ورد ي نه شي په بودي ز مکه هیڅوک — کوړ و کر و مبصر دري واړه یو دي
چه دي نه په کښي یو یار نه د اشنا وي — هغه ښهر بحر و بر دري واړه یو دي
په دکان د نابیناؤ جوهریانو — خر مهري لعل و ګوهر دري واړه یو دي
پسران د عار خجالت له عشق نه کا — پاک عاشق پسر پدر دري واړه یو دي
په سبب د ظالمانو حاکمانو — کوړ و اور و پښاور دري واړه یو دي

غزا و شوه که خان ستایي و رحمان ته
بي هنر و کاؤ و خر دري واړه یو دي

ستا له غم مي په مخ باندي ولي دي — لوږم و پوښتنه له حاله چه ولي دي
نه په تاپسي موسی یم قارون نه یم — چه مطلب یم غواو غیلي یا کلي دي
هغه کوي لکه تا دي په ما کړي — کله کوي په مجنون باندي لیلي دي

آرایش له آلایش [illegible] لعل موي پر اتله د خال و خط مه شرملال زه په درست شیر ژر الکه شبنم کړم خانه تر د کل پر خیر تازه خوشحال

لکه ماچه مصلے د ریبی لنګ کړے
کوم ملنګ هسے لنګ کړی مصلے دی

بوی هم ستا د وفا ند دے راالوتے
ما پخپله خیلی کړے تسلی دی

که رحمان د عاشقۍ په تیغ شهید شے
د جنت حورے هم واړه د ده دی

څنګ م ستاد بڼو غشی په سینه دی
پور را پورے م و تلی تر اینه دی

تل ئی مخ د یار په مخ بانده وی ایښی
هغه زړونه چه بی رنګ آئینه دی

هسے نه چه زه نن و رڅ په تا شیدا یم
ستا غمونه م زړه کښ دیرینه دی

لکه ستوری چه بریښنا کا په آسمان کښ
په تتم م ستا داغونه نګینه دی

دړنه وایم چه له آه ئی پرهیز کا
د هغو چه پوښاکونه پشمینه دی

که د ستا رخسار سوزانی لیبی نه وے
ولی کسی څما نور سوی نینه دے

څه بد سیم په صبحدم کوره وچانه
چه د سترګی پری مستے شبینه دی

هغه سترګی چه پیدا کړی خدائے خونریز
بی غضب په غضب او په کینه دی

شرابیان چه شراب موی خوئی شوی
کله منع په اختر په ادینه دی

چه تمام د خپل جګر په وینو رنګ شه
د رحمان خبرے څکه رنګینه دی

سپین رخسار و مشکین و بله ضم دی
یا محمود و ایاز ناست سره همدم دی

که د مخ په زلفو پټ شه باک ئی نشته
د حیات اوبه هم پټی په تورتم دی

ستا له زلفو له رخساره له سره وشو نه و
پیدا شوی شام شفق و صبحدم دی

په دهن کښ د غاښونه تجلی کا
یا غوټۍ په غنچه کښ د شبنم دی

نه چه اوس څما زړه غوڅ ستا په غمزه دی
چاره غوښی له قدیم سره په غم دی

بی ژړا چا ته نه ګوری سیه چشم
د نرګسو غوړیده د جوی په نم دی

دجنت حسن جمال که ریرکال دے شرمنده دے ستا له حسن له جماله
کله کله بری څوک څوک ګندګر که د حورو یاری وی

راحت نه دے چا موندلے بی زحمت
ستا جفا و وفا دواړه منقسم دي

ستا د حسن د تعریف له برکت
د رحمان د شعر کوکی په عالم دي

کاشکي زه خاورې ایرې د ستا د دروې
چه قدم د همیشه خما په سر وے

خویو ځل خما سترګو بله مخ شوے
بوز مې موخه ستا د غشیو په تهدوے

تمام تن مې د رنځور په خیر اوده وے
خو په ما د تورو سترګو یو نظر وے

په زیړ رنګ په سپینو اوښو بر ما بیا مومند
که د ترکو ملاقات په سیم و زر وے

ملامت به په ما څه لوه وایه شه
که د ستا لر دلبرۍ څوك خبر وے

مرتبه که ستا د عشق شي ورڅو کنده
ملائک به دواړه والي چه بشر وے

تماشه به خما هله ورښکاره شوه
که تر ما غندي بیل له وزه دلبر وے

په خونبار به خما سترګو غند ندوه
که په مخ مې د تیرو تورو پرهر وے

ستا په درد دلښ طبیب والي و رحمان ته
لا به بند وه که د حال تر دا بتر وے

وقت د عیش و طرب تیر شه خزان راغے
څانګنړن د بلبلانو په ځان راغے

دلداري مې تر امید وه باري څه کوم
هغه یار د دلبرانو په شان راغے

سود سودا د عاشقۍ که نفعمند وے
ما هیڅ سود په کښې بیا موند نقصان راغے

تمام عمر که وصال وه همره ندوه
لکه یو زمان د ښکلیو هجران راغے

آشنائي مې په هوس وه خو چه سر شوم
دواړه لاس مې و بله و منبوار ما ته راغے

کوي خما د زړه ئي پروا په چوګان کښ
بیا د ناز په نیلي سور په جولان راغے

غنچه لب به په خندا اند کا پریشانه
په شیبو خما د اوښو باران راغے

د میرزا دا ورانې دعوه به یری کا
قدر دان د شاعرانو رحمان راغے

کہ د ذرہ په وینو رنګ د چا ګو ګل شي
چه بېلتون په جهان ګرزي خو به بېل شي

کہ داوښو په دریاب باندې نهال کړي
نیشکر به نیشکر شي نل به نل شي

مشقت د سرې واړه حبطه کا
په سنوره کښې چه د ګل بوټي نهال شي

د دنیا یارې دوستي خرپکار نده
له اول یار و دوست وي پسي غل شي

کہ هر څو ئې و بله مهر و محبت وي
نهایت سره په جنګ و په جدل شي

په مثال د دروغژني مرغلرې
آب و تاب ئې په دوه ورځې کښې بدل شي

کہ ئې زند د خوانئ په وقت کښې سیب وې
هغه سیب ئې په پیرئ کښې ساحنظل شي

د رقیب له بدخوئ به خوا یم
تر و د اکوره چه لا یار ورسره مل شي

زه رحمان په بند په بند د یار پوهیږم
کاشکې زهر په دهن د چا غسل شي

کہ دِ غم د درست تر ذرہ چا پیر شي
دلګیر مه شه هسې وایه چه به تیر شي

غم هغه دې هر چه سیر مه وي و چا ته
ور نبې واړه تر ورستې پوره هیر شي

بې له خدای چه مدام په یوه حال وي
بنده کله شیر شاهي و کله سیر شي

بو آدم د چه په څو رنګ جلوه کا
یوه قم دي کله زور و کله زیر شي

د دنیا چاره مدام په قرار نه وي
د بزو په زنبولې په بل بل پیر شي

په لږ عمر کښې ډیر غم له کوم راغې
خوله خیلې بې صبره په سرې ډیر شي

خریدار و فروشنده چه سره خوند وي
په سودا کښې سختي نه کا تیر و بیر شي

ښائسته په جهان ډیر دي بې حساب
یاري څوک به د رحمان د یار په خیر شي

دسکوت په تیغ چه ژبه بریده شي
لا قلم غندې په قال کښې دو بیده شي

ستا د عشق د لیونتوب منت را باندې چه ئې خلاص کړم د خاص عقل له جنجاله که منصف ئې د انصاف په تله تولې قیل و قال د حمید کم نه دې تر جاله

همه اور د عاشقۍ په ذره یوسی
چه لاله ئې له تربت دمیده شي

خم ابرو د یار مې نقش په لیمه دی
لکه میاشت چه په لوی بحر کښې لیده شي

همیشه ئې د خپل یار په لوري دوي
نهایت چه په دا دو کښې رسیده شي

خر حاجت دی چه ذه یار وچا ته ستایم
کار همه د خپلو سترګو په دیده شي

کله وي چه یو د بله په ویل غلیږي
مګو صاف د چا خپله عقیده شي

خود خر ګند وي لکه صبح په جهان کښې
هر ګویان چه په یاري کښې دیده شي

آبروئي د عاشق هله ښکاره کا
چه ئې نم د ذره له سترګو چکیده شي

د آه غشي ئې په زمکه کله لګي
هر قامت چه کمان طور خمیده شي

بې مطلوب ئې هیڅ فهم په چا نه وي
هر طالب چه په طلب کښې فهمیده شي

هر چه زړه په مهرو یانو باندې بائلي
بې دینار و بې درم خریده شي

ما د یار په خیر بل مخ نه دی لیدلی
مګو پس چه له نن ورځې افزیده شي

یا به شهد یا به قند یا به نبات وي
هر کلام چه له رحمان شنیده شي

تبسم مې د وګړي په روز ګار شي
چه له مړکي ئې نه ویره نه ئې دار شي

له ده وزیږي د ده دوراندې وړې
لا ئې مینه د دنیا په کاروبار شي

که ئې هر قدم دمړ یو په سر لاروي
یو قدم هسې وانه خلې چه په لار شي

د ړوند یو نصیحت په اثر نه کا
مګو مړه له قبر پاځي په ګفتار شي

د امید مړی ئې هسې ژنګ درا روي
چه تر خضر ور ته خپل عمر بسیار شي

سپینه بیره په او رېږي کښې رو واخلې
چه به مال ره سپاهي و منصب دار شي

د خرما زړي نهال کا ور ته ګوري
چه دا سوري دا میوه به مې په کار شي

هر هر فصل چه تر دیبې هو سیږي
چه په کانده را ته بل فصل طیار شي

اول تا د بیلتانه پر او ورا اوړی کړم بیا به خولکښې نقصانې فالک را اوړی کړم واره مړه تو ماچو ا د فالک دوی زه چې عین دستا دغو وبا د اوړی کړم

لائی لپه نخم هم نه وی کر سے ـــ ناکښته ور ځنِ طمع د خوار شی
غروندی د ناز کړ یو خپسو غوری ـــ چه صبا بیگاه به ماله کوهار شی
لکه ور کی کتوری له زړانه غواړی ـــ به دا هسے پوچ کوئی ئی اعتبار شے

رحمان خرد چه به پند وچاته وائی
هدایت د هر بنده به کردگار شی

چه دا هسے لاس به لاس د نیا پریښود ے ـــ خو چا چند نړ یخان پورے مینود ے
دا د نیا په مثال پل مرله د سیلاب د ے ـــ د سیلاب په مخ کښ څوک پوله ایښود ے
جل زلمی لا واده نه وی سره کښ شی ـــ دا زنك چارے د مرگی په خوښود ے
قافلی چه په دنیا کښ شے داخلے ـــ بیا هم هسی معلومیږی چه د لښود ے
دا سفر به په هغو باند آسان وے ـــ چه تو کوچ پخوا په زیرمه دتوښود ے
چه لی وقت ارمان کا به وقت او ده وے ـــ د هغو عالمو به رے دو کښود ے
په هر شان چه یار خوښیږی زه هغه کړم ـــ خپلول د صاحبانو په پښود ی
د یار غم مِ لکه تاج د ے په سر ایښے ـــ نور غمونه مِ هم لاندِ تر پښود ے
معشوقی به عاشقانو خود پوهیږ ے ـــ دلته څه د عاشقئ نښی نښود ے

میخواران که ئی خبر شی له مستئ نه
د رحمان د میخانی شراب د څښود ے

د یری خولی خما یه یاد شکر خوړه شوے ـــ بیا خما په زمانه خاور ے ایری شوے
د چند نړو ونی وسولید ے لاړ ے ـــ هزار خانکی د شمشاد و پیاری شوے
په هغو زمکو چه روغی پرمانړ ئی و ے ـــ د ایام په گردشو نوا دیر ے شوے
په دنیا کښ چه بنیاد د اشنائی کا ـــ د هجران تور ے هغه لره تیر ے شوے
دا فلک خدای پیدا کړ دائی خوی د ے ـــ چه وچاته ئی د هاچاته خیز ے شوے

په دیر جور به نا بوی نه شم له عشق لکه گل غوټه کیږم هره بوی کړم
دم قدم د استاد عشق په بله شمعه پروانه غونډې وسوزه جستجوی کړم

د دنیا د مخلوقو خښتي واړه
ور رحمان ته د سرونو منارې شوې

دهغې بنا چه نوم محنت آباد وي — تر و خاطر به په کښې څنګه د چا ښاد وې
په خواړه او په خښو کله وېنې سنې — هر مرغه چه په قفص کښې د صیاد وې
درنخور په خوله کښې کله مزه کاندي — که سل رنګه نعمتونه ئې معتاد وې
پائې بسته ولوه هو چه تر زندان وي — هغه هر چرته آزاد وي چه آزاد وې
عشق تغییر و تبدیل نه لري یو رنګ دی — د آشنا له لاس داد وې که بیداد وې
د ښادئ نښه هغه وې په جهان کښې — چه په یار لېسې بې بیخ بې بنیاد وې
بودني هغه باله شي په معنی کښې — چه دنیائې په نابوده اعتقاد وې
نقصاني دي د دنیا عمارتونه — که تر لاندې ئې سل ستني د فولاد وې
زندګي که څوک پوهیږي حضور دم دی — آینده ورفته کله د چا یاد وي
دا دنیا لکه سیلاب هسې هیږي — نه ئې چا څخه استوږنه نه استاد وې
چه کامله اراده لري په زړه کښې — د مرشد له اشارت بې ارشاد وې
وهغوته چه خدای خود پخپله وښو — څه حاجت ئې په ښوونه د استاد وې

ډېر یاران ور څخه بیل شو هیڅ ګرم نه دې
که رحمان له جدائی نه په فریاد وي

چه په مخ باندې د اوښو یو رقم وې — عین د تورو له پرهار سره سم وې
که ګریوان مې د سپوږمۍ د نمر مشرق شي — زه چه یار په سترګو نه وینم تورتم وې
دلته سرې پور ترکوله د چا رسیږي — چه پخپله د یار زلفې خم در خم وې
کږ و ورو څوک غونډ نیش وهلې نه شي — که په زړه د یاس پروت د چا لړم وې
معشوق چه د عاشق په غم وې غوښه — د عاشق سترګې دې روڼي چه بې غم وې

جستجوې کړم ستا د مخ په دواړه خایه کله کعبې که بتخانې تر دنګ وپوی کړم
پدلاره به شي روږدې د زړګي ولي تصور چه په کښې خیال ستا د ابروکړم

همد مې د دوه همد موهسې بوید — چه د دواړو همد مې په یوه دم وي

که د درست جهان ښادي ور باندې راشي — مدکره خدای چه څوک بې یاره خوښ خرم وي

بد ستم د بېلتانه د یار نشته — که لیدلي چا په سل رنګ ستم وي

دا قضا خو تر قاضي موقوفه نه ده — خود بخپله یار تر یاره پورې کرم وي

راحت هر چرې هغو لره لازم دی — چه په درد و په محنت کښې مقدم وي

چه خوناب ئې د چشمانو مې ناب شي — پیوسته له د غم جام سره جم وي

هیڅ حاجت د هغو نشته ورقیب ته — که په اصل کښې عرب وي که عجم وي

هغه مه غواړه طالع له خدایه غواړه — خو یکار بې سلیمان که خاتم وي

رحمان خدای په اجر د زړه ده
تازګي د ګل په قدر د شبنم وي

تل دې ستا د خواب آلودو سترګو خوب وي — چه فتنه په خواب او ده شي دیر ثواب وي

لکه مې چه په مینا کښې تجلي کا — نور د حسن په حجاب کښې بې حجاب وي

ته چه ماته لولوی پټې د صبر — زه هم ډیر په دا راضي یم کرم تاب وي

زه په دا سبب په توکو لیې ژاړم — چه زړه د عاشقانو د مخ آب وي

که نادان وي هم دا هره خوږ و هیږې — څوک چه نه دلې په یار پسې کذاب وي

د عاشق سترګې په دا سبب سوې لکې — چه مدام د جوې په سر لکه حباب وي

له خالي خونې به خو وري چه خو نه وي — که خنثي د حباب په سر سیلاب وي

هم په دانې د نغمې اثر پیدا شه — چه په تنده کینه صبر د رباب وي

د حریص له خیله نقده بهره نشته — لکه مار د ګنج د پاسه پېچ و تاب وي

کاملان تعلقات د دنیا نه کا — لکه پاڼې د خزان پښه په رکاب وي

غفلت هیڅ مناسب نه دی په دنیا کښې — ساکنان دد هر کل واره خراب وي

چه ښادي غواړي بې شمار بې حساب
په رحمان به د غمو نوخه حساب وي

په څوانۍ کښ بد دماغ بدګمان يې ... چه پيري د ربانه د رشي يا ناتوان يې
که په دا د زړه سند کيږي داغ نښته ... چه به هم تر ډېر ژوي هم به څوان يې
چه هر کوز دې په لاس نه دي کښيوتوني ... بيهوده د هغو چار وپه ارمان يې
چه بې خداى زړه تښ به يد نور څه پور دے ... هم په خداى هسې باور کړه چه نادان يې
پښيمانۍ تر پښيمانۍ لا ښخوا بويه ... نه هغه چه بيا په تېر ساعت پښيمان يې
هسې رنګ د وهغه جهان ته شاکړه ... ګويا تل به مستقيم په دا جهان يې
همه سر د و خيل خداى و ته تيټ نه دے ... لکه تيټ په لوړ د خان و د سلطان يې
يوه شپه په طاعت نه شي ړنړوله ... هره شپه په مال و ملک پسې پاسبان يې
په تسبيح د نانده ژبه وچ لوګي شه ... پوچ ګوئ لره بلبل غونه ګويان يې
ونمانځه ته چه سم خېژې هالپاڅي ... په قلبه پسې په نيمه شپه روان يې
اودا سه لره ګوړه اخښتي نه شے ... چه په لاو په لور ورشي پهلوان يې
پتهي سټرګي لکه ستوريه کا ډيرې ګرځې ... که په يوړنے وکوهي وته روان يې
دهلک په خير بدلاس اخوي اورته ... نه خبر په خپل بهبود نه په نقصان يې

چه وبل ته نصيحت کاځان ئې هير وي
نورخوک نه دي هغه ته عبدالرحمن يې

کمينې يو نادر کار دے ... چه کمال خپني اظهار دے
چه اختيار ئې کمينې کړه ... په دا نه کښ يټ خوار دے
چه لګ په دوه پيسې جلا شي ... بازيه سل روپئ ګرداد دے
چه آسمان شه سرګردان شه ... چه زمين شه بو قرار دے

نبنتر ګوره سر کښې کا
ذره خواره شوه افتاب شوه
کوه بلند شه سیر سنګ شه
لوی آسمان توره تبئ شه

انګور ګوره نګونسار دے
ابر څوربه دی غبار دے
لعل وور شتر بزرګوار دے
هلک نمر سره انوار دے

وور سرې ګوره رحمان
چه لوی فیل ئی بار بردار دے

که مطلب و مدعی د سړی خدای دی
مسافر که په رحلت کښی و بله غز کا
که سړے و حقیقت وته نظر کا
داخو بخت دی څوک ئی سپین و څوک ئی توره
لکه فرق چه د همائے و د زاغ نشته
نه نظر د کاری کړو په کار مه کړه
سالکان چه د جهان تماشا کاند
که څوک خپل د دست و پای و باسی له میان
په هغه جهان نیکی و بدی نشته

هر هر مری د ژوندیو رهنمای دے
هر آواز ئی خواب آلود لره درای دے
روښنے خلق واړه ناست د مړو په ځای دے
ګنړه عین لکه زاغ هسے همای دے
هم د غه دلیل د شاه و د ګدای دے
کار هم واړه موقوف په کارفرمای دے
له جهان ئی مطلب جهان آرای دے
خدای په خپله د نبی دستور دست و پای دے
هر مطلب د طالبانو په داسرای دے

زه رحمان یوازی نه یم په دا کار کښی
همیشه د یار په یار لیسی وای وای دے

که ئی مهر و محبّت که ئی عناد دے
زه و یار که په تن دوه په معنی یو یو
هیڅ بیلتون څما د یار و بله نشته
هیڅ موقوف د معشوقی په حسن نه دے

ما د یار په یاری کښې اعتماد دے
هزار خولی واړه ښهر یو بغداد دے
کار هم واړه موقوف په خپل میعاد دے
د عاشق خاطر په خپلی مینی ښاد دے

حق دوستی داوه چه په دواړو سترګو روند وی د شوخ چشمی ده چه لاغت ګورم بینایم نه شب و روز زارم نه له خوب سوم بیخویه اب بی اوبو سترګو څما ورلګ ګو له حق وایم

زه چنل آهِ آتشین لہ خدایَ غوارم
د آشنا خاطر کہ موم دے کہ فولاد دے

چہ پریشان د یار د زلفو پہ څیر نہ وِ
جمعیّت د هغو زړو نو لوی فساد دے

چہ د آه و د فریاد طاقت لئ نہ وے
هر سکوت د بی طاقتو آه فریاد دے

سل پہ دار ننگ نومونہ د عشق نو بہ د
لکہ بوم چہ د مجنون و د فرهاد دے

چہ لئ زره شی هلتہ کښینی هلته پاتے
عشق د عقل و د هنر کره داماد دے

بادشاهان پہ عاشقیٔ کښن ملنگان شی
ماو تا غنډِ وکړے د چا یاد دے

کہ د ښتیا د خرابیٔ سره کنج وِ
خرابات د بی بنیادو بیخ بنیاد دے

کہ کمال د کمیتی پہ اندازه وے
فوقیت د شاگردانو پہ استاد دے

چہ دا نور شاعران کاندِ هغہ نہ کا
رحمان کړے نوے نوی اجتهاد دے

پہ خاطر باندِ مِ ستا د غم غباد دے
همیشہ مِ پہ زړه پروت انبار انبار دے

رهبریِ کہ کمرهانو تہ کړی خضر
عاشقانو لره خضر ستا رِبار دے

کُنِ چہ ځوک د خدا پہ در قبول وِ
ستا د لاس مِ فریاد پہ هر دیار دے

د شهید و پرهارونو تہ نظر کړه
هسے رنګ لہ دوا رو سترګو مِ خونبار دے

چہ د غم پہ بارئ زړه دے څما کښلے
هم هغہ مِ پہ زړه وکښلے پہ بار بار دے

چہ هر دم مِ د غمزو پہ تور و وژنی
لا مِ زړه د هغہ سترګو منت بار دے

دا آسمان دِ د هغہ پہ مدعیٰ وِے
چہ پہ ما باندِ لئ کړی ستا اختیار دے

کہ یار سل ځلہ جفا ور سره کاندِ
د رحمان دا هسے کلہ اعتبار دے

چہ تہ سنګ و تہ آهن لئ زړه سخت دے
زړه هغہ لره ور کړی ما کم بخت دے

لاچہ پہ یار یسی ترخان ترجهان تیر شے
پہ رحمن څمونږ هسے اعتقاد دے

خدای گله به هغه غل را انزیل کړی
همره غم به نور به هیچا بانه نه وی
مکه بیل په تیره تیغ شی یار له یاره
د ډلنګ و د پیری حاجت ئی نشته

چه لو تلی ئی ځماد خاطر رخت دی
لکه غم چه د خپل یار په ما یکلخت دی
ګنهٔ بناخ له خپل بناخ سره درخت و
د یارانو نشستن د زړه په تخت دی

چه له به بر د ږد وقت پیرانده نه شی
په رحمان بانه بی یار هسی وخت دی

زړه مِ ورکړ و خودرای
په سودا د عاشقئ کښ
یا به کښینم و دوڼی ته
چه خدای کا هغه به و شی
بی دلبر به و رنه کړم
پای بوسی به ئی پری نه زدم
یا خنداده په دنیا کښ
تړاده وه چارو په هور تله
عاشق بو یه چه صادق وی
خدای دِ نه کا ځوک په عشق کښ

هر چه شوه تکیه په خدای
یا به شاه شم یا ګدای
یا به سوری د هماے
نه به له خدای لوم نه ځای شی
بله وهیچا د زړه رای
ځو مِ رسی دست و پای
یا ژړاده په وای وای
نور څه نشته په دا سرای
نه خود کام و نه خود رای
جو فروش ګندم نمای

زه رحمان په کار پوهیږم
که مِ مل شی کارفرمای

هسی رنګ نعمت را کړی خدای و ما دی
یو خود احر ئی په شکل د آدم کړم
لاس و پښی و غوږ و سترګی خوله زبه

چه هیڅ خیز بهای ئی نشته بی بهاد دی
دویم دا چه محمد مِ رهنما دی
یو صورت مِ په ځوا سم مستما دی

نه لکه ګدای خراب تر ابد شاه په غم شوم نه لکه مجنون هجر و ژلی دلیلا یم نه فرهاد وامق غند لذتان شوم بی ځانه نه ور پسی په روند لکه یعقوب په تمنا یم

آسمان زمکہ نمر سپوږمۍ ورو ښان ستوري
شپہ وورځ د ماہ و مهر لہ پرتو
پہ شپہ مشک پہ ورځ کافور راباندې ووري
چہ هر دم زند کانې بخښي وما تہ
د چمن و سرو ګلو نو تہ چہ ګورم
د ګلګونو میوناوې راتہ ناستہ
خپلې وینې پہ ورغوي کښې نیولې
د بند رود پہ غاړہ ناست سرود پہ لاس کښې
سپین مخونہ سرې لبنې دي د دلبرو

د رست جهان م و نظر تہ تماشا دي
مخ د زمکې راتہ د رست نقرہ طلا دي
د رست صورت م پہ کښې غرق سر تر پا دي
هر نسیم د یار لہ لورې مسیحا دي
هر هر ګل راتہ لہ ورایہ پہ خندا دي
زنګارې قمیص آغوستي د مینا دي
هر ساغر د مې فروشو جان فدا دي
هر مطرب لکہ بلبل هسې ګویا دي
هر دیدن د آفتاب پہ خیر رڼا دي

چہ د اهسې معرفت لې پہ پیرزو کړ
پہ رحمان باندې منت د پاک مولا دي

چا چہ نمر ې وې پہ خپلو وینو ولې
کہ صیاد څخہ د او ښو دانې نړوې
هو یو مخ کلہ لایق د آبرویې دې
هرہ شپہ پہ شمع خہ لوہ ژړا کړہ

د شبنم پہ خیر بہ تل وې سپین سپیځلې
د هوا م غونہ نہ دې چا نیولې
او ښې نہ د روي پہ مخ دهر ناولې
کہ لې نہ وې پہ ژړا کښې څہ موندلې

ما رحمان بہ ژړا نہ کړہ لہ خوبانو
کرم نہ وې پہ قسمت د اهسې ښکلې

نمر سپوږمۍ کہ ستا لہ حسن نہ شرمیږي
د اسپوږمۍ چرې نہ سر شتہ نہ پښې شتہ
نړہ م یو ور ستا د مخ پہ رڼا زلفو
ستا د زلفو د اپریو لہ وحشتہ

تر دوې ولې زړ غونہ و زیر ښکاریږي
پہ کوم حسن بہ لہ تا سرہ سمیږي
باري غلہ پہ سپین صباح کلہ پټیږي
هم ګې لہ م ماران دې چہ ورپیږي

مخ دِ او خط دِ سبزه ده زه حیران یم — چه سبزه په اور کښې څنګه زرغونیږي
او راو به سره چا کله لیدلی نه دي — دا قدرت دی ستا په لبو کښې نمائیږي
لکه لوند زړو کی تاو کړی نوئ وور شي — ستا له غم م رنګ دی زوست م وچیږي
سپور مئ هم د اهسې تا و خوری ستا له مخ — چه په هره میاشت کښې دوه دوه نیمه کیږي
ستا قامت که څوک شمشاد بولي غلط دی — د لړ ګیو په نرخ سپین زر نه یافتیږي
خم ابروئی په پناه د زلفو نه شو — د لړم لښه له مار سره نه ښا ویږي
و دندانو ته دِ دُر ویلی نه شم — کا نړی کله د برښنا په دو ښخلیږي

باریک خط ئی زلفو لاندِ کړ رحمانَ
مور چیکان د شپې له مخ پایمالیږي

زلفې دِ له ډیری درازیُ پای تر سر دی — یا د بنفشې لښتی خورې په صنوبر دي
لب دِ آب حیات دی یا شکری یا نبات دی — یا خونړه غلط شوم تر هم و اړو بهر دی
قد ته دِ څوک نه شي رسیدی له بلندئ — ولي چه معراج و ته خاته د پیغمبر دی
ما چه ستا ښائست او نمر سپوږمۍ په تول کړه — تللي په میزان کښې تر آسمانَ سپوږمي نمر دي
تا خکلی له آسمان په هرچا وورې یک سانَ — پر خه په و اسنه شي په صدفو کښې ګوهر دي
بخت دی چه ئی څوک متمکن کړه په تخت بانذ — څوک د غم په خار سره پاره پاره جګر دي
باد چه دِ په زلفو باند قصد د پریشانئ کړه — څکه ئی ګرد و نه د جهان واړه په سر دي
هله به سر شي چه د نوم عبدالرحمن شي — اوس سر په خبری کړ دِ لوستي زیر و زور دي

سپینی او ښی زیر رخسار د مینی لر دولت
ای رحمانَ داد عاشقانو سیم و زر دي

چه دارو د دردو غم دی هغه مي — ساقي ماره یو دوه جام پیاپي
مي د ځپلو لبو راند د انګورو — چه اول ئی نوشیدن وي بسي قي

پهٔ هر تيغ کښې چه آب نهٔ وي د شرابو — څوك د غم پهٔ علیم نهٔ مومي بري

جام د ميو چه غمخوار د کل جهان شه — زهٔ به او سم پهٔ دا غم کښې تا بکې

راشه پو خلاص هسې مست خراب کړه — چه خبر نهٔ شم له حال د هيڅ شي

بې خودي هسې پناه دهٔ زور آوره — چه له هره غم خلاص کاندِ سړي

زهٔ هغه تحصيل تمام کړم پهٔ عشق کښې — چه لې دروغ وکړي بولي ليونې

رحمان صلح له رقيب سره پهٔ دا کا
آشنا بند دے البته خوږونکي سپي

پهٔ لوی پهٔ دنيا دين وايمان ولي — نهٔ پوهيږي پهٔ خپل سود و پهٔ زيان و

هميشه پهٔ ځای د شکر شکايت کړي — منکريږي پهٔ عطا د سبحان ولے

د ربخښلے خدای د هر چا دے توان دے — پهٔ ډير توان کښې خپسي بولي ناتوان و

مدام او ښې توکو د رزق له غم — در گوهر پهٔ بها بلوری ارزان و

چه پهٔ هر بيگاه سامان د هر صباح کړي — کور وکړ شوے د محشر پهٔ سامان و

هيڅ گياه له ځای نهٔ خوځي نم مومي — نهٔ د رزق پهٔ طلب مړ دے جهان ولے

چه پوهٔ اتر قضا خپله رضا غواړي — بيهوده پهٔ لوتو ولي آسمان و

پهٔ ژوند و مړه چه د مرګ له غم خلاص شي — آسان کار دی کو پهٔ ځان پابند گران و

غيري مينے دِ پهٔ زړهٔ باندِ انبار کړي — پهٔ کعبه کښې نښا سي بتان ولے

زړهٔ د نفس پهٔ پيروي د رحمن لاړ شه — د خپښے پهٔ لاس دِ ورکړ قرآن ولے

چه يوسف د حبشي پهٔ بها مومي — د مطلوب پهٔ بها نهٔ بښندي ځان ولے

پهٔ لدبد و پښيماني کاندِ رحمان
تهٔ پهٔ خپلو بدو نهٔ شوے پښيمان ولے

پهٔ نور خر پيسي بې خدای ژاړي ولي — د چار پای پهٔ خير بې ځای ناړي ولے

چه روتئ میده کوی په شخوند خوجوي | ترو خبری کوی له واړه لواړه ولی
ته داخل کلام میده په داخل شخوند کړ | تا داړلو ته تیره کړه داړه ولی
هغه کار چه دی په نرم وېل کیږې | بیهوده په بیر ته ولی لاړی ولی
نیک له نیکو بد له بدو مناسب دی | نیک و بد سره په بله نغاړی ولی
یو قدم د خدای په لور اېښود نه شی | تمامی عمر په پرانه لاړې ولی
تل د طوق د تعلق په غاړه کښېنوست | وکښنی نه شی د غه طوق له غاړې ولی

چه په دوزخ د شیخی لانی کړی رحمان
په شتیه می له می فروشن غواړې ولی

کره د گلو کړه چه سیمه د گلزار شی | اغزی مه کره په پښو کښې به د خار شی
ته چه بل په غشیو ولی هسی پوه شه | چه هم داغشی به ستا په لور گذار شی
کوهی مه کنه د بل سړي په لار کښې | چری ستا به د کوهی په غاړه لار شی
ته چه هر چا ته په خوار و ستر گو گوری | لاوړ به ستا صورت تر خاورو خوار شی
آدم زاد په معنی واړه یو صورت دی | هر چه بل آزاروی هغه آزار شی
که ته نه کوی نظر د چا و عیب ته | هر سړی به ستا د عیبو پرده دار شی
دهقان کر په لوره زمکه باندی نه کا | سر کوری کوه چه بڼ د مرغزار شی
د مات لوښی آواز کله ثابت خیژی | د هر چا عمل خر کند په خپل گفتار شی
ننچه صبح د ده روښاند لا د صبح کره | ناگهان به دا صبح شب تار شی
لږ ئی مه گڼه که هر څو گناه لږ وی | چه لږ لږ و بله جمع کړی بسیار شی
که بل به کاند ته سنه ور سره موکره | هر یو نخل چه میوه لری سنگسار شی
تل و شوو ته آزار د بد ور سی | هر چنجی و نرم چوب ته ورد د خار شی
هغه زره به له طوفان په امان وی | چه کشتئ غند د خلقو بار بردار شی

بویه چه طبیب خما د رنځ دا شي له هنده خدای زده چه تر کوم زه حمید وا ویلام بی پروا له د دولتونو په افلاس شوم لکه سرو سر بلند په خالی لاس شوم

خدای دې بد له لاسه نه کا او که وي هم
د رحمان د له کل بد و استغفار شي

هر د کړي چه منصور غوندې پر دار شي
دارئې سر له مرګه نخل میوه دار شي

روغ صورت که دروغ عالم لره کمال دے
لیوني لره کمال دے چه سنګسار شي

هر ګیاه چه و کمال ته ورسیږي
سرئې زمکې و ته کوږ وي نګونسار شي

زړي باد به ئې په خپل منزل داخل کا
که څوک پا پڅه د خزان غوندې طیار شي

غفلت هیڅ مناسب نه دے د سپین ږیرو
صبحدم که حیوانات دي هم بیدار شي

چه یو موټي ایرې ناز په آئینه کا
هم په دا خبره فخر د خاکسار شي

کو یمانو سود مونډلې دې په زیان کښې
لکه ښاخ د وني و تراشي بار دار شي

خاوند په سخاوت سره زیاتیږي
د کوهي او به چه و کاږي بسیار شي

مرول د وړي ګیدړي مشکل نه دے
مرول د وړ یو سترګو مشکل کار شي

کم خوراک سړے نږدې شي فرښتو ته
هو سړے چه بسیار خوار شي بسیار خوار شي

صاف د لانو لره لږ نصیحت بس دے
د کوهړ و پیو ستون په نږي تار شي

غلبه د عشق بهانه د حسن غواړي
توره شپه به د عاشق زلفې د خپل یار شي

د توفیق له مخه هر مشکل آسان دے
و ستي و ته داور لنبې ګلزار شي

ناز د عشق پرورش موي له عشق
هسې نه چه د خوبانو په سنګار شي

بې محنت چا راحت مونډلې نه دے
د وصال خوښي د هجر په مقدار شي

عاشقانو لره واړه سعادت دے
که ئې سر و مال د یار تر نامې خار شي

یاره یاره هر څوک وائي په جهان کښې
زه به پس له مرګه وايم چه یار یار شي

لکه داد کانڼي ورغومي له ګوګانو
هسې زنګ له جدائي نه څما دار شي

د رحمان دا پوچ ګویې څه پکار نه دے
عاشقي په ګفتار نه شي په کړو دار شي

سر که زر د عاجزي راځي نزدې که آسمان غوندې د خلقو پر سر پاس شوم
که اروږم صفا حاصل کړي چه پرښتن آینې د زړه رښتیا س شوم

چه مجنون غوندې يو موټی استخوان شي
په قوت د عاشقۍ به پهلوان شي

عاشقانو په شکست کښې بيا موند
دا لنته توان د هغه رسي چه ناتوان شي

ډېرې رنګ د عاشق هسې مرتبه ده
چه آفتاب غوندې څرګند په درست جهان شي

له چشمانو ئې باران د رحمت ووري
زرغوندلی په څهره باندې زعفران شي

له رخسار حال د زړونو معلومېږي
له بهار نيک و بد د کال عيان شي

له نکتې نه تمام علم حاصلېږي
د رست خروار له يوه مشت نمايان شي

بکار نه دي مخالف هزار تقرير
موافق له حاله نيم کلام داستان شي

لکه مې له کار و بار وې وتلي
د هغو خاورې په سر چه غافلان شي

که د پير عمر بکار دې غفلت مه کړه
پراوده باندې سل کاله يو زمان شي

د غفلت بنياد داو بنو په موج خېژي
يو څخوبکې خواب آلوده لوه طوفان شي

روند په خپله عصا پېژني وکوهي ته
خپل دليل دې که دليل د ځان تاوان شي

سر کښېږي د عاجزانو بکار نه ده
هر ميرې چه وزرو کاندې پښيمان شي

موم دلان به لي له شرلمن ته غوره
سنګدلان که عين لعل د بدخشان شي

چه کيميا د قناعت ئې په لاس کښېوزي
د شرئې په خرقه کښې بادشاهان شي

بل پوشاك ئې بکار نه وي بې همه
هغه زړه چه آئينه غوندې روښان شي

عاشقي ده ترجمه بلاؤ زياته
و مجنون ته ديو وود واړه حيران شي

کاتبان به ورکا دُر د خپلو غوږو
که ئې تير تر غوږ و شعر د **رحمان** شي

که د سرو زرو سرې وي څو څه مړ شي
ندئې نوم په خوله څوک اخلي نه نوم مړ شي

که هيڅ پر کړې ندوي په جهان کښې
واجل ته لکه خو په خته پړ شي

راشه راشه دا ډېر ناز و کبر مه کړه
يار څو به دې دا ناز په جهان وړ شي

د يار رخسار چه د دو بستان ترائيني دے
عاقبت به د لحد په خاورو خړ شي

مراد خو واړه د دلبري ده غږاو شوه
که د سرو په خير خوك په قيامت لوړ شي

نيك نامي له نيك خويي نه پيدا کيږي
د غمه چاره نه په خوك نه په لوړ شي

عاشقان چه پښيمانيږي هغه نه د کا
هغه خوك د بي هنرو چه خير شي

دا خوزه له مشقت تا ته وايم
کنږه خان له سر نوشت په چار غږ شي

د هوا په نغوته مه خه که دانايي
دا هوا ويشتلي غشي زر به زوړ شي

وران به نه کاندي يو حرف د ځيلي بخري
که په او ښو د چا درست جهان چقړ شي

په تدبير به د تقدير کښلي نه نړيږي
د قسمت علاج په عقل کله کړ شي

په رحمان باندي يار صبر گران دے
لکه زهر چه ديده دانسته نغړ شي

صبحدم چه هغه يار را باندي راشي
عجب نمر د نمر د پاس هويدا شي

ښکلي مخ لره حاجت د سنګار نشته
بي ترتيب چه نمر و خيژي رڼا شي

چه لئ وويم له وړاندې په پورے نه بلم
لکه پيښ چه و بله کاه وکهربا شي

ماله دير نه چارې ويار ته شا کړه
ناروا د ضرورت په ځاي روا شي

زه په وصل کښي خواري د هجران ژاړم
د هر کار فکر تر کار لا پخوا شي

لا پخوا تر جدائي نه ژړا بويه
کنږه هلته هر يو زاري چه جدا شي

وصال نه دے چا په سر و مال موندلے
مګر غاړه به د اکار د چا دا شي

زه به سر و مال د يار تر نامي ځار کړم
دا په عشق کښي سهل کار د ګه په د اشي

د رحمان په او ښو هسے رنګ پوهيږم
چه آخر به په تمام جهان رسوا شي

که نسل خلق هم کنار و هم بغل شي
د دنيا هم مينه واړه سره بيل شي

داخلاص متاع مي خو لره ويار و ده کړه لره عالم سره حکم په لباس شوم په قوت د يار د دردکلا شي داوردان يارستان ترغښت لاندي موسره شوم

داچه اوس په یوه کور کښې سره ناست دي
عاقبت به ئې جدا جدا منزل شي

داګلونه چه ئې ځای د پېړ د ستار کښې
همواره به تر پښو لاندې غوبل شي

دا ئې مخې چه ئې مخ د نمر په څیر دے
تور ویښته به ئې په مخ باندې څنګل شي

دا شیرین شیرین شربت چه د وصال دے
د هجران په وقت به زهر هلاهل شي

ما د یار په بېلتانه کښې دے لیدلے
که دانا د زمانې وي مبدل شي

پښه له وېرے د وصال په مزکه نه ږده
چه خبر د جدائي په دل دل شي

د دے هسے رنځ علاج به څوك بدچه کا
چه نه فهم د چا رسي نه انکل شي

که د غرونو په سر کوزی سر ئې تیت شي
هرچه ذره ئې د خوبانو په بر غل شي

د رحمان خاطر غمونو هسے زنګ کړ
مګر جام د مې ناب وي چه صیقل شي

چه شهید د تورو سترګو په خنجر شي
خوشبوے ئې د سرو شونډو په کوثر شي

چه رایاد ئې سپین رخسار د [illegible]
هغه دم مې ذره سپینه سپینه مجمر شي

عندلیب خاطر مې الوزی په ګلو
که د ترکو سنبل زلفې ئې شهپر شي

که یار سل ځل جفا را سره کا نه
څما ګله په جفا د یار باور شي

د ناصح په نصیحت به منع نه شم
که هزار ځل مې ورور و برادر شي

د رقیب او څما صلح سره نشته
که موچوے لاس و دست و بله بر شي

صبورے او قرارې له ما خطا دي
تر هغه ساعت پورے چه محشر شي

عشق تیرسا به د هیچا په لاس کښې نه وزي
مګر تللی آشنا بیا په آشنا ور شي

خوبروبان به د سپوږمۍ تو کړه را واخلي
که رحمان پکولے په لاس کښې قلندر شي

چه مې مات د در په څیر د تن صدف کا هاله پورته شوم له خاوره لاس په لاس شوم د خو دین د علت من نبض د پاره زه حمید په ژبه تیز لکه الماس شوم

چه غبار د ستا د لارې په خوا ورشي ... که په دوا رو سترګو روند وي مبصر شي
تازه نوي سر پیدا کړي لکه شمع ... چه ئې غوڅ د ستا په مینه د زړه سر شي
چه کیمیا د قناعت ئې په لاس کښېوزي ... که ګدا وي د قارون په څېر توانګر شي
ستا د در ګدایان واړه بادشاهان وي ... خو چه ستا له دره ووزي د هر یه در شي
تل ئې مخ وي له عالمه چار و تلي ... د هغو چه ستا په مخ باندې نظر شي
که د دهر ستجهان له حاله خبردار وي ... چه تا ووینې له واړو ناخبر شي

آئینه که د جمال کړے ور څرګنده
داګدا رحمان به شاهِ سکندر شي

چه سړې له بل بد وائي بدګوي شي ... لا تر بله خوار وان د ده به بوي شي
مرده شوے چه هوس کا د بل و مرګ ته ... بلا هم پس د ده له مرګه مرده شوے شي
دوست د دښمن د سړے واړه خپل عمل دے ... هم په دا مقدار ئې اجر موي به موشے شي
هره ونه چه کږه په یوه لوري ... عاقبت ئې پر پوانر په هغه شوے شي
په لوئي کښې نو څه نشته بې زواله ... هلکان د هلکتوب په سبب پوے شي
دا و بوا اصل له خاوروپیدا کیږي ... خاکساري د خاکسارانو په ابروي شي
هره زیان له خوله خرس نه د سیږے ... لکه خوك په آدمیانو کښې بدخوي شي
سړے هو ښن چه د سړي له تن پاڅي ... د سړي بوي په جامه کښې خوشبوي شي

وهغو ته چه خدای بخیله و ښود
تنځا ئې د رحمان په ګفتګوي شي

زړه م ستا په فکر ذکر ګلستان دے ... تن م ستا له غمه پاڼه د خزان دے
ستا د هجر په غم هسے بهره مند یم ... چه په سترګو کښې م جوړ رود روان دے
ستا کتو م عجب زخم په زړه وکړ ... چه هم ویني تر ښیرې هم خندان دے

هسی رنګ م د خپل زړه له وینو واخست
چه خان درست رانه په شکل د جانان دے

که د ستا د زلفو مار کاند خونونه
ما موندلے څنی عمر جاودان دے

خنکندن که هر څو تلخ و تریخ وایه شے
ستا د لبو په مدد آب حیوان دے

اُشنائی تر جد ایی کم زوری نه ده
معطر په بوئے د مصر درست کنعان دے

لکه نمر په څلورم آسمان لیده شی
محبت په سل حجاب کښ عیان دے

نور د شمع په فانوس کله پټیږی
عشق د عقل په پرده کښ نمایان دے

که د ستا په مخ کښ بوے د حجاب نشته
زه له دیر خلے وایم چه هان دے

طاؤس رنګ زلفی د چا هسی کوړه کړے
چه هر هوی لی په څو رنګ په څوشان دے

بی پردے به حسن ند وی چا لیده لے
که څوك والی چه لیده شی تش ګمان دے

بنادی غم غنی آسان موندہ نه شے
سو په خپلو وینو لعل د بدخشان دے

که وصال په هر زمان وهسے در نغ
لکه غم چه د هجران په هر زمان دے

بی د ستا له ملاقات چه مشکل شه
نور مشکل وا ړه په ما بانی آسان دے

هم په دا رانه آسان شو نور غمونه
چه ستا غم رانه د حد په هو تر ګران دے

یو نفس به د له د ربیر ته نه شم
څو م یو نفس باقی په دا جهان دے

قافله د صبر هیڅ و یسا یې نه کا
ستا له غمه م منزل د زړه ویران دے

لکه سر و سامان ستا د زلفو نشته
هسے زړه څما بی سر و بی سامان دے

لکه تا چه تور ګیسو په مخ پریشان کړه
څما هسے خراب زړه پسی پریشان دے

خوار خاطر به د رحمان سلامت څوک شي
چه کنه رئ ستا په چاه زنخدان دے

ستا له غمه م په سر کښی هسے شور دے
ګویا میشت م په سر شهر د لاهور دے

په افسون او په جادو د تورو سترګو
خراب زړه م له جمله عالم نور دے

هیڅ له زهد رانه مه وایه ناصحه
دا د زړګاری به هاله کوم چه روزګار شم
د خسیری په خیر سپك بندیم بی قدره
خدای م مه کړه هسے دروند چه په چا بار شم

کډم زړه له غمه وچوی رانزوالی ... غم د هجر د غمه مه کړه لا نور دے

د هجران په بیمارئ کښی را معلوم شه ... چه اخستی مرِ آزار د پلار و مور دے

دا دنیا په مثال کور شوه د غمونو ... چه په هسے کور ناز پیرزی هغه کور دے

دا جهان نه د چا خپل دے نه به خپل شی ... چاپه خپله رضا پرینسود چاپه زور دے

چه د مرګ په پوړ ورپو کښی څوک وری ... دی د واړه پورورپو زړے او وروړ دے

کډم رحمان په عاشقئ ملامت کیږم
ماپه سترګو قبول کړے دا پیغور دے

کډ د خلقو و نظر ته آدمی دے ... خوار عاشق د معشوقی د کوڅی سپی دے

هرچه ځان د یار په پښو کښی داخل کا ... تر و هاله بد وړ تروایم چه سری دے

ما د خدای د یار له غمه بی غمه نه کا ... دا په ملک د عاشقئ کښی لوی ورانی دے

زه د یار په غم کښی زیره څخره خوښیم ... دا څما خزان نه دے پسرلی دے

زه ژوندون د یار و وصل و نه وایم ... کنزه هر یو دوزخی په ژوند ژوندی دے

ته چه ما منع کوی د یار له دره ... کوم یو د ره د یار له دره بریالی دے

زه د یار مینی په یار باندِ شیدا کړم ... کډ څوک ما کنزی زه ندیم واړه د دے

چه وحشی مجنون ئی بنهر لوه راو است ... د لیلی د زلفو هسے غروندی دے

زر داران کډ او به خپنی په جام زر و ... څما خوښ دا خپل د خاورو کنډولے دے

اورنګ زیب که د دهلی په تخت نازیږ ... خپله خونه هر ګدای لوه دهلی دے

چه له خپل کوره وړی مسافر شی ... څوک ئی پیژنی ساهو دے کډ مری دے

چه ئی خاورے شی له خاورو سره کډه ... تر و دچا زده چه د کوم نیکه نمسی دے

توره شپه به آشنا یا نو دینرا ورځ ده ... دنړا ورځ په نا آشناؤ توره ورمی دے

نه د ی سترګی یو زه غوږه ګم شناخو ... په معنی کښی یو دیوال سورے سوری دے

عاشقان ئی د دنیا له غمه خلاص کړه — عاشقی د سلیمان بادشاهی دے
هر چه جب د عاشقئ لری په زړه کښې — که په قطع صد ساله وے هم زلمی دے
داهلاك د چه لیده شی په شفق کښې — که په لاس د ګل اندامی سپین و نبی دے
نا آشنا به هره څه ذلك څنې مور — چه مدام ئی په آشنا پسی عور ود دے
څوبوی م قربانئ له پو هیږم — داچه کړی دِ په ما بانډ زړه سو دے
چه پوهم باندِ باله شی لیده نه شی — معلومیږی چه نور یا بنا پیو دی
چه د خط په دود ئی خلق په کښې پیوی — زنخدان ئی تر سبزی لاندکوهی دے

زه رحمان له یاره خوښ یم که جفا کا
که جفا نه کا وفا کا خو تیرے دی

که له ډیره غمه دم د چا ختی — زه به مړ و م په عشق کښې لوغونی
زړه م هسے ستا په تور و زلفو بائلود — لکه ورك په توره شپه کا څوك کالی
په یوه ساعت م ردهم م قبول کا — نه پوهیږم چه ئی خپل یم که پردے
په یو لاس کښې ئی مرهم په بل خنجر دے — نه په مړ یو کښې حساب یم نه ژوندے
که په مرك د عاشقانو ئی رضا ده — خدای دِ ما کا تر هغه واړه وړنبی
خون بهام د ستئ په مثل نشته — ما پخپله قبول کړی دا خپل سو دے
څوك دِ غم څما په ډیر و او سونه جوړ دِ — کم به نه کا په خوردن سره نه ئی
د هجران په توره شپه کښې ئی ویرېږم — چه ئی نه وینم د وصل سپین سپوږمے
دیار غم لکه مزرے را باندِ را شی — خدای دِ پیښ نه کا په چا باندِ مرز دے
چه په غم غلطوم د شپې پاخم — کله می په شونو و کیږ دم کله نی
که کتاب کله رباب په لاس را واخلم — باری دره دِم په هیڅ رنګ نه کا کمی
همسایه م واړه وو اته له خوابه — که په سل کو تو د ننه کړم زګیرو ے

چه خطا خطا که ذار که رسالری حق حیران د جادو چشم په ګذار شم — هر سړے د غه آرزو که بادِ نه شی که حمید غنی او خار پښنګفتار شم

که عاشق تر معشوقی پورې پوسپی دی | خدای د هجر په توره مه وژنه سپی

زه رحمان دیار په غم کښې هسې ډوب یم
چه هیڅ نه وینم په سترګو مګر دے

په دنیا کښې که څه کار د خود دین دی
چه تقوی او دیانت ئې شي په بخره
قناعت مې هسې خوند په خوله کښې کېښود
بې هاتیا نو بې او بنا نو بادشاهي کا
چه په خواست د حاجت پورته کالاسونه
چه قبوله شي کا په دنیا کښې
تل د لوړي او به د روي وژورته
خاکساري د خاکسارانو مرتبه ده
د سر کښو سر که ورشي تر آسمانه
که بنیوه ئې وي په سر کښې او لوئې کا
که صورت ئې د سړي سړے بالا شي

د دي کار په کننده وآفرین دے
د هغو د سعادت ستوري قرین دے
چه وچ نوک مې په دهن کښې انګبین دے
د زاړه پوزې توکي ئې قالین دے
د آسمان د ملائکو په آمین دے
د هغو په بهترئ باندې یقین دے
حق تعالی کمال ور کړي و کمین دے
که زړو کې ئې خیرن وي زړه ئې سپین دے
په دوه ورځې پس ئې ځای زیر زمین دے
د رحمت لیاقت نه لري لعین دے
په معنی کښې سړے نه دی شیاطین دے

که رحمان څخه متاع د دنیا نشته
شکر دا چه نه خود رای و نه خود بین دے

زه بلبل ستا د وصال یم بوستان څه دے
چه آشنا شي ستا له در له دیوار
چه روزي ئې شهادت شي ستا له تیغ
چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شي
بلهوس که بوسه غواړي لړ تاڅه شو

ستا د وصل په نسبت ګلستان څه دے
انتظار ئې په روضه د رضوان څه دے
احتیاج ئې په چشمه د حیوان څه دے
وهغو ته د عطارو دکان څه دے
هر رنګ هر رنګ ویل کاندي نادان څه دے

که هزار خله په صبر په سکون شم خو چه یار په سترګو وه وینم مفتون شم نیم جواب نه شم د ترکو ور کوے که په عقل ارسطو یا افلاطون شم

هرچه لاند خپل وجود تر خپل قدم کا … عرش نی لاند تر قدم شي آسمان څه دے

زه چه ستا له غمه ژاړم آه فریاد کړم … برق و رعد چکاره دي باران څه دے

خان جهان م هسے ستا په مینه هیر دے … نه پوهیږم چه خاخه د جهان څه دے

تر چه ته نګوړے وماته لیږم یوه کړه … په دا کار کښ د ضرر و نقصان څه دے

ته بي صبر یم که مهر د ستا نشته … له دے دواړو دې په زړه کښ ګمان څه دے

که ستا سترګي دي قاتلي زه مقتول یم … وایه نور دې په خاطر کښ ارمان څه دے

چه م وینې تر وم څه پوښتي له حاله … له عیان احتیاج د بیان څه دے

هرچه وایي ستا رسي د رحمان غاړه
و توانا و ته حجت د ناتوان څه دے

چه د ښکلي م دلبر په لاس کښ جام دے … نن او ریک د زمانی ځما غلام دے

مدام کله وي د دنیا د دنیادارو … بي له عشق چه دولت نی مستدام دے

د هارون څرخ پاي نیلي دي د سپهر … څو به دو کا چه نی دو په سر د بام دے

د دنیا چارے په مثل دي د سوري … د آفتاب په مخ د سوري څه مقام دے

که ئي صبح بنائسته ده خنده رویه … بیا ئي هسے په هر صبح پسي شام دے

نه په مهر کښ آرام شته نه په ماه کښ … په دنیا د اغلي هر یو بے آرام دے

بي غمي په دنیا چري ده رحمان
یو بي غم د څوک راو ښئ کدام دے

ما د ستا له من تر اچولي د خیل خان دے … ستا دے څما نه دے که دانا دي که نادان دے

خیله سرکښي لوئي م واړه فراموش شوه … هسے مړ زه ستا دے لوي قامت و به حیران دے

بي له تا که سیر د ګلستان کړم که د ګلو … نه پوهیږم هیڅ چه ګلستان دے که زندان دے

چا پیژاندم زه چه عاشق نه دم په جهان کښ … او س ستا له روي نوم رسوا په د جهان دے

زغلوی وراسي یار زخمي د زلفو چه د عشق په صحرا سر لکه مجنون شم
د مهرو یو خوا به نه کړم له خوالي که هر څو لکه فلک سر ورته نګون شم

دیره هم ولې تیر شو د مجنون ئې نام و نقش
عشق دے چه عاشق له هم نام دے هم نشان دے

لوی تر کوم چینجي دے پروانه چه افسانه شد
واړه په سبب د عاشقۍ نمایان دے

واړه د خپل خان په نظر ګوره که دانا یې
اے عبدالرحمن در جهان ست عبدالرحمن دے

یو یو داغ په تن ایښې د هر چا دے
که بادشاه د ولایت دے که ګدا دے

سیرابي په سرچشمه د دنیا نشته
تشنه لب ئې ګوښې ګوښې په غوغا دے

بې راحت په دیر زحمت سره مونده شي
د دے دهر خس حرام دے که ویریا دے

د دنیا ښادي بې غم مونده نه شي
لږ خیرات د شوم لره ګوره په بلا دے

فراغت په باند ولې حرام نه وې
چه داخل په سراچه د دے دنیا دے

د مجنون د حال پوښتنه به څوک څه کا
جهان واړه کور اکور مجنون لیلا دے

عشق یو هسې رنګ افسون په عالم پو کړ
چه عاشق په تور و سترګو نابینا دے

و هر چاې نجې ورکړې ګوښي ګوښي
خپل قسمت د هر سړي جدا جدا دے

ورکړه را پیروده تول د بل په لاس دے
هلته دخل نه د ستا دے نه زما دے

په هر څه چه د صاحب د زړه رضا شي
په بنده که ناروا دے هم روا دے

خواه ناخواه که ئې رضا وي او که نه وي
د قسمت رسد رضا و نارضا دے

ځان جهان سپار لې بویه و هغه ته
چه ئې حکم جاري شوے په هر چا دے

د هر چا په لاس چه حکم حاکم ورکړي
جهان واړه د هغو په مدعا دے

چه مولی ور سره مل نه وي رحمان
که لښکري ور سره وي یک تنها دے

په ظاهر صورت چه ستا د ر ګدای دے
په معنی کښې د جمله ولک خدا دے

مجنون بید غند رونق د ګلستان شي
چه ئې ستا له غم سر په پشت پا دے

چه له غمَ دِ جرس غندِ نالان دے
د جملو وګیرهانو رهنمای دے

چه څوك زړه دِ ستا و تورو سترګو ورکا
ستا د ورځو تور محراب د لانځه ځای دے

چه مسکن ئې د زړه ستا د زلفو خم شے
د هغو ناستې په سورِ د همای دے

چه تا و وینې و ما ته نصیحت کا
شک پرِ مه کوه بې شک چه خو درای دے

کهٔ زردار دِ آشنایان د زر د ارنو
د رحمان د آشنایانو تکیه خدای دے

هغه زړه چه ستا د عشق په اور کباب نه دے
که مرهم ورباندِ کېږدې بېړ ثواب دے

حجابونه له اغیارو مناسب دِ
د یارانو په یارئ کښې څه حجاب دے

بې له تا چه بنائسته وِ بې حساب
په هغو کښې هم ستا حسن انتخاب دے

لکه ګل چه تر آفتاب پورے خجل وِ
دغه هسے ستا تر مخ پورې آفتاب دے

دا د میو څه مستې او سرخې نه ده
تیغ د سترګو ئې په وینو کښې غرقاب دے

زه رحمان به څه ثواب کړم و یار ته
وژوندیو ته د مړیو څه ثواب دے

ستا له لاسه په ما جور دے که داد دے
څما مراد خو واړه ستا د زړه مراد دے

ستا په مینه کښې څما له مخه تښتې
که آفت دے که آسیب دے که فساد دے

هر اهداد چه راکاوه شی ستا په مینه
په لیمه څما قبول هغه اهداد دے

که تمام جهان مِ پریوږدِ په لیمه کښې
بې تا ند را څوک نه یږِ نه مِ یاد دے

ما چه غوږ د ستا د عشق په ترانه کړ
نصیحت مِ نور د زړه په غوږ و باد دے

اوس څما له ننګ و نامَ سره څه دِ
چه د نوم د عاشقئ را باندِ باد دے

هر ګلشن چه له ګل د خه بې بهره وِ
د عاشق په نظر غولی د صیّاد دے

د رحمان و توان ته ګوره هم ره ناز کړه
څه دا سپنو ږمِ غمه نه دے آدم زاد دے

که دِ ستا د خاطر مینه پر اغیار وی   ستا د یاره دِ اغیار هم څما یار وی

هر سړی چه پر یو مخ بامن مین وی   له یوه مخ لی سل مخ پکار وی

هر چه کاند نوکری د بادشاهانو   خواه مخواه به د دربانو منت بار وی

خر به ستا له رقیبانو زه ماند کړم   دا دستور دی چه له گل سره خار وی

څو سل خار لی خبن نه شی په تیر کښه   گله وی چه د بلبل و گل ته لار وی

سجاده به د ساقی د لاری فرش کا   هر صوفی چه د سرو ستر کو خریدار وی

په جنبه د عاشقی به لیونی شی   که په قطع افلاطون غند هوښیار وی

په رحمان باندِ به هیڅ ملامت نه کا
هر سړی چه ستا له مخ خبر دار وی

په دنیا کښی که هر څو بله پیوند وی   پس له مرگه به لی د رښت صورت بند وی

زه به وخورم په دا باب هزار قسم   که باور دِ په قسم و په سوگند وی

یا به ورانِ تر تا د روم یا به ورستو   که دِ ور ور که دِ عزیز که د فرزند وی

زمانه به لی تر پښو لاندِ پایمال کا   که په قطع تر آسمان پوری بلند وی

هم لی هسی پیمانه کښه په خاورو   که لی د که خوله تمام عمر په قند وی

هر چه کاند آزادی په دا جهان کښه   پس له مرگه به هم واره په بند وی

هر چه غاړه لی و حق ته ایښی نه وی   همیشه به لی په غاړه کښی کمند وی

دا چه زه و تا ته وایم که خدای کا   په آیت و په حدیث کښی به هم گنډ وی

ته چه نه کوی باور په آیا تونو   تر و څما ویل به څه د رلوه پند وی

نا پسند به د منکر په انکار نه شی   هر کلام چه د لپند یو و دل پسند وی

خدای گنج د قناعت و رحمان ور کړی
چه لی ملک بی حشمت دولتمند وی

کہ د دِرستی دنیا غم مِی پہ سر بار وِی ۔۔۔ وارہ سہل دِی کہ یار راسرہ یار وِی

ھزار وار بہ د یار تر نامہ ځار کړم ۔۔۔ کہ پہ قطع مِی دا یو صورت ھزار وِی

ھغہ نہ دِی پہ شمارہ د عاشقانو ۔۔۔ چہ د خپل تن داغونہ ئی پہ شمار وِی

مشکل کار دِ عاشقی چہ خدای پیدا کړ ۔۔۔ کلہ بہ پہ جہان ھسی مشکل کار وِی

ځوانی او ښی پہ مخ لاری روغی نہ کا ۔۔۔ د ھغو و معشوقو تہ کلہ لار وِی

نہ چہ کل ځما د یار پہ جنس غواړی ۔۔۔ کلہ دا رنګ کلونہ پہ کلزار وِی

نہ موندہ شی پہ بازار کښی نہ پہ ښہر ۔۔۔ ھغہ رخت چہ د خوبانو پہ بازار وِی

زہ د یار پہ حیرت مخ نہ ویم پہ ستر کو ۔۔۔ کہ پہ ھرہ خوا خوبان ھزار ھزار وِی

د عاشق نظر پہ دیر و پہ لږ نہ وِی ۔۔۔ کہ دیدن د یار پہ لږ کہ پہ بسیار وِی

ښتہ ھزار ھزار د خوبانو لی خو کہ ندی ۔۔۔ کہ ځما د یار پہ څیر د چا یار وِی

مړ لړ لہ ھیچا سرہ وار نہ کا رحمان ۔۔۔ یار پہ ځان تر یار ورپی کا کہ ئی وار وِی

لہ ھغو سرہ بہ څہ فکر د یار وِی ۔۔۔ چہ یاران ئی پہ ھر لور ھزار ھزار وِی

پہ آشنا پسی و یشتلی ھم ھغہ وِی ۔۔۔ چہ لہ لوری آشنائی ئی استغفار وِی

صبوری او قراری دِ پہ ما زوم شی ۔۔۔ کہ بی تا بہ مِی یا صبر یا قرار وِی

ھر ژوندون د یار پہ وصل ښایستہ شی ۔۔۔ بی مین کہ ژوندون وِی څہ پکار وِی

کہ د یار لہ لاسہ او ر پہ یار بلیږی ۔۔۔ ھغہ او ر و عاشقانو تہ کلزار وِی

پہ یاری کښی آزار ښتہ خدای دِ نہ کا ۔۔۔ کہ ذرہ بہ ځما زړہ لہ تا آزار وِی

و ھغو تہ عاشق مہ ویلی بویہ ۔۔۔ چہ ئی فکر یاد سر یاد دستار وِی

ځای ئی او ر شی چہ زنار ئی شی پہ غاړہ ۔۔۔ ولی نہ چہ ستا د زلفو زنار دار وِی

ستا د زلفو زنار دار کہ پہ او ر سوزی ۔۔۔ د غہ او ر بہ ھم ښتیا ستا د رخسار وِی

یام عمر تلوار کړندی دی یا تری چہ ھمیش را تختی پہ لوی کا مون ۔۔۔ پہ آواز د او بہ نہ دہ ندمانیږی کلہ سود شی د دین پہ سلامون

هغه جونه به لیلی غنده رسوا شی
چه رحمان غندې مجنون ئې په دیار وی

دهغو چه خپله مهر و محبت وی
پرهستئ او په نیستئ کښې فراغت وی

عاشقی ده تر هغه مقام پوره ته
چه دچا مقام په رنځ و په راحت وی

څه داور په لمبو سوی څه دعشق
واړه عشق دی که هجران وی که وصلت وی

چه مطلب و مدعا دسړی خدای شی
ناست و لاړ ئې هم واړه عبادت وی

که په دوه قدمه ورځی هم حاجی شی
چاچه کړی دمکی په لوری نیت وی

هغه څوک چه پیروی د اولیاکا
دائی واړه په معنی کښې ولایت وی

که د زرو په تخت کښینی غزا و شوه
وفهیم ونه که فهم بی عزت وی

خاوری زر په سر واړه برابر شی
هغه دم چه له جهانه په رحلت وی

د دانا او د نادان تر میان یو حد دی
هوښیاری تر حده پوره تر حماقت وی

تجاوز له خپل حده په کار نه دی
دهر چا په خپله خونه کښې حرمت وی

نور عالم که د دنیا غمونه کاندی
د رحمان سره دی غم د آخرت وی

عاشقان دی په اور سوی دی که نه دی
ستا د عشق په اور اولوی دی که نه دی

زحمتونه د هجران واړه په عشق کښې
تا وما و ته ښولی دی که نه دی

په دنیا کښې خو بوسره مال دیل شی
د واړه ما په تا بائلوی دی که نه دی

تل دور څو په لنده د بڼو غشی
تا په ما باندی راکښلی دی که نه دی

چه مدام ئې څماڅه له غم چوی
تور زلفی دی پیچوی دی که نه دی

راشه و گوره احوال د عاشقانو
مړه د عشق په تیغ کوتلی دی که نه دی

ناصحان چه نصیحت و یار ته کاندی
چه دوی هم مین سوی دی که نه دی

بنائسته که به بنائست ملائکه وې
پرو کښو د ز ړو نو روی دِ که نه دی

بلبلان پسی ناری وهی رحمان
د بهار کلونه شوے دے که نه دے

خدای دِ وړ غوره له هره پریشانئ
ای ځما د کور وکلی ودانئ

عاشقی چه ماکړه له نادانی وه
اوس خبر شوم له دے خپلے نادانئ

ترو رخ تیری او به بیرته نه جاروو ړے
څه پکار دی پوچ بی ځای پیښمانئ

ودانی پر یوه دم کښ شی ویرانه
مرد هغه چه کړی د ورانی ودانئ

لکه باد چه ځان وهی له کوه دشت
زه په تا پسے ګوم سر ګوډانئ

راغوزه دِ ستا دغم سره لوخیږم
څوك له دیو سره کا پهلوانئ

چه په آب و په آتش په خاك و باد وے
څه امید دے په هغه زندګانئ

نه چه دار نك او بد او زد وعده کړی
کشکی راکړی و ما خط د امانئ

زه او ته که هغه وقت و ے چا به نه کړی
د مجنون او د لیلی قصه خوانئ +

ځما ستا و ننداروته به حیران وو
که ژوندے وی آدم خان او درخانئ +

وهر چا وته چه وایم حیرانیږی
څه به وایم د رحمان له حیرانئ

هسی ډوب یم ستا د غم په دریاتللے
چه ماهی غوندِ بی تیغ یم کو تهلی

مالیدلی چه لنده دِ وه راکښلے
تا د ورځو په لنده یم زه راکښلے

په خپل ځان مِ تر هغه پورے نظر و
څو مِ ته په نظر نه وے کښیوتلی

اوس مِ ستا په مینه ځان و جهاهیر شه
د سیلاب په مخ کښ لا یم لکه خلی

عاشقی به ئے د باد په مخ بنږه کا
که ئے ځان وی کوهِ قاف غوندِ نیولے

چه د عشق له بحره روغ سلامت وو دِ
زه ئے ننکښم له موره زیږیدلی

چه له تا دو فا طمع کړم پوهیږم بیهوده به دم عنقا وته دامونه چه مجنون غوندِ په مینه کښ نام شي دهغو به جهان وخیږي نامونه

هر چه واوری په بلا د نورو زلفو
هغه بیا تر کومه په دے ورغلے

چه له غرونو په یو تلی وی بیا پاخی
پاخیدی نه شی د زړونو پریوتے

چه د اور لنبو وهلی وی بیا روغ شی
نه د غیږی د هجران لنبو وهلے

زه رحمان ئی هر دم وینم ستا په غم کښے
که خپل مرګ په ستر ګو نه دے چا لیدلے

زه د ستا له غمه تا پسے وار په وینی
وار په وینی وار په وینی وار په وینی

خود م وینی چه په تش کاته دے مرم
لا خنجر په کا نړی بری دل سنګینی

هر زمان یم په حضور د ستر ګو وژنی
لا یقین دی د زړه نه شی بی یقینی

عالم ستا په مینه ژوی نه پوهیږم
زه په څه سبب وژلی یم ستا مینی

د یو عالم به نو هر رنګ کا معلومیږی
تا چه هسے جامی واغوستی رنګینی

پښی ئی اندوی چه و بله خواته د دوی
هسے سکړی په غمزه د عاشق سینی

که صورت یم په بله پوهے معلومیږی
زړه مې ستا له غمه چاود دے نازنینی

هغه څوک دے چه تر تا به بهترین وی
ای تر وارو مهرویانو بهترینی

چه د زلفی د رحمان په زړه وریځ کړے
ترې نو ئی خکه څاڅی اوښی وینی

د وصال په هوا والوتی مرغه شوے
د هجران په اور کښی د رست صورت اوبه شو

نه وزر کاله هوس نه مری له غمه
سر سخت دے که زړه یو اوڅ پر وشو

زړه که چاود دے هم له دے غم به وچاود
چه د یار د بیلتانه خواری په زړه شو

د رقیب و نا کردو ته چه نظر کړم
د عاشق له آه روند په تورلیمه شو

هیڅ پوهه به د نیمګړی نه شی خدای
که بیلتون د دوه یارانو و بله نه شو

چه بیلتون د دوه یارانو و بله کانږ
د هغو خلقو له مرګه واوریده شو

په صبا مست کړو ان وی له خوبانی کړی نی ورکا له جهان د رحمان سا سولند و درد د مینی کړی مرګ تر څړی ورو له علاج څا له سی کښی طبیب وروورو

مای رضا لره چا هسې تعویذ وکړي
چه لیږه د هغه یار تر فهم بند شوې

یو ځل یار په سترګو ولیده چه داسې
د غم پیښ هر چه شولی بیا هاله شوې

نوم ئې یو ځل څما و اخستې په ژبه
نوم نوم په دا جهان کښې باقي نه شوې

زه رحمان په دا خبره ځکه حیران یم
نه پوهیږم چه د یار له غمه خه شوې

له تائی شرم نه کیږي مهرئ
مخ به تیت نه وه د خور د ډیرې

به افتاب د تر رخسار پورې خجل شه
لږ د ویر زنیست په شپه کا قمرئ

ښنا تر حسن پورې حسن واړه هیڅ دی
نیست به خه له هستو کا برابري

د ستا د نور و سترګو جادوګرو
کوم آهو د بیابان زده وي دم ګړي

ښتا د عشق د نور هسې رنګ ګډا دی
چه له مخ ئې حباب وي ککري

لبري او دلجوئي لکه د ستا زده
چا زده هسې دلجوئي او دلبري

حسن واړه د عاشق په عشق موقوف دی
معشوقه که فرشته وي که حوري

عاشق نه د یار غم واړه بنا دي ده
د رضا په ملک کښې نشته دلګیري

دا دستور دی چه له درد د زګیروي ځیزي
ګنه خه وو د رحمان له شاعرئ

مای مه کړه نا امید هغه وکړي
چه امید لي وي د ستا په کرم کړي

ښتا له رحم به ده ولي نومید کړم
چه د خان د رحیم په نام نومړې

ینمکري سړې ننګ هم د خپل نام کا
نه خو خدای یې چه په هیڅ نه یې نیم کړي

مخ بنده د په بزرګئ کښې لیده نه شي
خو تا خط د آزادئ نه دی ورکړی

هم واړه شومیت دی د شومانو
ګنه نه د چا په ذیرمه نه لي سترې

مر بې نائی په زړه بلا سودا ګرځي
تر مقصود به و نه رسي وکړې

پوکوی رابانډې دم د مهر زړه زړ چه کوی راتر جرې حبیب ورو ورو لکه اور چه ابری د لاندې مرشي خاکساری م هسې ورکا رقیب ورو ورو

هر چه ستا په لار قدم د راستئ کېږدي
که ئې زیان وي زه رحمان ئې پوروړے

داشنا له لاسه ناست یم په زړه ستړی | په فلوس مې بکار نه دې د هر سټ وکړي
چه په ژوند ئې طمع پرېکړي شي لړزوند | نو په خړ باندې وېرېږي سر پرېکړے
که ژوندون د عاشقانو په وصال وي | زه مهجور یم په دغه روایت مړے
نو بې ژوندون مې جدائي هسې تریخ کړ | چه د غم له تلخئ د مرنه شم رانغړي
دا صورت په مثال خس محبت او ر شه | تو دا ور په مخ ګښې څه کاندې حسمې
لا علاج به لکه او ښ بار بردارې کا | چه په بوزه ئې پېزوان شه د عشق په

له احوال ئې وروورو پوښتئ یارانو
بېلتانه د رحمان وا دے خطا کړي

خو خما په ورمېږه ما تول شیرلي | که په مرګ د رقيب هم هسے شمشیر لي
مرګ خوږېږي چه په خپله د اپسے دے | خما محتاج خما و مرګ وته دېر پر لي
کبر و خیال خو لا له خای ستا عادت وه | او که نه خما له قصد په بل پېرلي
دا بې شمار عاقلان به شي کم عقل | ترچه دا رنګ په زړه وکښه دلیرلي
ستا خو بونه به په خپله خان څرګنده کا | زه به خروایم چه تر تر بلا تیرلي
له حیرت د تعریف کولی نه شم | چه په خرنګ د ستایم د چا په څیرلي
ما چه ستا د لبو خوندوا خست محظوظ شوم | که سل ځل په ترخو یل ګښه هیرلي

د جهان بنګلې که واړه د رحمان شي
خدای دې نه کا چه ئې ته له دل هېرلي

بوصلِ تو مارا الجا هات هے | که وصلِ تو خیلی بری بات هَے
بکوی تو گفتم چه مسکن کنم | ولی کی مرا این دراجات هَے

خمِ زلف تو گوشۂ ابروان — دلم را عجائب مقامات هے
مکن پیش من وصف خورشید و ماه — کہ از حسنت این کم علامات هے
همی دادی دشنام و گالی مرا — بسویم همین از تو سوغات هے
نگاهت نہ امروز خونم بریخت — کہ دایم ترا همچو عادات هے

رآغوشِ رحمان مرو بار قیب
کہ این سفلہ بدخوی و بدذات هی

دا روندِی چہ معلومیږی وارہ مړہ دِ — کہ څہ دِی هم هسے وایہ چہ څہ ندِ
یادبادیہ مخ کښی خاورِ دِی دا تو دِ — یا دا ورپہ مخ کښی وارہ وح وانبہ دِی
دخپل عمر شپی اوورځی چہ پہ درزہ کړم — هسی دروبِی چہ د سینہ کوپا او بدِ
غافلان کہ وینی آوری پہ ئی څہ کړی — دائی خوب دے نہ لیدہ نہ آوریدہ دِی
چہ دخدای لہ معرفتہ خبر ندوِی — هغہ وارہ کہ بیدار دے هم اودہ دِ

درحمان درزہ لہ حالہ خدای خبر کړ.
چہ پہ زړہ کښی ئی دیار لہ غمہ څہ دے

چہ پخته شی آشنائی — ترمیان دوزِی جدائی
وطالب وتہ وفا نہ — د مطلوب بی وفائی
بادشاهی کاندِ پہ لہ — د دیدن پہ گدائی
خانی پلوری پہ او رنشو — میرزائی پہ میرزائی
نظر نہ کاندِ هیچرے — پہ لوئی پہ بہ پہ ائی
ورتہ کفر ختر کنہ یږی — خوذبینی او خود رائی
خودرائی پہ عاشقی کښی — لہ عاشق نہ ښائی
معشوقی کہ بی وفائی — عاشقان خوئی ستائی

پریوہ بوسہ بہ زہ څہ صبور ے کړم چہ آخست شی لہ جهانہ نصیب وی دورو   لا هالہ حمید کسکو پہ محبت وہ فرښتو چہ سازہ وہ پہ ترتیب دوورو

غوږ ئی کونږ سترګی ړندی وی — دخپل یار په خطائی
کدلی ګړی وی سل علم — هم دینی هم دنیائی
هم واړه فراموش کا — چه پرورشی شیدائی
ومطلب ته ندرسیږی — په شیخی او ملائی
آواره ننګ وناموس کا — په سر واخلی رسوائی
تر ناموس ورته بد شی — بی ننګی بی نوائی
هره چارئی په اخلاص وی — نه په روی و ریائی
قبلوی په دواړو سترګو — هر چه یار پری فرمائی
نصیحت پری اثر نه کا — که خوك سل ځل وائی
فائده نه لری په عشق کښی — د دانائو دانائی
مشکل کار دعاشقی — آسان چه وی دی بائی
دغه کار کولی نه شی — هو کم فهم بځائی
هر کم بخت ئی کله موی — د دلبرو همتائی
څه په کسب مونده نه شی — دغه کار دی عطائی
چه دعشق په لومه کښیوزی — نور ئی نه وی رهائی
بی دیار له مخه نه شی — دعاشق دلکشائی
دخپل یار په طلب ګرزی — غاړی غرونه پیمائی
لدعالمه وی وتلی — لکه صید صحرائی
تل تر تله ئی وطن وی — ګوشه کنج وتنهائی
مدام سوی لوغمن وی — دخپل آه په ګرمائی
هر زمان ئی په اور نیی — دخپل یار تمنائی

خکه نذلری پد روایتان دمښکو هر کمند لری د زلفو کان دمښکو چه ئی دلته باد پر زلفو برابر شی پر ختن کښی کا قیمت ارزان دمښکو

نه ئې ملك ونه ئې مال وې ۔ نه ئې زهد پارسائي
په دا هسې کوانو چارو ۔ معشوقه ئې آزمائي
په یوه دیدن ترې بو سې ۔ د دوه ست عمر کمائي
هم م هسې رنګ وژلی ۔ یار ستا بې وفائي
چه په زړه کرم زړه م وچوي ۔ دغه ستا خود نمائي
هم خودي لري بې قیاس ۔ هم د حسن زیبائي
ضرر نه لري بې نفع ۔ ستا د مینې سودائي
ستا سودا مال ره سود دی ۔ حق به وایم خدائي
په هیڅ مخ کښې لیده نه شي ۔ ستا د حسن صفائي
نه به څوك له تا سیالي کا ۔ په دا بې سرو پائي
ادراك نه رسي د سرو ۔ ستا قد په رعنائي
لکه ستا چه قد بالا دی ۔ نشته هسې بالائي
که د ستا وصال دریاو دی ۔ زه ماهي یم دریائي
د مکسو زنه کې ده ۔ په دکان د حلوائي
زه طوطي شکر پرست یم ۔ د ستا شونډې میتائي

دا ګمان په رحمان مه کړه
چه بې تا به و پیائي

هغه یار چه بنائسته دی تر آفتاب ۔ مخ به کله را ښکاره کا له حجاب
بې له تا نه به زړه زهیر کرم بې حساب ۔ یو سبب وکړي مسبب الاسباب

چه خما ملاقات وشي له احباب

ملاقات د بنائسته وم نصیب کړی ۔ د بنائیست په ګلستان م عندلیب کړی

که اورنوي آشنائي د آهو چشمو نه به وه هسې تور شوی خال د مښکو زلزله د یار د خط در اتلو کوره نو دې م تندی آسمان د مښکو

عندلیب مې په ګلشن دخپل حبیب کړې — خدای ما په دلبرانو کښ قریب کړې
وم ترغوږ دے د دے اهل له عتاب

هغه یار چه زه ئې مینه په دیدار کړم — همیشه ئې و دیدن ته انتظار کړم
شیدو و دخ لیسی ناری وهم کوکار کړم — که په رو ورته تمام جهان رویه ارکړم
سترګې نه بورته کوي د ناز له خواب

بیلتانه ئې پټ پنهم په زړه تاراج کړم — و دیدن ته ئې په هسے رنګ محتاج کړم
چه غرقاب ئې د غمونو په امواج کړم — هیڅ پایاب ئې مونده نه شي څه علاج کړم
داشنا د مینې غم شه ناپایاب

ته چه کس یې د جمله وُ بې کسانو — هم کارساز یې د جمله ؤ خام کارانو
الٰهي په بزرګئ د بزرګانو — زه وصال په دغاغواړم د خوبانو
لابد کله دا دعا شي مستجاب

اسیر کړي د ذلفو په طناب یم — تکبیر کړي د دسترګو په قصاب یم
دلکشئ غنځ مدام په اضطراب یم — لکه زه چه ستا له غم په عذاب یم
خبر مه شه هیڅ بنده له دې عذاب

دریغ مړو یې په دنیا کښ پیدا شوے — او که وي هم په داهسے شان خو مړ و ے
لکه زه یم د هجران په لنبو سوے — څو به ګرځم د هجران په اور اولوي
په سینه مې شوه په درست عمر کباب

هئ هئ خرم داخراب خاطر ناښاد شه — زیست روزګار مې همیشه آه و فریاد شه
عمارت مې د زړه هسے رنګ برباد شه — چه حباب غنځ بې بیخ بې بنیاد شه
د بنیاد ئې طمع به څه کړم له حباب

پټ پټ ګرزم د ناصح له نصیحت — راته کاند نصیحت په څو صورت

چه او ویخ دیار دخط په باندې راشي ورو وې مې ترلیمو باران دمښکو دای خط نسشو نما کاند پریخ کښ کد په راشي دنور کاروان دمښکو

چه تو به کړم د خوبانو له قربت   هیڅ ثواب ئې په ما نه شي له غیرت
درمانده ورته ولاړیم لاجواب

داثواب څه هسې نه دی چه په خوله شي   دعشق راز څه هسې نه دی چه وایه شي
دامشکل حکایتونه په ما نه شي   دې د بحر بې پایان حساب په څه شي
چه لې زه وچا ته وایم له حسابَ

چا موندلې د دې بحر پایان نه دی   دغه راز و هر سړي ته عیان نه دی
هیچا کړي د دې چارې بیان نه دی   دغه واړه عاشقي ده رحمان نه دی
چه په خوله کښې دُرّ و لعل لري سیراب

ستا جفا د حد په هور ته ده صنم   تل مړ او ښي موج وهي د زړه له یم
څوبه پټه دا قصد او سې پنهم   هسې ډوب په فکر تللي یم له غم
نه پوهیږم چه په غزه که په سم

که خبر وې له دې هسې رنګ خوارئ   ما به نوم اخستی نه وه د یارئ
ستا د غم په دریاب ډوب یم تو مرئ   بې تا نه لرم هیڅوک د دستګیرئ
مکو ته یخیله لاس را کړې همدم

ماویونه به آشنائي له هیچا نه کړم   هم په دا رنګ م نیت وه باري څه کړم
دقسمت علاج په چا شي چه لې زه کړم   که په سل رنګ تالاش وند بیږ و کړم
خلاصي نه مومم له لوح له قلم

خوبرویان که بې وفا دي خو هم ورته دي   عاشقان که وفادار دي خو هم پره دي
ستا له غمه هر چه د ې ښما په زړه دي   اوس به حال و چا ته څه وایم چه څه دي
غرض دا دې چه زه کړم یم ته نا کړم

یو خدا چه په صورت یې پریرویه   هم په خوی و په خصلت فرښته خویه

داد ترکو د میکو نو زلفو تورې دې چه وکړې پر کوې کمان د منګو   داشرف د عاشقي نه دی نور څه دې چه سینه شوه د حمید د کان منګو

هم په قد و په قامت هر کوره لویه		بیا به نه مومې خوك تا غندې دلجویه
	که ئې غواړې په هژده هزار عالمَ	
سنا له غمَ زه په ښان نکوم هسې چارې تذیدخه سبب ښما نه دل آزارې		چه دښنه ئې وبله نه کا گلعذار دے دا ښما گناه را وښیه دلدار دے
	چه تو بد کړم نصوحا غُندِ محکمَ	
لاس تر غاړه د رقیب سره خندا کړې خدای ئې ویې هغه چارې چه په ما کړې		چه ما وویې له قصدَ را تر شا کړې تا بدی ورځې پورے بد جفا کړے
	که بد کله و جادووزی له ستمَ	
تا چه هسې بې نیازې دښان تو بند کړه بیادِ ورځ په غریبانو توره شپه کړه		په عاشق دِ دخندا زمکه متره کړه نور دا هسې دجفا خوی نه مه کړه
	خَلَقَه به دِ له جورَ شي برهمَ	
سنا ښما له مینې هر څوك خبردار دے چه فلانا فلانا سرے سره دوستدار دِے		دا خبرې کورا کور په هر دیار دِے اوس په بیرو واته جار وانتر وماته عار دِے
	چه رسوا شوم تر عرب و تر عجمَ	
هغه زوی چه په تابانه مین وِی همیشه انگشت نما په مرد و زن وِے		په دوگړي بد رسوا الکه کوهکن وِی چه دا نښي په کښې نه وِی ددروغژن وِے
	که په هره گړئ خوړي هزار قسمَ	
نښانه دعاشقانو اول دا دَه تل نامه دبدنامئ وِی په زیاده		چه مدام ئې سر یکار وِی له فریاده نه ویرېږي له پیغورَ له اهداده
	بې دیار دجدائي له ماتمَ	
هرچه زړه ئې مبتلا شي په بتانو		زیست ئې نه شي یوساعت بې مهرویانو

دبّا فهم کړے دیار را ته پښو در قیب له خ خشوم کړ په پښو هم په دا چه دعشق او دِ په زړو ←بے دا ښما صورة کوي کړے دو پښو

کہ ځوک ورکړی بادشاهی د بادشاهانو
پہ نسبت د هغو سوی سوځنګانو

دا متاع دَه تر یوه خسرِی کم

کہ سلیمان عند مسند ئی پہ هوا وی
پہ سبب د عاشقیٔ پہ خاک پاوی
همیشہ بہ یہ فریاد و یہ غوغا وی
چہ دا هسی نشانی پہ کښ پیدا وی

تر هاله پہ عاشقی دَه مسلّم

عاشقی د هیچا ځوک نہ ګڼړی آسانه
دا خبره دَه لہ حدَ پہ هومره ګرانه
وصال نہ دی چا موندلی بی هجرانه
تر لہ ځان سره ئی ټکل وکړه رحمانه

پہ دنیا کښ ښادی چری دَه بی غم

تمّت دیوان عبدالرحمٰن

رغړه وی م زمانہ لہ محتاجی
لکہ سپی د چوهاړی رقیب پہ پښو
پہ آشنا پسی م تن د روح لہ سرایہ
د سفی پہ عزم لاس کیښو پہ ښو
ډیرو شولو د هجران خضیر پښیمان کړ
د حیا تو دا وبو پہ بدو خښو
لہ خلوت و بازار تہ راځکول شی
زاهدان د عاشقی پہ خر خشو

غم کہ زره د حمید هسی خیری ویری
چہ جیران پہ کندل شم د ریښو

چہ بلیږی پہ کښ اور ځما د آه
ځہ بہ ندوی د فلك ماڼری سیاه
پہ تڼرا د زره د مہ کړم ګڼزه چړی
دی وړدان دا پیښور بہ دا تیراه
د ګلر خو پہ نظر بہ قبول نہ شی
مګر سپك شی پہ عزّة لکہ ګیاه
کہ م ندوی لیونتوب هیڅ کړی
افلاطون غند بہ م وم ګمراه

داشنا د غم توبی ځما زړګی شه کړی نہ شم ځکہ حکم پہ روښکو هیڅ شفقت ځما دیار پہ رقیب نشته محض من پوهی ځان ځما پہ ښو ۴

نادانان دِ ندکاوِ یار خما د مینی
د یوسف په دود م چاه موندلی چاه

چه پند وند راکوی په ترك د مینی
زه هغه خیرخواه کنړم بدخواه

کدم سر درومی که مال پرکښی ناصح
پری بر نبودم عاشقی الله الله

بیهوده په زره مین په خوله انکار کا
نه پتیږی اوښ د پولی په پناه

ده حمید رندکانی دیار په مخ ده
ناقصان برئی ژوندی بولی په ساه

له حیا دِ آئینه په مخ کښی آب شوه
په فراق دِ کونه ذره د آفتاب شوه

ورځ په ورځ د روښنائی د مخ زیاتیږی
نوی میاشت چه دِ دروانه په رکاب شوه

چه ئی ګل دستا د مخ په ګریوان کیښو
شګوفه د زړه په ویوکښی غرقاب شوه

چه حاضر په عدالت ستا د حسن
ګو نکه ژبه د سمن په سوال جواب شوه

بیابه ولګوی اور د چا په خونه
چه له قهره د سمن بشره ګلاب شوه

چه ستا آتشی شونډی په زړه ګرزی
خه عجب که د هغو سینه کباب شوه

چه مشغول دستا د مخ په خال وخط شوم
مشغولا راځخه پاتی د کتاب شوه

نه چه توره تیره کړی د مخ پوهیږم
مقرره شهیږی خما په باب شوه

ستا د غم له دیره او ښو چه تل ژاړم
د حمید خونه په مخ کښی د سیلاب شوه

عاشقی راپوری بند د دلبر نه شوه
سر و مال م په کښی لاړه تر سره نه شوه

په ژړا ژړا رقیب له یاره بیل کړم
دل سوری په مسلمان د کافر نه شوه

په نه سوی د هجران په بر کښی و مړم
خوشنودی م د وصال په کوټو نه شوه

نه وه ما هسی تو به له عشق و نسکلی
چه م ماته په سر بار دِ ګو نه شوه

زلزله د کامل عشق نه وه نو څه وه
چه د تن مانړئ م زیر و زبر نه شوه

دهغو خواری زاری به ذهیر کی شی چه د وصل ته د ترګو رهبر نه شوه خه غافله طائفه د د شیخانو چه د عشق له شوره شره خبره نه شوه

خه فسا دوه ستا په خاورو کښي حميد
چه د ميني په کيميا سره زر نه شوه

بد دي نه مني دلبر خما کاته — بلبلان په کلو کاند الواته
لايقت د وصل نه وينم په خان کښي — په کاته مي خکه کسي وه واته
عاقبت را شخه يوو په ستا د سترکو — کړه هر څوم زړه په صبر کښي ساته
نه خبر له خپله نا خته ئي که نه ئي — چه د کور خما د صبر وه ناته
په تندي مي له کيني کانړي ورېږي — چه د وينم رقيبان نه در پراته
دهغو دروديوار خضري درپان شي — چه په کيږي ستا واته ننواته
چه خدا د کند کوهي په زنخدان کښي — ما هاله په کښي ليد خپل پريواته
بيستلي ما هاله دا بيد لي ده — چه دخيال په د لداري ته راته

په تمام عالم قرار قرار ے دلا
په حميد دغم مغلدے وخاته

په نظر د تورو سترکو شوم واله — خه ناخا په وه خلم په بنګاله
يوور خط قرار آرم خما له دله — خه آرام په مين تون کا غزاله
چه م يار لوره ترشي په جبين راوړے — کوز که کيف د شرابو صد ساله
چه نظر ئي د کلرخ ساقي په مخ شه — د نرګس له لاس واوښته پياله
له بتانو د بوسي طمع طاعون ده — مومي خولک د شوم له کوره نواله
خوار مجنون ته بدلي عشق نه وه پرېښي — که په پيخلي شوے رستم داکشاله
شوخو سترکو ورے زړه په خداي سپارلے — کشتني شه د جلاد په حواله
په راتله د يار د خط ژړا بايد ده — ولي نښه د باران وائي هاله
لا پرشي کور لوره حميد د يار له غم — خواني مرگ سوے سنبل لکه لاله

هو دراني دهغو نډر وي حميد چه مين شي په خود و خود کوي خود راته چه و سا موند دعشق کيميا گري خلاص شوه خاکي بشره خاوري

چه په خپل د موا فسون رایشي ښکلې
دپرهیز په مزدو واچوي ورې

په خوله درود وظیفه په زړه متین شوم
د نغري په غاړه د خورم مزرے

د بلبلو ژړا نه آوري په باغ کښې
ښکه خاندي په قهقه زړکه درې

هسې دوب لا یم د مینې په دریاب کښې
چه مجنون راته بېکاره شه سرسرے

مشوش کړم دچ کوکل نمر ژنو ستوکو
هیڅ یم نه زده چه بجړي یم که برے

تلخانې مرد هجران له حلق نه ځي
که هر څو خوږم د وصال شکر ترے

او ښو هم د اغخ په یکره په فراق کښې
خپل پوهه دي واړه ملونه د برے

خضعجب ساده رنګین وو دے **حمید**
نظرے فکر دے مه شه نظرے

چه مهتر کړه له کهتره سره اړے
بد لوي له سادګی شال په شوے

چه بل بولي د سپي نوئی هغه سپي
نه که سپي سره نسبت زوے د سرے

له هغه چه ولي سپي په کانړي لوته
د ابهتر دے چه ورو اچوي نمرے

هی توبه شه له دغه نام نشانه
چه دِ دود روے دبد و لک رے

په پيري کښې دخوانی چار په نه شي
مهوده ای زړي بوڅے په سر دمرے

هره چار له خپل وقت سره زیب کا
سپین ویښته نه دے دختړ نے دځنے

په دنیا تپوید و خړ کار نه دي
خر ځملے له دے بوڅے غاړه غړے

د بهترو په ځای مه کښینه کهتره
د ریښمو په نرخ مه پلوره ورے

چه داهسے سپین سیتلی نصیحت کا
مه کوه خدائے د **حمید** ژبه تترے

چه په نغوتر د حرص او د هوائي
که ښتن د خزانو شي خوار ګدائي

بادشاهي به د په سور نیسي کرزي
که قانع په استخوان لکه هما ئے

خان ایمان ولی نښتے دښن دپاره ولې خزانداري په کلو بیائی لکه سپي چه له مردار خواشا ګرزي هسے تر کس و ناکس په آسره ستائی۴

ځ سړی توب به دِ سپي توب شي په طمع
هسې چاري به حرص د بانړ وکه
د دوزخ دلبنې امن په دا نه شي
دلی قید سرکښن نښن په عبادة کړه

عزة و سا نه په صبر کړه دانا ئے
چه په هیچا شو نے نه وی بیا به وائے
چه بنده داغ نِد بنده و خوږ ے چه سر ستائے
که هو بړ ے د آزادِی په تمنا ئے

چه پیچې همره بلا په عاشقی کښن
د حمید صورة څه سخته بلائے

کدم ولی په سر کانږی سل مني
که خوبان دی له خوبی لیونی شو ے
له شبه مخ سره دوستی که څوك پو هیږ ے
افلاطون لکه هلك طبا پنجه خور که
چه بی یاره خوب خندا کا نه ناصح
چه له بنکلیو مِ ناصح غلوی په جوږ
محبّت شدنی کار وه په ماوشه
څوك د نرغنړی شوخی د آهو چشمو

څما خوښه ده د یار ککر مئ
سرومال څن څما شه سپیلنی
ده له څمان سره په قطعه د شمنی
چه له عشقه په سر د اشي لیونے
عاشقان دا هیسے نه دی خندنے
په ښنه د بهړی کر رهڼی
نوڼ به نه شي په هیچا داستنی
ده انځور د د ے چمن دا چمنی

د حمید د ساده شعر کمال ګوره
چه شمله شه د بتمام سر بنی

داڅما له خولی فریاد د عشق په زور ځي
د وصال په طمع تریخ را تر ژوندون شه
د آشنا د منګورو زلفو په خیال کښن
د نو خطو په وعده با بنړ زره مړه
د منصور په څیر په سپین سیتخې وایم

که لنبه د تنا ره له خولی داور ځي
سپور طعام له ستو ے کله د خوش خور ځي
مو ے په مو ے راباند زهر د منګور ځي
هغه ورك شي چه په شپه دا و پېړور ځي
کرم قطعه سرومال به د غه تو ځي

داخوزه د زلفو خیال پر زړه ملال کړم   کنزه زهر د مار کله په مار خوږ شي
نه هغه کار وکړ دا پېغور کړم   چه له مانه پر د عشق عار و پېغور شي

سترگی کیږی مین زړه چه آه فریاد کا ‎ ‎ لکه دود هسی داور په لمبه سوزی

همیره بخت کله حمید لری ناصحه
چه دعشق په تور تړلے وی سر تور تی

نن شپه ښما دیار په کوم مکان وی ‎ ‎ جلوه گر به په کوم هټه په کوم دکان وی
شرمولی بی حسن کوم ترکان وی ‎ ‎ کوم دکان بی دخولی د درو کان وی
په یوه به ئی دمخ ځوك پتنکان وی ‎ ‎ همخوا به ئی پاکان کهٔ ناپاکان وی

و لے په خوی لهٔ دے حاله ښما دله
چه دِ داور به ه دیار د تلو بدله

نه به وی ورسره هسے مسلمان ځوك ‎ ‎ چه ئی واخلی خصمانه د آب و نان توك
نه به وی وربانه هسے مهربان ځوك ‎ ‎ چه ئی وبولی په ښار و به قربان توك
پائی سوریکه یه سر لاس د احسان ځوك ‎ ‎ پائی وکا د بل کار سر و سامان ځوك

چه له هسے غم نه مرم ژوندی پایم
نو ښما په محبت شه بیوفا یم

خود په خود به وی ولاړ سترے ستومان ‎ ‎ خسته دل په خصمانه د آب و نان
ارزان دست به له نام پیری کران ‎ ‎ قیمتی یاقوت به پلوری رایکان
دبیقدر و جوهر پانو یه دوکان ‎ ‎ له دی غم آه افسوس ارمان ارمان

دا گړی خدایه په دا گړی پرو همت
چه حاضر شوے د بیکسو په خدمت

گوره ناست به وے خپه څنوځروکښ ‎ ‎ که به پروت وی لکه لعل پاپروکښ
کوم سر و د به کاله زړه سره پوزو کښ ‎ ‎ د سړو مهر به غواړی په پیروکښ
نه به موے دغه نور په د ابشروکښ ‎ ‎ که په ښان لره وی ړوب په خطروکښ

خوب به نه ورځي له ډیری ستومانی
نه به وړاندې ځي د زړه له ښادمانی
دهر سپي نه به امید کارامانی

لوړه نه وي بی د ملو به ګمانی
نه به بیرته شي راتلی له پښیمانی
چیلوسی کا په نموي دمهمانی

چه د یار پښتی داهسې نرم کړم
نه په کوم حیا روغ کوړنسې او په شرم

کټ پوزی به ئې مونډلی وي که نه وي
په قهقه به خندېدلی وي که نه وي
فراغت به ئې پسند لی وي که نه وي

د زړه غم به ئې غلیدلی وي که نه وي
چا به حال تر پوښتیدلی وي که نه وي
غنچه وار به موسیدلی وي که نه وي

نشته ماغند څوك بی پت په یاری کښ
چه غم خور نه شوم د یار په داخواری کښ

دم په خود به وي تر پوتریخ د غم له کوته
پری به وي هره متاع د هوس تر وته
داخلاص مزه به نه مومي له پوته

پرانتی به چا نه نشي د زړه غوته
او به کیږي به له غم لکه لوته
آه افسوس به وي وریاتی له ده لوته

کرم مینه وي ربښتیا له دے رموزه
سر تر پا به سره لښه شوے شنه د روزه

لا به نه وي اوده شوے یا به وینښ شے
هیڅ به نه مومي قابو کاروان په لیښ شے
کړ ئې سل خواره د حسن پکواښ کښ شے

که هر څو ئې زړه په خوب کښ مینښ مینښ شے
لا علاج به د ناکام په لاس راکیښ شے
دم قدم به لکه بن د ګنی خلیښ شے

یار په دا رنګ بیخوبے بے آرام
ته په دا رنګ بی غم نمك حرام

په منزل به ئې صبا کوره څوك ملګه وي

نه پوهېږم چه به ساده وي که به عاقل وي

سزاوار د هر ستم د هر پیغور یم
چه زه یار په سفر تللے زه په کور یم

په خه شان به غمزده دروی په لارے
زړه په خار د بیکسی یاری پارے
بندوی هسے هندو مسلمان بارے

په کور دوونو آلوده سپینی رخسارے
آبلی به زنی وهی دو ینو دارے
چه ئی وکا د لا سا دیوی چارے

ندم شرم شته نه درم په حساب کښی
چه له یار سره لاړ نه شوم په رکاب کښی

یا له یاره سره تللے په سفر وے
یا تی مره د بیلتانه له غمه زه وے
که داندکیدی هر کله متعذر وے

چه هر ځای مرغوره ولی په لوروے
یا په دواړو ستړګو ړوند تپ پنظر وے
خود په خود مِ ځان وهلے په خنجر وے

هسے یاتی شوم تر یار پورے مخ توره
په جرګه د عاشقانو کښی کوز ګورے

داځه مینه محبت ځه عاشقی ده
دم قدم د غم بارے منافقی ده
سراسر ناقابلی نالائقی ده

داځه یت ځه مروت ځه صادقی ده
په مذهب د عاشقانو فاسقی ده
په ذمه مِ د سنګسار ګناه باقی ده

چه زه یار په سفر تللی زه په کور یم
ګویا مخ به تبی تور او په خره سور یم

چه زه یار په هند و بار زه په خپل کور یم
نه پوهیږم ته په بنپی ابله نه سر تور یم
د یار یار د خپلو خپلو دوه وو نهد روییم
د حمید دا زندګی شرمندګی ده

نه له غم پسی ړوند نه ګوډ کوډ یم
خواره خوړم او به څښم په خندا خوریم
لګه دوم هسے هغه شان په خپل لندور یم
کله نی مر کا عزرائیل ته بندګی ده

دهجران له لاسه ناستیم ویروژلی لکه بت په غنو ستړګو دم ختلے بیهوده په صورة روغ په صوت نتلے بیلتانه د مرګ په حال یم رسولی

ضرور بیا را وے آشنا پہ سفر تللے

دیرم وکړ دهجران پہ بلا صبر — هیڅ مِ صبر سرو رونه شد په جبر
کړم ولګیده سرون مِ پہ قبر — ورم نه ژړل په حال د مهر ابر

نشته ما غندِ هیڅوک په بخت ګړلی

داکوم شرم دے کوم درم دیاری — داپیوند دے بدنما تو ویزار دے
چه مِ یار په توده زمکه دخوار دے — کنبینی یاځی خوارچراں لہ نازار دے

اوزه بند نوی شیرازه کړ زم سپین سیټلے

یالہ یاره سرکه لاړو دے په رکاب کښ — یائی مړو دے دهجران په اول تاب کښ
باوی روب مدام داو بنو په دریاب کښ — حساب نه شوم دیو چاری په باب کښ

هسے بالو شوم بی آب مخ تاوے

تف چه پد دا بے پت آشنائی شه — تف د برق دبے بښنا په روشنائی شد
لام حال تردا بتر په جدائی شه — صد رحمت څما دیار په دانائی شد

جرئی خام وم پہ داخم کښ پیوندے

چه په مینه کښ کوتاه دچا قدم شی — مبتلا به لکه زه په درد دغم شی
په کالونه بد جدا خینی صنم شی — په جرګه د رښتینو هسے کوم شی

چه بد ما غندِ لہ شرم ګوزے غلے

کدم مینه په دروغ نه دے ربنتیا وے — په آسیا کښ دهجران تللے کسیا وے
کد داندوی لیونی سر په صحرا وے — چه هیڅ نشو کړمی څر شرم حیا وے

لہ دے شرم چا تر پور تہ مر کښتلے

هیڅ مِ خوند نشته دستر کو غړولو — دی مِ کالی په تندی دوړه ولو
هم مِ پوست دے په وهل دلوره ولو — یم لایق دهر عذاب دکړه ولو

چه بی یاره کړم له خلق کوره وکلے   نور مے چار دے بد کړم همه تراش لوا دے   په مذهب دعاسِی ورانے ویجاړ ے م

کله کله مِ کداونبی مخ پرولاړے | چه لدغم مِ لوی لوینښتی پرمخ لاړی
نورم هیڅ داب آداب نشته پسند لی

یو دیار دجدائی خواری نیستی شوه | بل خپله بی ښتی بی همتی شوه
یو پلو درقیبانو بدنیتی شوه | بل پلو دتور طالع بی شفقتی شوه
عشق پر داهبره بلانشم ازمیلی

ربّا مرګوره څماد ے بی پتی ته | ماوه مه سپاره څما بے همتی ته
یارمِ راولی دستر ګو ونیښتی ته | نورمِ مه سند دهجران ونیستی ته
وسوم دیرلکه کباب پراور نیولے

داآشنا پرښکلِ مخ مِ سترګی واکړی | پرنا سورمِ دهجران پوړے دواکړی
تللی مادر اسره وصل خوا یخواکړی | لدپر رز دانارو اپرمار واکړی
کدمِ چوے لداخلاص ئی بللی

کدهرخو یادتد نژدی درزه پریادیم | پرصورت چه څنی لرے پرهوادیم
پرتش بادمِ نسلی نژشی نابنادیم | شیدا دورځ لدجدائی پرفریادیم
کدمِ یاردسترګوسیر ولیدلے

نورطالع برګشته بخت دعشق پرکار کښنه | بدقسمت بدشامت پردغدلار کښنه
نوناحق بدری خودم پرسمرلار کښنه | نشته ماغندِ هیڅوک پرهیڅ دیار کښنه
داپرخه شوم طالع یم زیږیدلی

لدهغه چه پوهیدلے پرښند بدیم | رسیدلی دپنځاه وپنځ ترحدیم
مبتلا دښکلی مخ پرخال وخدیم | کدزه صد څله سیده بنیم ردیم
یوه ښکلی پرراستیئ ندیم نیولی

کدمِ داخل آشنا لدهنده راشی | پرهوس ورته ګلزار دغم صحراشی

لدهجران ئی حاصل ابراتراشي فراغت دجدائی لدچون چراشي نور **حمید** لدآشنائی لاس ونشکلې **تمّت بالخیر**